

Juncker ima prav, Renzi tudi

DUŠAN UDOVIČ

Včerajšnji besedni spor med novim predsednikom Evropske komisije Jean-Claudeom Junckerjem in italijanskim premierjem Matteo Renzijem, ko je Juncker zavrnil Renzijevo namigovanja o »evropskih birokratih«, ni nič drugega kot odraz realnega stanja, v katerem imata tako Juncker kot Renzi vsak svoj prav. Renzi je tudi v Evropi že znan po svojih zaslojelih izjavah, a ima gotovo prav, da pred Evropo, katere konstitutivni in pomemben del je tudi Italija, ne stisne repa med noge. Če hoče resnično vplivati na spremembo evropske politike iz togega varčevanja v politiko razvoja in zaposlovanja, tega gotovo ne bo dosegel z molčanjem in s sklonjeno glavo. V tem smislu morda naredi manj škode kakšna beseda več, kot kakšna premalo. Obenem je res, da bodo njegove besede imele večjo težo in vpliv, če bo Italija s svojo politiko in vladnimi ukrepi postala bolj verodostojna.

Nedvomno ima prav tudi Juncker, ko zahteva ustrezno spoštovanje evropske institucije. To zahteva zase in za komisijo, ki je šele na začetku svoje poti, tako da za zdaj ne more biti deležna ne kritik ne pohval. Da je evropska »birokracija« problem in je evropska politika potrebna globoke preobrazbe, pa je ob svoji umestitvi pred nekaj dnevi povedal tudi Juncker sam. Dejal je celo, da ima tokrat Evropa »zadnjo priložnost«, da pri ljudeh pridobi doslej v veliki meri zapravljen kredibilitet.

EVROPSKA KOMISIJA - Jesenska gospodarska napoved

Slabša napoved za EU, optimistična za Slovenijo

JAVNE UPRAVE - Danes avdicije v deželnem svetu

Slovenci in reforma

Predsednika SKGZ in SSO z vodstvom paritetnega odbora za slovensko manjšino

TRST - Pristojna komisija deželnega sveta je pričela z avdicijami o predlogu reforme lokalnih uprav. Deželni svetniki bodo danes prisluhnili tudi zastopnikom slovenske manjšine. O tem je tekla beseda tudi na srečanju (foto Damjan) predsednice in podpredsednika paritetnega odbora za slovensko manjšino Ksenije Dobrila in Giuseppeja Mariniga s predsednikoma SSO in SKGZ Dragom Štoko ter Rudijem Pavšičem.

PROMETNE NESREČE - Po podatkih Aci-Istat

V Trstu lani rekordno število smrtnih žrtev

TRST - Pogovor

Prehuda resnica

TRST - Zapletanje zgodbe o domnevnem spolnem nasilju in samomoru kriškega župnika Maksa Suarda dobiva razsežnosti, ki zahtevajo poglobljeno analizo. O tem, zakaj je tako težko sprejeti resnico, smo se pogovarjali z pedopsihiatrinjo Vlasto Polojaz, ki pravi, da se zavračanje resnice običajno pojavlja v travmatičnih okoliščinah. Po njenem mnenju bi bilo v tem primeru treba zaščititi tako žrtev kot storilca.

Na 5. strani

Spored martinovanja
na Proseku

Na 4. strani

Preko 6000 € »vredno«
vzvratno ogledalo

Na 4. strani

Dvojezična kampanja
za cepljenje proti gripi

Na 13. strani

V Ronkah so se
spomnili umrlih otrok

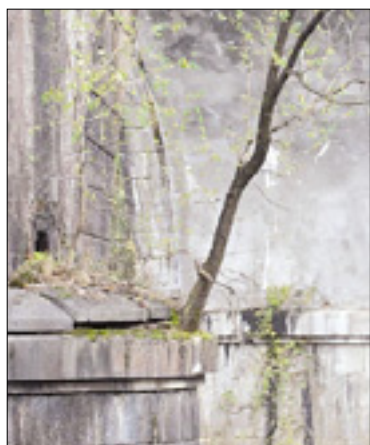
Na 14. strani

SOVODNJE - Na mostu čez Vipavo

Trdoživi brest močnejši od kamna

SOVODNJE - Iz temeljev železniškega mostu na Vipavi pri Rubijah je pred kakšnim desetletjem pogoltna brest in v nekaj letih razvil bogat koreninski sistem. Drevo, po deblu sodeč staro okrog 20-25 let, odlično uspeva in dobredno rahlja strukturo iz naravnega kamna, kar je lepo opaziti z roba pokrajinske ceste. »Junak«, ki odlično uspeva v temeljih osrednjega nosilca, ni samotar, saj se tako na prisojni kakor obojni strani mosta razrašča tudi drugo grmičevje.

Na 13. strani

**BUKOVA
ALI HRASTOVA
DRVA**

BUKOVI PELETI

POSKRbite
ZA TOPLO
ZIMO ŽE
SEDAJ

Matija Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

Napoj pozitivne energije
Izberite izobraževanje, ki vas napolni s pozitivno energijo!

Vpisujemo v:

- JEZIKOVNE TEČAJE individualni, v paru in skupinski
- TEČAJE KNJIGOVODSTVA IN RAČUNOVODSTVA ter NPK KNJIGOVODJA IN RAČUNOVODJA. pričetek: 5.11.2014
- 40-urni TEČAJ KROJENJA IN ŠIVANJA uvodno srečanje: 7.11.2014, ob 16:00.
- Priprave na NPK MANIKER pričetek: 10.11.2014

Več na www.lung.si
Vabljeni na svetlo stran učenja!

**Ljudska univerza
Nova Gorica**
Cankarjeva 8
+386 (0) 5 33 53 100
info@lung.si
www.lung.si

EVROPSKA KOMISIJA - Jesenska gospodarska napoved

Počasno okrevanje Evrope, napoved za Slovenijo dobra

BRUSELJ - Jesenska gospodarska napoved za Evropo je slabša od spomladanske, pred staro celino je obdobje počasnega okrevanja, več držav je v rdečih številkah. Bruseljski obeti za rast Slovenije pa so precej boljši kot lani in spomladi ter bolj optimistični od napovedi vlade.

Območje evra naj bi letos beležilo 0,8-odstotno rast, prihodnje leto 1,1-odstotno, v letu 2016 pa 1,7-odstotno, celotna EU pa letos 1,3-odstotno, naslednje leto 1,5-odstotno, v letu 2016 pa dvoodstotno rast, kaže jesenska gospodarska napoved Evropske komisije. To je slabše od prejšnje, majske ocene, ko je komisija območju evra za letos napovedala 1,2-odstotno rast, celotni EU pa 1,6-odstotno, v prihodnjem letu pa območju evra 1,7-odstotno, uniji pa dvoodstotno.

»Razmere v gospodarstvu in zaposlovanju se ne izboljšujejo dovolj hitro,« je opozoril podpredsednik komisije za delovna mesta, rast, naložbe in konkurenčnost Jyrki Katainen ter obljubil, da bo 300-milijardni investicijski načrt nove komisije na novo zagnal vzdržno okrevanje, ki mora temeljiti na pospeševanju naložb. Nova komisija ogromno stavi na ta načrt, a podrobnosti, tudi odgovor na ključno vprašanje, od kod bodo črpali denar za investicije, za zdaj niso znane.

Letos bodo razlike med članicami še ostale velike: na repu je Ciper z napovedanim 2,8-odstotnim skrčenjem bruto domačega proizvoda (BDP), sledijo Hrvaška z napovedanim 0,7-odstotnim padcem BDP ter Italija in Finska, ki naj bi beležili 0,4-odstotni padec BDP. Na vrhu pa je Irska s 4,6-odstotno rastjo. V prihodnjih dveh letih naj bi se razlike zmanjšale in vse članice naj bi beležile rast.

Med najbolj problematičnimi je Francija, drugo največje gospodarstvo v območju evra, ki ji komisija v prihodnjem letu napoveduje le 0,7-odstotno rast. Kot so napovedali tudi v Parizu, država javnofinančnega primanjkljaja v prihodnjem letu ne bo obrzda pod tri odstotke BDP, kot bi morala. Komisija ji je za prihodnje leto napovedala 4,5-odstotni primanjkljaj. Komisija je precej poslabšala tudi napoved za Nemčijo, motor rasti v Evropi, ki ji za naslednje leto napoveduje 1,1-odstotno rast. Na vprašanje, ali je Nemčija torej še motor rasti, je Katainen odgovoril, da je nemško go-

Vhod v Evropski parlament v Bruslju

ARHIV

spodarstvo kljub vsemu stabilno in močno, a opozoril, da Evropa potrebuje več motorjev, ne le enega.

Za Slovenijo pa so bruseljski jesenski obeti za rast precej boljši kot lani ob tem času, ko ji je komisija za letos napovedala enoodstotni padec BDP, kar je bilo bolje le od Cipra, za prihodnje leto pa sploh najšibkejšo rast v celotni uniji. Boljši so tudi od spomladanskih, občutno boljši od povprečja v območju evra in EU ter bolj optimistični od načrtov slovenske vlade.

Slovenija bo po napovedi komisije letos beležila 2,4-odstotno, v prihodnjem letu 1,7-odstotno, v letu 2016 pa 2,5-odstotno rast. A javnofinančni primanjkljaj Slovenije bo še nekoliko previsok. Letos bo ob upoštevanju bančnih dokapitalizacij 4,4-odstoten, naslednje leto 2,9-odstoten, leta 2016 pa 2,7-odstoten, so napovedali v Bruslju.

Precej slabša od predvidenih ciljev je napoved komisije za strukturni primanjkljaj - primanjkljaj, ki ne upošteva učinkov gospodarskega cikla, torej konjunkturalne in recesije. Ta v skladu s fiskalnim paktom na letni ravni ne sme preseči 0,5 odstotka BDP. Slovenska vlada se je lani v programu stabilnosti zavezala, da bo Slovenija javne finance strukturno izravnala do leta 2017.

Komisija Sloveniji za letos napoveduje 2,5-odstotni strukturni primanjkljaj, v prihodnjem letu 2,2-odstotnega, v letu 2016 pa 2,8-odstotnega. Letos se bo tako fiskalni položaj v strukturnem smislu poslabšal za 0,7 odstotne točke, v letu 2015 se bo izboljšal za 0,3 odstotne točke, a nato v letu 2016 znova poslabšal za 0,6 odstotne točke. V skladu s cilji, opredeljenimi na evropski ravni v sklopu postopka zaradi presežnega primanjkljaja, bi morala Slovenija letos in v prihodnjem letu strukturni primanjkljaj znižati za 0,5 odstotne točke.

Za Urad RS za makroekonomske analize in razvoj je bruseljska jesenska gospodarska napoved pričakovana. Manjše odstopanje glede na druge, prej objavljene napovedi pa po njihovih navedbah izhaja predvsem iz napovedi izvoza. Slovenski delodajalci pa ocenjujejo, da je bruseljska napoved zelo optimistična in opozarjajo na zamik posledic ohlajanja rasti na ključnih trgih. V GZS zaradi odsotnosti evropskih sredstev za investicije za leto 2016 dopuščajo celo možnost krčenja BDP. Sindikalne strani pa napoved komisije ni presenetila.

Jesenska gospodarska napoved bo pomembna podlaga za ocene proračunskih načrtov članic. Komisija mora mnenja o proračunskih načrtih članic pripraviti do konca novembra. (STA)

KOPER - Predor Markovec

Ob ugodnem razpletu skozi predor spomladi 2015

Predor Markovec, na posnetku v začetni fazi, je v bistvu že končan

ARHIV

KOPER - Čeprav so dela v predoru Markovec tako rekoč zaključena, pa se zapleta pri postopku izbora izvajalca hitre ceste. To bo pomenilo tudi dodatne stroške, vključno z varovanjem objekta, je včeraj pojasnil prvi mož Darsa Matjaž Knez. Če bo pritožba na državni revizijski komisiji rešena ugodno, bi lahko z deli zaključili do spomladi.

Kot je ob robu včerajšnjega ogleda predora pojasnil predsednik uprave Družbe za avtoceste v RS (Dars) Knez, je sam predor praktično zaključen, in to s prihrankom med 15 in 20 milijoni evrov glede na pogodbeno vrednost, ki je bila slabih 65 milijonov evrov. Ker pa isto ne velja za cestno povezavo do predora, bodo nastali dodatni stroški, tako glede varovanja samega objekta kot denimo glede podaljšanja bančnih garancij.

Sam razpis za izbiro izvajalca del je bil sicer zelo enostaven, je ocenil Knez, vendar prihaja »do nenehnega pritoževanja neizbranih ponudnikov«. Knez je ob tem izrazil mnenje, da bi bilo za Dars neprimerno lažje in ugodnejše zadevo zaključiti, če se ne bi že pred leti odločili dela na samem predoru in dela na povezanih cestnih odsekih voditi kot ločena projekta. Knez je poudaril tudi, da je Dars vedno zah-

teval odgovornost od tistih, ki so podjetju povzročali škodo. Tako je za dela, ki jih je v samem predoru izvedel Alpine Bau, vložen zahtevek v višini šestih milijonov evrov.

V zvezi s pritožbo na izbor izvajalca del na hitri cesti bodo na upravi Darsa danes odločali o tem, da pritožniku zavrnejo zahtevek, je pojasnil član uprave Franc Skok. Če bo pritožnik vseeno šel na državno revizijsko komisijo, pa ima ta zatem mesec dni časa za odločanje. Če bo odločitev revizijske komisije takšna, da bo omogočala nadaljevanje postopkov, bodo neke do konca leta lahko dokončno izbrali izvajalca del, je dodal Skok. Glede na to, da določenih del, recimo pri asfaltiranju, januarja in februarja zaradi nizkih temperatur verjetno ne bo mogoče opraviti, bi dokončanje del lahko sledilo do konca aprila.

Tako Skok kot Knez sta sicer opozorila na zakonodajo na področju javnih naročil, zaradi katere ima Dars ob vsakokratnih pritožbah zvezane roke. Knez je še povedal, da bodo čakali na odločitev državne revizijske komisije, v primeru, da bo ta zanje negativna, pa imajo tudi nekakšen »b scenarij«, o podrobnostih katerega pa ni mogel govoriti. (STA)

LJUBLJANA - Najhujše sta preprečila zdravstvena tehnika

Med pregledom 55-letnik z nožem napadel zdravnico

LJUBLJANA - V Ljubljani je v ponedeljek 55-letni moški na zdravniški posvet prinesel nož in z njim napadel zdravnico. Ta se je poskušala ubraniti, moški pa jo je z nožem poškodoval po roki. Zdravnico sta rešila zdravstvena tehnika, ki sta moškega obvladala.

Ljubljanski policisti so obvestilo o poskusu uboja v eni od zdravstvenih ustanov na območju Ljubljane prejeli v ponedeljek okoli 11. ure. Kot so pojasnili na policiji, so moškega hospitalizirali. Preiskava še vedno poteka. Policisti bodo po vseh zbranih obvestilih o ugotovitvah obvestili pristojno državno tožilstvo.

Zaradi fizičnega napada na zdravnico so zaskrbljeni na Zdravniški zbornici Slovenije. Kot je za STA povedal predsednik zbornice Andrej Možina, je napad na nek način odraz zaostrenih družbenih razmer, tako na socialnem kot političnem področju in seveda vse večjih težav v slovenskem zdravstvu. Na zbornici dogodka ne želijo sploševati, saj se je ta, kot je poudaril Možina, zgodil v psihiatrični bolnici. »Gre za področje medicine, kjer je ta vrsta tveganja konfliktov in fizičnega nasilja nad zdravniki najbolj prisotna,« je opozoril predsednik zbornice in dodal, da na splošno nasilje v družbi narašča.

Pred leti so na zbornici med zdravniki opravili anketo, ki je pokazala, da je 22 odstotkov zdravnikov v svojem življenju že doživelo fizične napade, je povedal Možina in dodal, da dve tretjini slovenskih zdravnikov ocenjujeta, da je napadov vseh vrst nasilja vse več. »Ker je to nekaj let stara anketa, je stanje zdaj lahko le še slabše,« meni Možina.

Na zbornici ocenjujejo tudi, da bi bilo na tveganih področjih, kjer so psihiatrični bolniki, smiselno poostriži varnost. »Od kamer, do detektorjev kovin in varnostnikov,« je naštel Možina, a izpostavil, da glede na splošno klimo rešitev niti ni v varnostnikih, ampak v preventivi. »To pomeni ustvarjanje nekega optimalnega delovnega okolja, kjer bodo imeli zdravniki dovolj časa na razpolago z bolnikom in bo dostopnost do zdravstvenih storitev večja.« Prav kratak čas, ki je namenjen bolniku za razgovor z zdravnikom, je po mnenju Možine eden večjih problemov sprožitve konfliktov.

Vse to po mnenju zbornice kaže, da je treba organizacijo zdravstva čim prej spremeniti. »Ves čas opozarjamo, da je nekaj treba storiti na strateški ravni, sicer se bodo tovrstne zgodbe nasilja nad zdravstvenimi delavci nadaljevale,« je še povedal Možina.

POLITIKA - Reforma lokalnih uprav

Dežela pripravlja dopolnilo za občine iz zaščitnega zakona

Predsednika SKGZ in SSO s predsednico in podpredsednikom paritetnega odbora

TRST - Deželna vlada bo v prihodnjih dneh izdelala dopolnilo k reformi lokalnih uprav, ki zadeva slovensko manjšino. Vsebinska predloga, ki ga bo predložil odbornik Paolo Panontin, še ni znana, da to naredi pa sta ga pozvala slovenska deželna svetnika Igor Gabrovec in Stefano Ukmar. Slovenska skupnost je Panontinu in levosredinski koaliciji predlagala, naj dopolnilo zaobjema vseh 32 občin iz zaščitnega zakona.

SSk je s tem v zvezi tudi predlagala, naj Dežela osvoji državna določila (t.i. zakon Delrio), ki daje občinam izbiro bodisi, da se združijo v t.i. unije, ali da še naprej ohranijo svoje pristojnosti, določene storitve pa pogodbeno združujejo. Leva sredina je ta predlog zavrnila, posledično pa SSK ni dala soglasja na Panontinov predlog, ki danes kot danes sploh ne omenja Slovencev ter tudi ne nemške in furlanske jezikovne skupnosti.

Od leve Rudi Pavšič, Ksenija Dobrila, Giuseppe Marinig in Drago Štoka

FOTODAMJ@N

Sloenci danes v deželnem svetu

Včeraj so se v pristojni komisiji deželnega sveta pričele avdicije v zvezi z načrtovanim preustrojem lokalnih uprav. Pred komisijo bodo danes svoja stališča pojasnili Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij, paritetni odbor za slovensko manjšino, društvo Edinost in posvetovalna komisija FJK za Slovence. Predsednica paritetnega odbora Ksenija Dobrila je na včerajšnjem sestanku s predsednikoma krovnim organizacij Dragom Štoko in Rudijem Pavšičem napovedala, da bo danes v deželnem svetu zagovarjala osebna stališča. Paritetni odbor namreč o tem še ni razpravljal, stališče o reformi bo zavzel na seji, ki bo v drugi polovici tega meseca.

Včerajšnji sestanek na sedežu Dežele je bil spoznavne narave in tudi priložnost za izmenjavo mnenj in gledanj o aktualnih vprašanjih naše manjšine. Predsednico paritetnega odbora je spremljal podpredsednik Giuseppe Marinig.

Reforma bi prizadela zlasti majhne občine

Odbornik Panontin je doslej predložil dva osnutka zakonskega predloga. Prvi je bil zelo restriktiven in je dejansko vsiljeval združevanje občin, drugi pa je vsebinsko nekoliko bolj elastičen, za predvsem manjše občine še kar nesprejemljiv. Občine z manj kot pet tisoč prebivalci (tri tisoč za občine na območju nekdanjih gorskih skupnosti) bi bile dejansko prisiljene k snovanju t.i. občinskih unijsosednjimi upravami. Občine z več kot pet tisoč prebivalci bi se odločale samostojno, kdor bi se odpovedal zvezam pa bi se moral odpovedati tudi delu deželnih prispevkov. Nekateri to tolmačijo kot izsiljevanje Dežele na račun manjših in srednjih občin.

Predlog reforme je doslej doživel zelo različne odzive. Najbolj odločno mu nasprotujejo pokrajine, ki ocenjujejo, da bi takšen preustroj še dodatno okrepil vlogo Dežele v odnosu do drugih uprav. Občine imajo o tem različna stališča. Skrbijo jih kopičenje pristojnosti in neke vrste birokratska zmeda. Dejansko več pristojnosti in dolžnosti za manj denarja.

LJUBLJANA - Reforma lokalnih uprav v FJK

Kdo zastopa manjšino?

Bojan Brezigar in Peter Močnik bosta sodelovala pri pravnem mnenju slovenske vlade

LJUBLJANA - Komisija Državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu bo danes pozno popoldne na izredni seji obravnavala osnutek reforme lokalnih uprav v Furlaniji-Juljski krajini. Sklic komisije, ki ji predseduje Ivan Hršak iz stranke DeSUS, je predlagal in dosegel vodja poslanske skupine stranke Nova Slovenija Matej Tonin. Slednji se pri utemeljitvi zasedanja parlamentarne komisije sklicuje na stališča stranke Slovenske skupnosti ter njenega sestanka z deželnim odbornikom za krajevne uprave Paolom Panontinom.

Poleg članov komisije ter predstavnikov generalnega konzulata v Trstu so bili na današnjo sejo vabljeni zunanji minister Karl Erjavec in njegov kolega za odnose s Slovenci v zamejstvu Gorazd Žmavc,

deželni tajnik SSK Damijan Terpin, predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka, podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec ter župani Alenka Florenin (Sovodnje), Fabio Vizintin (Doberdob) in Franca Padovan (Števerjan). Naknadno so na sejo povabili še devinsko-nabrežinskega župana Vlada Kukanjo. Na seznamu povabljenec do sinoči ni bilo deželnega svetnika Stefana Ukmarja in niti drugih županov slovenske narodnosti.

Zunanje ministrstvo in ministrstvo za Slovence v zamejstvu bosta v prihodnjih dneh pripravila pravno stališče o omenjeni reformi v luči njenih učinkov na zaščito slovenske manjšine. Iz zamejstva bosta pri oblikovanju te ekspertize sodelovala Bojan Brezigar in Peter Močnik.

Predsednik komisije DZ Ivan Hršak

SLOVENIJA - Prenehanje poslanskega mandata

Ustavni sodniki o Janševi pritožbi prihodnji teden

LJUBLJANA - Upravni senat ustavnega sodišča je včeraj obravnaval pritožbo predsednika Slovenske demokratske stranke Janeza Janše zaradi prenehanja poslanskega mandata ter sklenil, da bo zadevo predložil v odločanje vsem ustavnim sodnikom. Pritožba bo predvidoma uvrščena na dnevni red seje ustavnega sodišča prihodnji teden, sodišče pa jo bo obravnavalo absolutno prednostno.

Tričlanski upravni senat je Janševo pritožbo začel obravnavati včeraj, pri odločanju pa je imel več možnosti. Lahko bi pritožbo zavrnil ali pa jo sprejel v obravnavo. Lahko pa senat odloči samo o začasnem zadržanju in o prednostni obravnavi ali pa odločanje o vseh teh vprašanjih prenese na plenum, torej na vse sodnike. Kot je pojasnil generalni sekretar sodišča Sebastian Nerač, je senat odločil, da bo zadeva absolutno prednostna, o vsem ostalem pa bo odločal plenum, torej tudi o morebitnem sprejemu, zavrženju ali zadržanju.

Potem ko je Janši 15. oktobra na podlagi zakona o poslancih zaradi pravnomočne obsodbe v zadevi Patria prenehal poslanski mandat, je Janša preko odvetniške pisarne Matoz na ustavno sodišče vložil pritožbo. V njej predlaga tudi začasno odredbo, torej da se mu do odločitve dovoli opravljanje mandata, ter sodišče prosi, naj zadevo obravnava absolutno prednostno.

JUŽNA TIROLSKA - Sadjarstvo

Vzgojili novo sorto domačega kostanja

BOCEN - Kostanjevi gaji v naših krajih, pa tudi drugod, propadajo že vrsto let. Na slab pridelek so letos posebno negativno vplivale vremenske razmere, ki so še pospešile razvoj glivičnih bolezni in širjenje zajedavca (šiškarice).

Kako zaustaviti propadanje kostanjevih nasadov? Na Južnem Tirolskem si že nekaj let prizadevajo za zlahtnenje sorte domačega kostanja »gelbe« in rezultati so zelo spodbudni. V okolici Burgstalla je Johann Laimer po večletnih prizadevanjih uspel vzgojiti novo sorto, od katere si mnogo obetajo, poroča dnevnik Dolomiten. Drevo, vzgojeno leta 2008, že nekaj let dobro rodi in je, kot se zdi, dokaj odporno. Tako je bilo tudi letos, saj je, kljub neugodnim vremenskim razmeram, dobro obrodilo, plodovi so zelo okusni in po velikosti celo nekoliko večji od znanih domačih sort.

Kljub spodbudnim rezultatom pa postopek registriranja in zaščite na novo vzgojene sorte še ni zaključen. Potrebno bo še nekaj let prizadevanj in zelo podrobnega spremljanja rasti. Treba je namreč ugotoviti, če so mutacije kot posledica zlahtnenja trajne. Na Južnem Tirolskem je okrog 400 ha kostanjevih gajev in okrog 50 tisoč kostanjev. Ob dobrih letinah so uspeli pridelati okrog 400 ton plodov, letos pa samo tretjino te količine. S pridelovanjem kostanja kot dodatno dejavnostjo se ukvarja okrog 3 tisoč gospodinjstev. Kmetje se pritožujejo tudi zaradi škode, ki jo v kostanjevih gajih povzročajo »ljubitelski« nabiranci. (VK)

INDEKS USPEŠNOSTI

Norveška prva, Slovenija 24., Italija šele 39.

LONDON - Norveška je glede na indeks uspešnosti že šesto leto zapored najuspešnejša država na svetu. Med 30 najuspešnejšimi prevladujejo evropske države, Slovenija pa se je med 142 državami uvrstila na 24. mesto, kaže indeks, ki ga izračunava londonski inštitut Legatum.

Norveška je najuspešnejša država na svetu po indeksu, ki zajema različna področja - gospodarstvo, podjetništvo in priložnosti, upravljanje, izobraževanje, zdravje, varnost, osebna svoboda in socialni kapital. Na drugo mesto najuspešnejših držav sveta se je uvrstila Švica, na tretje pa se je z lanskega petega povzpela Nova Zelandija. Skoraj dve tretjini najuspešnejših 30 držav je evropskih držav, od tega jih je 16 članic Evropske unije. Najboljša članica Evropske unije je Danska na 5. mestu.

Slovenija že tretje leto zapored vztraja na 24. mestu, medtem ko je bila leta 2011 na 22. mestu, leta 2010 pa na 21. Najbolje se je odrezala v kategorijah izobraževanje in varnost, v katerih zaseda 12. mesto, najslabše pa pri gospodarstvu, kjer je 63. Pri osebni svobodi je na 24. mestu, v kategorijah podjetništvo in priložnosti ter zdravje 25., pri socialnem kapitalu na 30. in pri upravljanju na 34. mestu. Med članicami EU je slovenija na 12. mestu.

Razen Avstrije, ki je na 15. mestu, so za Slovenijo vse ostale sosedje. Italija je 37. (20. v EU), Madžarska 39. (21. v EU, Hrvaška pa 50. (26. v EU)

Najslabše uvrščena evropska država je Rusija, ki je padla za sedem mest na 68. mesto. Za padec je kriv slab rezultat na področjih upravljanje (113.) in osebna svoboda (124.).

Na dnu lestvice je Srednjoafriška republika, med desetimi najmanj uspešnimi je devet držav Podсахarske Afrike. V kategoriji zdravje se je najslabše odrezala Sierra Leone, ki jo je močno prizadela epidemija ebole. »Zdravstveni sistemi v večini držav v regiji so nerazviti in slabo pripravljeni na soočenje z resnimi grožnjami javnemu zdravju, kot je nedavni izbruh ebole v zahodni Afriki,« opozarja inštitut.

AKTUALNO - Pogovor s poveljnikom tržaške mestne policije Sergiom Abbatejem

Žrtve smrtnih nesreč v Trstu so samo motociklisti in pešci

Lani »črno leto«, sicer je število mrtvih v zadnjih letih stalno upadalo

Število smrtnih žrtev v prometnih nesrečah je v Trstu v zadnjih letih stalno upadalo. Izjema je bilo leto 2013, ko so zabeležili kar dvanajst smrtnih žrtev (v 11 nesrečah), se pravi tri krat več v primerjavi z letom prej. Poveljnik tržaške mestne policije Sergio Abbate je zaradi tega decembra lani na tiskovni konferenci tudi povabil vse, naj bodo na cesti previdnejši in upoštevajo pravila. Zaenkrat kaže, da je to pomagalo, saj so bili v prvi polovici letos po uradnih podatkih »samo« tri smrtni žrtve prometnih nesreč, ki so se jim v zadnjih mesecih žal pridružile še nekatere druge.

Dejstvo je, da je bil Trst leta 2013 tretje mesto v Italiji glede na število smrtnih žrtev vsakih 100 prometnih nesreč. Na osnovi poročila, ki sta ga objavila včeraj klub ACI in statistični zavod Istat, je število mrtvih v Italiji leta 2013 upadlo za 9,8 odstotka. Največ mrtvih je bilo vsekakor v Neaplju, kjer je bilo v povprečju največje število smrtnih žrtev vsakih 100 prometnih nesreč (1,69), sledita pa Catania (1,57) in Trst (1,43).

Leto 2013 je bilo za Trst zelo negativno, nam je povedal včeraj poveljnik Abbate, ki smo ga vprašali za oceno. Smrt na cesti je vselej tragična in absurdna, je povedal in ponovno pozval vse, naj bodo pozornejši in budni. To velja za avtomobiliste, motocikliste in pešce, to pa mora veljati tudi za javne institucije. Mestna policija prireja sicer v sodelovanju s tržaško občinsko upravo že mnogo let vrsto informativnih oziroma vzgojnih pobud, še predvsem na šolah. To nam je včeraj potrdila tudi tržaška podžupanja in pristojna občinska odbornica Fabiana Martini, ki je poudarila pomen preventive.

Število mrtvih v prometnih nesrečah je od leta 2001 stalno upadalo, je dodal Abbate: zanimivo pa je, da je bila zadnja smrtna žrtev v avtomobilu

SERGIO ABBATE

oz. štirikolesnem vozilu leta 2009. Od leta 2010 so bili namreč smrtne žrtve prometnih nesreč izključno motociklisti ali pešci, teh pa je bilo do junija letos 35. Če za motocikliste velja, da so bili v glavnem mladi, so bili med pešci izključno priletne osebe, in sicer od 76. do 89. leta starosti. Leta 2010 je tako izgubilo življenje na tržaških cestah deset motociklistov oz. pešcev, leto kasneje šest, leta 2012 so umrle štiri osebe, leta 2013 je bilo, kot rečeno, dvanajst mrtvih, v prvi polovici leta pa tri.

A.G.

Nesreča v predoru Sandrinelli

FOTODAMJ@N

ČRNA KRONIKA - Neverjetna goljufija na račun priletnega Tržačana

Ogoljufala sta ga za 6300€

Vsoto sta starcu izsilila z izgovorom, da jima je razbil ogledalce - Poziv policije: ne nasedajte!

Preko 6.000 evrov! Toliko je priletnega voznika stalo vzvratno ogledalo, ki naj bi ga nehote razbil neznemu lastniku drugega avtomobila.

Neverjetna zgodba se je zgodila v Trstu, v prejšnjih mesecih pa so bili podobnim goljufijam priča tudi v Gorici in drugih krajih. Nič hudega sluteči Tržačan je vozil svoj avtomobil, ko se je ob njem ustavilo vozilo, v katerem sta sedela moški in ženska. Dejala sta, da je poškodoval njun avto (baje eno od stranskih ogledal), in čeprav se ni zavedel, da bi jima res povzročil škodo, jima je izročil 400 evrov

v gotovini. Nepriprava pa s tem nista bila zadovoljna, zato sta ga prepričala, da jima v bližnji trgovini kupi kar tri iPhone (mobilne telefone znamke Apple). Starec je meni nič tebi plačal račun: 2.200 evrov (tokrat s kreditno kartico). In ker je bila očitno njuna nepoštenost brezmejna, sta od ubogega starca iztržila še ček, vreden 3.700 evrov.

Včeraj je nesrečnež prijavil zadevo policiji, ki še enkrat opozarja prebivalce, naj ne nasedajo lažnim zahtevam po povračilu stroškov, ampak naj raje takoj zavrtijo številko 113.

PROSEK - Včeraj predstavitev na odborništvo tržaške občine, ki ga vodi Edi Kraus

Martinovanje: pet dni, 19 prireditev

Novico desetletja na včerajšnji predstavitvi prireditev ob letošnjem martinovanju na Proseku je posredoval predsednik Kmečke zveze Franc Fabec. V petek, pred uradnim začetkom z zdravico s čašami letos pridelanega prosekarja, bodo v društveni gostilni na Proseku predstavniki tržaške trgovske zbornice in domačega Gospodarskega društva podpisali dogovor o ureditvi Doma prosekarja v obnovljenem traktu društvene gostilne. Poseg sodi v okvir znanega protokola, ki je omogočil ustanovitev zaščitne znamke Prosecco Doc; Dežela Furlanija-Juljska krajina je namenila prispevek 200 tisoč evrov, za dokončno ureditev pa bo potrebno še nekaj sredstev. Podpis konvencije bo predstavljal vsekakor prvi korak na poti do uresničitve Doma prosekarja.

Letošnje martinovanje na Proseku je predstavil tržaški občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus. Uokviril ga je med prireditve, ki bodo pripomogle za širitev turistične ponudbe iz mesta v okolico, in to v času,

Z leve Roberto Cattaruzza, Edi Kraus, Franc Fabec

FOTODAMJ@N

ko je - po poletnih prireditvah in jenski Barcolani - podobnih priložnosti bolj malo.

V petih dneh, od petka, 7. novembra, do martinovega, 11. novem-

bra, se bo na Proseku zvrstilo kar 19 prireditev, povezanih z vinom in domačimi vinskimi in kulinaricnimi tradicijami, ki jih je predstavil predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Ro-

berto Cattaruzza. V petek bodo po zdravici z novim prosekarjem predstavili Priročnik kraške suhozemne gradnje. V soboto bo turnir v briškoli za Memorial Walterja Ferluge; obenem bo razstava in pokušnja fanclov z dušo, nato koncert učencev Glasbene matic; zvečer disko glasba.

V nedeljo bodo priredili 6. Martinov pohod za spoznavanje okolice. Osrednja prireditev bo popoldanska Martinova furenga s prevozom novega vina s konjsko vprego in godbeno spremljavo ter krstom novega prosekarja. O njem je govoril Andrej Bole, vinogradnik od Piščancev, ki je - po prejšnjih poskusih Edija Kanteta - »obudil« prosekar iz pozabe in s svojo vztrajnostjo pripomogel, da so se lotili pridelovanja tega vina tudi nekateri proseški in kontovelski vinogradniki.

V ponedeljek bo pokušnja domačega olja; zvečer gledališka predstava.

Na martinovo, v torek, 11. novembra, bodo po vaških ulicah zaživele stojnice. Prijavilo se je kar 70 kramar-

jev; ob teh bodo svoje pridelke - pod skupnim imenom Okusi sv. Martina, vedno pod taktirko Kmečke zveze - ponujali tudi domači proizvajalci. Na rajonskem sedežu bo razstava in pokušnja domačih vin, na podvečer pa tudi skupinski plesi afro-kubanskih ritmov; na Balancu bo sejem antikvarijata in rabljenih predmetov. V vaški cerkvi bo popoldne ob 16. uri slovesna sveta maša.

Na sporedu bodo še didaktične delavnice za osnovno in srednjo šolo na temo umetniki narave in kraške suhozidne gradnje.

Vse dni, od petka do torka bodo odprte osmice in okrepčevalnice domačih športnih in kulturnih društev. Z Martinom bodo skratka zadihala domala vsa društva in organizacije s Proseka in Kontovela, šola, taborniki, gostilne, bari, ob občini in rajonskem svetu pa je niz prireditev gmotno omogočil Odbor za ločen upravljanje jurskega premoženja.

M.K.

Pozor na plimo in nalive!

Civilna zaščita za Furlanijo Juljsko krajino je včeraj popoldne izdala obvestilo, na podlagi katerega bi lahko v večernih in nočnih urah naše kraje zajelo močno deževje. Najakutnejša faza padavin naj bi nas dosegla danes. Vremenoslovci napovedujejo močne nalive v hribovitem območju, medtem ko naj bi ob obali pihal jugovzhodnik (ali široko). Zaradi tega je ob obali možno tudi močno valovanje, morje pa bi lahko zaradi plimovanja tudi zalilo nižje lege. Trgovinsko združenje Confcommercio zato poziva trgovce, naj kolikor mogoče zaščitijo skladiščne in prodajalne prostore.

Občina Trst pa obvešča, da bo ob slabem vremenu ponovno uporabila hashtag #AllertaMeteoTS, s pomočjo katerega bodo lahko občani tudi preko Twitterja seznanjeni z najbolj svežimi vremenoslovskimi informacijami.

Zaprto nabrežje

Tržaško nabrežje bo danes med 11.30 in 12.30 zaprto za promet zaradi vojaške ceremonije ob izročitvi bojne zastave ladji Fasan. Vozila ne bodo smela voziti po odcepu med Trgom Tommaseo in Ulico Mercato Vecchio, izjema bodo avtobusi podjetja Trieste Trasporti.

Aretirali posiljevalca

Na Fernetičih so aretirali 34-letnega moškega, ki ga je prizivno sodišče iz Aquile pravnomočno obsodilo zaradi spolnega nasilja in povzročitve poškodb. Potoval je na romunskem avtobusu, ki je bil namenjen v Slovenijo.

Naravoslovno predavanje

V krožku zavarovalnice Generali na Trgu Duca degli Abruzzi 1 bosta danes ob 17.30 Diego Masiello in Fulvio Tomsich Caruso predstavila naravoslovni didaktični center v Bazovici in mestni botanični vrt. Predavanje sodi v niz o kulturi zelenja, ki ga prirejajo Italia Nostra, Legambiente in združenje Tra fiori e piante.

STROKA - O kriški tragediji smo se pogovarjali z dr. Vlasto Polojaz

Tragični dogodek mora skupnosti vliti novih moči

Zapletanje zgodbe o domnevnem spolnem nasilju in samomoru kriškega župnika Maksa Suarda dobiva razsežnosti, ki zahtevajo poglobljeno analizo, predvsem z zornega kota stroke. V preteklih dneh se je na eni strani oblikovala skupina, ki zavrača dejanja župnika Maksa in ki v obtožbah vidi celo napad na manjšinsko skupnost (kriško in slovensko nasploh). Na drugi strani pa je skupina ljudi, ki demonizira župnika. Nekje vmes pa se nahaja žrtev, ki je edina, ki pozna resnico in ki nemo spremlja celotno dogajanje.

O tem, zakaj nekateri nočejo videti resnice, smo se pogovarjali s pedopsihiatrinjo Vlasto Polojaz, ki pravi, da se zanikanje resnice običajno pojavlja v travmatičnih okoliščinah. »Resnice nekateri ne morejo videti, ker je prehuda, da bi se z njo sploh lahko soočili«, je dejala sogovornica in dodala, da si je ne prijetno resnico pač težko priznati. Po oceni dr. Polojazove naj bi bil župnik Suard enostavna, hkrati pa tudi kompleksna osebnost. Če smo prav razumeli doktorico, gre pri zanikanju obtožb skoraj za simptome tesnobe: huiša ko je resnica, bolj jo boš poskušal zanikati.

Župnikovi zvesti Križani pa imajo prav, ko trdijo, da preiskava ni bila narejena pravilno. »V takih primerih je nujno potrebno zavarovati žrtev. O prijavah spolnega nasilja javnosti načeloma naj ne bi senzacionalistično informirali iz različnih razlogov. Gre tudi za varstvo osebnih podatkov in varovanje dostojanstva človekove osebe - tako žrtve kot storilca«, je poudarila sogovornica, ki je ocenila, da je treba take prijave opraviti na diskreten način, kar seveda sploh ne pomeni, da se zadeva prikriva.

Izogniti se je treba tudi medijski gonji, do katere je dejansko v preteklih dneh prišlo. Gonji do žrtve, 30-letne ženske, ki je bila v času spolne zlorabe 13-letno dekle. Vlasta Polojaz pravi, da žrtev s pisanjem o njeni zgodbi znova podoživlja pretekle tragične dogodke, pohvalila pa je žrtvin pogum in odločnost, da se izpove po tolikih letih. »V njej sta prevladala ljubezen do

Pedopsihiatrinja Vlasta Polojaz ARHIV

sočloveka in strah, da bi se zlorabe ponovile, da še kakšna druga deklica ne bi postala žrtev. Krivde za tragično smrt duhovnika ne sme samodejno vzeti nase«, je opozorila sogovornica in poudarila, da morajo biti mediji pre-

vidni, da se v zgodbi žrtev ne spreminja v storilca kaznivega dejanja. »Treba je poudariti, da je preiskava potekala površno, saj ne bi smelo priti do tragičnega samomora, ki je žal prekinil preiskavo. Ta bi lahko marsikaj pojasnila, domnevemu storilcu pa dala čas, da se zave, kaj je pravzaprav storil. Z odvzemom življenja pa je ponovno obremenil že tako prizadeto gospo«, meni sogovornica.

Prepričana je, da bi tragedijo tudi slovenska skupnost morala vzeti kot priložnost za dolgoročni premislek o tem, kaj pomeni živeti v skupnosti, kakšne predsodke lahko imamo ... Kot eno od možnih rešitev je pedopsihiatrinja nakazala možnost strokovnega srečanja. »Sploh ni res, da se vsi dobro poznamo samo zato, ker skupaj pojemo ali igramo nogomet ... Slovensko skupnost združujeta jezik in etnična pripadnost, drugače pa je vsako drugačen in pravo nam daje možnost, da se čustveno in umsko stalno razvijamo. Tudi iz tega tragičnega dogodka.«

Če se je že vse to moralo zgoditi, je prav, da ta dogodek, kot pravi dr. Polojazova, konstruktivno izkoristimo. Izpoved žrtve in njen pogum je treba po oceni sogovornice spoštovati. Žrtev je treba tudi podpirati v vsem, kar bi ji pomagalo preseči posledice celotne tragedije in v prihodnosti neobremenjeno zaživeti.

Če potegnemo črto pod povedano, lahko trdimo, da ločitev na mi in oni, ki se je oblikovala v zadnjih dneh, ni dobra in niti pravična. Skupnosti se ni treba braniti pred očitki o pedofiliji. Pa tudi zvestim prijateljem duhovnika Suarda, ki je sicer v župniji dobro delal in so ga ljudje zelo spoštovali, se ni treba bati, da bi ga s priznanjem zlorabe očrnili. Pedofilija je pač tema, na katero se mediji hitro odzovemo in osnova za naše pisanje je po navadi realna. Kadar javnosti pravočasno posredujemo ustrezne in izčrpne informacije, se tudi val pisanja kmalu poleže. Upamo, da se bo ta zgodba kmalu končala in da bi na dolgi rok prinesla tudi nekaj pozitivnega. (sč)

KONEC TEDNA

Poezija na Rilkejevi poti

Mirovna poetična srečanja se že deveto leto zapored vračajo na Rilkejevo pot. Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci pripravlja pester in raznolik program, ki bo v soboto in nedeljo. Spodbudo želijo počastiti pobudnike pesniških srečanj Pina de Marcha in preminula Edvina Ugolinija in Edoarda Kanziana.

Dogajalo se bo v Trstu in v Devinu, je na včerajšnji novinarski konferenci povedal predsednik odbora Luciano Ferluga, ki je spomnil, da se bodo v primeru lepega vremena v soboto ob 10. uri zbrali na Borznem trgu. V primeru slabega vremena pa na sedežu odbora v Ul. Valdirivo št. 30. Predstavili se bodo gojenci umetniške šole brez meja iz Bologne, ki bodo interpretirali tekst z naslovom Quale Vittoria?, ki obravnava italijansko emigracijo med prvo svetovno vojno.

Popoldne ob 18. uri se bodo mirovniški pesniki srečali v gostilni Antico Spazzacamino. V nedeljo ob 9. uri pa se bodo zainteresirani dobili na sedežu nekdanjega Aiata v Selslanu, kjer se bo začela 9. izdaja mirovniških pesniških srečanj na Rilkejevi poti. (sč)

PRISTANIŠČE - V soboto

Prvi kamen za logistično ploščad

Predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi bo v soboto ob 11. uri postavila prvi kamen za gradnjo logistične ploščadi. Takrat se bodo namreč uradno začela dela, ki bodo po besedah predsednice trajala približno 850 dni, na območju med lesnim pristaniščem in nekdanjo tovarno Italsider pa bo nastala 121.700 kvadratnih metrov velika ploščad. Platformo bo gradila skupina podjetij, ki jo sestavljajo družbe Icop, Cosmo Ambiente, Interporto Bologna in tržaška družba Parisi. Projekt predvideva naložbo v višini 132 milijonov evrov (od teh 102 milijona javnega denarja). Družbi Icop in Cosmo bosta zadolženi za gradnjo, za bodoče upravljanje platforme pa družbi Parisi in Interporto. Spomnimo naj, da so pogodbo podpisali pred nedavnim, in sicer tri dni po razsodbi deželne uprave sodišča, ko je DUS zavrnil priziv druge naveze podjetij, ki so jo sestavljale družbe Mantovani, Venice green terminal in tržaški Samer.

TRGOVINSKA ZBORNICA - Paoletti predlagal Gurrierija

Končno znani vsi kandidati za naslednika Monassijeve

Antonio Gurrieri je tretji kandidat za mesto novega predsednika tržaške Pristaniške oblasti. Gurrierija je predlagalo včeraj popoldne vodstvo tržaške Trgovinske zbornice, čeprav z dvotedensko zamudo. Predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti torej ni kandidiral, kot so nekateri namigovali (to bi bila v bistvu samokandidatura), a odločil se je za osebo, ki je zelo blizu dosedanji predsednici Pristaniške oblasti Marini Monassi. Gurrieri je namreč član vodstva Pristaniške oblasti, v prejšnjem mandatu Monas-

sijeje pa je bil generalni tajnik.

Gurrierijevo ime se je tako pridružilo dvojici, ki so jo predlagale lokalne uprave, o treh kandidatih pa bo odločal pristojni minister Maurizio Lupi. Kandidat pokrajinske uprave je sedanji predsednik italijanske zveze za logistiko in transport Confetra Nereo Paolo Marcucci, ki je bil v preteklosti tudi predsednik Pristaniške oblasti v tem mestu ter podpredsednik združenja pristanišč Assoporti. Tržaški in miljski župan Roberto Cosolini ter Nerio Nesladek sta predlagala zdajšnjega vodjo marketinga pri družbi Interporto Quadrante v Veroni Zena D'Agostina, ki je bil v preteklosti generalni direktor družbe Interporto iz Bologne in generalni tajnik Pristaniške oblasti v Neaplju.

Gurrierijevo kandidaturo je včeraj kritiziral senator Demokratske stranke Francesco Russo, češ da predstavlja njegova kandidatura le zaščito »lastnih interesov«.

SESLJANSKI ZALIV - Odbornik Cunja o jadrlnih in navtičnih športnih dejavnostih

Tri društva v Castelreggio

Na devinsko-nabrežinski občini se nadaljuje postopek za dodelitev sedeža trem jadrlnim in navtičnim društvom na območju kopališča Castelreggio v Sesljskem zalivu. Postopek je zelo zapleten, je včeraj pojasnil občinski odbornik za javna dela, premoženje, šport in politiko morja Andrej Cunja. Tri društva, Jadrlni klub Črpa, ter navtična kluba Diporto nautico Sistana in Sistiana 89 bodo nameščena na nekaj manj kot 2 tisoč kvadratnih metrov obsežnem območju znotraj kopališča Castelreggio, in sicer tam kjer se sedaj nahaja asfaltirano parkirišče, takoj za obokanim vhodom v kopališče. Društva so se okvirno dogovorila za razdelitev območja, uresničitev dogovora pa bo odvisna od tega, ali obstoječe omejitve dovolijo sedanjo izbiro. Prav v tem tiči zapletenost celotnega upravnega postopka.

Odbornik Cunja je poudaril, da je vprašanje dodelitve novih sedežev športnim in navtičnim društvom izvzeto iz postopka za oddajo v zakup del za ob-

Andrej Cunja

novo območja kopališča Castelreggio. Občina mora v tej zvezi šele pripraviti ustrezn razpis. Tudi to vprašanje je upravno zelo zapleteno, zato se bo občina po vsej verjetnosti oprla na zunanjega sodelavca. Po odbornikovih predvidevanjih naj bi bil razpis pripravljen v nekaj mesecih.

Od poteka tega postopka bo pristojna občinska služba odločila, kaj

storiti s kopališčem Castelreggio v prihodnji sezoni. Možnosti sta dve. Podaljšati še za eno leto pogodbo z letošnjim upraviteljem kopališča, ali pa vse dokler ne bo kopališča prevzel v svoje roke nov upravitelj. Odbornik Cunja je v tej zvezi spomnil, da je letošnji razpis za upravljanje kopališča izrecno dopuščal možnost podaljšanja pogodbe. To pa zato, da bi bilo tudi prihodnje leto zagotovljeno upravljanje Castelreggia.

Odbornik Cunja je poudaril, da je prav to glavni namen levsredinske občinske uprave: zagotoviti nadaljnje delovanje kopališča Castelreggio s čim boljšo službo in kakovostno ponudbo. V letošnji poletni sezoni so občani in ljudje iz drugih krajev, ki so prihajali na kopanje v Sesljski zaliv, pozitivno ocenili delovanje kopališča Castelreggio in njegove usluge, zato bomo nadaljevali na tej poti, je še podčrtal devinsko-nabrežinski odbornik Andrej Cunja.

M.K.

Kabine v kopališču Castelreggio v Sesljskem zalivu

DSI - Majda Cibic predstavila Janeza Povšeta in njegovo zbirko Pesmi ob poti

Iskrena življenjska izpoved

»Nikoli se nisem imel za pesnika. To je izpoved življenja, ki hoče biti iskrena in neposredna.« Tako se je o svojem pesniškem prvencu Pesmi ob poti, ki je pred kratkim izšel pri Goriški Mohorjevi družbi, izrazil Janez Povše na rednem ponedeljkovem večeru Društva slovenskih izobražencev. Avtorja, rojenega v Ljubljani, poznamo predvsem po njegovi gledališki in dramski usmerjenosti, saj se je po dokončanem študiju na AGRFT-ju dvajset let posvečal tej umetnosti.

V zbirki je objavljen izbor pesmi, katerim je spremno besedo napisala Majda Cibic, ki je na večeru v Peterlinovi dvorani pesnika tudi predstavila. Njuno sodelovanje se je začelo, ko je dobila v vpogled zajeten kup pesmi ter jih začela prebirati. Nekatere so bile še precej zahtevne, tako se je začela srečevati z avtorjem, ki je doslej objavljaval predvsem dramska besedila in esejistične članke v Novem glasu. Kot je dejala Majda Cibic, imamo pred sabo pesniški prvenec, ki zaobjema celotno življenje avtorja, saj je

Lučka Susič,
Majda Cibic
in Janez Povše
na pedsinočnem
srečanju v DSI

FOTODAMJ@N

razdeljeno na šest časovnih razdobij: začel je pisati v šestdesetih letih, kar pomeni več kot polstoletno ustvarjanje. Pomudila se je tudi pri naslovnici, ki jo je obliko-

vala Mirjam Simčič in je po besedah Majde Cibic zelo posrečena. Predstavlja nam življenjsko pot vsakega izmed nas, ki je ob rojstvu široka zaradi nenehnih

možnosti, ki nam jih življenje nudi, postopoma pa se začneja ožiti, ko nas pripelje do začetka ali konca poti - smrti. Ob poti je tudi ograja, ki nas varuje v težkih trenutkih, da ne zaidemo.

Izbor pesmi je podala Lučka Susič, medtem ko je glasbeni uvod in posamezne intermezze med branjem zaigrala pianistka Alenka Cergol. Po besedah Majde Cibic, preveva celotno zbirko refleksija o eksistencialni tematiki. Še dvajsetleten Janez Povše pravi, da je življenje kakor reka in nas privede do bipolarnega razumevanja življenjskega cikla: »smrt je življenje, življenje je smrt«.

Janez Povše se je zahvalil Goriški Mohorjevi družbi, ki je lepo sprejela pesniško zbirko, njenemu predstavniku Marku Tavčarju ter Majdi Cibic za požrtvovalno delo pri usmerjanju in izboru pesmi. V mladosti je bil prepričan, da je to, kar se mu dogaja, nekaj tako posebnega, da morajo tudi drugi zvedeti zanj in je pesmi vedno opremljal z datumi. Prav zaradi tega jih je lahko zbral v časovnem zaporedju, kar mu je zanimivo, dodal pa je, da to ni zagotovilo za dobre in kvalitetne stvari: »Moje pesmi so izpovedne, so sredstvo izražanja mojih duševnih stanj«. Če gledamo ljudi iz ptičje perspektive, smo vsi enaki, mesta pa so kot veliko mravljišče. Ko pa pogledamo vsakega človeka posebej, vidimo, da je poseben. Če gremo še v njegovo notranjost, pa se prepričamo, da smo si v jedru zelo podobni: vsi si želimo sreče in lepih stvari, bojimo pa se obratnega. Prav tega se moramo spomniti, ko nam spodleti v odnosih. Pesnikova želja je, da bi pesmi segle v globino in se dotaknile bralcev. (met)

SKLADIŠČE IDEJ - Pokrajina Trst in Skupnost San Martino al Campo

S skupnim sporazumom do delovne prakse za 35 oseb

Pokrajina Trst in Skupnost San Martino al Campo sta včeraj v Skladišču idej podpisali enoletni sporazum, v okviru katerega bosta podpisnici ponudili konkretno pomoč tistim, ki so pomoči potrebni. Inštitucija in neprofitna organizacija bosta omogočili delovno prakso 35 osebam, ki so se znašle v hudi socialni stiski.

Pokrajinska odbornica za delo Adele Pino je povedala, da bodo začasno službo poiskali 20 osebam, ki so v stiski, in 15 osebam s posebnimi potrebami. Vse te osebe so se sicer po pomoč obrnile na Skupnost San Martino al Campo, ki jim sledi že več mesecev. Odbornica Pino je pojasnila, da bodo do konca leta poskusili določiti podjetja, ki bodo sprejela te osebe. »Običajno so to mala ali srednja podjetja«, je izpostavila odbornica, ki je povedala tudi, da bo Pokrajina Trst za realizacijo projekta namenila 54 tisoč evrov, dotična skupnost pa bo naknadno namenila še 25 tisoč evrov.

Osnovni namen sporazuma je okrepitev medsebojnega sodelovanja in vzpostavitev mreže, ki bi omogočila

Adele Pino in Claudio Calandra na včerajšnji predstavitvi

FOTODAMJ@N

poklicno-izobraževalno vključevanje na delovni trg.

Predsednik skupnosti Claudio Calandra je včeraj spomnil, da je izguba službe eden od glavnih razlogov, da se ljudje zatekajo k njim. »V zadnjem času beležimo porast prosilcev pomoči,« je povedal Calandra in v isti sapi do-

dal, da so se z veseljem odzvali predlogu Pokrajine Trst.

35 oseb bodo za določen čas zaposlili v različnih zadrugah in malih podjetjih. Nadejajo se, da bo vsaj kdo od praktikantov na ta način dobil morda celo zaposlitev, je bilo slišati na včerajšnji predstavitvi sporazuma. (sč)

OBČINA TRST - Zanimiv projekt tržaške univerze

Pri Sv. Sergiju nastaja Park vrtov

12 študentov arhitekture je preučilo razvojne možnosti področja za stolpnici Ater v Ul. Grego - Vrtove naj bi povezali v park

Med vrtničarji je tudi gospod Michele - pri delu mu rad pomaga psiček Leo

FOTODAMJ@N

Park vrtov je ime projektu, ki si ga je zamislilo dvanajst študentov fakultete za arhitekturo tržaške univerze in so ga včeraj predstavili na tržaškem županstvu. Mladi bodoči arhitekti in arhitektke so se posvetili velikemu zelenemu področju, ki se razprostira v Naselju sv. Sergija, natančneje v Ulici Grego, za velikimi stanovanjskimi bloki podjetja Ater. Pod mentorstvom profesorice Paole Cigalotto in arhitektov Lorenza Pentassuglie ter Cecilie Morassi, so preučili razvojne možnosti tega območja. Sestali so se s krajevnim prebivalstvom, z vrtničarji, ki se posvečajo obdelavi tamkajšnjih terasastih površin, z občinskimi tehnikami in raznimi strokovnjaki.

Zaključke svojih raziskav bodo v prihodnjih tednih predstavili na javnem srečanju s prebivalci Sv. Sergija, že včeraj pa je o prvih izsledkih tekla beseda z odbornico za prostorsko načrtovanje Eleno Marchigiani in odbornikom za javna dela Andreo Daprettom. Načrt za Park vrtov predvideva vzpostavitev boljših povezav med parkom in rajonom, v prvi vrsti z že obstoječimi parkirišči, in odpravo zaprek, ki onemogočajo dostop ljudem s posebnimi potrebami. Nekatere terase naj bi namenili javni uporabi in jih povezali z že obstoječimi stezami zunaj obdelanega področja, gozdnato površino preuredili v didaktično in rekreacijsko območje, postavili pa naj bi tudi korita za nabiranje deževnice ali ustvarili manjše mlake, kar bi koristilo tako vrtničarjem kot krajevni favni.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 5. novembra 2014

ZAHAR

Sonce vzide ob 6.50 in zatone ob 16.47
- Dolžina dneva 9.57 - Luna vzide ob 16.04 in zatone ob 6.03.

Jutri, ČETRTEK, 6. novembra 2014

LENART

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19 stopinj C, zračni tlak 1019 mb ustaljen, vlaga 80-odstotna, veter 15 km na uro jugo, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 18 stopinj C.

Čestitke

Danes praznuje svoj osebni praznik NATAŠA MULAS iz Bazovice. Iskreno ji čestitajo in želijo obilo zadovoljstva ter lepih trenutkov dirigentke in pevci MePZ Lipa.

Vsi hišni ljubljenci se v Lakotišču veselijo in dr. LINDI srečno in uspešno delo želijo. Ob uspešnem zaključku magistrskega študija na Veterinarski fakulteti iskreno čestitamo vsi, pri Klapi Dobre Pustolovščine.

Danes na Krmenki SOPHIA praznuje 5. rojstni dan. Iz srca ji voščijo mama Daniela, očka Mauri, strica in nonoti.

Društvo Slovencev
milske občine Kiljan Ferluga

čestita in se veseli z

Maršo Sain,

ki je z najvišjo oceno magistrirala iz psihologije na Univerzi v Padovi.

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2014/15 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88. Prošnje, opremljene z ustrežno dokumentacijo, je treba predložiti do 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102, tel. 040-2017375.

Loterija 4. novembra 2014

Bari	5	2	49	35	39
Cagliari	33	90	66	29	48
Firence	69	76	53	84	7
Genova	36	81	68	19	30
Milan	65	9	84	63	71
Neapelj	42	89	56	53	1
Palermo	78	65	82	32	44
Rim	62	10	66	90	70
Turin	81	46	39	47	20
Benetke	49	89	77	87	21
Nazionale	86	85	78	25	30

Super Enalotto Št. 132

13 18 23 29 58 88 jolly 44	
Nagradni sklad	37.511.568,13 €
Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
14 dobitnikov s 5 točkami	13.544,54 €
784 dobitnikov s 4 točkami	244,54 €
26.287 dobitnikov s 3 točkami	14,50 €

Superstar

2

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
2 dobitnika s 4 točkami	24.454,00 €
159 dobitnikov s 3 točkami	1.450,00 €
2.144 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
13.333 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
28.217 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Lekarne

Do sobote, 8. novembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Ospedale 8 - 040 767391, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseška ulica 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di Piazza Mons. Santin 2, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ulica 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Capo di Piazza Mons. Santin 2 - 040 365840.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, v nedeljo, 9. novembra, organizira 3. brezplačni vodeni izlet jesenskega ciklusa doline Glinščice »Zgodbe o ledu«, ki traja prib. 3 ure in je namenjen odraslim in družinam (otroci od 6. leta dalje). Štart ob 10. uri iz Drage. Info in prijave (izleti v it. in slo.) na tel. 366-9571118 (pon.-pet. 14.00-17.00), info@riservavalrosandra-glinscica.it.

PLANINSKA KOČA TRSTELJ vabi na »3. Gecov pohod« v nedeljo, 9. novembra. Start bo ob 9.00 na zbirnem mestu ob igrišču v Gorjanskem. V vasi Lipa bo predvidoma ob 10.30 krajši postanek ob čajanki. V koči na Trstelju bo pohodnikom na voljo enolončnica s pijačo.

DRUŠTVO UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE Kras Gorjansko prireja v četrtek, 20. novembra, strokovno ekskurzijo na Štajersko, v Prekijo in Prekmurje z ogledom Žičke kartuzije, župnijske romarske cerkve sv. Marije na Ptujski gori, Otoka ljubezni pa plavajoči mlin na Muri in muzejske sobe in rokodelskega centra domače in umetnostne obrti v Veržeu. Prijave do 10. novembra na tel. št.: 041267-597 (Marjeta) in 031231-459 (Tina) ali tina_ban1@yahoo.com in marjeta.m2@gmail.com.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA vabi na izlet na Blatno jezero in okolico v soboto, 15. novembra. Info: (00386)31372632 (Metka).

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPKOJENCEV V TRSTU in KRUT vabita člane in prijatelje, da se v četrtek, 18. decembra, z avtobusom skupaj odpeljejo do Ljubljane na ogled praznično okrašene slovenske prestolnice in božičnih stojnic. Dodatne informacije in prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8, II. nadstropje. Tel. 040-360072.

Osmice

NA PROSEKU v Kutu smo odprli osmico. Toplo vabljeni.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

Mali oglasi

40-LETNI FANT z večletnimi izkušnjami v industrijskem področju, išče kakršnokoli resno zaposlitev tudi v kmetijskem sektorju. Tel. št.: 040-200882, 328-1740877.

BLIZU TRGA OBERDAN dajem v najem študentom stanovanje sestavljeno iz: dnevne sobe, kuhinje, kopalnice in dveh spalnih sob. Tel. št.: 349-8430222.

GOSPA SREDNIH LET z izkušnjo išče delo pri negi starejših oseb tudi pri čiščenju in likanju. Tel. št.: 329-3227075.

GOSPA išče delo kot hišna pomočnica v dopoldanskih urah ali pri negi starejših oseb 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-40637800.

ODDAM STANOVANJE pri Magdalen, popolnoma prenovljeno in opremljeno, 60 kv.m., z dvoriščem 80 kv.m., s parkirnim prostorom na odprtem. Tel.: 338-1586832.

PRODAM domače klobase. Tel.: 339-5472406.

PRODAM trisedežni kavč, bele barve, cena 100,00 evrov. Podarim še dve prevleki. Tel.: 346-9439702 (Mavhinje).

V PREBENEGU podarimo dva psička majhne rasti. Tel. št.: 040-231855, 040-213821.

ZANESLJIVA GOSPA z izkušnjami išče delo pri negi starejših oseb 24 ur dnevno. Tel. št.: 040-228658.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.30 »The Judge«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.
CINEMA DEI FABBRI - 21.00 »L'eredità incerta«.

FELLINI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il sale della terra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.30, 21.15 »Il giovane favoloso«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.40, 18.30, 21.20 »Boyhood«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »La spia«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.00, 20.40 »Bes«; 19.15 »Drakula: Skrita zgodba«; 21.10 »Kdo mi ugrabi ženo«; 16.20, 20.45 »Labirint«; 18.50, 21.00 »Mali Budo«; 16.50, 18.40 »Na koncu mavrice«; 16.30 »Ni je več«; 21.15 »Ouija«; 20.00 »Preusmerjeni«; 16.00, 19.00 »Vloga za Emo«; 16.10, 18.10 »Čebelica Maja«; 17.00 »Čebelica Maja 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Dracula Untold«; 18.20, 20.15 »Scrivimi ancora«; Dvorana 2: 16.30, 21.30 »La principessa splendente«; 18.50, 22.15 »Una folle passione«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 21.00 »Guardiani della galassia«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Confusi e felici«; 16.40 »Un fantasma per amico«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 19.00 »On any sunday«; 16.30, 19.00, 21.30 »Confusi e felici«; 16.15, 18.10, 19.00, 20.05, 22.00 »Dracula Untold«; 19.00, 21.40 »La spia«; 16.40 »Un fantasma per amico«; 18.50, 21.20 »Scrivimi ancora«; 16.30, 21.30 »Una folle passione«; 16.00, 21.20 »La principessa splendente«; 16.20, 18.50 »Guardiani della galassia«; 21.20 »The Judge«; 16.40 »Soap opera«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.30, 22.15 »Dracula Untold«; Dvorana 2: 17.15 »Un fantasma per amico«; 19.30, 22.10 »The Judge«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.10 »Guardiani della galassia«; Dvorana 4: 17.10, 20.00, 22.00 »Confusi e felici«; Dvorana 5: 17.20, 20.20 »Il giovane favoloso«.

Obvestila

KMEČKA ZVEZA vabi člane in ostale prašičjerejce na posvet »Prehranska varnost v verigi predelave prašičjega mesa pri pripravi tipičnih proizvodov tržaškega Krasa«, ki ga prireja Oddelek za javno veterino - tržaškega zdravstvenega podjetja, danes, 5. novembra, ob 9.00 v KRĐ Dom Bišički 77.

OBČINA DOLINA - odborništvo za izobraževanje in šolske storitve obvešča, da bosta v prostorih osnovne šole F. Venturini v Boljuncu, vsako sredo tečaja angleščine (2. stopnja, od 17.30 do 19.00) in slovenščine (1. stopnja, od 19.00 do 20.30), ki jih prireja združenje AUSER. Prvo srečanje bo danes, 5. novembra, predavateljica pa bo na razpolago od 16.30 za vpisovanja.

SK DEVIN prireja Smučarski sejem v prostorih Coop GranDuino v Devinu. Zbiranje rabljene opreme: danes, 5. novembra, od 14. do 20. ure; 6. novembra, od 10. do 20. ure. Sejem: 8., 9., 15. in 16. novembra, 10.00-19.30; 10., 11., 12., 13. in 14. novembra, 16.00-19.30. Prevoz opreme: 17. in 18. novembra, 10.00-19.30.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi člane in slovenske filateliste na mesečno srečanje, ki bo danes, 5. novembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20.

AŠD MLADINA organizira tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini s pričetkom v četrtek, 6. novembra. Tečaj se bo nadaljeval 13., 20. in 27. novembra. Za ostale info na tel. 347-0473606.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. Zbiranje opreme 6. novembra, 18.00-21.00. Urniki odprtih vrat sejma: 7. novembra, 18.00-21.00; 8. novembra, 16.00-21.00; 9. novembra, 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Dobili boste lahko informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2015. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org.

DRUŠTVO NOE organizira v sodelovanju s Conconsumatori in MCL, s pokroviteljstvom in sodelovanjem Občine Devin Nabrežina, konferenco »Za varstvo varčevalcev: nepremičninski in finančni skladi, pretirane bančne provizije«, v četrtek, 6. novembra, ob 20.00 v Grudnovi hiši v Nabrežini. Predavala bosta odvetnika Augusto Truzzi in Giovanni Franchi. Info: noeinfo-noe@yahoo.it ali tel. št. 349-8419497.

MEDNARODNA DELAVNICA MOSP vabi na prvo srečanje v sezoni z naslovom »Bi radi izvedeli, kako se potutijo drugi mladi manjšinci po Evropi? Bi se radi družili z njimi?« v četrtek, 6. novembra, ob 18.30 na Ul. Donizetti 3.

OBČINA ZGONIK razpisuje neformalni izbirni postopek za dodelitev koncesije za izvajanje zakladniške službe od 1. januarja 2015 do 31. decembra 2019. Zavodi in ustanove, ki se nameravajo prijaviti na razpis, morajo oddati prijavnico najkasneje 6. novembra na Občino Zgonik - Ekonomsko finančna služba, Zgonik 45, 34010 Zgonik (Trst). Obvestilo in osnutek konvencije sta dosegljiva na www.comune.sgonico.ts.it /Preglednost uprave/Razpisi in pogodbe.

SKD S. ŠKAMPERLE sporoča, da bo redni (volilni) občni zbor v četrtek, 6. novembra, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicu v društvenih prostorih na Stadionu 1. maj, Vrdeška cesta 7. Vljudno vabljeni!

AGRARNA SKUPNOST JUSOV-SRENJ vabi predseidnike upravnega in nadzornega odbora Jusov-Srenj v tržaški pokrajini na sejo glavnega odbora, ki se bo odvijala v petek, 7. novembra, ob 20.30 v sejni dvorani Mirka Šlapacana na sedežu na Padričah.

BAKLADA 2014 v organizaciji združenja Via di Natale, SKD Vigred in Združenja staršev, bo v petek, 7. novembra, z zbirališčem ob 18.00 v Šempolaju. Zaključek v centru Škerk v Trnovci s kulturnim programom, nagrajevanjem Ex tempore in razstavo risb.

OB 97-LETNICI OKTOBSKE REVOLUCIJE KP-EL in SIK vabita na pobudi: v petek, 7. novembra, v Ljudskem domu Canciani, Ul. Masaccio 24, v Podlonjerju; ob 19.00 posega M. Bergagne in Brune Zorzini, sledi družabnost. V soboto, 8. novembra, v Ljudskem domu Togliatti, Ul. di Pecco 14, Naselje Sv. Sergija, ob 19. uri posega Petra Behrensa in Stojana Spetiča, sledi družabnost.

TAIJIQUAN IN QIGONG - Društvo Slovencev miljske občine K. Ferluga in krožek A.C.L.I. O. Petronio iz Milj vabita na predstavitev te vadbe, ki bo v petek, 7. novembra, ob 19.00 v dvorani A.C.L.I., Ul. Frausin 9 (Milje).

40-LETNIKI (1974) se srečamo v Repnu v soboto, 15. novembra, ob 20. uri ob večerji z glasbo. Pridruži se nam! Pokliči najkasneje do sobote, 8. novembra, na tel. št.: 040-327115.

VAŠKE ORGANIZACIJE, PRIREDITELJI PRAZNIKA SV. MARTINA na Proseku vabijo vašcanke in vaščane, da se v narodnih nošah množično udeležijo tradicionalne »furenge« in krsta novega vina, ki bo v nedeljo, 9. novembra. Zbirališče ob 14. uri na križišču pri Kavčevih orehih, ob 14.30 bo furenga odpeljala po vaških gostilnah in vinotočih.

OBČINA REPENTABOR razpisuje neformalni izbirni postopek za dodelitev koncesije za izvajanje zakladniške službe od 1. januarja 2015 do 31. decembra 2019. Zavodi in ustanove, ki se nameravajo prijaviti na razpis, morajo oddati prijavnico najkasneje 10. novembra na Občino Repentabor - Ekonomska finančna služba, Col 37, 34016 Repentabor. Obvestilo in osnutek konvencije sta dosegljiva na www.monrupino-repentabor.ts.it.

50-LETNIKI IZ BREGA se srečamo na večerji v soboto, 22. novembra, ob 19. uri na Jezeru. Potrdite svojo prisotnost do petka, 14. novembra, s klicem ali sporočilom na tel. 348-2545080 (Franko) ali 347-0510554 (Damiana).

DO SVOBODNEGA GIBA - revija otroških in mladinskih plesnih skupin ZSKD bo v soboto, 29. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Rok prijave zapade v petek, 14. novembra. Info: 040-635626 ali info@zskd.eu.

DRUŠTVO SLOVENSKEH ČEBELARJEV - Trst prireja začetniški čebelarški tečaj, ki se bo odvijal na društvenem sedežu na Padričah. Prišel se bo v torek, 18. novembra, ob 20.00 in se bo odvijal do poletja (zajeta celoletna čebelarstva sezona). Predviden je teoretični del ter praktični del v društvenem čebelnjaku in ogledi čebelnjakov nekaterih naših članov. Vpiše se lahko vsakdo, ki bi rad spoznal čebele ali se s čebelarstvom tudi resno ukvarjal. Vabljeni zainteresirani, da se čim prej vpišejo (do 15. novembra). Informacije na tel. št. 0039-3383881424. (Danijel).

DRUŠTVO ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA - Podružnica Kras prireja v sodelovanju s Kraškim drenom, Društvom diabetikov in Medobčinskim društvom invalidov ter Območnim združenjem RK Sežana počastitev sv. dneva srca, ki bo v torek, 18. novembra, v Kosovelovem domu v Sežani. Od 15. ure dalje bodo v predverju Kosovelovega doma potekale meritve krvnega tlaka, pulza, holesterola in sladkorja v krvi, s svetovanjem. Ob 18. uri proslava (140 sodelujočih vseh generacij). Slavnostna govorica bo dr. Ljubislava Škibin. Zaslужnim članom bodo podelili priznanja.

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da je na www.zpzp.si odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

Prireditve

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE ZA BIODINAMIČNO POLJEDELSTVO vabi na teoretsko praktičen tečaj za biodinamično poljedelstvo, ki se nadaljuje na sedežu, Ul. Masaccio 30 - 1. nadst., vsako prvo in tretjo sredo v mesecu, od 20.00 do 21.30.

NADVOJVODOV OBISK V TRSTU: Nadvojvoda in princ Georg Habsburški bo v petek, 7. novembra, obiskal Trst. Obisk bo sklenila sv. maša v stolnici sv. Justa, ki jo bo daroval tržaški nadškof ob 10. obletnici beatifikacije zadnjega evropskega cesarja Karla I. Sv. maša bo v italijanščini, slovenščini in nemščini; pel bo zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov iz Trsta. Vabljeni so vsi.

SDD JAKA ŠTOKA vabi ob martinovanju na ogled dokumentarnega filma in na predstavitev knjige Priročnik kraške suhozidne gradnje ob prisotnosti strokovnjaka Borisa Čoka, ki bo

v petek, 7. novembra, ob 20. uri v Kulturnem domu Prosek Kontovel.

SKD PRIMOREC vabi na ogled vesele igre Dobra letina v izvedbi Razvojnega društva Repentabor in KD Kraški dom v petek, 7. novembra, ob 19. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Sledil bo ogled slik društvenih izletov sezone 2013/14.

V KULTURNEM DOMU V KOMNU bo v petek, 7. novembra, s pričetkom ob 18. uri večer z naslovom Pogrešani padalec Marjan Fegec in spomin na Boba Plana ter Cirila Kobala. Prireditelj bo povezoval Ivo Jevnikar.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - Trst vabi na 15. revijo zborov devinske dekanije, ki bo v soboto, 8. novembra, ob 20. uri v cerkvi sv. Pelagija v Šempolaju.

SKD TABOR-PROSVETNI DOM: nedelja, 9. novembra, ob 18. uri gostovanje gledališke skupine KD Brce s komedijo »Češpe na figi« (M. Tomšič), režija S. Verč.

SDD JAKA ŠTOKA vabi ob martinovanju na ogled komedije Zvljčenje lepo je, dokler... v izvedbi KD Domovina. Predstava bo v ponedeljek, 10. novembra, ob 20. uri v Kulturnem domu Prosek Kontovel.

RAZSTAVA FRANKO VECCHIET »Poskusni odtisi in druge zabave« v MIB - School of Management, Palača Ferdinando - Oširek Caduti di Nassiriyah 1, na ogled do torka, 11. novembra. Vodení obiski z umetnikom vsak torek od 17. do 19. ure.

V UMETNIŠKEM IN KULTURNEM CENTRU SKERK, Trnovca 15, je na ogled do 26. novembra velika razstava o zgodovini in delih arh. Maksa Fabianija z 250 velikimi reprodukcijami slik in dokumentov. Na voljo brezplačni bogat katalog. Urnik: ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 17.30. Vodení ogledi ob sobotah ob 15.00 in ob nedeljah ob 11.30.

Prispevki

V spomin na drage pokojne in na prijateljico Vando Starc daruje Vida Štoka - Babič 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim na Kontovelu.

V spomin na pokojne družine Caharija in Golemac daruje družina Antona Golemaca 50,00 evrov za popravila nabrežinskih cerkvenih zvonov.

Ob 1. obletnici smrti ljubljeneža moža in očeta Rada Briščika darujejo žena Ada ter hčerki Erika in Flavia 100,00 evrov za MoPZ Vasilj Mirk Prosek - Kontovel. V spomin na mamo Marijo Furlan vd. Prašelj daruje Anita 50,00 evrov za ŽePZ Prosek - Kontovel.

5.11.2010	5.11.2014
Dorian	
Vedno z nami.	
Hčerka Sara in starši	
Ob igubi Aldota Sušteršiča izrekamo iskreno sožalje svojcem	
Jus Praprotn Trnovca	
Ob izgubi drage mame, none in tašče Lojzke sočustvujemo z družino Miliani	
družina Grgič	

TABLE IN NAPISI - Primera iz Križa in Devina

Ali res sploh potrebujemo takšno »javno dvojezičnost«?

Gradbena podjetja večkrat kažejo dobro voljo, ki pa ni dovolj - Kdo naj jim pomaga?

Levo »dvojezična« tabla v Križu in desno podobna tabla, ki se je te dni pojavila v Devinu

V zadnjem času se po vaseh pojavljajo table in napisi z zelo vprašljivo slovenščino. Nameščajo jih v glavnem gradbena podjetja, ki za družbo AcegasAps opravljajo raznorazna dela, od popravil na vodovodnem omrežju do nujnih javnih del in asfaltiranja cest. Dvojezične napise

večkrat predlagajo oziroma zahtevajo tudi sami domačini ter krajevne skupnosti ter društva.

Nekatera gradbena podjetja (včasih tudi AcegasAps) se požvižgajo na zakone in na pravice Slovencev, druga pa kažejo pozornost za dvojezične napise, na katerih pa se pogo-

stoma pojavljajo hude tiskarske in jezikovne napake. Takšne »dvojezičnosti« res ne potrebujemo.

Predstavniki nekaterih gradbenih podjetij, ki nimajo uslužbencev z znanjem slovenščine, so nas opozorili, da glede prevodov pogrešajo pomoč pristojnih služb in ustanov. V

AcegasAps menda nimajo prevajalcev (to je pogostoma razvidno iz njihovih napisov), posamezne občine pa jim s težavo priskočijo na pomoč, češ da so njihovi prevajalci prezaposleni in da itak prevajanje napisov na takšnih tablah ne sodi v pristojnost občinskih uprav.

Odpornišvo v Grčiji

V avditoriju muzeja Revoltella bo danes ob 17.30 na pobudo Tržaške univerze novo srečanje iz zgodovinskega niza o odporništvu in civilnih vojnah v Evropi. Prof. Christoph Schmink-Gustavus z univerze v Bremnu bo govoril o grškem odporništvu.

Film o Pasoliniju

Filmski krožek Tina Modotti vabi drevi ob 20.30 v Ljudski dom v Ul. Ponziana 14 (2. nadstropje) na predvajanje filma Pasolini, un delitto italiano. Režiser Marco Tullio Giordana je po scenariju, ki ga je napisal skupaj z Enzom Sicilianom, posnel film o zagonetnih okoliščinah smrti velikega pisatelja in režiserja v noči med 1. in 2. novembrom 1975.

Indijanski zorni kot

V knjigarni Lovat bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo tržaškega avtorja Giorgia Sterna Tribù indiane, capitale, proletari nella storia del Nord America. Na osnovi neposrednih srečanj s potomci ameriških domorodcev nam avtor predstavlja zgodovino ZDA iz drugega zornega od običajnega hollywoodskega.

O življenju v vesolju

Visoka šola Sissa vabi drevi ob 18.30 v gledališče Miela na predavanje z naslovom Una, nessuna o centomila. Govor bo o možnih oblikah življenja na drugih planetih vesolja. Predavali bodo astronom Massimo Capaccioli in Giovanni Vladilo ter biolog Ernesto di Mauro. Sledilo bo predvajanje filma District 9 (ob 20.30).

RESTITUZIONI IDENTITÀ APPARTENENZE CONSERVAZIONI IMPOVERIMENTI SOTTRAZIONI RESTITUZIONI IDENTITÀ SOTTRAZIONI APPARTENENZE IDENTITÀ IMPOVERIMENTI

LABORATORIO DELLA MEMORIA

Pomen spomina Izguba dobrin in spomin

Mednarodni posvet, 6. in 7. novembra 2014

Magazzino delle Idee, Trst, Korzo Cavour, vhod na morski strani

Zagotovljeno simultano prevajanje v angleški, italijanski ter slovenski jezik

PROST VSTOP DO ZAPOLNITVE RAZPOLOŽLJIVIH MEST

Informacije ter prijave
gabinetto@provincia.trieste.it
tel. +39 040 3798.591/337

Projekt je uresničila in podprla

Pokrajina Trst

sodelovali so
ANED, Nacionalno združenje nekdanjih deportirancev, Trst

VZPI-ANPI, Vsedržavno združenje partizanov Italije, Trst

ANPPA, Državno združenje političnih antifašističnih italijanskih preganjancev, Trst

AVL, Združenje prostovoljcev za svobodo, Trst

Občina Trst, Občinski zgodovinski in umetnostni muzeji

Zveza Združenj istrskih, reških in dalmatinskih ezulov, Trst

IRCI, Deželni inštitut za istrsko kulturo, Trst

Irsml-FVG, Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v Furlanij-Julijski Krajini, Trst

SISSA, Mednarodna visoka šola za napredne študije, Trst

Unija Istranov, Trst

Univerza v Trstu

Četrtek 6. novembra

9 Pozdrav predstavnikov oblasti

9.15 Začetek del
MARIA TERESA BASSA POROPAT,
Predsednica Pokrajine Trst

PRVI DEL Vračila

9.30 Razlastitve ter vračilo židovske lastnine skladno z rasno zakonodajo v Republiki Italiji. Vidiki in problematika
MARIO TOSCANO,
Sapienza - Univerza v Rimu

10 Ilegalne migracije iz Posočja v Italijo: vprašanje materialne zapuščine
URŠKA STRLE,
Univerza v Ljubljani

10.30 Svobodna izbira v Kanalski dolini/Valcanale leta 1939
LARA MAGRI,
Etnografski muzej v Malborghetto, Videm

Moderatorica
ANNA MARIA VINCI,
Irsml - FJK, Trst

DRUGI DEL Identiteta

11 Reševanje lastnine in reševanje življenj: židovsko prebivalstvo v Rimu za časa okupacije

ANNA FOA,
Sapienza - Univerza v Rimu

11.30 Spomini na gospodarske izgube iz predindustrijskega obdobja
GIACOMO TODESCHINI,
Univerza v Trstu

12 Prikriti spomin. Izguba dobrin in identitete pri zapuščanju italijanskih kolonij
CHIARA VOLPATO,
Univerza v Milanu-Bicocca

Moderatorica
MARIA CRISTINA BENUSI,
Univerza v Trstu

TRETJI DEL Pripadnost

15.30 Zapuščina državljanov kraljevine Italije. Lastnina italijanskih priseljencev v habsburškem Trstu med in po prvi svetovni vojni
FRANCO CECOTTI,
Irsml - FJK, Trst

16 Spomini in identitete: pripovedi tekstilnih delavk
NINA VODOPIVEC,
Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana

16.30 Spomini: izraelsko-palestinski konflikt
SARI NUSSEIBEH,
Al-Quds Univerza v Jeruzalemu

Moderatorica
MARTA VERGINELLA,
Univerza v Ljubljani

Petek 7. novembra
PRVI DEL Pogovori

9.30 Pregnanci na dveh frontah
GIUSEPPE DE VERGOTTINI,
Univerza v Bologni

10 Premoženje, ki je bilo zaplenjeno židovskemu prebivalstvu v letih 1938-1945 ter komisija Anselmi v letih 1998-2001
MICHELE SARFATTI,
Fundacija CDEC, Milan

10.30 Izgubljene in ohranjene dobrine: hiše in pohištvo, ohranjene v spominu na množično izseljevanje iz Istre v Trst
STEFANO PONTIGGIA,
Univerza v Ferrari

Moderatorica
GLORIA NEMEC,
IRCI, Trst

DRUGI DEL Obubožanje

11 Artefakti in antropogeneza. Spomin predmetov iz antropološkega pogleda
GIOVANNI LEIGHISSA,
Univerza v Torinu

11.30 Izmera revščine: tržaški prispevek, ki ga je pripravil Pierpaolo Luzzatto Fegiz
ACHILLE PUGGIONI,
Banca d'Italia, Trst

12 Funkcije predmetov v fizičnem življenju
SILVIA AMATI SAS,
Italijansko društvo psihoanalitikov

Moderator
ROBERTO SPAZZALI,
Irsml - FJK, Trst

TRETJI DEL Odtegotanje

15 Ukradena umetnost in spomin. Problemi restitucije kulturnih dobrin
KONSTANTIN AKINSHA,
Galerija Belvedere, Dunaj

15.30 Varuhi spomina: kako naši biološki možgani oblikujejo našo kulturno preteklost
KONSTANTIN ANOKHIN,
Inštitut Kurčatov, Moskva

Moderator
ALESSANDRO TREVES,
SISSA, Trst

RESTITUZIONI IDENTITÀ APPARTENENZE CONSERVAZIONI IMPOVERIMENTI SOTTRAZIONI RESTITUZIONI IDENTITÀ SOTTRAZIONI APPARTENENZE IDENTITÀ IMPOVERIMENTI

O NAŠEM TRENUTKU

Čas razkola na italijanski levici

ACE MERMOLJA

V zadnjih tednih in dneh smo bili priča vedno ostrejšim polemikam med sindikatoma CGIL in Fiom ter vlado Mattea Renzija. Podoben spor se odvija med Renzijem kot tajnikom DS in manjšinskimi strujami v stranki. Očitno je, da je tajnici CGIL Camusovi Renzi povsem antipatičen in to tudi osebno. V sami DS lahko slutimo politična in osebna trenja med Bersanijem, Fassino, Civatijem in tajnikom-premierjem Renzijem. Omenjam osebne nekompatibilnosti, ker nekatere izrečene besede presegajo politične očitke.

Ne bi povzegal kronike dogajanja, ker menim, da je bralcem mojih zapisov poznana. Dva dogodka in nekaj stavkov (sedanjost ne trpi analiz in razlag) vendarle označujejo jedro spora in morebitni (po mojem še ni na dnevnem redu) razkol v DS. Sindikati s CGIL na čelom so v Rimu izvedli uspešno manifestacijo v prid 18. člena delavskega statuta in proti ekonomski politiki Renzijeve vlade. Na srečanju z vlado je Susanna Camusso zahtevala več sredstev za odprtje novih delovnih mest. Denar naj vlada najde z novimi davki na rente.

V Firencah je Renzi organiziral letno srečanje somišljenikov v Leopoldi in v zaključnem govoru izrekel ključni stavek: »Stalnega delovnega mesta ni več.« Potrebne so torej vladne politike, ki ne ščitijo delovnega mesta kot takega, ampak na nov način podpirajo delavca v obdobjih »prehodov« in obenem spodbujajo podjetnike, da investirajo in najemajo mlade. Razlika je v samem pojmovanju delodajalca. Za CGIL in levico je slednji stari »gospodar« v novi preobleki, za Renzija in njegove je lahko zaveznik v boju proti brezposelnosti. V Leopoldo je prišlo kar nekaj podjetnikov. Razlika je torej ideološko-politična, čeprav temelji na nekaterih otipljivih situacijah.

Nobenega dvoma ni, da italijanski sindikati in sama »leva« levica nimajo večje podpore priv mladih, med preknimi delavci, med brezposelnimi ter samostojnimi delavci, ki jih je vedno več. Jedro članov sindikatov je med upokojenci in med delavci, ki lahko računajo na dokaj stabilna delovna mesta. Sama Demokratska stranka ima veliko volivcev in toliko bolj članov med starejšimi ter med državnimi uslužbenci, ki so nekoč bili v domeni Krščanske demokracije.

Politično radikalna stališča in obenem najbolj mobilno volilno telo, ki sovpadajo z ljudmi, ki so najbolj izpostavljeni »tržišču«, je pobral Grillo (zato na volitvah ni zmagal Bersani in je »leva« levica skoraj izginila), na desnici pa združuje volivce prvaka Severne lige Salvini s svojo »lepenovsko« politiko. V tej »igri« se šibi Berlusconi, ki objektivno ni več protagonist, kot je bil celih prejšnjih 20 let.

Matteo Renzi s svojimi pristaši nikakor ne pluje z zaprtimi očmi in brez kompasa. Očitno ustvarja svojo liberalno-laburistično in socialdemokratsko politiko ter se uveljavlja v praznem prostoru sredine. Na njegovem obzorju lahko beremo imena, kot so Clinton, Blair, Schroeder. Skratka, Renzi je radikaliziral smer, ki jo je nekako pričel Veltroni (vsaj tako se mi dozdeva), ko je ustanavljal Demokratsko stranko (ne pozabimo, da je vanjo vstopila tudi Marjetica kot nekdanja leva struja KD).

Razumljivo je, da je prve opredeljujoče poteze povlekel Matteo Renzi. Uveljavil je npr. načelo, da se vlada o zakonih »pogaja« s predstavniki družbenih stvarnosti, ampak jih poslušati in nato odloča. Prav tako je Renzi zavestno brisal iz svoje gospodarske

politike 18. člen Delavskega statuta. To sta zaman poskušala storiti Berlusconi in deloma Monti.

18. člen ima majhno praktično vrednost, saj se tako delavcu kot delodajalcu ne izplača »skočiti« v mline italijanskega sodstva. Ima pa taisti člen veliko simbolno vrednost in to v smislu jamstva, da se dosledno spoštujejo pravice delavcev. Teh pravic Renzi ne zanika, vendar s stavkom »ni več stalnega delovnega mesta« jemlje kot dejstvo, da je mobilnost ljudi in delavcev nepremostljiva stvarnost sodobnosti. Za uveljavitev pravic so torej potrebni novi prijemi in ne stari statuti. V šifro »delavec« je potrebno vključiti množico posameznikov, ki nimajo jamstev. V resnici se je v preteklosti del »novih delavcev« opredeljeval za Berlusconi in omaloževal sindikate.

Polemika se odvija znotraj italijanskih državnih mej. V označevanju razlik je kar nekaj demagogije in sloganov, ki resnici na ljubo ne prenesejo soočanja s stvarnostjo. Ko stopimo iz domačega vrta in »notranje« borbe za prevlado, se srečamo z nekaterimi neizpodbitnimi dejstvi, ki pogojujejo domačo politiko.

Italija je članica Evropske unije in evrokluba, ki ima več skupnih pravil in je prav, da jih člani spoštujejo, drugače članstvo nima smisla. Obenem je res, da deluje ta Evropa v režimu polovične demokracije, kjer se bijeta dve vojni: prva je ekonomska med severom in jugom, revnimi in bogatimi; druga fronta poteka med evropsko birokracijo in od ljudstva izvoljenimi politiki. Vsekakor Evropa vpliva na izbire posameznih držav. Konkretno: Renzijeva vlada ni v stanju, da bi ostalim evropskim partnerjem pokazala popolnoma spremenjen načrt o stabilnosti, skratka, nov državni proračun za naslednje leto. Kar nekateri zahtevajo v Italiji, bi evropski birokrati in močnejši politiki (beri Nemčija) enostavno zavrnil. Suverenost držav nad računi je delna.

Naslednje dejstvo je, da so se na širši, globalni ravni razvili določeni procesi, ki jih nacionalne politike ne obvladujejo. Delokalizacija podjetij je dejstvo, ki ni rešljivo z »domačimi« ukrepi. Veliki kapitali se pomika po svetovnih tržiščih in zlahka ubeži domačim kontrolam. S tihim privoljenjem vseh obstajajo proste cone, kjer je meja med zakonitim in nezakonitim preprosto izbrisana. V praksi bi lahko velike premočnice (torej denarne) rente primerno obdavčila samo neka globalna fiskalna oblast. Mi nimamo niti evropske. Zato so najenostavneje obdavčljiva stanovanja, ki jih ne moreš premestiti v Rusijo ali v Hongkong. Tovrstna obdavčitev pa je v večini primerov krivična, kot so krivični udarci po prihrankih malih ljudi ali finančni pregoni mikro-utajevalcev.

Mobilnost in prekršnost dela so deloma sad ogromne ponudbe možganov in rok, ki prihaja s Kitajske, iz Indije in iz drugih držav. V Italiji to vedo vlada, sindikati in levica. Problem je, kako urediti stvari tako, da bodo zunanji vplivi najmanj škodili. Receptov nima nihče.

Realistično se z Marchionnejem lahko samo meniš, saj je italijanski Fiat le še na papirju spomina. Srž vprašanja je torej v tem, če ima smisel, da se italijanska levica razkolje na načelih in v lovu na glasove.

Morda bi bilo bolje, ko bi različna mnenja našla pragmatično ravnoesje v realističnih predlogih in politikah, ki bodo koristne za vso Italijo in Italijane. Renziju pač ne moremo očitati, da je zaspan, čeprav zna biti objesten. Sindikati pa morajo priznati kak svoj greh, zaradi katerega so mnogim antipatični.

AMATERSKO GLEDALIŠČE - Od 14. do 21. novembra na Jesenicah

Na 27. Čufarjevih dnevih poleg komedij tudi drame

Že 27. Čufarjevi dnevi na Jesenicah bodo od 14. do 21. novembra postregli s šestimi tekmovalnimi predstavami in nizom spremljevalnih dogodkov. Na festival se je prijavilo 22 slovenskih ljubiteljskih gledališč, selektor pa jih je izbral šest. Kot je na včerajšnji novinarski konferenci povedala direktorica Gledališča Toneta Čufarja Jesenice Branka Smole, letošnji festival prinaša pester izbor žanrov.

Igralec Mestnega gledališča ljubljanskega Gaber K. Trseglav, ki je letošnji selektor, je namreč izbral dve komediji, dve drami in dve komični drami. »Pri pregledu predstav je bilo razvidno, da se uprizarjajo večinoma komedije, kar je škoda. K sreči so bile predstave z resnejšo tematiko kakovostne in sem jih z veseljem uvrstil v program,« je dejal Trseglav, ki je prepričan, da naloga gledališča vendar ne sme biti samo in izključno zabava. Z izбором je zato poskušal najti ravnoesje med lahkotnejšim in zahtevnejšim žanrom v gledališču.

Kot ugotavlja Smoletova, je na ljubiteljskem odru viden napredek, saj kakovost predstav raste. »Znanje se bogati, svoje napravi tradicija, pa tudi sam izbor žanrov. Tudi to, da pogledamo drug drugega, verjetno doda kakšen odtenek h kvaliteti za prihodnja leta. Zato da se mi zdi, da moramo vztrajati tudi s takimi načini prikazovanja in motivacije, kot so festivali,« je izpostavila.

Letošnji nastopajoči prihajajo z vseh koncev Slovenije, se pa na festival letos ni prijavilo nobeno izmed zamejskih

gledališč. Kljub temu bo tudi letošnji festival lep pregled tega, kaj dobrega se v slovenskih ljubiteljskih gledališčih pripravlja, je prepričan predsednik organizacijskega odbora Boris Bregant.

Festival bo odprla Gledališka skupina KD Brce iz Gaborovice pri Komnu s komedijo Marjana Tomšiča Češe na figi v režiji Sergeja Verča. Naslednji večer bodo sledile Jeklene magnolije Roberta Harlinga v režiji Nande Guček in izvedbi Mladinskega gledališča Svoboda Trbovlje. Loški oder pa se bo predstavil s komično dramo Simona Graya Igre je konec v režiji Jaše Jamnika.

Društvo Smoteater Majšperk bo nastopilo s komedijo Marca Camolettija Pridi gola na večerjo v režiji Blaža Šalamuna. Dramo Hodnik Matjaža Zupančiča bo uprizorila gledališka skupina Fabula est, KD Šmarje Sap, režijo je prevzela Betka Jamnik. Kot zadnja bo na vrsti drama Zadnja tekma, kot so si jo zamislili Gregor Čušin in igralci domače, jeseniške igralske skupine.

Bogat bo tudi spremljevalni program, v okviru katerega sta na ogled dve razstavi. Prva na umetniški način predstavlja vsebino letošnjih predstav, druga pa je razstava o zgodovini gledališke dejavnosti na Jesenicah, ki jo je pripravil Gornjesavski muzej. V režiji Vida Klemenca bo predstavljena tudi Železarska lirika, ki jo je izbral Jernej Kusterle. Festival pa bo ob stoletnici rojstva Frana Miličinskega Ježka zaključil večer Nane in Juša Miličinskega.

JEZIK NA RAZPOTJU

Besedišče naših medijev je sorazmerno skromno, posebno revna je naša raba glagolov, katerih bogate izbire se zaveda le malokdo. Pa tudi sicer se malokdaj odločimo za kaj novega, tudi za drug samostalni. Ob pomembnih praznikih ali letnih dopustih precej pogosto pišemo o dolgih kolonah na glavnih cestah. Včasih pa kdo napiše svoje poročilo nekoliko drugače. Dolge kolone vozil začenja z dolgimi zastoji.

Kolone so lahko dolge tudi več kilometrov, zastoji pa lahko trajajo tudi po več ur. Pridevnik dolga (kolona) in dolgi (zastoj) sta utemeljena, saj sta dolg-a -o in dolžina uporabna za ocenjevanje prostora in tudi časa. Zastoj pomeni prekinitev ali ustavitev pretoka. Zaradi počasnega pretoka ali predolgega čakanja na mejnih prehodih, nastajajo na cestah dolge, tudi večkilometrsk kolone vozil. Če hočemo isto povedati o zastojih, moramo kilometre spremeniti v ure. Dolžino zastojev merimo s časovnimi enotami, razdaljo ali dolžino kolon pa z dolžinskimi. In prav tega naš poročevalec ni upošteval, in zato smo brali o 14-kilometerskem in celo 20-kilometerskem zastoju prometa. Pravilno pa je poročal o čakalnih dobah na mejnih prehodih, trajale so od 15 do 50 minut.

PISMA UREDNIŠTVU

»Gospodu verouku« v slovo

Prvič sem te srečala pri Sv. Ivanu, ko si leta 1995 daroval novo mašo in smo ti pevci s kora zapeli dobrodravlico. »Novi mašnik, bodi« pozdravljen. »Zdelo se mi je imenitno, da si se iz italijanskega okolja, v katerem si odraščal, približal jeziku in kulturi svoje babice (kot si mi zaupal v kasnejših letih) ter jima ostal zvest do konca.

Kmalu zatem si prišel poučevat verouk na »strokovno«, kot so takrat imenovali zavod J. Stefana. Spominjam se, da sva bili s kolegico in bivšo sošolko Tanjo Rebulo članici komisije, ki je imela nalogo, da preveri tvoje poznavanje slovenskega knjižnega jezika. Reči moram, da si se takrat dobro odrezal. In tako se je začelo.

Prva leta so bili najini odnosi zelo formalni: bil si vedno resen, izredno zadržan, na trenutke skoraj odlju-

den. Nekega dne sem se odločila, da imam tega »formalizma« dovolj, in te ob vstopu v zbornico glasno pozdravila: »Dober dan, gospod verouk!« Začuden si me pogledal, potem pa ti je obraz preletel tisti tvoj značilni nasme, oči so se ti hudomušno zaiskrile, ko si odgovoril: »Dober dan, gospa slovensčina! In led je bil prebit.

Od takrat se je začelo lepo prijateljstvo, ob njem pa še sodelovanje pri pripravi in izpeljavi najrazličnejših šolskih pobud, od projektov do tudi večdnevnih poučnih ekskurzij. Kolikokrat sva ob avtomatu za kavo modrovala o vsem mogočem: o šoli, politiki, družbi, veri, pa tudi o bolj osebnih rečeh. Najina stališča so se večkrat razhajala: zate je bilo vse ali belo ali črno, jaz pa sem v vsaki stvari videla tudi neskončno različnih gradacij sivega. In vendar sva se razumela.

Poučeval si oba moja otroka. Sin je z bivšimi sošolci se pred kratkim bil s tabo na večerji, na kateri ste skupaj obujali spomine na šolska leta. Hčer-

bi rekel, koliko bo stal ta projekt. Vrednost je za Slovenca količina denarja, ki bi ga dobil ob morebitni prodaji, za Italijana pa je vrednost količina denarja, ki ga bo v projekt vložil. Zaradi takih razlik, ki nastanejo v naši zavesti ob prehodu besede v sliko, se večkrat v naših medijih pojavijo za osrednjega Slovenca nenavadni naslovi, največkrat zapisani s pretirano velikimi črkami. Tako nam je visoke cene šolskih potrebščin ob začetku šolskega leta predstavil naslov: »Vrednost nakupa lahko znaša 600 evrov«. V slovensčini nakup nima vrednosti, zato tudi ni vreden ali nevreden, lahko pa je ugoden, neugoden, s popustom ali brez njega. Namesto o vrednosti nakupa bomo Slovenci pomislili na velike izdatke ali visoke stroške za nakup šolskih potrebščin in temu primerno oblikovali naslov članka.

Lelja Rehar Sancin

ka se je udeležila več taborov, poltnih in zimskih, ki si jih prirejal na avstrijskem Koroškem in v Bohinjski Bistrici. Z njih je prihajala zadovoljna in polna lepih spominov. Zato me toliko bolj boli sramotni medijski linč, ki so ga v zadnjih dneh proti tebi sprožili nekateri lokalni in tudi vsedržavni italijanski časopisi, da o komentarih in družbenih medijih sploh ne govorimo!

Maks, upam, da vsaj zdaj uživaš svoj mir. V vseh, ki smo te poznali, ceni in imeli radi, je tvoj odhod pustil strahotno praznino.

Zbogom, »gospod verouk«!

Mara Žerjal

KNJIŽEVNOST - Drago Jančar za roman *To noč sem jo videl*

V Franciji nagrajen za najboljšo tujo knjigo

Prestizžno priznanje podeljuje združenje francoskih kritikov in založnikov

Drago Jančar za roman *To noč sem jo videl* prejme prix du Meilleur livre étranger, nagrado za najboljšo tujo knjigo, ki jo podeljuje združenje francoskih kritikov in založnikov. Jančarjev roman je v Franciji izšel pod naslovom *Cette nuit, ja l'ai vue* pri založbi Phebus. Nagrado mu bodo izročili 28. novembra v hotelu Sofitel Faubourg v Parizu. Roman *To noč sem jo videl* je bil deležen pozitivnega odziva pri kritikih in bralcih, nominiran pa je bil za kar tri nagrade - poleg prix du Meilleur livre étranger še za prix femina étranger (nagrada femina za tujo literaturo) in nagrado mesta Cognac.

Prevajalka romana v francoščino Andree Lück-Gaye je za časnik *Delo* povedala: »Nagrada kaže, da Francozi priznavajo Jančarja. Pri založbi Phebus so odkupili tudi štiri druge njegove naslove, že prevedene v francoščino (Zvenenje v glavi, Katarina, pav in jezuit, Severni sij in Joyceov učenec), zato se bo število njegovih bralcev v Franciji gotovo še povečalo. Ta nagrada je zelo pomembna, z njo so okronali tako nadarjene pisatelje, kot so Lawrence Durrell, Isaac Bashevis Singer, Gabriel Garcia Marquez, Vasilij Grossman, Salman Rushdie, Orhan Pamuk.«

Jančar pa je za *Delo* povedal: »Vsaj toliko kot priznanje me veseli, da bo v francoščini izšlo še nekaj mojih naslovov, v žepnih izdajah kmalu tudi nekaj knjig, ki so že izšle in so razprodane, najprej roman *Severni sij* in novela *Joyceov učenec*, ta že v tretji izdaji. To pomeni, da sem zdaj nekako doma tudi v literarnem okolju, ki sem ga zmeraj občudoval in me je po svoje pomagalo oblikovati v mladih letih.«

Nagrado prix du Meilleur livre étranger začeli podeljevati leta 1948 in je ena prvih francoskih nagrad za tujo literaturo. Žirijo sestavljajo ugledni uredniki in kritiki, kot sta Christine Joriss in Gerard de Cortanze. Nagrada bo prispevala k Jančarjevi prepoznavnosti v Franciji, kjer je bralcem v prevodu na voljo osem njegovih knjig, ter k prepoznavanju slovenske književnosti nasploh.

Roman *To noč sem jo videl* je izšel leta 2010 pri založbi Modrijan. Zanj je Jančar dobil tretjega kresnika, Delovo nagrado za najboljši roman leta. Literarna kritika je o njem zapisala, da je eno najboljših literarnih besedil o Slovincih, zapletenih v drugo svetovno vojno in med seboj. (STA)

Drago Jančar

ARHIV

KNJIŽEVNOST - Predstavitev angleškega prevoda *Balerine*, Balerine

Sosič danes v Londonu

Tržaški pisatelj se bo pogovarjal s kritičarko dnevnika *Guardian* Joanno Walsh

V knjigarni European Bookshop v središču Londona bodo danes gostili Marka Sosiča. Tržaški pisatelj bo v knjigarni nedaleč od Piccadilly Circus predstavil angleški prevod kratkega romana *Balerina*, *Balerina*. Knjiga je letos izšla pri ameriški založbi Dalkey Archive, v zbirki, posvečeni slovenski literaturi. S Sosičem se bo pogovarjala Joanna Walsh, kritičarka londonskega dnevnika *Guardian*, sicer tudi pisateljica in ilustratorica. Ob Sosiču bosta današnje srečanje oblikovala še dva avtorja, ki prevode svojih del izdajata pri omenjeni založbi, in sicer Belgijec Jean-Philippe Toussaint ter Aka Morchiladze iz Gruzije.

Roman *Balerina*, *Balerina* je v slovenščini izšel leta 1997 pri založbi Mladika. Zanj je Sosič prejel nagrado vstajanje in se uvrstil v ožji krog finalistov za nagrado kresnik. Preveden je bil tudi v italijanščino, hrvaščino, srbsčino in francoščino.

Tržaški pisatelj Marko Sosič

FOTODAMJ@N

KONCERT - Obeta se vrhunski dogodek

Kanadski zvezdnik Michael Bublé jutri v Stožicah

Mednarodna zvezda prihaja v Ljubljano. Jutri bo v športnem centru Stožice odmeval čudovit glas Michaela Bubleja, dobitnika kar štirih kipcev Grammy, ki je v svoji uspešni karieri prodal več kot 50 milijonov albumov. V Ljubljano bo pred njim prispelo 18 tovrstnikov, na katerih sta nastorjena kar dva odra, saj bo v slovenski prestolnici pravi glasbeni spektakel, ne zgolj koncert. Mojster odrskega nastopa bo predstavil zadnji album *To Be Loved*. Kanadski zvezdnik je postal mednarodna pevka senzacija, ki ji uspe na mah razprodati stadionske koncerte in očarati občinstvo z neverjetno odsko karizmo. Nekateri ga primerjajo s Frankom Sinatro, vsekakor so njegovi nastopi vedno vrhunski, tako če nastopa na razprodanem nogometnem stadionu kot na improviziranem nastopu na postaji podzemne železnice v New Yorku. Niti 40-letni pevec iz mesteca Burnaby – ob kanadskem ima sicer tudi italijanski potni list – bo v Ljubljani predstavil pesmi iz

svojega zadnjega albuma *To Be Loved* (po radiu so dober odziv imele uspešnice *It's a Beautiful Day*, *You Make Me Feel So Young* ter *Something Stupid* - slednjo prepeva z igralsko zvezdo Reese Witherspoon, s kanadskim superzvezdnikom Bryanom Adamsom pa sta posnela pesem *After All*) in starejše uspešnice, ki so ga popeljele v svet glasbenih zvezdnikov.

Bublé je navdušen nad svojim zadnjim delom, ki ga promovira okoli po svetu: »Z albumom *To Be Loved* si vas želim odpeljati na čudovito glasbeno ljubzensko popotovanje, kjer boste prepoznali različne odtenke ljubezni. Ljubezen je podčrtana s swingom – enkrat živahnim, drugič bolj zasnanim, včasih celo žalostnim. Vse skupaj pa prihaja iz srca.«

Michael Bublé bo prihodnje leto dopolnil štirideset let, pri glasbenem ustvarjanju pa se je zgledoval po zgodovinskih ikonah soul in swing glasbe. Ella Fitzgerald, Stevie Wonder, Frank Sinatra in Tony Bennett so postali njegovi idoli že v otroških letih. Še kot 17-letnik je zmagal in nato doživel diskvalifikacijo zaradi mladostnosti na lokalnem tekmovanju glasbenih talentov, vendar je nase pritegnil pozornost z učinkovito swing klasiko. Bublé je kmalu potem podpisal pogodbo z založbo 143 Records Label in izdal studijski album *Michael Bublé*, ki je doživel uspeh v Kanadi in Veliki Britaniji.

Leta 2005 mu je uspel preboj iz anonimnosti z albumom *It's Time*, dve leti kasneje pa se je z albumom *Call Me Irresponsible* zavihtel na vrhove svetovnih lestvic. Leta 2009 izdala plošča *Crazy Love* se je po samih treh dnevih prodaje uvrstila na prvo mesto ameriške Billboardove lestvice najboljših albumov. Neverjeten uspeh je zabeležila tudi leta 2011 izdana praznična plošča 'Christmas'. Za zadnji album *To Be Loved* je že prejel največje glasbeno priznanje – grammy.

Vstopnice, cene so dokaj visoke za slovenske razmere, so na razpolago na običajnih prodajnih mestih po sledečih cenah: premium parter 190,00 €, parter 1 127,00 €, parter 2 98,00 €, zeleni ring 75,00 €, rdeči ring razprodan, lože in stranski tribuni C in A 75,00 €. Kdor bi zamudil ljubljanski koncert se lahko poda do Casalecchia di Reno pri Bologni, kjer bo Bublé nastopil v soboto, 8. novembra (cene v predprodaji od 79,35 € do 155,25 €). (I.F.)

NOVOST - Načrtuje tudi film o P. Leviju

Kusturica pripravlja opero *Most na Drini*

Filmski režiser Emir Kusturica bo prihodnje leto v beneški operni hiši La Fenice predstavil svoje operno delo *Most na Drini*. Napisal je libreto k operi, ki jo je ugledni skladatelj in violinist Dejan Spavaldo iz Sarajeva. Datum premiere še ni znan.

Opera temelji na istoimenskem romanu Nobelovega nagradjenca za literaturo Iva Andrića. Napisal ga je med drugo svetovno vojno, izšel je leta 1945. V središču zgodbe sta mesto Višegrad v Bosni in Hercegovini in most čez mesto. *Most* je bil leta 2007 vpisan na seznam Unescove svetovne dediščine. Pripoved zajema štiri stoletja, od začetka gradnje mostu v 16. stoletju do prve svetovne vojne ter prikazuje življenje in odnose med prebivalci tega mesta. V tem obdobju sta za-

jeti tako turška kot avstro-ogrsko vladavina, s posebnim poudarkom na muslimanskem prebivalstvu in pravoslavnih kristjanah v BiH.

Opera je koprodukcija gledališča La Fenice in družbe Expo 2015, ki bo maja prihodnje leto organizirala svetovno razstavo Expo v Milanu.

Emir Kusturica je trenutno zelo dejaven. Načrtuje nov film, ki bo temeljil na delu pisatelja Prima Levija, enega od preživelih iz Auschwitza. Film bodo posneli v Belorusiji in Torinu. Poleg tega bo v tem mesecu končal snemanje svojega filma *Na mlečni cesti*, v katerem je skupaj z Monico Bellucci prevzel glavno vlogo. Film naj bi bil premierno prikazan na prihodnji izdaji filmskega festivala v Cannesu. (STA)

GLASBA - V petek v športni palači v Trstu

Claudio Baglioni se vrača

Po uspehu turneje *ConVoi Tour* želi avtor in pevec ponuditi nov niz vrhunskih koncertov

Potem ko je od februarja do maja privabil na razne koncerte nad 200.000 gledalcev v sklopu turneje *ConVoi Tour*, se je Claudio Baglioni odločil, da turnejo nadaljuje s serijo novih koncertov, ki so se izjemoma začeli v tujini z nastopom 18. oktobra v Bruslju. Starosta italijanske glasbe se bo v sklopu te druge faze nastopov v živo (ni naključje, da se turneja imenuje *ConVoi ReTour*) dotaknil tudi Trsta, kjer bo nastopil v petek, 7. novembra, v športni palači PalaTrieste. Turneja se bo nato zaključila 16. decembra v Milanu po kar 31 koncertih v približno dveh mesecih.

Baglioni je med svojimi nastopi pravi perfekcionista. Vsaka malenkost je natančno preštudirana, nič ni prepuščeno slučaju in prav tako nastopanje mu je omogočilo, da so po tolikih letih njegovi koncerti še vedno med najboljši ocenjenimi. Baglioni večkrat presega tri ure nastopanja, a se to v njegovem gla-

su sploh ne pozna. Za turnejo *ConVoi Retour* celo presega samega sebe, saj je v primerjavi s prvim delom turneje rahlo spremenil seznam uspešnic in dodal nove pesmi. Skupno naj bi Baglioni zapel kar 35 pesmi iz bogatega opusa za triurni glasbeni užitek. Gotovo boste lahko na koncertu prisluhnili zgodovinskim uspešnicam (*Questo piccolo grande amore*, *Strada facendo*, *Sabato pomeriggio*, *Avrai*, *Mille giorni di te e di me*, *Avrai in* še mnogo drugih), a dodatno pozornost bo Baglioni namenil zadnjemu albumu *Con Voi*.

Baglioni se na to turnejo podaja s kar trinajstimi člani spremljevalne skupine izvrstnih glasbenikov (mnogi med samim koncertom zamenjujejo številne glasbene instrumente), skupno pa ga spremlja kar 90 oseb, ki zagotavljajo brezhibno pripravo odra in vsega potrebnega za vrhunski koncert. Rimski pevec in tekstopisec je že 45 let med

najbolj uspešnimi italijanskimi pevci v domovini (njegov *La vita e' adesso* iz leta 1984 je z 2.400.000 izdavi še vedno najbolj prodan album v Italiji), a ravno njegova stalna želja po izpopolnjevanju in inovativnosti mu je omogočila, da se je otresel etikete navadnega romantičnega pevca in se podal tudi v nove glasbene lege. Tako lahko zdaj med njegovimi nastopi prisluhnemo tudi rock uspešnicam, čeprav Baglioni ostaja v prvi vrsti avtor melodično-romantičnih uspešnic kot je na primer že omenjena *Questo piccolo grande amore*, ki ga je leta 1972 ponesla med italijansko glasbeno smetano. Kjer Baglioni želi ostati, kar hoče dokazati tudi s tržaškim koncertom.

Vstopnice (vsa mesta so oštevilčena): parter 80,50 €, osrednji prvi ring 69,00 €, stranski prvi ring 57,50 €, osrednji drugi ring 40,25 €, stranski drugi ring 28,75 €. (I.F.)

BRUSELJ / RIM - Polemika zaradi izjav italijanskega premierja

Juncker zavrnil Renzija: »Nisem predsednik tolpe evrobirokratov«

BRUSELJ / RIM - Novi predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker je britanskega in italijanskega premiera Davida Camerona in Mattea Renzija včeraj ostro okrcal. Cameronu je očital, da zavaja sodržavljane glede proračunskih pogovorov z Brusljem, Renziju pa je sporočil, da je lahko srečen, da komisija ni že raztrgala njegovih proračunskih načrtov. »Ni mi všeč, kako so se določeni premieri obnašali po vrhu (...) Delal sem si zapiske in ko sem primerjal, kaj so govorili za zaprtimi vrati in kaj so govorili zunaj, se ni sklada- lo,« je na včerajšnjem zaslišanju v Evropskem parlamentu o zaključkih oktobrskega vrha EU dejal Juncker.

Britanski premier je bil poleti med voditelji EU daleč najglasnejši nasprotnik imenovanja Junckerja na čelo nove komisije. Nedavni vrh EU je zasenčila njegova jeza ob sporočilu Evropske komisije, da bo morala njegova država zaradi dobrih gospodarskih rezultatov po novih izračunih v proračun EU v začetku decembra plačati dodatne 2,1 milijarde evrov. Med državami, ki bodo prav tako morale doplačati v proračun EU, so med drugim Nizozemska, Finska ter celo Grčija in Irska, ki sta po izbruhu gospodarske in finančne krize prejeli tuji finančno pomoč.

Juncker, znan po ostrem jeziku, pa se je včeraj lotil tudi Renzija, ki je bil prav tako glasen na nedavnem vrhu EU. V luči takratne prošnje Evropske komisije za dodatna pojasnila glede italijanskih proračunskih načrtov za leto 2015 je Renzi namreč zagrozil, da bo javnosti razkril visoke stroške evropskih »palač«.

»Matteu Renziju sem povedal, da nisem vodja neke tolpe birokratov (...) Sem predsednik Evropske komisije, politične institucije, in želim, da premieri

te institucije spoštujejo,« je včeraj poslancem povedal Juncker.

Kot je še dodal, so lahko v Rimu le srečni, da jim komisija na koncu v svoji prvi oceni proračunskih načrtov držav z evrom ni izdala negativnega mnenja, glede na to da bo italijanski proračun še naprej presegal dovoljeno mejo treh odstotkov BDP. »Če bi (predsednik prejšnje Evropske komisije Jose Manuel) Barroso zgolj poslušal birokrate, bi bil italijanski proračun deležen zelo drugačne obravnave,« je sarkastično pripomnil novi šef komisije.

Na Junckerjeve izjave se je zvečer že odzval Renzi, ki je na Twitterju zapisal, da tudi on zahteva spoštovanje Bruslja do Italije. »Prosim za spoštovanje Italije, njene preteklosti, njene prihodnosti. Ali bolje, vztrajam pri takšnem spoštovanju, ki si ga država zasluži,« je zapisal.

O tem je italijanski premier spregovoril tudi v vnaprej posnetem televizijskem intervjuju. Kot je med drugim dejal, Evrope ne bo prosil, naj prisluhne Rimu, in pred njo ne namerava snemati klobuka.

Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker

ANSA

NEW YORK - Na včerajšnjih volitvah sredi predsedniškega mandata

Nizka volilna udeležba vzbuja optimizem pri republikancih, demokrati zaskrbljeni

Posnetek z enega izmed volišč v New Yorku

ANSA

NEW YORK - Včerajšnje volitve sredi predsedniškega mandata v ZDA je zaznamovala nizka volilna udeležba. To gre v prid republikancem, ki so tokrat optimistično volili za spremembe, predvsem za morebitni prevzem večine v zveznem senatu. Demokratske volivce pa po drugi strani predvsem motivira strah, da se bo to res zgodilo. Republikanci so na zadnjih volitvah sredi predsedniškega mandata, ko na glasovnicah ni le predsedniških kandidatov, leta 2010 prevzeli večino v predstavnem domu. Za njihove volivce je to pomenilo možnost zaustavitve po njihovem mnenju levičarske agende predsednika ZDA Baracka Obame, za demokratske volivce pa je nastopilo mučno obdobje kongresnih blokad normalnega delovanja države.

Republikancem ankete tokrat napovedujejo možnost prevzema večine še v

zveznem senatu, za kar morajo na volitvah demokratom odvzeti šest senatskih sedežev. Voli se 36 članov 100-članskega senata, ki morajo pred volivce le na vsakih šest let. »Strah me je, da bodo republikanci prevzeli nadzor nad senatom. Potem se dve leti ne bo nič zgodilo,« je povedal 96-letni George Landsman po oddaji glasu v Centralni sinagogi na Manhattanu, ki so jo preuredili za potrebe volitev.

»Kongres je navadna izguba časa. Le sedijo tam in nič ne delajo, razen, da se spopadajo med seboj,« je povedala umetnica Joe-Ellen Trilling. Na vprašanje, kaj pričakuje v primeru republikanskega prevzema oblasti v senatu, pa je odgovorila z nasmehom: »Nič se ne bo zgodilo. Vse bo ostalo enako.« Na logično vprašanje zakaj potem prihaja na volitve, pa je odgovorila, da je volilna pravica darilo in menila, da bi morali vsi vedno voliti.

Kljub temu da je Manhattan poln premožnih ljudi, pa je republikance tam težko najti. Pred sinagogo je bilo mogoče ujeti le demokratske volivce oziroma volivce manjših strank, ki jih mesto premore več kot 20. Zveznima senatorjema iz države New York tokrat ni bilo potrebno pred volivce in ljudje so se osredotočali na lokalna vprašanja, čeprav tudi s pogledom v Washington.

»Nisem volil za Cuoma, ker je skorpumpiran. Ustanovil je protikorupcijsko komisijo, ko pa je začela preiskovati ljudi okrog njega, jo je ukinil. Je v žepu bogatih, ki jim znižuje davke, za povišanje minimalne plače pa ni naredil dovolj,« je o demokratskem guvernerju Andrewu Cuomo, ki se bori za drugi mandat, povedal 63-letni Robert Schwartz.

Republikanske volivce po ZDA tokrat motivira vprašanje gospodarstva in menijo, da bo z več republikanci v Washingtonu okrevanje po zadnji krizi hitreje in z več novimi delovnimi mesti. Med vprašanji, ki so v mislih volivcev, ni ebole, kljub veliki medijski gonji okrog pešicer primerov v ZDA. Zunanja politika jih sicer tudi malce zanima. »Zame je pomembno, da se vojna konča. Vse vojne,« je povedal mehanik Angel Tolentino, ki ga je sicer obenem strah terorizma in si želi poštene imigracijske reforme, ki ne bo nasilno ločevala družin.

Pred sinagogo ni bilo vrste za volitve, ki pogosto zaznamujejo ameriška volilna mesta. Bilo je več novinarjev kot volivcev, kar priča o majhni udeležbi. Volit so prišli večinoma tisti, ki pravice ne jemljejo zlahka. »Ravnokar sem se vrnila iz Manitobe, kjer sem obiskala polarne medvede,« je povedala nekdanja učiteljica, po novem potovalna agentka, po imenu Pat. Na vprašanje ali je zapustila medvede zaradi volitev, je odgovorila: »Absolutno! Ne smemo dovoliti, da republikanci osvojijo senat«.

IMENOVANJE Fabiola Gianotti direktorica Cerna v Ženevi

FABIOLA GIANOTTI

ANSA

RIM - Italijanska znanstvenica Fabiola Gianotti je bila včeraj imenovana za generalno direktorico svetovnega centra za fiziko Cern v Ženevi, ki je na čelu najodobnejših raziskav molekularne fizike. Dvainpetdesetletna Gianottijeva je doma v Rimu, študirala pa je v Milanu in je bila med protagonisti odkritja znanega Higgsovega bozona. Funkcijo bo formalno prevzela januarja 2016.

Imenovanje Gianottijeve na čelo prestižne znanstvene ustanove je imelo včeraj velik odmev v Italiji in svetu. Čestitali so ji predsednik vlade Matteo Renzi, predsednik republik Giorgio Napolitano in minister za zunanje zadeve Paolo Gentiloni, poleg njih pa številni predstavniki iz sveta znanosti.

BRUSELJ - Visoka zunanjepolitična predstavnik EU

Mogherini: »Moj cilj je čim prej oblikovati palestinsko državo«

BRUSELJ - Nova visoka zunanjepolitična predstavnik EU Federica Mogherini bo v petek začela tridnevni obisk v Izraelu in na palestinskih ozemljih, kar bo njena prva pot izven povezave, so v ponedeljek sporočili v Bruslju. V pogovoru za španski časnik El Pais je Mogherinijeva razkrila, da je njen cilj oblikovanje palestinske države. Kot so v ponedeljek povedali v njenem uradu, bo Mogherinijevo pot vodila v Tel Aviv, Jeruzalem, Gazo in Ramalo, z obiskom pa želi pokazati, da EU območju daje prednostni položaj. Visoka zunanjepolitična predstavnik želi tudi odigrati vlogo pri stabilizaciji, obnovi in oživitvi mirovnega procesa, je sporočilo urada Mogherinijeve povezala francoska tiskovna agencija AFP.

V pogovoru za včerajšnji El Pais je medtem Mogherinijeva razkrila, da si želi v času petletnega mandata videti jasen napredek na Bližnjem vzhodu.

»Moj cilj je doseči oblikovanje palestinske države,« je poudarila. Mogherinijeva je o Bližnjem vzhodu sicer spregovorila v prvem pogovoru za več evropskih časnikov in med drugim poudarila, da si želi Evropa večjega napredka pri rešitvi izraelsko-palestinskega spora.

Članice EU nudijo več milijard visoko podporo Palestincem, a bo evropska javnost vse manj podpirala tovrstno

Izraelski policisti pred šestmestnim zidom, ki ločuje palestinski Zahodni breg od Izraela

ANSA

pomoč, če se s njo ne bo doseglo nič. »To bi lahko pri evropskih davkoplačevalcih sprožilo določeno frustracijo, še posebej spriči gospodarske krize,« je Mogherinijeva povedala po poročanju britanskega časnika Guardian.

Kot je še razkrila, s strani Palestinecev, Izraelcev in arabskih držav prihajajo signali, da se mora EU bolj angažirati v bližnjevzhodnem procesu, kar namerava sama izkazati z bližnjim obiskom v regiji. Ta po njenih besedah potrebuje navzočnost EU, da bo v tem trenutku

svoje zgodovine naredila korak naprej.

Nekdanja italijanska zunanja ministrica, ki je novi položaj skupaj s preostalo Evropsko komisijo prevzela v soboto, je še poudarila, da se je z bližnjevzhodnim konfliktom srečala že v mladosti. »Obstaja celotna generacija, ki je rasla skupaj s palestinskim vprašanjem. Jaz sem stara 41 let, s politiko se ukvarjam že od 16 leta, in to je bila glavna tema, ko sem bila v šoli,« je povedala Mogherinijeva, ki se je v svojem doktoratu ukvarjala s političnim islamom.

GORICA - Na pokrajini predstavili načrt, ki vključuje tudi zavod Cankar

Obsežna reorganizacija višješolskega sistema

Goriška pokrajinska odbornica za šolstvo Ilaria Cecot je včeraj uradno predstavila načrt reorganizacije goriškega višješolskega sistema, ki prinaša številne novosti, racionalnejšo razporeditev šol in učnih smeri ter določen denarni prihranek. Gre za drugi poskus reorganizacije, potem ko je pokrajina lanskega predlog zaradi nasprotovanja 40 profesorjev liceja Slataper zamrznila. »Lanski načrt je že užival široko podporo, pozdravili so ga tudi sindikati. Tokrat smo razširili razpravo na profesorje in jih vključili v

proces določanja smernic, zdaj pa smo morali sprejeti odločitve. Načrt, ki ga je odobril pokrajinski odbor, uži-va soglasno podporo večine v pokrajinskem svetu. Vem, da bodo odzivi različni, nekatere odločitve - kot je združitev dveh jezikovnih smeri na šolah z italijanskim učnim jezikom - pa so nepreklicne,« je povedala odbornica. Dodala je, da je uvajanje sprememb v vsakem primeru zapleteno in da bo v tem letu veliko dela. Sama je na razpolago za pogovore s profesorji, starši in dijaki.

Načrt, ki naj bi ga pokrajinski svet odobril do 17. novembra (nato bo pokrajinski odbor izdal ustrezen sklep), bodo udeležili v šolskem letu 2015/2016. V njem so našteje nove učne smeri, med drugim tehniška turistična smer (s poudarkom na učenju tujih jezikov) na zavodu za trgovske dejavnosti Ivan Cankar - o tem smo podrobneje poročali v včerajšnji številki. Sprememba na zavodu s slovenskim učnim jezikom je prišla na pobudo samega profsorskega zbora, tako da ta del reorganizacije ne bi smel biti predmet polemik. Najbolj vroča tema je združitev dveh jezikovnih smeri licejev D'Annunzio in Slataper. Lanski načrt je predvideval ukinitve jezikovne smeri na liceju Slataper, kar je izzvalo protest profesorjev te šole (z vmešavanjem politikov iz istih šolskih krogov), tokrat se je pokrajina odločila za obratno potezo: svojo jezikovno smer bo izgubil licej D'Annunzio, to pa že v prihodnjem šolskem letu. Dijake in profesorje bodo združili v šolskem posloplju v Ulici Diaz. Cecotova je spomnila, da Dežela FJK v svojih smernicah prepoveduje obstoj dveh enakih učnih smeri v istem mestu.

Pomembna novost je tudi ustanovitev evropskega klasičnega liceja v sklopu licejskega pola Dante Alighieri. Značilnost te nove smeri bo večja odprtost do sosednjih držav in tuj učni jezik, ki bo po vsej verjetnosti angleščina. »Težave so birokratske narave, saj nimamo pravilnika. Vsekakor bomo predlagali ministrstvu za šolstvo, naj ustanovi evropski licej,« je povedala Cecotova. V ponedeljek je obiskala slovenski Zavod za šolstvo, kjer so gostitelji izrazili upanje, da bo goriška pokrajina formalizirala čezmejno sodelovanje, ki na osnovi projektov že obstaja, da ne bo vse slonelo samo na dobri volji učnega osebja. V načrtu se

omenja tudi utrditev sodelovanja z avstrijskimi šolami.

Umetnostni licej Max Fabiani bo po novem vključeval tudi glasbeno smer, na italijanskem tehniškem polu pa bodo uvedli smer kemije in proučevanja materialov. V Laškem bo prišlo do združevanja na področju poklicnih zavodov, saj bodo tržiška smer za strojništvo in pomorstvo prešla pod okrilje štarancanskega zavoda Brignoli. Glede šolskih zgradb je največja novost opustitev šole na Trgu Divisione Julia, od koder se bodo dijaki znanstvenega liceja Duca degli Abruzzi preselili na sedež v Ulici Brass. Tam bo zaživel »prvi licejski pol«, ki šteje trenutno 674 vpisanih, medtem ko jih bo v »drugem licejskem polu« v Ulici Diaz okrog 600. Tehniški pol z zavodom Galilei - Fermi Pacassi bo sprejel še dve smeri zavoda D'Annunzio, trenutno obiskuje vse te smeri skoraj tisoč dijakov: na voljo bo tudi šola v Ulici Randaccio. Poklicni zavod Cossar Da Vinci (447 dijakov) ostaja sam. Po ocenah pokrajine naj bi z racionalizacijo prihranili okrog 50.000 evrov na leto: od 25 do 30.000 evrov za ogrevanje, 5000 evrov za redno vzdrževanje, tisoč evrov za vodo, 11.000 evrov za električno energijo in 2000 za telefon in splet.

Pokrajina pa bo goriškimi šolam namenila tudi oglaševalsko kampanjo, za katero bo odštela 10.000 evrov. »Vemo, da imajo humanistične smeri težave z osipom vpisanih, medtem ko so tehniški in poklicni zavodi trenutno uspešnejši. Šole v drugih občinah in pokrajinah znajo dobro prodajati in oglaševati svoje storitve,« je dejala odbornica. Prihodnji teden bo pokrajina objavila razpis, s katerim bo izbrala specializirano agencijo. Njena naloga bo ovrednotiti tukajšnje višje srednje šole v javnosti, da se bo povečalo število vpisanih. (af)

Kanali pod drobnogledom

Onesnažena voda v kopališču Marina Julia je že več let predmet analiz, zadnje od katerih so zadevale tržiške kanale De Dottori, Valentinis, Brancolo in San Giusto. Pri slednjem kanalu so ugotovili, da je močno onesnažen predvsem zaradi vode, ki priteka iz kanalizacije. Junija letos je podjetje Irisacqua na pobudo tržiške občinske uprave izvedlo specifično študijo, na osnovi katere bodo morali izdelati zemljevid odtočnih kanalov, pritokov reke Soče in drugih dejavnikov. Ko bo znana celovitejša slika, bo občina pripravila načrt za obnovo kanalizacije, s katerim bi lahko odločno pripomogla k izboljšanju kakovosti voda na obali.

Čezmejni projekt Safeport

Na sedežu pristaniškega podjetja v Trzinu bo v ponedeljek, 10. novembra, ob 15. uri seminar o čezmejnem projektu Safeport - WP6 in WP7, ki ga sofinancira Evropski sklad za razvoj podeželja. Predmet seminarja bo skupna metodologija zbiranja in analize podatkov za proučevanje delovnih nesreč v pristaniščih. Govor bo tudi o ravnanju z nevarnim blagom, o tozadevnih računalniških programih, o preprečevanju morebitnih nesreč ter o ukrepanju za odpravo njihovih posledic. Sodelujejo tržiška in beneška pristaniška oblast ter Luka Koper.

Jurij Paljk pod lipami

Kulturni center Lojze Bratuž in krožek Anton Gregorčič prirejata jutri ob 20. uri novo srečanje pod lipami, kjer bo gost novinar Jurij Paljk. Pred kratkim je pri Mladinski knjigi izšla njegova knjiga Kaj sploh počnem tukaj, v kateri je objavljen izbor zapisov, ki so v zadnjih petih letih pod istim naslovom, sicer znanim citatom iz Chatwina, izhajali v tedniku Novi glas. Ob avtorju bo spregovoril tudi urednik, sicer prevajalec, pisatelj in literarni kritik Aleš Berger. Srečanje bo v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž.

GORICA - V spomin na Živo

Ustvarjalnost pri mladih spodbujajo s tremi natečaji

Slovensko višješolsko središče

BUMBACA

Skupina profesorjev slovenskega višješolskega centra v Gorici želi spodbuditi ustvarjalnost pri mladih in v ta namen razpisuje literarni, likovni in fotografski natečaj Pot do človeka (Simon Kosovel), ki bo posvečen spominu na dijakinjo Živo Srebrnič. Sodelujejo lahko vsi dijaki, ki obiskujejo slovenski višješolski center. Prispevke morajo izročiti tajništvu tehniškega ali licejskega pola do 8. januarja 2015.

LITERARNI NATEČAJ - Dijaki pošljejo lahko še neobjavljeno prozo (do 3 strani) ali poezijo (do 3 pesmi) ali tudi dramska besedila (odlomki, prizori - do 3 strani) na temo Pot do človeka. Prispevki morajo biti napisani z računalnikom. V eni kuverti naj bodo avtorjevi podatki s šifro (avtorjeva šifra ali psevdonim, njegovo ime in priimek, šola, razred), v drugi pa naj bo zgoraj omenjena zaprta kuverta z avtorjevimi podatki ter priloženo besedilo, označeno samo s šifro. Komisija dobi v branje samo šifrirana besedila, avtorji se razkrijejo po določitvi zmagovalcev. Komisija bo izbrala tri nagrajence. Merila za ocenjevanje so vsebinska izvirnost, izvirna zgradba, jezik in slog z izvirno uporabo slogovnih sredstev, izrazna živost, slikovitost in jezikovna pravilnost. Sodelujoči se bodo lahko udeležili literarne delavnice, ki jo bo-

sta vodili profesorici Marija Kostnapfel in Damiana Devetak.

LIKOVNI NATEČAJ - Likovna dela so lahko v katerikoli likovni tehniki (risbe, stripi...) in na kateremkoli materialu. Vsak sodelujoči lahko pošlje eno likovno delo na razpisano temo, ki ga označi s šifro ali psevdonimom. V zaprti kuverti zraven priloži še šifro ali psevdonim, svoje ime in priimek, šolo, razred, kdaj je delo nastalo ter v največ treh stavkih bistvo likovnega dela.

FOTOGRAFSKI NATEČAJ - Vsak sodelujoči lahko pošlje eno fotografijo. Iz vsebine fotografije mora biti jasno razvidno, kaj predstavlja, in mora biti posneta na temo natečaja. Fotografija ne sme biti starejša od dveh let. Ob fotografiji mora biti naveden datum nastanka in avtorjeva šifra ali psevdonim. Fotografija je lahko posneta v barvni ali črno-beli tehniki in mora biti zapisana tudi v JPG formatu. V zaprti kuverti zraven fotografije zapišite šifro ali psevdonim ter svoje ime in priimek, šolo, razred, ter dodajte tudi opis fotografije v največ treh stavkih. Komisija bo izbrala tri nagrajence iz vsake kategorije. Odločitev komisije je dokončna in nepreklicna. Nagrajevanje najboljših prispevkov bo potekalo ob priliki Prešernove proslave, 9. februarja 2015.

REDIPULJA - Dan državne enotnosti in praznik vojaških sil

Prelita kri kot svarilo

Navzoča tudi predsednica poslanske zbornice Laura Boldrini in poveljnik generalštaba vojske Claudio Graziano

Približno tri tisoč ljudi je včeraj dopoldne prisostvovalo svečanosti pri kostnici v Redipulji ob dnevu državne enotnosti in državnem prazniku vojaških sil. Krajše slovesnosti v spomin na vse padle so se udeležili predsednica poslanske zbornice Laura Boldrini, poveljnik generalštaba italijanske vojske gen. Claudio Graziano, vladni podsekretar za gospodarstvo Giovanni Zanetti in predsednica Dežele Furlanije-Juljske krajine Debora Serracchiani.

Laura Boldrini je položila venec na grob Emanueleja Filiberta, poveljnika tretje armade. Ob robu svečanosti je dejala, da je praznik 4. novembra aktualen, saj se morajo mlajše generacije zavedati, koliko naporov je terjalo združevanje Italije in koliko krvi je bilo prelite v prvi svetovni vojni. »Mladi naj razumejo, da nam demokracija ni bila podarjena. Naša naloga je, da jo ohranimo in spoštujemo demokratske institucije, v prvi vrsti parlament,« je povedala ob robu slovesnosti, po koncu katere se je odpeljala spet na ron-

Laura Boldrini v Redipulji

BUMBACA

ško letališče, saj je morala takoj zatem v Rim. Podsekretar Zanetti je pohvalil italijansko vojsko in poudaril, da bomo dočela počastili spomin na naše prednike, ki so se borili v prvi svetovni vojni, samo »če bomo z enako žilavostjo in vztrajnostjo klju-

bovali sodobnim gospodarskim težavam«. Serracchianijeva je izpostavila, da koncept državne enotnosti ne sme biti samo predmet občasnih slovesnosti, saj je to velik potencial in energija, ki lahko prebudi Italijo in ji pomaga se izviti iz primeža krize.

RUBIJE - Iz temeljev mostu je pred kakim desetletjem pognal brest

Močnejši od kamna

Ljudska modrost, ki kamen postavlja za simbol trdnosti in odpornosti (Trden kot skala!), ne velja zmeraj. Nekatere rastlinske vrste so trdnjše in močnejše od skale. Nagojev in drenov les, elastičen in trd, so stoletja uporabljali kolarji in izdelovalci domačega orodja, značilnosti iz Amerike uvožene robinije (akacije) so kmalu spoznali zlasti vinogradniki in sodarji. Nekatere rastlinske vrste so glede življenjskih pogojev zelo prilagodljive. Iz temeljev železniškega mostu na Vipavi, pri Rubijah, je pred kakšnim desetletjem pognal brest in v nekaj letih razvil bogat koreninski sistem. Drevo, po deblu sodeč staro okrog 20-25 let, odlično uspeva in dobesedno rahlja strukturo iz naravnega kamna, kar je lepo opaziti z roba pokrajinske ceste.

»Junak«, ki odlično uspeva v temeljih osrednjega nosilca ni samotar, saj se tako na prisojni kakor osojni strani mosta razrašča tudi drugo grmičevje. Očitno ni denarja niti za najnujnejše vzdrževanje kamnitega objekta, že spoštljive starosti, ki je bil porušen med prvo svetovno vojno in obnovljen leta 1920.

Je pa na mostu še ena zanimivost, ki kar hitro izginja. Nad manjšim obokom pokrajinske ceste je še mogoče prebrati napis Sovodnje pri Gorici in pod njim, z majhnimi črkami in številkami, vtisnjen (najverjetneje) datum in podpis avtorja napisa. (vk)

Brest je pognal iz temeljev mostu (levo); kamniti objekt so obnovili leta 1920 (desno); napis Sovodnje pri Gorici (spodaj)

BUMBACA

RUPA - Po ponedeljkovi nesreči

Poškodovanci že zapustili bolnišnico

V verižno trčenje so bili vpleteni štirje avtomobili

BUMBACA

Zdravstveno stanje vseh osmih udeležencev ponedeljkove prometne nesreče na državni cesti št. 55 med križiščem s Štrdalto in nekdanjim mejnim prehodom pri Mirnu se izboljšuje; k sreči so utrpeli le lažje poškodbe, tako da naj bi že vsi zapustili goriško oz. tržiško bolnišnico, kamor so jih odpeljali po nesreči. Do verižnega trčenja je prišlo, ko je okrog 18.30 23-letni B.M. izgubil nadzor nad svojim avtomobilom Fiat punto. Mladenec je bil namenjen proti Gorici, vendar je naenkrat zapeljal na nasprotni vozni pas. Najprej je z vzvratnim ogledalcem oplazil avtomobil avtomobil tipa Hyundai ix20, v katerem je sedela 19-letna G.E., zatem je zadel v bok avtomobila Fiat punto, v katerem se je peljal 35-letni S.M.; nazadnje je mladenec čelno trčil v avtomobil tipa Peugeot 306, za volanom katerega je sedel 42-letni S.A. iz Tržiča, poleg njega pa so se peljali še njegova 45-letna žena, sin in hčerka, stara devet in enajst let, ter osemletna nečakinja. Vzroke nesreče preiskujejo prometni policisti iz Tržiča.

GORICA - Kampanja za cepljenje proti gripi

»Jaz se cepim«

Po mestu in drugod po pokrajini so že nalepili plakate tudi v slovenščini

Na Goriškem in sploh po vsej Furlaniji Julijski krajini se je v prejšnjih dneh začela vsakoletna kampanja za cepljenje proti sezonski gripi. Zdravstveno podjetje posebej poziva k cepljenju moške in ženske nad petinšestdesetim letom starosti, za katere je cepljenje brezplačno. Prav tako brezplačno je še za nekatere druge riznične skupine, kot so kronični bolniki in zaposleni v javnih službah primarnega interesa. Kdor se želi cepiti proti sezonski gripi, je naprošen, da se obrne na svojega družinskega zdravnika ali na pristojne službe goriškega zdravstvenega podjetja.

Goriško in tržaško zdravstveno podjetje sta plakate o cepljenju proti gripi natisnili tudi v slovenskem jeziku; v prejšnjih dneh so jih že zalepili po Gorici in drugih krajih goriške pokrajine.

Slovenski plakati za kampanjo cepljenja proti sezonski gripi

FOTO D.R.

NOVA GORICA - Na severnoprimejskih cestah

Zaradi alkohola umrlo 72 ljudi

Policisti bodo v sodelovanju z drugimi institucijami danes izvedli že tradicionalno preventivno akcijo Alkohol ubija - največkrat nedolžne

Novogoriški policisti bodo v sodelovanju z drugimi institucijami danes v središču Nove Gorice izvedli že tradicionalno preventivno akcijo Alkohol ubija - največkrat nedolžne. Na takšen način želijo v predprazničnem času ozaveščati voznike glede te problematike. Na območju novogoriške Policijske uprave je v zadnjih štirinajstih letih zaradi prometnih nesreč, katerih povzročitelji so bili pod vplivom alkohola, umrlo 72 ljudi.

V prvih letošnjih devetih mesecih se je na omenjenem območju zgodilo 652 prometnih nesreč, to je 19 manj kot v istem obdobju lani. Pod vplivom alko-

hola je bilo v navedenem obdobju letošnjega leta 68 povzročiteljev prometnih nesreč, eden izmed njih je povzročil prometno nesrečo s smrtnim izidom. »V prometnih nesrečah s smrtnim izidom je povprečna koncentracija znašala 1,76 grama alkohola na kilogram krvi, pri povzročiteljih prometnih nesreč s telesnimi poškodbami je koncentracija znašala 1,39, pri nesrečah z materialno škodo pa 1,55 grama alkohola na kilogram krvi,« so pojasnili na novogoriški policijski upravi, kjer so v zadnjih devetih mesecih odredili skoraj 9.800 preizkusov alkoholiziranosti med nadzorom cestnega prometa. V 18 primerih je bila stop-

nja alkoholiziranosti tako visoka, da so policisti voznika pridržali do stregitve.

Da bi s preventivno akcijo dosegli čim več voznikov, bodo policisti te dni na posledice vožnje pod vplivom alkohola opozarjali tudi s transparenti, ki bodo izobešeni na mestnih vpadnicah in na mestni hiši. Na prireditvi, ki se bo danes od 11.30 odvijala pred mestno hišo pa bo predvsem mlade nagovarjal znani raper Zlatan Čordić - Zlatko. Navzočim bo podal preventivne nasvete in svetoval kako se lahko zabavajo tudi brez alkohola, še posebej ob prihajajočih martinovanjih in »veselem decembru«.

Na prireditvi pri mestni hiši bodo

postavljene tudi informacijske točke, kjer bodo policisti javnost seznanjali s postopki policije v prometu, predstavili preizkus alkoholiziranosti, obiskovalcem bodo delili različne zloženke s preventivno vsebino, možen bo praktičen preizkus alkotesta, etilometra ... Predstavljena bo tudi mobilna policijska postaja. Poleg policistov se bodo predstavili še gasilci in reševalci, dijaki Srednje prometne šole Tehniškega šolskega centra Nova Gorica pa bodo predstavili očala, ki ponazarjajo simulacijo alkohola in tehnico, ki ponazarja težo udeležencev v vozilih zaradi hitrosti ob prometni nesreči. (km)

SOLKAN - Samo en potencialni najemnik se zanima za nekdanji mejni objekt

Za carinarnico ena ponudba

Za najem nekdanje carinarnice na mejnem prehodu Solkan se zanima samo en potencialni najemnik. Na nedavno zaključen javni razpis, s katerim je novogoriška mestna občina iskala najboljšega ponudnika za najem tega objekta, je namreč prišla samo ena ponudba, so včeraj za Primorski dnevnik pojasnili na občini.

»Komisija je ugotovila, da je ponudba z vidika ponujenega programa ustrezna, popolnost in izpolnjevanje pogojev bo preverjena v naslednjih dneh. V primeru izpolnjevanja vseh pogojev se bo s ponudnikom sklenila pogodba v roku 15 dni od izbire. Ponudnik ima še dodatnih 15 dni za podpis najemne pogodbe,« so še pojasnili na novogoriški mestni upravi.

Občina je nekdanjo carinarnico v Solkanu, tako kot še druga dva nekdanja objekta na meji (na Pristavi in na Erjavčevi ulici) od države brezplačno dobila lanskega decembra. Nepremičnina na Pristavi naj bi bila prenesena na Goriški muzej, a se obe strani o tem še vedno dogovarjata. Neuradno smo izvedeli, da se zanj zanimajo tudi drugi interesi. Na Erjavčevi ulici naj bi v domeni Kinoateljeja zaživel neke vrste kulturni kotiček.

Vsebine pa bo, kot kaže, prva dobila nekdanja carinarnica v Solkanu, ki bo kot dokaj prometna vstopna točka v občino oziroma državo služila ko turistično-informacijska točka. V tej smeri je bil naravnani tudi omenjeni razpis, s katerim je občina iskala najugodnejšega najemnika.

Večnamenski prostor v Solkanu naj bi obiskovalcem nudil pestro turistično-gostinsko ponudbo, obenem pa bi služil tudi kot turistična informacijska točka, saj bo tam urejen tudi poseben kotiček za promocijski material. Najemnik bo v uporabo pridobil skoraj 60 kvadratnih metrov poslovne stavbe, 70 »kvadratov« dvorišča in 100 »kvadratov« travnika. (km)

Solkanska carinarnica

FOTO K.M.

NOVA GORICA - Renški zbor Provox v Kulturnem domu

Večer vojaških napevov

Predvajali so tudi kratki film Krvave solze Soče, ki ga je posnel Ivo Saksida

Nastop moškega pevskega zbora Provox iz Renč je prejšnji teden v goriški Kulturni dom priklical kar lepo število poslušalcev. Šlo je za kulturni večer, ki so ga pevci pod vodstvom dirigenta Mateja Petejana posvetili pesmim iz prve svetovne vojne. V veliki večini primerov gre za napeve, ki so že ponarodeli in so jim sodobnejši zborovski prizvok s priredbami vtisnili znani slovenski skladatelji, med njimi tudi pred dnevi preminuli Pavle Merkù.

Program večera, ki sta ga priredila Kulturni dom in Zveza slovenskih kulturnih društev, je povezovala Magda Kerševan. Med drugim je povedala, da je v pevskem sestavu ves čas prisoten duh iskanja novih poti, ki se razpletajo v smeri družjenja med pevci, obenem pa se prepuščajo lepoti melodije, ki poplaca ves vložen trud. Zbor posega prvenstveno po slovenski pesmi in se pri tem vrača h koreninam naše kulture, srečuje pa se tudi s pesmijo drugih narodov in mojstrov ustvarjanja zborovskih skladb. Letos je petindvajsetčlanski zbor Provox na regijskem tekmovanju v Postojni prejel srebrno kolajno.

Goriški publik, med katero smo opazili tudi veliko poslušalcev iz raznih krajev novogoriškega območja, so se pevci iz Renč predstavili s petnajstimi pesmimi, ki spominjajo na kruti čas prve svetovne vojne. Ljubiteljem petja so domače izzvenele skladbe Oj ta sovdaški boben, Oblaki so Rudeči, Pelin roža, Soči, Regiment po cesti gre (ob ritmični spremljavi bobna), pa Tam za turškim gričem, ki jo je priredil Pavle Merkù. Zapeli so tudi po eno italijansko in eno furlansko pesem, ki so ji dodali še slovenski prevod. Po dolgem aplavzu so pevci dodali še nepogrešljivo Oj Doberdob.

Med odmorom je bilo na sporedu predvajanje kratkega filma Krvave solze Soče, ki ga je pred leti posnel Ivan Saksida, snemalec in avtor številnih filmskih zapisov. Pri zasnovi filma je sodelovala Astrid Ličen, ki je prispevala besedila k filmu. Gre za filmsko zgodbo, ki je zasnovana kot pripoved reke Soče, neme spremljevalke časa in prostora, ki se s preroško napisanimi verzi Simona Gregorčiča dotakne zgodovinskih dogodkov vojne morije. Petnajstminutni film se na začetku, z mojstrskim pristopom, pomudi nad oblačnim nebom, ki zakriva krasote gorske lepote in napoveduje zlovesče dogajanje v kraljestvu tretjega jezdecapokalipse. Naposled se nebo razjasni in vsa dežela zažari v soncu prijaznejših dni ... Nekaj podrobnosti o filmu je na koncu povedal še sam Saksida, medtem ko se je ob zaključku večera za lepo prireditve vsem zahvalil Igor Komel, predsednik Kulturnega doma. (vip)

Zbor Provox v Kulturnem domu

RONKE - Žalostna zgodba izpred 99 let

Plošča za otroke, ki so umrli v taborišču Wagnerja

Nova plošča na ronškem pokopališču

FOTO C.V.

Med prvo svetovno vojno je smrt doletela več milijonov moških in žensk, med umrlimi civilisti so bili številni otroci. Tudi za naše kraje je bil značilen pojav begunstva, med drugim je iz vasi goriškega Krasa in z Laškega odšlo mnogo domačinov in marsikdo - tudi med najmlajšimi - se nikoli ni vrnil. Na občinskem pokopališču v Ronkah so odkrili ploščo v spomin na otroke, ki so umrli v begunskem taborišču Wagnerja pri Lipnici na avstrijskem Štajerskem.

22. maja 1915 so avstrijske oblasti ukazale prebivalcem Ronk, naj v 48 urah zapustijo svoje domove in premoženje. Eno od taborišč, v katera so jih poslali, je bilo v kraju Wagnerja. V tamkajšnjih barakah je bil prostor za skoraj 20.000 ljudi. Leta 1917, ko se je Avstrija obetala poraz, so se oblasti odločile, da begunce pošljejo spet domov, čeprav je taborišče delovalo še do no-

vembra 1918. Mnogo ljudi se je pred koncem vojne vrnilo v domače Ronke, ki so jih medtem bombardirali. V Wagnerju se je rodilo veliko otrok, 108 mladoletnih beguncev je tam umrlo. Njim je namenjena plošča na ronškem pokopališču, postavili so jo na pobudo občinske uprave in župnije.

V Wagnerju je samo leta 1915 umrlo 1378 ljudi, pretežno zaradi pljučnic in bolezni, kot so ošpice, jetika, škrlatinka in druge. Najšibkejši so bili ravno otroci. Ronški župnik Renzo Boscarol je pojasnil, da sta se župnija in občina hoteli spomniti tega mračnega trenutka v krajevni zgodovini, da bi se poklonili vsem otrokom, ki so tudi danes žrtve vojn. Rončani so pod vodstvom tedanjega župnika Giovannija Battiste Falarija vzpostavili prve stike z občino Wagnerja leta 1952, ko so se odpravili na tamkajšnje italijansko pokopališče.

NOVA GORICA

Italija je zgled

Finančna in gospodarska kriza je spodbudila nove podjetniške trende, ki bi lahko pripomogli k ustvarjanju delovnih mest in zagonu gospodarstva. Med nove gospodarske trende spada tudi socialno podjetništvo, ki v večini evropskih držav doživlja hiter zagon. »Socialno podjetništvo pa je pri nas še na začetku. Težava je v zakonodaji. Imamo samo krovno zakonodajo in strategijo, kar pa ni dovolj. Ni na primer olajšav, ta podjetja so izenačena s »klasičnimi podjetji«. Država torej še ni sprejela ustreznih podzakonskih aktov,« opozarja Črtomir Špacapan, direktor Regijske razvojne agencije (RRA) za severno Primorsko.

Te dni se zaključuje mednarodni projekt Ease&See, ki ga financira Evropska unija s programom Jugovzhodne Evrope. RRA je v njem poleg partnerjev iz Italije, Avstrije, Srbije, Madžarske in Bolgarije projektni partner. Namen omenjenega projekta je vzpostavitev inovativnega socialnega podjetništva z oblikovanjem sodelovalnih modelov med socialnimi podjetji, profitnimi organizacijami, lokalno in državno oblastjo ter investitorji, in sicer na področju celotne jugovzhodne Evrope.

»V okviru tega projekta so bile izvedene številne aktivnosti. Med drugim spoznavanje dobrih praks v tujini, pri nas pa smo ustanovili Informacijsko točko za svetovanje s področja socialnega podjetništva. Deluje v okviru podjetniškega centra na RRA. Tam že beležimo povečano število iskalcev informacij s področja socialnega podjetništva. Predvsem posamezniki se zanimajo, kakšne so prednosti ustanovitve socialnega podjetja, možnosti za podporo novoustanovljenim socialnim podjetjem ter možnosti sodelovanja z drugimi akterji,« našteva Špacapan. Vloga RRA v tem projektu je sicer bila predvsem pri analizi stanja v državi glede povezav med podjetji, socialnimi podjetji in lokalno oziroma državno oblastjo. V Sloveniji je sicer že nekaj socialnih podjetij, ki pa poslujejo v skladu z veljavno zakonodajo. »Kljub temu je v Sloveniji kar nekaj dobrih praks, največ izkušenj na tem področju imajo Italijani. Pri njih je po zgledu socialnega podjetništva ustanovljenih veliko kooperativ, nekaj smo jih tudi obiskali,« zaključuje Špacapan. (km)

ŠTARANCAN Otroška zgodba o malinah

Združenje Tenda per la pace e i diritti vabi otroke med 3. in 6. letom starosti, da se v ponedeljek, 17. novembra, udeležijo bralne predstave »Malina e Lampone, skupaj za mir« izpod peresa Geni Fabrizio (začetek ob 16.30) v občinski knjižnici v Štarancu. Po buda sodi v sklop projektov Rojani za branje (Nati per leggere) in Form@InNova. Gre za zgodbo za otroke o zadrugi Insieme v bosanskem Bratuncu, ki je nastala po vojni v 90. letih in katere cilj je omogočiti nekdanjim beguncem, da se vrnejo domov, spodbujati spravo in gospodarski razvoj. V središču projekta so ravno maline, iz katerih izdelujejo domačini okusne marmelade in sokove. Otroci bodo prisluhnili pravljici o Malini in Lamponeju, ki prijateljsko sodelujeta. Sledila bo pokušnja marmelad iz Bratunca, tako da bo otrokom jasno, da je zgodba resnična.

GORICA - Vreme Lahko pade 100 litrov vode na kv. meter

Tako civilna zaščita Furlanije Julijske krajine kot slovenska agencija za okolje opozarjata, da se začenja večdnevno obdobje izrazito nestabilnega in pogosto deževnega vremena. Vremenoslovci pričakujejo večjo količino padavin in posledično naraščanje rek, ki bo lahko marsikje povzročalo težave. Za današnji dan pričakujejo močnejše padavine predvsem v Julijskih Alpah; v porečju reke Soče in njenih pritokov lahko pade tudi do okoli 100 litrov dežja na kvadratni meter.

Danes popoldne in v noči na jutrišnji dan naj bi se padavine okrepile in postopno zajele celo Slovenijo, medtem ko naj bi v obalnem pasu Furlanije Julijske krajine padla le manjša količina dežja in naj bi za težave poskrbel močan južni veter. Agencija ARSO opozarja, da bodo lahko močno narasli sprva hudourniki in manjši vodotoki, od jutri naprej tudi večje reke. Zaradi tega obstaja možnost poplavljanja vodotokov. Vremenoslovci priporočajo previdnost in redno spremljanje meteoroloških in hidroloških napovedi in opozoril.

Muzikal The Sisters

V soboto, 8. novembra, ob 20.30 bo v sklopu 24. mednarodnega gledališkega festivala Goriški grad v Kulturnem domu v Gorici zaživel muzikal The Sisters v produkciji gledališke skupine Stella iz Potenze Picene v Markah. Režiser je Maurizio Purifico, vstopnina (izven abonmaja) znaša 12 (redna cena) oziroma 10 evrov (znižana). Festival prireja združenje Terzo Teatro iz Gorice s pokroviteljstvom goriške občine, Fundacije goriške hranilnice in Trgovinske zbornice ter v sodelovanju s Kulturnim domom v Gorici.

Knjižni novosti

V knjigarni Ubik na Korzu Verdi v Gorici bo danes ob 17.30 predstavitev knjige Alessandro Nardon »Il Novellino, Gioacchino l'amanuense e altri racconti«. Z avtorico se bo pogovarjala Emanuela Uccello. Jutri ob 17.30 bo psihologinja Magda Maddalena Marconi predstavila svojo novo knjigo »Mi fido di te«.

Svečanost na Paljevem

Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij TIGR, območna enota Nova Gorica, Območno združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica in krajevni organizaciji ZB Deskle in Čezsoča prireajo slovesnost ob 70-letnici smrti tigrova in partizana Ferda Kravanje - Petra Skalarja, ki bo v nedeljo, 9. novembra, ob 11. uri pri lovski koči v kraju Paljevo nad Plavami. O liku Ferda Kravanje bo govoril Gorazd Humar. V slavnostnem programu bodo sodelovali Andrej Maffi, župan občine Kanal ob Soči, moški pevski zbor Kazimir Nanut iz Kanala, pihalni orkester Salonit Anhovo, recitatorji iz osnovne šole Deskle in harmonikarji. V slučaju slabega vremena bo proslava v lovski koči na Paljevem. Dostop do Paljeva je iz križišča (zaviti desno) v središču kraja Plave.

Knjižni četrtek v Trziču

V občinski knjižnici v Trziču so Knjižni četrtki na sporedu ob 18. uri: jutri bo Sonia Della Libera predstavila svoj roman »Angeli senza pretese«.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80220.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevo-red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
OBCINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

Gledališče

GLEDALIŠKA REVIIJA »A TEATRO CON L'ARMONIA« ob 16. uri: v nedeljo, 9. novembra, v gledališču San Nicolò v Ul. I. Maggio 84 v Trziču »Forsi che sì... Forsi che no« (Riccardo Fortuna po zamisli Christopherja Duranga), nastopa gledališka skupina Il Gabbiano iz Trsta. V nedeljo, 16. novembra, v župnijskem gledališču Pija X. v Ul. De Amicis 10 v Štarancanu »Jack Calcagno. Un Americano a Trieste« (Leonardo Zannier), nastopa glaedališka skupina Compagnia de l'armonia; več na www.teatroarmonia.it.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI v sodelovanju s Kulturnim domom in s Kulturnim centrom Lojze Bratuž: 24. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »1914-1918. Trst, mesto v vojni«; 27. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »Prizma optimizma«; 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Košute »Zlati prah imaš v očeh«; 26. januarja 2015 ob 20.30 v Kulturnem domu »Kabaret zlatih let«; 6. marca ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Štirje pianisti za dva klavirja« (Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev, Giuseppe Guarrera); 27. marca ob 20.30 v gledališču Verdi »Nora Gregor - Skriti kontinent spomina«; 20. aprila ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Hlapci«; 25. maja ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž: »Obiski«; informacije in vpisovanje pri blagajni Kulturnega doma v Gorici v Ul. Brass 20 od ponedeljka do petka 10.00-13.00 in 15.00-18.00 (tel. 0481-33288).

V OBCINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: 13. novembra ob 21. uri gledališka predstava »Forbici & follia«, nastopajo Roberto Ciufoli, Nino Formicola, Milena Miconi, Max Pisu, Nini Salerno, Barbara Terrinoni; informacije in predprodaja vstopnic po tel. 0481-532317, več na www.artistiasociatigorizia.it.

Mali oglasi

IZPRAZNUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja itd., popravljam pohištvo, lesena polkna, okna in vrata; tel. 340-2719034.

PRODAJAM akacijeva drva; tel. 0481-390238 ob uri obedov.

V ŠTEVERJANU oddamo 80 kv.m veliko opremljeno stanovanje; informacije po tel. 329-7265005.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.25 - 19.40 - 22.00 »Guardiani della galassia«. Dvorana 2: 17.45 - 20.20 »Il giovane favoloso«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Confusi e felici«.

DANES V TRZIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.30 - 22.15 »Dracula Untold«. Dvorana 2: 17.15 »Un fantasma per amico«; 19.30 - 22.10 »The Judge«. Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Guardiani della galassia«. Dvorana 4: 17.10 - 20.00 - 22.00 »Confusi e felici«. Dvorana 5: 17.20 - 20.20 »Il giovane favoloso«.

Izleti

SPDG prireja 16. novembra martinov pohod na Vitovlje, z družabnostjo v popoldanskem času. Zmerne hoje (s spoznavanjem naravne in kulturne dediščine) bo dve uri in pol. Začetek pohoda pri prireditvenem prostoru na Vitovljah; informacije in prijave po tel. 0481-390826 (Fanika, v večernih urah), tel. 338-3550948 (Mitja) in na sedežu društva ob četrtkih med 19. in 20. uro, tel. 0481-532358.

SPDG prireja v nedeljo, 9. novembra, izlet na Pršivec (1761 m) nad Bohinjem. Od Stare Fužine čez Vogar približno 3.30 ure do vrha. Sestop mimo planin Viševnik, pri jezeru in Vogarja do izhodišča pribl. 3 ure. Izlet zahteva primerno telesno pripravljenost. Obvezna prijava v četrtek, 6. novembra, med 19. in 20. uro na društvenem sedežu v KB Centru v Gorici, tel. 0481-532358.

PLANINSKA KOČA TRSTELJ vabi na »3. Gecov pohod« v nedeljo, 9. novembra. Start bo ob 9. uri na zbirnem mestu ob igrišču v Gorjanskem. V vasi Lipa bo predvidoma ob 10.30 uri krajši postanek ob čajanki. V koči na Trstelu bo pohodnikom na voljo enolončnica s pijačo.

Razstave

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo do 10. novembra na ogled samostojna razstava slikarke Silve Stantič Prinčič.

NARAVOSLOVNI IN GEOLOŠKI MUZEJ bo združenje naravoslovcev Alviše Comel slovesno odprlo v soboto, 15. novembra, ob 15. uri v nekdanji osnovni šoli v Ul. Brigata Avellino v Gorici. Odprtje bodo pospremili z razstavo školk in hroščev z vsega sveta.

KRMINSKO DRUŠTVO AUSTRIA vabi v dvorano v Ul. Matteotti 14 v Krminu na ogled dokumentarne razstave o prvi svetovni vojni na srbskem bojišču v letih 1914-1915 ter o tragediji vojnih ujetnikov; do 16. novembra 9.00-13.00, 15.00-19.00, zaprta ob nedeljah popoldne.

V GALERIJI ARS nad Katoliško knjigarno na Travniku v Gorici je odprta likovna razstava koroškega umetnika Kristijana Sadnikarja; do 20. novembra od torka do sobote ob urnikih knjigarne.

Koncerti

HARMONIKARSKI GLASBENI VEČER v Bukovici bo v dvorani Zorana Mušiča kulturnega društva Bukovica v četrtek, 6. novembra, ob 20. uri. Nastopila bosta skupina mladih harmonikarjev, ki prihajajo iz Benečije, Gorice, Videmske pokrajine in Slovenije Accordion Group 4-8 8-16 in instrumentalni trio Etnoploč, ki ga sestavljajo Aleksander Ipavec (harmonika, bandoneon), Piero Purini (saksofon, duduk) in Matej Špacapan (trobenta, didgeridoo). Predstavili bodo tudi harmoniko Leonardo da Vinci, ki je edinstven instrument, tako po videzu kot zvoku. Rezervacija vstopnic po tel. 00386-31571365 ali na vstopnice@gdnova.si.

OBCINA RONKE v sodelovanju z občinsko knjižnico prireja v avditoriju v Ronkah niz koncertov z naslovom »Autunno da sfogliare e da ascoltare« ob četrtkih ob 20.30: 6. novembra Tommaso Bisiak - flauta, Sergio Giangaspero - kitara, Andrea zullian - kontrabas (izvajali bodo Machada, Zulliana, Villa-Lobosa, Piazzollo).

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 7. novembra, ob 20.45 nastopata violinista Hae-Sun Kang (Južna Koreja) in Fulvio Luciani (Italija); informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

V LOKALU IL CARSO IN CORSO na Korzu del Popolo 11 v Trziču bo 7. novembra ob 21. uri iz niza »Jazz in Progress 2014-15« koncert kvarteta Zvuk Smonkiana; vstop prost, več na www.ilcarsoincorso.it.

Obvestila

SKRD JADRO organizira ob četrtkih delavnico za aranžiranje slik iz suhega cvetja z Vilmo Cotič na sedežu društva v Romjanu; informacije po tel. 0481-776123 (Štefanja).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško obvešča udeležence martinovanja, ki bo v soboto, 8. novembra, pri Šterku pri Novi Gorici, da bo odpeljal avtobus ob 17. uri iz Jamelj, nato s postanki v Doberdobu, na Poljanah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču, v Podgori pri telovadnici, pri vagi v Pevmi in na trgu Medaglie d'oro na Goriškcu. Pričetek srečanja ob 18. uri. Organizatorji priporočajo točnost, obenem sporočajo, da je še nekaj prostih mest.

LIONS KLUB DOBROVO vabi na tradicionalno dobrodelno martinovanje v soboto, 8. novembra, ob 18. uri v dvorani Vinske kleti Goriška Brda; rezervacije na naslov hedvika.jelincic@siol.net.

ALCI obvešča, da bo v soboto 8. novembra, od 15. do 18. ure na sporedu novembrska delavnica Družinskih postavitev. Prijave: marisa@zskd.eu, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00), ali SMS na tel. 327-0340677.

TRŽNI SEJEM PERUTNIŠTVA in pridelkov iz naših krajev bo potekal pri parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, v soboto, 8. novembra, med 8. in 13. uro; informacije po tel. 333-4318338.

ZAHVALNA NEDELJA V PODGORI bo 9. novembra pred cerkvijo Sv. Justa: ob 9.30 zbirališče traktorjev, ob 10. uri maša, blagoslov kruha, vina, ter kmečkih pridelkov in traktorjev, ob 11.15 odhod traktorjev po vasi, ob 12.30 kosilo v prostorih krajevne skupnosti Podgora. Sodelovali bodo društvo krajevna skupnost Podgora, PD Podgora, združenje krajevna skupnost Pevma-Štmaver-Oslavje, KD Sabotin, župnija Sv. Justa Mučenca, goriško pokrajinsko združenje Coldiretti, rekreacijsko društvo Calvario.

ZDRUŽENJE INTERCULTURA obvešča, da zapade 10. novembra rok za vložitev prošnje za stipendijo, ki bo omogočala enoletno bivanje in izobraževanje v tujini v šolskem letu 2015-2016 za mlade, ki so se rodili med 1. julijem 1997 in 31. avgustom 2000. Obrazec je na voljo na spletni strani <http://www.intercultura.it/Borse-di-studio-offerte-da-sponsor-/>. Informacije v tiskovnem uradu Intercultura (tel. 02-48513586, comunicazione@intercultura.it ali na spletnih straneh www.fondazioneintercultura.org, www.intercultura.it).

SINDIKAT UPOKOJENCEV za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireja v soboto, 20. decembra, vsakoletno druženje z včlanjevanjem, ki se bo začelo ob 11. uri v cerkvi Srca Jezusovega za mašo v spomin na rajne, sledilo bo srečanje v restavraciji Tre Soli Goriziani; vpisovanje do 13. decembra oz. do zasedbe mest na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 ali po tel. 0481-533321.

Prireditve

»**KNJIŽNI ČETRTEKI - I GIOVEDI' DEL LIBRO**« v občinski knjižnici v Trziču ob 18. uri: 6. novembra bo Sonia Della Libera predstavila svoj roman »Angeli senza pretese«.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek Anton Gregorčič vabita v četrtek, 6. novembra, ob 20. uri na novo srečanje pod lipami, tokrat s časnikarjem Jurijem Paljkom ob izidu njegove knjige z naslovom »Kaj sploh počnem tukaj«. O izboru zapisov, ki so v zadnjih petih letih pod istim naslovom izhajali v tedniku Novi glas, bo ob avtorju spregovoril tudi urednik, sicer prevajalec, pisatelj in literarni kritik Aleš Berger.

V LOKANDI »CASA VERSA 1834« družine Zotter v Ul. Gorizia 25 v Versi pri Romansu bo v četrtek, 6. novembra, ob 20.30 predstavitev DVD-ja »Langobardi apud Aesontium«. Potekalo bo tudi nagrajevanje fotografskega ex-temporeja »Romans Langobardorum, scorcì dal passato«.

V NOVOGORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo v sklopu niza »Literarni četrtki« 6. novembra ob 18. uri štednica Marjeta Žebovec predstavila štiri knjige z besedili slovenskih književnikov na temo prve svetovne vojne.

OBCINA RONKE v sodelovanju z občinsko knjižnico prireja v avditoriju v Ronkah niz srečanj z avtorji z naslovom »Autunno da sfogliare e da ascoltare« ob petkih ob 18.30: 7. novembra: Lucia Goracci, »Donna professione inviata«, dialog z novinarko Rai vodi Luca Perrino; 14. novembra Patrizia Sanguineti, »Il falco a due teste«, predstavlja Marina Dorsi; 21. novembra Fabio Favretto, »Il passo« predstavlja Rossana Vesnaver; 28. novembra Pino Roveredo, »Ballando con Cecilia«, predstavlja Rossana Vesnaver; 5. decembra Luigi Nacci, »Alzati e cam-

mina«, predstavlja Furio Pillan in Emilio Rigatti; 12. decembra Pierluigi Di Piazza, »Compagni di strada«, predstavlja Andrea Bellavite. Gianluca Barnabà bo razstavljal svoje fotografije z naslovom »Semplici vedute«.

SEŠIVALNICA SPOMINA: jesenski večeri dokumentarnega filma ob 19. uri v Pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju: 7. novembra »Moja meja« (scenarij in režija Nadje Velušček in Anje Medved); 21. novembra »Mama Evropa« (scenarij Petre Seliškar in Terre Ferro Seliškar, režija Petre Seliškar). Večere organizira Zavod Kinokašča v sodelovanju z občine Miren-Kostanjevica in Kinoateljcem in se bodo zaključili s prijateljskim druženjem.

V OBCINSKI KNJIŽNICI V RONKAH bodo pravljicne urice v slovenščini z naslovom »Kotiček čudežnih pravljič« potekale med 17. in 18. uro 12., 19. in 26. novembra, ter 10. decembra. Pravljičice bo prebiral Andreja Grom. Pravljične urice v italijanščini za otroke do 3. leta starosti bodo potekale 10., 17. in 24. novembra ter 1. decembra, za otroke med 4. in 7. letom starosti pa 11., 18. in 25. novembra ter 2. in 9. decembra. 27. novembra in 8. decembra bodo dijaki višje šole Pertini iz Trziča vodili bralne in kreativne laboratorije; informacije po tel. 0481-477205.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ IN KROŽEK ANTON GREGORČIČ vabita v četrtek, 13. novembra, ob 20. uri v KC Lojze Bratuž v Gorici na novo srečanje pod lipami z naslovom »Slovinci v Reziji?«, kjer bo govora o pravnem položaju in dejanskem življenju slovenske jezikovne manjšine. Na večeru, ki bo posvečen dolini Rezije, bodo spregovorili avtor znanstvene monografije Dejan Valentinčič ter družbeno kulturna delavca iz Rezije Sandro Quaglia in Pamela Pielich.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj vabi na predstavitev zgodovinskega koledarja o prvi svetovni vojni, ki bo v petek, 14. novembra, ob 20. uri v dvorani kulturnega centra v Jamljah. Nastopili bodo MPZ Fantje izpod Grmade, ženska vokalna skupina Elianco iz Foljana-Redipulje, skupina Sentieri di pace iz Foljana-Redipulje. Predstavitel bo vodil Mitja Juren.

Pogrebi

DANES V SOVODNJAH: 14.00, Vito Cijan (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.45) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V FOLJANU: 14.00, Giovanni Cebula (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.20) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRZIČU: 10.50, Lucilla Tognan vd. Leschiutta iz bolnišnice v baziliko Sv. Ambroža, sledila bo upepelitev.

DANES V BEGLIANU PRI ŠKOCJANU: 10.30, Leonilda Fazio por. Bullian (iz bolnišnice v Trziču) v cerkvi in na pokopališču.

V 85. letu starosti nas je zapustil naš dragi

Vito Cijan

Žalostno vest sporočajo

sin Marko in hči Viviana, zet Michele, Erika in Anwar, Karin in Andrea

Pogreb bo v sredo, 5. novembra, ob 14. uri v cerkvi v Sovodnjah.

Sovodnje ob Soči, 5. novembra 2014

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje **35**

Objavo v dnevniku je omogočil avtor
Miro Simčič
knjigo je izdala založba

būca
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47
Spletna knjigarna www.buca.si

Čas nadomestkov in vojnih davkov

Skrajna stiska pa je porajala nepričakovane inovacije na vseh področjih. Časopisi so objavili sliko slamnatega plašča, ki so ga vojaki uspešno uporabili na fronti. Plašč je sicer bil zelo okoren, bolj je bil podoben stoječemu šotoru kot oblačilu, in ni nič kaj eleganten, toda vojake v gorah je uspešno varoval pred mrazom. Ilustrirani glasnik je objavil fotografijo, ki je prikazovala, kako kmetje iz Idrije izdelujejo zaščitne škornje iz slame. Kaj podobnega si lahko omislijo tudi v zaledju v mrzlih stanovanjih, so predlagali časopisi, saj je premoga primanjkovalo, in to kljub temu, da so se zaloge ob premogovnikih povečevale. Tudi drv ni bilo mogoče kupiti, saj ni bilo dovolj sekačev in drugih delavcev. Kopriva je postala pomembna rastlina, so opozarjali časopisi, pa naj bo zelena ali suha. Dr. Oskar Richter je iznašel cenen način pridobivanja predilnih vlaken za tekstilno industrijo iz koprive.

Vojni čevlji so bili prav tako nov izum, ki ga je porodilo pomanjkanje: imeli so lesen podplat in so bili bistveno cenejši od usnjenih. Otroški vojni čevlji so stali blizu sedem kron, čevlji za odrasle so bili enkrat dražji. Na Dunaju so tri prodajalce čevljev obsodili na štiri leta težke ječe, saj so vojski podtaknili čevlje s kartonskimi podplati. Tovarna Peko iz Ljubljane (lastnik Peter Kozina) je prek časopisnih oglasov starim strankam ponujala zadnjo priložnost, da si zagotovijo usnjene čevlje, saj jih v prihodnje zaradi pomanjkanja surovin ne bo več.

Konec julija 1916 je Kovinska centrala z Dunaja napovedala zasig kovinskega orodja iz zasebnih gospodinjstev. Na Dunaju se je pobiranje orodja začelo sredi avgusta, drugod po monarhiji pa že julija. Centrala je zagotavljala visoke cene, takojšnje plačilo in lažjo nabavo nadomestnega orodja. Že na začetku leta pa so morali gostilničarji oddati vso medenino in bakreno posodo, v nasprotnem primeru so jim grozile hude kazni, tudi večmesečni zapor.

Pomanjkanje je pritiskalo na vseh koncih, toda sredi maja se je v dvojni monarhiji okrepil optimizem. Setev je to leto zelo dobro uspela, vlage v zemlji je bilo dovolj, država je poskrbela za obdelovanje novih prostranih polj na osvojenih ozemljih na Balkanu in v Rusiji. Dobički železnice so ravno tako lepo naraščali. Davki od žganja so se tudi zelo povečali, zmanjšali pa so se proračunski prihodki od piva, saj je bilo ječmen prepovedano uporabljati za proizvodnjo piva.

Tudi javnega življenja vojna ni prekinila, čeprav plesov v vojnem času ni bilo. Na Dunaju je bilo na primer odprtih kar dvanajst gledališč, ki so bila vedno nabito polna in so celo podaljševala sezono. Tudi kinematografi so začeli rasti kot gobe po dežju. Posli z vrednostnimi papirji so cveteli, ljudje so marljivo nalagali denar v hipoteke. Le gradbeništvo je v vojnem času krepko opešalo: ni bilo delovne sile in stavbnega materiala. Svojih pet minut pa so dočakale ženske. Povsod jih je bilo mogoče videti kot sprevednice in voznice tramvajev. Ponujalo se jim je res obilo dela v prometu, kmetijstvu in vojni industriji.

Septembra so časopisi napovedali peto vojno posojilo. V štirih predhodnih so nabrali kar trinajst in pol milijard kron, vsako leto pa je morala država za izplačilo obresti na ta posojila zagotoviti skoraj 800 milijonov kron. Že v prejšnjem letu so dvignili davke na žganje, darila, tobak in zavarovalnine, novih 50 milijonov kron pa naj bi pridobili z zvišanjem davka na pivo. Pribitki k davkom so se znova povečali, toda davčni sistem naj bi, kot so bralce tolažili časopisi, v prihodnje ostal nespremenjen.

Prvi letalski napadi

Vojna je sicer v glavnem potekala na frontah, toda tudi civilisti so vojne strahote kmalu občutili na lastni koži. Tako so v nedeljo, 20. februarja, italijanski bombniki napadli Ljubljano; na mesto in okolico so odvrgli štirideset bomb. Prebivalstvo se ni ustrašilo, radovednost je bila večja od previdnosti, tako da so Ljubljancani z ulic opazovali spektakel, kakšnega še niso videli. Bombe niso nikjer naredile večje škode, saj so bili piloti dokaj nenatančni. V bližini ljubljanske cukrarne pa je bomba sicer zgrešila poslopje in ranila nekega dečka, ki je pozneje menda umrl. Ista granata je baje ranila tudi dva konja.

Italijanska letala so večkrat bombardirala tudi Postojno, sedež Borojevičevega poveljstva. Da bi zaščitila prebivalstvo in vojake, je avstro-ogrška vojska v mestu skopala dve veliki kaverni. Na Soviču so postavili protiletalski top, ki pa ga je razneslo, tako da je Postojna ostala brez protiletalske zaščite. Kako so potekali italijanski letalski napadi, je v svojih zapisih opisal Andrej Ažman. Na začetku italijanska letala niso metala bomb in ljudje so z zanimanjem opazovali ta čudež sodobne tehnike. V cerkvenem zvoniku je bila vojaška straža, ki je z zvonovi opozarjala prebivalstvo, naj se umakne na varno. 2. aprila 1916 je priletela skupina štirih italijanskih bombnikov, ki so odvrgli štirideset bomb. Večina jih je padla v mehko zemljo, ena pa je eksplodirala v bližini hotela Grand, kjer je imelo sedež Borojevičovo poveljstvo. Na hotelu so popokale vse šipe. Druga bomba je padla na vojaško barako blizu hotela Grand. Dva vojaka je bomba raztrgala, da sta bila na mestu mrtva, dva sta bila težko ranjena in sta pozneje umrla, štirje pa so bili lažje ranjeni. Italijani so očitno dobro vedeli, kje je Borojevičovo poveljstvo. Vse štiri vojake so naenkrat pokopali na postojnskem vojaškem pokopališču, pogreba se je udeležil tudi general Borojevič. Po tem napadu so v Postojno prispeli trije hitrostrelni topovi, ki so bili nameščeni v različnih delih mesta, tako da so sovražna letala lahko zajeli v križni ogenj. Postojna je dobila tudi sireno, in ko je prišlo do preplaha, je bila cesta proti Postojnski jami polna ljudi, ki so v njej iskali varno krajčo.

Po končani šesti soški bitki je vojski dvojne monarhije uspelo zadržati položaje z začetka vojne samo na srednjem in zgornjem delu Posočja. Globalne razmere na evropskih bojiščih so bile po vstopu Romunije v vojno za centralne sile neugodne in to je želelo italijansko vojno poveljstvo dodobra izkristiti. Mesec dni po koncu šeste bitke na Soči, 14.

septembra, je italijanska armada s sedmo bitko na Soči nadaljevala tam, kjer je prenehala na koncu zadnje ofenzive. Ta bitka je trajala samo do 18. septembra. Do konca leta je italijanska vojska izvedla tri dokaj kratke bitke, saj je najdaljša trajala samo pet dni, drugi dve sta bili še krajši.

Glavni napad v sedmi bitki so izvedle enote 3. armade generala vojvode d'Aoste preko hriba Fajti na Krasu proti Trstelu. Dokončno so želeli zločiti v strmino potisnjeno obrambo nasprotnika na Krasu ter se polastiti desnega boka Grmade, hriba, s katerega je mogoče Trst videti kot na dlani. Po uspehu na tem odseku bi napadli višje na severu proti Vipavski dolini in tako nadoknadili tisto, kar so zamudili v sklepnem delu operacij pri osvajanju goriškega mostišča.

Borojevičeve čete pa so bile tokrat kljub vsemu v precej boljšem položaju kot pred enim mesecem. Generalu je uspelo okrepiti enote, tudi s topniškimi izstrelki ni bil več tako na tesnem kot v šesti bitki. Gost zaporni ogenj je presenetil napadalce, saj branilci tokrat niso varčevali s topniškimi izstrelki.

Na voljo so imeli novo neprijetno presenečenje za italijansko pehoto: razen ročnih granat so jih v bojih od blizu pričakali z metalci plamena in solzilca. Smrtonosne »inovacije« z zahodnega bojišča so se hitro prenašale tudi drugam. Močna obramba in kmalu zatem tudi ostri protinapadi branilcev so presenetili napadalce, ki so se po neuspešnih napadih povsod bolj ali manj vrnili na stare položaje. Tudi napade na goriškem odseku je obramba uspešno odbila.

Sedma bitka je tako trajala le štiri dni. Avstro-ogrška stran se je uspešno ubranila, saj je bila italijanska premoč tokrat bistveno manjša kot v šesti bitki. Ustvarjeno je bilo razmerje sil, ki je bilo še vedno v škodo branilcev, toda avstro-ogrška stran je to razliko v moči lahko zdržala. Začeli so se ponavljati prizori, italijanski strani dobro znani iz prvih petih bitk. Vrstili so se množični neuspešni napadi pehote, ki so bili krvavo plačani z množico mrtvih in ranjenih.

General Cadorna je krivdo za neuspeh tokrat prvič zvrnil na navadne vojake, na njihovo pomanjkanje borbenega duha, in to samo nekaj tednov po tem, ko je uradna italijanska propaganda po zavzetju Gorice na ves glas hvalila ravno borbeno moralno in junaškega duha svojih vojakov.

Upadanje bojne morale

Po sedmi bitki pa ni prišlo do pravega zatišja, saj so se vsak dan vrstili topniški in pehotni spopadi, z večjimi ali manjšimi praskami na celotnem bojišču. Zlasti je bilo dejavno italijansko topništvo, ki je nasprotniku povzročalo precejšnje izgube in mu onemogočalo nemotene premike moštva. Italijansko poveljstvo je imelo nov načrt: nadaljevati prodor proti Trstelu na Krasu ter od reke Vipave do Šempetra pri Gorici. Skratka, osma soška ofenziva je bila v vseh pogledih nadaljevanje prejšnje, tako

Ob naslovu: po spodletelu napadu na doberdobsko planoto Italijani pobirajo svoje padle vojake; zgoraj: zračni posnetek italijanskega letalstva banjške planote.

po ciljih in, kot se bo pokazalo na koncu, tudi po pičlih rezultatih za italijansko stran. Obramba je zgradila novo črto strelskih jarkov in utrdbo uro hoda od prve frontne črte od Devina, Grmade, Koštanjevice do Fajti hriba, da bi zmanjšala svoje izgube. Tako so povečali območje delovanja italijanskega topništva in poslabšali njegovo učinkovitost.

Osma bitka se je začela kmalu po koncu sedme, že 9. oktobra, in ravno tako je trajala le štiri dni. Italijani so v oster spopad pošiljali vedno nove čete. Grmado je bilo težko osvojiti z direktnim napadom, veliko lažje bi padla z osvojitvijo Komenske planote. Zato so tako vztrajno napadali pri Opatjem selu in že ogrozili novo obrambno črto avstro-ogrške vojske. Ta je z velikimi težavami zbrala sile za protinapad in odbila sovražnika, ki je neposredno ogrožal Novo vas in Lokvice. Madžarski polk, ki je prispel v rezervnih položajev, je napadalca ustavil in ga vrnil na izhodiščni položaj.

Preboj italijanske vojske proti Trstu je bil tudi tokrat ustavljen, v tej ofenzivi pa so se Italijani premaknili kilometer in pol bliže Trstu. Borojevičeve sile so bile znova na koncu svojih moči, na njihovo srečo je bil sovražnik v podobnem položaju in je prenehal napadati.

Po treh tednih predaha so Italijani znova napadli. Deveta soška bitka se je začela 31. oktobra, dan pred dnevom mrtvih, na odseku od hriba Sv. Marka pri Gorici do morja. Njen osrednji cilj je bil še vedno odločni preboj italijanske vojske proti Trstu. Napadalec je imel dvakratno premoč v vojaštvu in trikratno v topovskih cevah. Vojska dvojne monarhije je imela tokrat sicer deset bataljonov več kot v predhodni bitki, toda sovražnik jih je potisnil na neustrezen kamnit kraški teren, na katerem se je bilo težko vkopavati.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **9.35** Linea Verde **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tiggi **14.40** Show: Torto o ragione? **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Carosello Reloaded **21.15** Serija: Velvet **22.45** Serija: Miss Fisher – Delitti e misteri **23.40** Talk show: Porta a porta

RAI2

7.10 Nad.: Heartland **8.35** Nad.: Le sorelle McLeod **10.00** 13.30, 17.45 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30, 23.10 Dnevnik in vreme **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.00** Športna rubrika **18.50** Serija: N.C.I.S. – Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Impazienti

21.10 Film: Soul Surfer (dram., '11) **23.25** Emozioni

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.00** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Cultura – Il tempo e la storia **15.10** Nad.: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Variete: Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

12.00 16.35 La vita segreta di una teenager americana **12.45** 17.20 Joan of Arcadia **13.30** Heroes **14.15** 20.20 Beauty and the Beast **15.00** 19.35 Streghe **15.45** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.50** Greek **17.15** Novice **18.05** Robin Hood **18.50** La spada della verità **21.10** Luther

23.10 Film: Top Gun (akc., i. T. Cruise)

RAIS

13.20 Europa Street Art **13.55** I grandi fenomeni della natura **14.50** Wild Italy **15.45** Film: Campane e martello (dram.) **17.15** Scaramouche Scaramouche **17.40** Novice **17.45** 23.15 David Letterman Show **18.35** Trans Europe Express **19.35** Gli impressionisti **20.35** Passepartout **21.15** Inventare il tempo **22.10** Ubiq – Fiducia **22.40** Cult Book **0.05** Ghiaccio bollente

RAI MOVIE

14.10 Film: Gli inesorabili (western) **16.15** Film: Amore e matrimonio (kom.) **17.45** Novice **17.50** Film: Il ritorno di Zanna Bian-

SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (21. oktobra 2014)

Vodoravno: romantika, Prater, Aleš Sever, samolet, Nick, Nanos, carina, Učo, Erin, namernost, J.N., troske, Be, A.E., ii, Studenica, admiral, Tar, Nat, D.F., ionij, Arkansas, Ian, Adam, vtis, vnebohod, INA, kačice, Karasi, Ati, A.N., Ret, Natta, NAR; na sliki: Učo Jurkič.

ca (pust.) **19.35** Film: The Clan (kom., It., '04, i. C. De Sica) **21.15** Film: Indovina chi (kom., '05, i. A. Kutcher)

23.05 Film: L'indiscreto fascino del peccato (kom.)

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: Un posto al sole **12.15** Nad.: Betty la Fea **13.00** 19.15 Nad.: Terra Nostra **13.55** Serija: Last Cop – L'ultimo sbirro **15.35** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.40** Rubrika **15.45** Nad.: Una buona stagione **17.35** 0.45 Novice **17.40** Nad.: Pasion prohibida **20.10** Nad.: Un medico in famiglia **21.10** Serija: L'ispettore Coliandro **23.00** Serija: Squadra Speciale Vienna **23.50** Autoritratti

RETE4

6.50 Nad.: Zorro **7.10** Serija: Hunter **8.05** Nad.: Cuore ribelle **9.30** Serija: Carabinieri **10.35** Sai cosa mangi? **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.40** Film: U-122 Assalto al Queen Mary **19.35** Nad.: Il segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.10** Serija: The Mentalist **23.05** Serija: Bones

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 20.00, 23.45 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.15** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il segreto **17.00** Show: Pomeriggi cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.20** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **20.40** Champions League: Bayern Monaco – Roma **22.45** Champions League Speciale

ITALIA1

7.05 Nan.: La vita secondo Jim **7.30** Nan.: Mike & Molly **8.25** Serija: Psych **10.25** Serija: The Closer **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: The Big Bang Theory **15.50** Nan.: How I Met Your Mother **16.45** Serija: Chuck **19.20** Serija: C.S.I. - New York **21.10** Show: Le Iene Show **0.00** Show: Invincibili

IRIS

11.15 Film: Armiamoci e partite! (kom.) **13.10** 19.10 Serija: Hazzard **15.20** Film: Tre croci per non morire (western) **17.10** Film: Culastriscie nobile veneziano (kom.) **21.00** Film: Ricordati di me (kom., It., '02) **23.10** Film: Somewhere (dram., '10, r. S. Coppola)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.50 Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Film: Murder 101 **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** Otto e mezzo **21.10** Nad.: Grey's Anatomy **0.10** La mala educaxxion

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** 14.05 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di Benedetta **10.00** 19.00 Chef per un giorno **11.00** 20.05 Cuochi e fiamme **16.50** 21.10 SOS Tata **0.10** La mala educaxxion

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rubrika: Le ricette di Giorgio **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Italia da scoprire **12.45** Italia economia e prometeo **13.00** Peccati in tavola **13.45** Kosarka **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.00** Happy hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Ara pacis

LAEFFE

13.45 19.45 Novice **14.05** 18.00 Serija: Jamie Oliver in America **15.00** Serija: L'archeologo vagabondo **16.05** Grand Designs **17.05** 20.15 Serija: Racconti dalle città di mare **18.55** Serija: Bourdain – Senza prenotazione **19.55** Dalla A a LaEffe **21.10** Marco Paolini racconta **21.20** Marco Paolini – Il Milione **22.55** Serija: Omicidi tra i fiordi

CIELO

12.15 Hell's Kitchen **13.00** 14.30, 15.30 MasterChef **13.30** 17.30 Buying & Selling **15.15** Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari **19.15** Serija: Affari al buio **20.15** Serija: Affari di famiglia **21.10** Film: Awake – Anestesia cosciente (dram., '07, i. J. Alba) **22.45** Stop & Gol

DMAX

12.35 Property Wars **13.25** Container Wars **14.15** 20.20 Banco dei pugni **15.10** Turtleman **16.00** River Monsters **16.50** Affari a quattro ruote **17.45** Top Gear **18.35** Affari in valigia **19.30** Storage Wars **21.10** Te l'avevo detto **22.00** Tricked – Ci sei cascato! **22.50** I re della spiaggia **23.45** Most Shocking

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.35** Posebna ponudba **11.00** Osmi dan **11.55** Dok. odd.: Vzpon Angele Merkel **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Tednik **14.25** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** Dok. serija: Village Folk **15.55** 18.40 Otroški program: OP! **16.00** Kviz: Male si-ve celice **17.25** 23.35 Turbulenca **17.55** 23.05 Točka preloma **18.30** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Medeni tedni (dram.) **22.00** Odmevi

SLOVENIJA2

6.00 8.55 Infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.45** Infodrom **10.15** Dobro jutro **12.50** 19.00, 0.00 Točka **14.15** Rad igram nogomet **15.00** O živalih in ljudeh **15.25** Na vrtu **15.50** Glasnik **16.20** Mostovi – Hidak **16.50** Evropski magazin **17.15** Slovenci po svetu **17.45** Nedeljsko popoldne z Ulo **19.50** Žrebanje lota **20.00** Športni izzivi **20.30** Festival Seviq Brežice **21.40** Resna glasba **21.50** Ballet 101 **22.00** Odd.: Bleščica **22.30** Film: Genova

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Meridiani **15.20** Alojz Rebula **15.55** Dok. odd.: K2 **16.25** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Lynx magazin **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.55 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Slovenski magazin **20.30** Folkest 2014 **21.15** Rex **22.15** Artevisione **22.45** Istra skozi čas **23.25** Potopisi

POP TV

6.10 Risanke in otroške serije **7.15** 13.50 Serija: Lepo je biti sosed **8.10** 14.50 Queen Latifah Show **9.00** 10.10, 11.30, 12.40 TV prodaja **9.15** 15.45 Nad.: Barva strasti **10.25** 16.40 Nad.: Sila **11.45** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **12.55** Serija: Zvezda dizajna **13.55** Film: Shrek 2 (anim.) **17.00** 18.55, 23.05 Novice in vreme **20.00** Serija: Gostilna išče šefa

21.20 Film: To sladko bitje (rom., '02, i. C. Diaz) **23.35** Serija: Mafijska zdravnica **0.30** Serija: Na robu znanosti

KANAL A

6.50 Risanke **8.25** 12.55 Serija: 20 načinov **9.15** 18.55 Serija: Alarm za Kobra **11** **10.10** 14.00 Nad.: Terra Nova **11.00** 12.40, 13.45

Rai Sreda, 5. novembra
Raimovie, ob 00.35

L'uomo

senza passato

Finska 2002

Režija: Aki Kaurismäki

Igrajo: Markku Peltola, Kati Outinen, Annikki Tähti in Juani Niemelä

Še en mali človek filmskega režiserja Akiya Kaurismäki. Tokrat si je finski avtor za junaka izbral nesrečnega moškega, ki so ga neznanci v megleni noči pretepli do nezvesti in ga pustili na cesti. Junak zgodbe je pri tem povsem izgubil spomin, se zatekel na obalo, kjer so mu krajanji pomagali preživeti.

Na obali si je v baraki uredil bivališče, prekopal manjše zemljišče ter vzpostavil najprej prijateljsko in nato še ljubezensko vez z Irmo, žensko, ki se mu je že od vsega začetka prijazno posvetila in ga ozdravela.

Tako znova zaživi. Morda celo bolj polno kot prej, kaj pa ko se mu bo spet vrnil spomin?

Kaurismäkiev celovečerec, ki je leta 2003 v Cannesu prejel veliko nagrado žirije in bil leto kasneje nominiran za tujejezičnega oskarja, je eden stebrov sodobnega finskega filma.

VREDNO OGLEDA

Tv prodaja **11.15** 16.35 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **11.45** 17.05 Serija: Naša mala klinika **14.50** Film: Sanje o ljubezni **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: Umri pokončno 2 (akc., '90, i. B. Willis) **22.15** Film: Za rešetkami

PLANET TV

11.00 13.20 Tv prodaja **11.15** Nan.: Mike in Molly **11.40** Modni oblikovalci Heidi Klum **12.30** Nad.: Sulejman Veličastni **13.45** Ellen **14.40** Nad.: Talenti v belem **15.35** 21.00 Kmetija – Nov začetek **16.45** Film: Mama pri šestnajstih (dram.) **18.25** 18.55 Danes **18.30** Zvezde Danes **20.00** Serija: Castle **22.00** Odd.: Bognedaj, da bi crknu televizor **23.00** Nan.: Prijatelji **23.35** Nan.: Pod lupo pravice

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena, Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena, Ana Praček Krasna – Slovenska v Ameriki; 11.00 Studio D; 12.15 To je narava; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Moj Sv. Ivan; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Marko Sosič: Iz zemlje in sanj – 9. nad., sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Pogovor o zavodu na Debelem rtiču; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 S koncertnih prizorišč; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočna kronika.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Glasbena lestvica; 11.00, 18.00 Economia e dintorni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Commento in studio; 13.35 Glasba; 14.00, 23.00 Finestra sul Friuli Venezia Giulia; 14.35 Glasba; 15.00 McGuffin; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Glasba; 21.00 Sonoricamente Puglia; 22.00 Classicamente/Liricamente; 22.30 Sonoricamente classici; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

Ambasadorka ZOI 2018

SEUL - Južnokorejska umetnostna drsalka Kim Yu-Na, ki je sicer že končala izjemno uspešno kariero, je postala častna ambasadorica zimskih olimpijskih iger leta 2018 v Pjeongčangu. »Potrudila se bom, da bom dvignila zanimanje javnosti za zimske športe,« je dejala 24-letna Kim Yu-Na, ki se je tekmovalno upokojila po velikem razočaranju na letošnjih zimskih igrah v Sočiju, ko je bila srebrna. Z zlato olimpijsko kolajno se je okitila v Vancouvru, v zbirki pa ima tudi naslova svetovne prvakinja iz 2009 in 2013.

Union Olimpija OK

LJUBLJANA - Košarkarji Uniona Olimpije so v četrtem nastopu v evropskem pokalu zabeležili tretjo zmago (prvo doma), s katero so si na stečaj odprli vrata drugega dela tega tekmovanja. Do sredine decembra mora zadržati eno od prvih štirih mest. Košarkarji Uniona Olimpije so premagali ruski Zenit iz Sankt Peterburga z 89:84. Najboljša strelca pri Ljubljančanih sta bila Sasu Salin z 21 točkami in Mirza Begić, ki jih je dosegel 17.

SKUPINA A

Olympiacos 3:2, Malmoe - Atletico Madrid 0:2						
Atl. Madrid	4	3	0	1	10:3	9
Juventus	4	2	0	2	5:4	6
Olympiacos	4	2	0	2	6:7	6
Malmoe	4	1	0	3	2:9	3
PRIHODNJI KROG (26.11.): Atletico -						
Olympiacos, Malmoe - Juventus						

SKUPINA B

4:0, Real Madrid - Liverpool 1:0						
Real Madrid	4	4	0	0	11:2	12
Basel	4	2	0	2	6:6	6
Liverpool	4	1	0	3	2:6	3
Ludogorets	4	1	0	3	3:8	3
PRIHODNJI KROG (26.11.): Ludogorets -						
Liverpool, Basel - Real Madrid						

SKUPINA C

1:2, Benfica - Monaco 1:0						
Leverkusen	4	3	0	1	7:3	9
Monaco	4	1	2	1	1:1	5
Zenit	4	1	1	2	3:4	4
Benfica	4	1	1	2	2:5	4
PRIHODNJI KROG (26.11.): Zenit - Benfica,						
Leverskusen - Monaco						

SKUPINA D

3:3, Borussia Dortmund - Galatasaray 4:1						
Borussia D.	4	4	0	0	13:1	12
Arsenal	4	2	1	1	9:7	7
Anderlecht	4	0	2	2	5:9	2
Galatasaray	4	0	1	3	3:13	1
PRIHODNJI KROG (26.11.): Anderlecht - Galatasaray, Arsenal - Dortmund						

NOGOMET - Po 4. krogu pomembna zmaga v boju za napredovanje v drugi del

Juventus opravi nalogo

Juventus - Olympiacos 3:2 (1:1)

Strelci: Pirlo v 21., Botia 24., N'Dinga 61., avtogol 64., Pogba 65.

Juventus: Buffon, Lichtsteiner, Bonucci, Chiellini, Asamoah (od 83. Pereyra), Pirlo, Marchisio (od 71. Padoin), Pogba, Vidal, Tevez, Morata (od 58. Llorente). Trener: Allegri.

Olympiacos: Roberto, Elabdallaoui, Botia, Abidal, Masuaku, Maniatis (od 83. Diamantakos), N'Dinga, Milivojević, Afellay, Dominguez (od 71. Fuster), Mitroglou. Trener: Gonzalez.

TURIN - Juventus si lahko oddahne. Vsaj do naslednjega kroga. Pred domačimi gledalci je po razburljivih tekmah premagal Olympiacos s 3:2 in se spet vmešal v boj za napredovanje v drugi del. Zmaga je bila za staro damo imperativ, razlika pa bi bila lahko še večja, če bi Juventus v podaljšk (v 94. minuti) uspešno izvedel 11-metrovko (zgrešil je Tevez). Ravno ubranjena enajstmetrovka pa zna biti odločilna v boju z Olympiacosom, ki bo v primeru končnega enakega števila točk v prednosti.

Ekipi sta se na turinskem stadionu do 65. minute stalno zasledovali: vsakič ko je ena ekipa zatresla mrežo, so bili nekaj minut za tem uspešni tekmeči. Izmenjevanje vlog se je začelo z golom Pirla v 21. minuti po prostem strelu. Vodstvo je Juventus branil le tri minute, saj so Grki izenačili z golom Botie. Izenačenost je prekinila nato grška ekipa, ko je bil po strelu iz kota z glavo uspešen N'Dinga. Ko mu je voda že tekla v grlo, pa je Juventus reagiral: s kančkom sreče je izenačil na 2:2 (avtogol Roberta), minuto kasneje pa je bil uspešen še Pogba, ki je zapečatil končni izid. Od posameznikov je svoj pečat takrat pustil predvsem Llorente, ki ga je Allegri vključil v drugem delu po plašem nastopu Morate. Pred zadnjim sodnikovim žvižgu je bil Juventus nevaren še z Llorentejem, Periero in Tevezom, ki je na koncu streljal enajstmetrovko, a neuspešno.

Po 4. krogu pa sta se Real Madrid in Borussia s četrto zmago že uvrstila v osmino finala. Madridski Real je v tekmi kroga z 1:0 premagal Liverpool z golom Karima Benzemaja v 27. minuti. Borussia iz Dortmundunda, ki se sicer v Bunderligi bori za obstanek, pa sodi med 16 najboljših ekip v ligi prvakov. Tokrat je premagala Galatasaray s 4:1 in ima maksimalnih 12 točk v skupini D.

Važno zmago je Juventusu z lepim zadetkom zagotovil Paul Pogba

ANSA

DANES - Ob 20.45

Maribor ne dviguje bele zastave

Pred dvema tednoma je Chelsea doma premagal Maribor visoko s 6:0, a vijoličasti se pred današnjo tekmo ob 20.45 ne podajajo z belo zastavo kljub bledim predstavam v domačem prvenstvu.

»Priprave so potekale po ustaljenem ritmu, veseli nas, da je zdravstveno stanje iz dneva v dan boljše, da je večina razen Aleša Mejača v polnem trenažnem procesu. Na današnjem treningu sem videl močno in ambiciozno ekipo, ki želi predstaviti slovenski nogomet v ligi prvakov, kot ga je predstavljala do zdaj. Delovali bomo zelo močno, z željo po rezultatu,« je pred tekmo napovedal mariborski strateg Šimundža. »Ne verjamem, da bo Jose Mourinho odpočil glavne igralce, saj je dejal, da nas jemlje zelo resno. Pričakujemo najmočnejši Chelsea, ki je na voljo.«

Tekmo bodo v razprodanem Ljudskem vrtu, na dvoboju prihaja tudi nekaj več kot 600 podpornikov londonskega kluba, soditi italijanski sodniki Daniele Orsato, Renato Faverani in Andrea Stefani.

NOGOMET

Seznam v petek, za Kolumbijo že vstopnice

LJUBLJANA - Seznam igralcev slovenske nogometne izbrane vrste, ki se bo v soboto, 15. novembra, pomerila na kulturnem Wembleyju proti Angliji, bo selektor Srečko Katanec objavil šele v petek opoldne. Tri dni kasneje pa bo v Stožicah gostovala ena najboljših svetovnih reprezentanc, Kolumbija, ki je na minulem SP klonila v četrtfinalu proti Braziliji. Prodaja vstopnic se je začela včeraj ob 12. uri. Slovenija in Kolumbija se bosta v ljubljanskih Stožicah pomerili 18. novembra s pričetkom ob 18. uri. Cena vstopnice je enotna - 15 evrov -, nekoliko nižja cena vstopnice pa bo veljala za družinski sektor (12 evrov) ter za otroke do 14. leta (7).

DALEČ OD DOMA

Katarina Pučnik še brez krsta

Loris Manià se morda kesa, da je med poletjem zapustil Modeno, saj je ta v superligi po štirih krogih še edina nepremagana. Se pa Števerjanec lahko tolaži z zmago njegove Latine v Molfetti (3:2). Še bolje se je odrezal njegov soigralec Tine Uranut, ki je bil s 26 točkami (45-odstotni izkoristek v napadu) top scorer tekme. Pri poražencih je Aleš Šket dosegel 10 točk. Macerata je bila za Ravenno in Klemna Čebulja (6 točk) prehud zalogaj (0:3).

V A2-ligi je Matera Mateja Černica s 3:2 izgubila v Ortani in ostaja blizu dna lestvice.

Začela se je tudi najvišja ženska liga. V njej je Goričanka Tina Lipicer z 12 točkami prispevala k zmagi ekipe Busto Arsizio proti Scandicciu (3:2). Mlada Eva Mori za Bergamo (s 3:0 je premagal Urbino) ni dobila priložnosti za krstni nastop. 26-letna Koprčanka Marina Cvetanović pa je v dresu Averse v A2-ligi premagala Monzo in dosegla 15 točk.

Zmagovit je bil tudi krstni nastop ekipe Trentino rosa volley Katarine Pučnik. Na gostovanju pri oddaljeni Cosenzi je z 2:3 (25:21, 21:25, 25:19, 18:25, 13:15) premagal tamkajšnji Volley Sove-

rato. Najboljša igralka tekme je bila koordinatorica in kapetanka Trentina Giada Marchioron (24 točk), ki se ji ni poznalo, da je bila dalj časa poškodovana. Pučnikova, ki je njena menjava, zato ni dobila priložnosti, da bi opravila krstni nastop na tej ravni.

Veseli Cavaliero

V italijanski A-ligi se je ta konec tedna bržkone najbolj veselil Tržačan Daniele Cavaliero (na fotografiji ARHIV), ki igra pri Avellinu. Pred domačimi gledalci je s soigralci premagal prvaka Milano, ki je doživel tako prvi poraz po 22 zaporednih zmagah v rednem delu (19 lani, tri letos). Milano je po petih minutah zaostajal kar 18:1, po prvem polčasu 47:26, na koncu je bilo 73:69. Cavaliero je prispeval 10 točk v 20 minutah in 4 podaje, izgubil pa je 4 žoge. Po treh krogih vodi Sassari, prvič sam, z 8 točkami. Prvo zmago je dosegel Capo d'Orlando (pre-

magal Cremono 76:78). K zmago je prispeval Tržačan Andrea Pecile (14. minut, 0 točk, 3 skoki), edini Slovenec v A-ligi Sedin Karavdić pa ni igral. Reyer Venezia je premagala Varese 98:95: Michele Ruzzier je v 15 minutah prispeval 5 točk in 3 podaje. Tržačan Michele Spangaro pa je igral s Trentom 14 minut, a ni dosegel koša.

Andelković 6,5

Od slovenskih nogometašev je v 10. krogu A-lige zmago slavil samo Siniša Andelković. Slovenski nogometaš je s polno minutožgo sodeloval pri velikem presenečenju, zmagovaler pri Trentinu Milanu z 2:0. 28-Kranjčan si je v Gazzetti prisluzil oceno 6,5. Tako je italijanski športni časopis ocenil tudi nastop Valterja Birse: proti Sassuolu (končni rezultat 0:0) je soigralcem ponudil nekaj priložnosti za gol, ki pa jih niso izkoristili. Lazarević in Cesar nista igrala. Josip Iličić (Kurtić na klopi) je s Fiorentino izgubil 3:1 proti Sampdorij na gostovanju. Zaslužil si je dva aplavza, a nič več. Inter Samirja Handanovića ostaja pri štirih zmagah: slovenski vratar je spet preprečil najhujše, dvakrat pa so ga premagali napadalci Parme. Luka Kranjc je pri Ceseni vstopil v 19. minuti drugega dela in s težavo zastavljal najboljšega pri Veroni, Gomeza.

100

tekem je odigral Andrea Pirlo v ligi prvakov. Včeraj je okrogel jubilej praznoval z golom.

NOGOMETNI INTERVJU - Trener Milan Micussi

»V Križu se zabavam«

Milan Micussi je stalen gost na nogometnih tekmah Krasa v D- in Vesne v elitni ligi. Na tribuni v Repnu je nekdanji trener Vesne in Krasa bil tudi v nedeljo. »Repensko moštvo me je razočaralo. Igrali so pod vsako kritiko. Najbolj me je motil pristop igralcev, ki je bil vse prej kot pravi. Branilci so zgolj brcali žogo dolgo in visoko čez polovico. Nesmiselno. Ni bilo nekega koncepta igre. Še zdaleč. In to je precej zaskrbljujoče. S Kneževičem v napadu ne smeš igrati na tak način, saj Radenko potrebuje nizke podaje.«

Fontanafredda je bila tudi fizično boljša.

Bili so bolj čvrsti in hitrejši. Vse dvoboje so dobili gostje. Tudi ta podatek ni pozitiven za Kras. Če bi tako igrali proti Altovicentinu, bi Kras prejel še druge tri/štiri gole.

Ali ste morda opazili, na katerih igralnih mestih je Kras najbolj ranljiv?

Fontanafredda je Kras nadigrala na bokih. Gostje so na zunanjih položajih ustvarili vsaj pet stoođstotnih priložnosti za gol. Dvakrat so tudi zadeli v polno. V prvem polčasu je na boku igral celo Komel, ki naj bi bil nekoliko bolj izkušen nogometaš. Vsi štirje branilci so slabo branili. Ta ABC branjenja trenerji učijo naraščajnike (U16). Podobne težave ima tudi Triestina.

Ali so trenerja Predraga Arčabo prehitro »vrgli v ogenj« in mu zaupali člansko ekipo v zahtevni D-ligi?

Arčaba je v D-ligi igral 20 let, kar še ne zagotavlja uspehov tudi na klopi. Bolj podpiram postopno vključevanje mladih trenerjev, ki naj bi se prej preizkusili kot pomočniki trenerjev ali pa bi vodili kako ekipo v mladinskih prvenstvih oziroma nižjih amaterskih prvenstvih. Sam sem imel veliko srečo, da sem se izpopolnjeval z vrhunskim strokovnjakom Lučom Pertičem, ki me je ogromno naučil.

Ali imate vtis, da se nekateri nogometaši iz Slovenije še niso uspeli vključiti v ekipo?

Nekateri slovenski igralci, ki so igrali tudi v 1. slovenski ligi, podcenjujejo D-ligo, v kateri ritem ni tako slab. Nasprotno: veliko se teče, igra je intenzivna in igralci so odlično fizično pripravljene. Medtem ko so bili nekateri igralci iz Slovenije v zadnji sezoni tudi ustavljeni oziroma niso igrali. To ne velja za Tončija Žlogarja, ki ima veliko izkušenj. Ne smemo pa pozabiti, da ima Tonči že 38 let, čeprav se na igrišču še ne pozna.

Ali Kras potrebuje okrepitev?

Potrebuje kako okrepitev, ampak o tem mora odločiti uprava. Se ne bom spuščal v podrobnosti.

Na tribuni so se domači navijači hudovali, »češ da v prejšnjih dveh sezonah v D-ligi se nismo nič naučili.«

Ponavljajo se vodstvene napake. Prepričan pa sem, da se je nekateri kluba maksimalno potrudili pri sestavi ekipe.

D-liga je izjemno težko prvenstvo.

D-liga je vsako leto zgodba zase. Vseeno je treba obvezno vključiti druge mlade nogometaše. Letos je nekaj novih ekip. Letošnja novost je tudi prestrukturiranje prvenstev. C2-lige ni več. Posledično je letos okrog 500 igralcev okrepljeno moštva v D-ligi. Dobri igralci, ki jih ni veliko, pa so eni in isti. Lastijo pa si jih izkušene ekipe. Morda je letošnje četrtoligaško prvenstvo vseeno bolj kakovostno od prejšnjih, čeprav so lahko pri Krasu srečni, ker so v skupino C vključili ekipe iz tridentinskega območja, ki so ponavadi po kakovosti slabše.

Katera ekipa vas je doslej najbolj prepričala?

V prvi vrsti Altovicentino, ki cilja na napredovanje v višjo ligo. Imajo širok izbor igralcev, ki so igrali tudi v C1 in C2-

Milan Micussi

ligi. Pa tudi Sacilese ima solidno moštvo. Padove letos še nisem videl. Vsi pa vemo, da so prav oni glavni favoriti za napredovanje.

Kaj pa Triestina?

Po tekmi proti Krasu sem v nasprotju s prijateljem Milošem Tulom izjavil, da ima Triestina še veliko rezerve. Mislim, da se bo Triestina pobrala in izboljšala uvrstitev na lestvici.

Kako pa bi ocenili kriško Vesno?

Nogometaši Vesne so doslej prikazali najboljšo igro v naši deželi. Igrajo zelo učinkovito. Klusko vodstvo je uspelo sestaviti homogeno moštvo. Spominja na tisto zmagovito ekipo, ki sem jo v Križu vodil pred desetimi sezonami. Imel sem na razpolago igralce, kot so bili Marchesan, Pinatti, Depangher, Dibenedetto. Tudi takrat smo zabavali občinstvo. Že dve leti ponavljam, da je Vesna odlična ekipa. Všeč mi je, kako trener Zanuttig pripravlja vsako posamezno tekmo. Še nekaj bi dodal.

Prosim.

Opazil sem, da se je v moštvo ustvarila prava klapa. Slačilnica ni razde-

Nogometaš Vesne Matteo Muiesan, ki je v letošnji sezoni dosegel že 10 golov

FOTODAMJ@N

Ijena na klane, naši-vaši, Slovenci-Italijani, boljši-slabši. Po vsaki tekmi se vsi skupaj zberejo in nekaj popijejo.

Ali je morda kak posameznik, ki ga posebej cenite?

Vratar Edvin Carli je postal pravi lider ekipe. Veliko je napredoval. Matteo Muiesan je pred nasprotnikovimi vrati vedno nevaren. Saša Božičič je igralec, ki ne potrebuje dodatnih predstavitev, saj je igral tudi v Mariboru. Pa tudi drugi niso od manj. Cenim delo trenerja Zanuttiga, ki je uspel združiti toliko različno kakovostnih igralcev v solidno celoto. Igrajo hitro, agresivno, veliko je hitrih prehodov. Skratka lep in moderen nogomet.

V elitni ligi sta poleg Vesna favorita še tržaški Ufm in Cjarlins Muzane.

Cjarlins najbrž ne bo zdržal tega ritma. Tržaški Ufm pa ima odlične igralce. Igra pa ni tako učinkovita in briljantna. Imajo pa Godeasa, ki lahko odloči tekmo v vsakem trenutku. Ekipa trenerja Zorattija ne igrajo dobro. Vseeno pa dosegajo dobre rezultate. Mislim, da bo medsebojni dvoboj (Vesna-Ufm, 22. novembra v Križu) kar zanimiv.

Milan Micussi je v letošnji sezoni prost. Ko potrebujejo pomoč ali nasvet, ga pokličejo nekateri agenti. Nazadnje je svetoval Nicoli Salernu, ki sodeluje z angleškim drugoligašem Leedsom United kontroverznega predsednika Massima Cellina.

Jan Grgič

NAMIZNI TENIS - Državni turnirji

Katja Milič med 16

Na turnirju nižje kategorije v Trevisu zmaga Damjane Sedmak

Minuli konec tedna se je več krasovk in krasovcev podalo po Italijo na državne turnirje. Najdlje je odpotovala A-ligašica Katja Milič, ki jo je v Terniju čakal zahteven turnir t.i. črne barve, rezerviran za igralke, ki zasedajo 9. do 50. mesto na državnih jakostnih lestvicah. Na sobotnem delu tekmovanja je Miličeva dobro začela in si po trdem ter napetem boju privoščila tudi varno Cristino Semenza (3:2 v nizih), ki je kasneje celo zmagala turnir. Iz skupine se je tako prebila kot prvouvrščena. Žal je takoj v prvem krogu nekoliko nepričakovano klonila pred Eliso Turganti (2:3), ki je Katjo spravila v škripce zaradi neugodne igre s posebnimi gumami. Uvrstila se je med prvo šestnajsterico in se, po odstopu nekaterih igralcev, kvalificirala na nedeljski del turnirja, na katerem so nastopale še višje kotirane igralke. V težki skupini šestih igralcev je Miličeva pokazala konstantno igro in premagala tudi Ano Bržan (3:0). Katjino četrto mesto pa ni bilo dovolj, saj so le prve tri lahko nadaljevale s tekmovanjem. Kljub vsemu je bila krasovka zadovoljna s prikazano igro, bodisi iz taktičnega kot iz tehničnega vidika.

V bližnjem Trevisu pa je bil na vrsti turnir modre barve. Najprej so nastopali moški in v skupini top 453-2000

Damjana Sedmak

FOTODAMJ@N

tudi krasovca Alessandro Flego ter Alessio Stibiel. Slednji se ni prebil iz skupine, Flego pa je se je v hudi in številni konkurenci prebil do najboljših šestnajsterice, kar je dober rezultat. Ženskega dela turnirja (v skupini top 199-400) pa se je udeležila Katarina Milič (ni se prebila iz zahtevne skupine), Monica Mosetti (po kvalifikacijski skupini je za las izgubila v prvem krogu) ter Damjana Sedmak. Slednja pa je tudi pripravila presenečenje, saj nihče ni bil boljši od nje. Igrala je dobro, zagrizeno in vse do finala kar pometala z nasprotnicami. V samem finalu ji je hitra in borbeno Evelyn Vivarelli delala preglavice, a izkušnost je pomagala Damjani, ki je nazadnje s 3:2 strla odpor mlade nasprotnice. (R)

DANES - Ob 18. uri V Sovodnjah nagrada šport in šola

Danes bodo v dvorani Združene banke Dobordob Sovodnje v Sovodnjah ob Soči ob 18. uri podelili nagrado šport in šola, ki jo ZSSDI podeljuje dijakinjam in dijakom slovenskih višjih srednjih šol s Tržaškega in Goriškega, ki dosegajo odlične uspehe v šoli in obenem tudi vidne rezultate na športnem področju. Na seznamu nagrajencev je 10 dijakin in 11 dijakov.

Bor danes, Breg jutri

Šesti krog deželne C-lige je na sporedu že sredi tedna: Bor Radenska bo danes igral v Vidmu (ob 21. uri) proti mladi ekipi UBC, ki je doslej zmagala samo v prvem krogu proti Cervignanu. Breg bo igral jutri v Dolini proti S. Danieleju ob 21. uri.

Šah: 18. v Italiji

Minuli konec tedna so v Grossetu odigrali finale šahovskega mladinskega ekipnega prvenstva. Za našo deželo sta nastopila Palmascacchi, ki je z doprinosom Novogoričana Zamar Kodelje osvojila odlično peto mesto, in SST 1904, za katero je nastopila četverica, ki je svojo uspešno šahovsko pot začela v nekdanjem krožku slovenskih šol pri ZSSDI. Filippo Camana (2/6), Matej Gruden (2/6), Lejla Juretič (3/6) in Elia Riccobon (5/6) so osvojili končno 18. mesto izmed 35 nastopajočih s tremi zmagami in tremi porazi. Največ zaslug za solidno uvrstitev ima Elia Riccobon, ki je brez poraza (štiri zmage in dva remija) bil najboljši igralec turnirja na četrty šahovnici. Z dobrim izidom si bo Elia, ki je v zadnjem letu zelo napredoval, verjetno priboril 3. državno kategorijo. (Marko Oblak)

Optimisti v Tržiču

Jadralci TPK Sirena in JK Čupa v razredu optimist so se pretekli konec tedna pomerili na conski regati v Tržiču. V dveh dneh je organizatorjem uspelo opraviti le en plov v soboto z lahkim maestralom. Med 39 mladinci je slavila Valeria Collo del (SNPJ), na 3. mesto se je uvrstil Tinej Sterni (Sirena), na 5. mesto pa Giorgia Sinigoi (Čupa). Med 73 kadeti se je najboljšje uvrstil Marko Sancin (Sirena) na 11. mestu, na 14. mestu pa je pristal Jan Pernarčič (Čupa). Zmagal je Niccolo Sangermano (SVBG). Na regati, v organizaciji jadranskega kluba Oscar Cosulich, je nastopilo skupno 10 predstavnikov JK Čupa in 7 članov TPK Sirena. (Andreja Farneti)

FRANCO SKABAR Na tekmah z mikrofonom in daljincem v roki

Ob barvah in simbolih, uspešnih športnikih, predsednikih in trenerjih, se skoraj v vsakem društvu najde nekdo, ki v tišini oblikuje društveno delovanje. To so športni delavci, ki jih kamera ne ujame v objektiv in težko boste o njih brali v tisku.

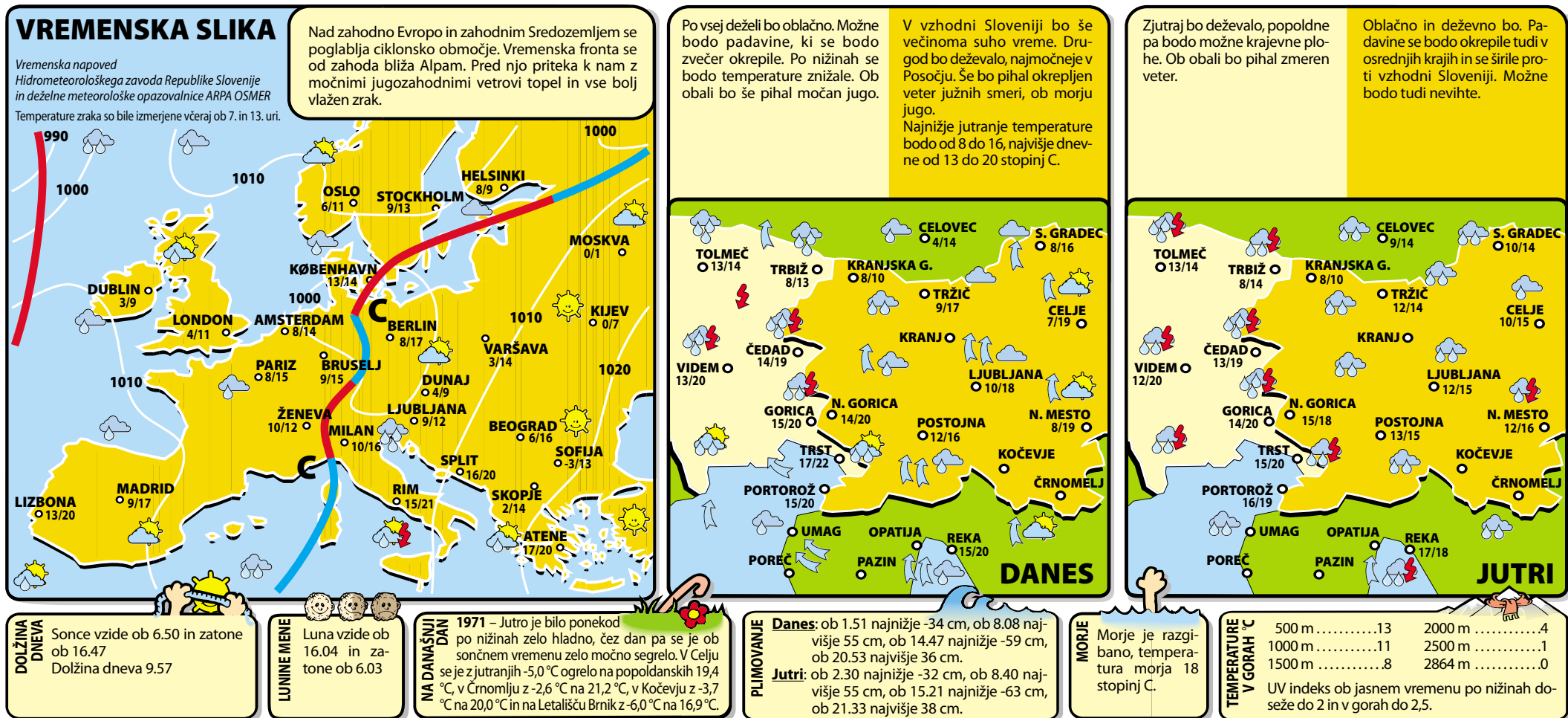
Take najdemo tudi v ob repenskem nogometnem igrišču. Trenutno najbolj reprezentativno športno društvo se je v dobrem desetletju prebilo v najvišjo nogometno amatersko ligo. V vseh teh letih pa je NK Kras spremljal tudi Franco Skabar.

Odbornik repenskega D-ligaša je na domačih tekmah vedno prisoten. Skrbi za vzdrževanje zelenice in ob zadetkih preko mikrofona najavi ime strelca. Skabar pa nosi tudi večjo odgovornost, ki je postala izredno razpoznavna v Repnu, saj ravno on pritisne na gumb daljinca in preko ozvočenja sproži note Avsenikove Golice. V letošnji sezoni se žal ta ritual ne pojavlja zelo pogosto. Kot številni Krasovi navijači pa je še prepričan, da je obstanek v D-ligi možen: »Trda bo. Imamo dober igralški kader, ki je primeren za to ligo, zato še nisem prevelik pesimist,« pravi Skabar, ki zelo ceni tudi mlajše člane ekipe, kot sta Petracci in Maio. Kot dober poznavalec amaterskega nogometa je v letih spoznal veliko nogometašev. Dobro besedo ima še za bivšega vratarja Contenta, pred vsem bi še rad videl v belo-rdečem dresu Alena Carlja. Kneževiču, pa kljub kritikam, pripisuje veliko zaslug, tako kot trenerju Musolinu, s katerim je ekipa prvič prestopila prag D-lige.

Skabar pa je NK Kras zvest od otroških let. Nogometne čevlje je na klin obesil že pri 15. letu, ko se je zgodaj zaposlil, nato je v sezoni 1986/1987 opravljal vlogo spremljevalca. V odborniške vrste ga je pred sedmimi leti povabil bivši Krasov predsednik Centrone, s katerim goji še vedno odlične odnose.

»Prva leta smo imeli odborniki celo našo petkovo tradicijo. Po službi smo se odpravili na kapljico in prigrizek v Zagradec, nato smo nogometašem pripravili večerjo in z njimi radi kvartali do poznega,« nam je razkril Skabar, ki zelo ceni dobro in zdravo vzdušje med igralci in odborniki.

Klubu bo vedno ostal zvest, nikakor pa ne razmišlja o vidnejših odborniških mestih, saj tudi iz zakulisnega položaja je pri NK Kras doživel številna zadoščenja. (mar)

Japonski viski prvič na prestolu najboljših

LONDON - V Bibliji viskijev, ki jo izdaja britanski pisec Jim Murray, se je na prvo mesto prvič zavihtel japonski viski. Med prvimi petimi tokrat ni nobenega škotskega predstavnika. Yamazaki Single Malt Sherry Cask 2013 je Murray opisal z besedami: »poln, suh, zaokrožen kot krogla za biljard«. Podelil mu je 97,5 od 100 možnih točk, kar je izenačen rekordni izid. Japonskemu viskiju sledijo trije ameriški bourboni - William Larue Weller, Sazerac Rye 18 Year Old in Four Roses. Na Japonskem se je komercialna proizvodnja viskija začela v 20. letih prejšnjega stoletja, ko se je Masataka Takecuru skupaj z ženo Škotinjo vrnil s študija v Glasgowu in pomagal osnovati destilarno Yamazaki.

Za Vatikan je samomor Brittany Maynard »zlobna stvar«

VATIKAN - Visoki predstavnik Vatikana je samomor na smrt bolne Američanke označil za zlobno stvar. 29-letna Brittany Maynard, ki je imela raka na možganih, zdravniki pa so ji januarja napovedali še pol leta življenja, je v soboto naredila samomor s pomočjo predpisanih zdravil. Maynardova, ki jo je čakala zelo boleča smrt, je svojo namero objavila v videoposnetku na svetovnem spletu. Njena odločitev je v ZDA sprožila burno debato o pravici neozdravljivo bolnih do dostojanstvene smrti. Po diagnozi se je z družino iz Kalifornije preselila v Oregon, ki je ena od petih ameriških zveznih držav, kjer je dovoljena medicinska pomoč pri umiranju.

I FEEL SLOVENIA

Dežela opojnih trenutkov

SPOZNAJ, OKUŠAJ, DOŽIVI BRDA

MARTINOVANJE V BRDIH

od 6. do 9. novembra 2014

* Šmartno, dvorana na Humu, številne turistične kmetije, domačije in hoteli

mlado vino, Martinove dobrote, jesenska tržnica, ustvarjalne in kulinarične delavnice, zabava z živo glasbo

Več na www.brda.si

TIC BRDA | Grajska cesta 10, SI - 5212 Dobrovo | tel: +386 (0)5 395 95 95 | e-mail: tic@brda.si

Juncker ima prav, Renzi tudi

DUŠAN UDOVIČ

Včerajšnji besedni spor med novim predsednikom Evropske komisije Jean-Claudeom Junckerjem in italijanskim premierjem Matteo Renzijem, ko je Juncker zavrnil Renzijevo namigovanje o »evropskih birokratih«, ni nič drugega kot odraz realnega stanja, v katerem imata tako Juncker kot Renzi vsak svoj prav. Renzi je tudi v Evropi že znan po svojih zaslovljenih izjavah, a ima gotovo prav, da pred Evropo, katere konstitutivni in pomemben del je tudi Italija, ne stisne repa med noge. Če hoče resnično vplivati na spremembo evropske politike iz togega varčevanja v politiko razvoja in zaposlovanja, tega gotovo ne bo dosegel z molčanjem in s sklonjeno glavo. V tem smislu morda naredi manj škode kakšna beseda več, kot kakšna premalo. Obenem je res, da bodo njegove besede imele večjo težo in vpliv, če bo Italija s svojo politiko in vladnimi ukrepi postala bolj verodostojna.

Nedvomno ima prav tudi Juncker, ko zahteva ustrezno spoštovanje evropske institucije. To zahteva zase in za komisijo, ki je šele na začetku svoje poti, tako da za zdaj ne more biti deležna ne kritik ne pohval. Da je evropska »birokracija« problem in je evropska politika potrebna globoke preobrazbe, pa je ob svoji umestitvi pred nekaj dnevi povedal tudi Juncker sam. Dejal je celo, da ima tokrat Evropa »zadnjo priložnost«, da pri ljudeh pridobi doslej v veliki meri zapravljen kredibilitet.

EVROPSKA KOMISIJA - Jesenska gospodarska napoved

Slabša napoved za EU, optimistična za Slovenijo

JAVNE UPRAVE - Danes avdicije v deželnem svetu

Slovenci in reforma

Predsednika SKGZ in SSO z vodstvom paritetnega odbora za slovensko manjšino

TRST - Pristojna komisija deželnega sveta je pričela z avdicijami o predlogu reforme lokalnih uprav. Deželni svetniki bodo danes prisluhnili tudi zastopnikom slovenske manjšine. O tem je tekla beseda tudi na srečanju (foto Damjan) predsednice in podpredsednika paritetnega odbora za slovensko manjšino Ksenije Dobrila in Giuseppeja Mariniga s predsednikoma SSO in SKGZ Dragom Štoko ter Rudijem Pavšičem.

PROMETNE NESREČE - Po podatkih Aci-Istat

V Trstu lani rekordno število smrtnih žrtev

TRST - Pogovor

Prehuda resnica

TRST - Zapletanje zgodbe o domnevnem spolnem nasilju in samomoru kriškega župnika Maksa Suarda dobiva razsežnosti, ki zahtevajo poglobljeno analizo. O tem, zakaj je tako težko sprejeti resnico, smo se pogovarjali z pedopsihiatrinjo Vlasto Polojaz, ki pravi, da se zavračanje resnice običajno pojavlja v travmatičnih okoliščinah. Po njenem mnenju bi bilo v tem primeru treba zaščititi tako žrtev kot storilca.

Na 5. strani

Spored martinovanja
na Proseku

Na 4. strani

Preko 6000 € »vredno«
vzvratno ogledalo

Na 4. strani

Dvojezična kampanja
za cepljenje proti gripi

Na 13. strani

V Ronkah so se
spomnili umrlih otrok

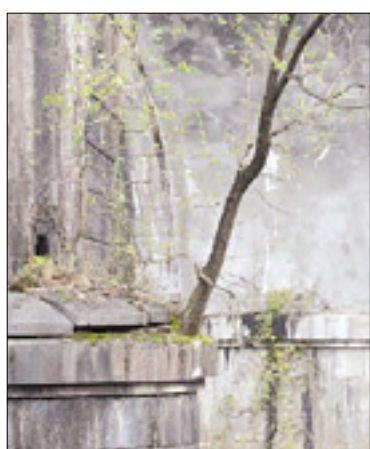
Na 14. strani

SOVODNJE - Na mostu čez Vipavo

Trdoživi brest močnejši od kamna

SOVODNJE - Iz temeljev železniškega mostu na Vipavi pri Rubijah je pred kakšnim desetletjem pogoltna brest in v nekaj letih razvil bogat koreninski sistem. Drevo, po deblu sodeč staro okrog 20-25 let, odlično uspeva in dobesedno rahlja strukturo iz naravnega kamna, kar je lepo opaziti z roba pokrajinske ceste. »Junak«, ki odlično uspeva v temeljih osrednjega nosilca, ni samotar, saj se tako na prisojni kakor obojni strani mosta razrašča tudi drugo grmičevje.

Na 13. strani

**BUKOVA
ALI HRASTOVA
DRVA**

BUKOVI PELETI

POSKRbite
ZA TOPLO
ZIMO ŽE
SEDAJ

Matija Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

Napoj pozitivne energije
Izberite izobraževanje, ki vas napolni s pozitivno energijo!

Vpisujemo v:

- JEZIKOVNE TEČAJE individualni, v paru in skupinski
- TEČAJE KNJIGOVODSTVA IN RAČUNOVODSTVA ter NPK KNJIGOVODJA IN RAČUNOVODJA. pričetek: 5.11.2014
- 40-urni TEČAJ KROJENJA IN ŠIVANJA uvodno srečanje: 7.11.2014, ob 16:00.
- Priprave na NPK MANIKER pričetek: 10.11.2014

Več na www.lung.si
Vabljeni na svetlo stran učenja!

**Ljudska univerza
Nova Gorica**
Cankarjeva 8
+386 (0) 5 33 53 100
info@lung.si
www.lung.si

EVROPSKA KOMISIJA - Jesenska gospodarska napoved

Počasno okrevanje Evrope, napoved za Slovenijo dobra

BRUSELJ - Jesenska gospodarska napoved za Evropo je slabša od spomladanske, pred staro celino je obdobje počasnega okrevanja, več držav je v rdečih številkah. Bruseljski obeti za rast Slovenije pa so precej boljši kot lani in spomladi ter bolj optimistični od napovedi vlade.

Območje evra naj bi letos beležilo 0,8-odstotno rast, prihodnje leto 1,1-odstotno, v letu 2016 pa 1,7-odstotno, celotna EU pa letos 1,3-odstotno, naslednje leto 1,5-odstotno, v letu 2016 pa dvo odstotno rast, kaže jesenska gospodarska napoved Evropske komisije. To je slabše od prejšnje, majske ocene, ko je komisija območju evra za letos napovedala 1,2-odstotno rast, celotni EU pa 1,6-odstotno, v prihodnjem letu pa območju evra 1,7-odstotno, uniji pa dvo odstotno.

»Razmere v gospodarstvu in zaposlovanju se ne izboljšujejo dovolj hitro,« je opozoril podpredsednik komisije za delovna mesta, rast, naložbe in konkurenčnost Jyrki Katainen ter obljubil, da bo 300-milijardni investicijski načrt nove komisije na novo zagnal vzdržno okrevanje, ki mora temeljiti na pospeševanju naložb. Nova komisija ogromno stavi na ta načrt, a podrobnosti, tudi odgovor na ključno vprašanje, od kod bodo črpali denar za investicije, za zdaj niso znane.

Letos bodo razlike med članicami še ostale velike: na repu je Ciper z napovedanim 2,8-odstotnim skrčenjem bruto domačega proizvoda (BDP), sledijo Hrvaška z napovedanim 0,7-odstotnim padcem BDP ter Italija in Finska, ki naj bi beležili 0,4-odstotni padec BDP. Na vrhu pa je Irska s 4,6-odstotno rastjo. V prihodnjih dveh letih naj bi se razlike zmanjšale in vse članice naj bi beležile rast.

Med najbolj problematičnimi je Francija, drugo največje gospodarstvo v območju evra, ki ji komisija v prihodnjem letu napoveduje le 0,7-odstotno rast. Kot so napovedali tudi v Parizu, država javnofinančnega primanjkljaja v prihodnjem letu ne bo obrzda pod tri odstotke BDP, kot bi morala. Komisija ji je za prihodnje leto napovedala 4,5-odstotni primanjkljaj. Komisija je precej poslabšala tudi napoved za Nemčijo, motor rasti v Evropi, ki ji za naslednje leto napoveduje 1,1-odstotno rast. Na vprašanje, ali je Nemčija torej še motor rasti, je Katainen odgovoril, da je nemško go-

Vhod v Evropski parlament v Bruslju

ARHIV

spodarstvo kljub vsemu stabilno in močno, a opozoril, da Evropa potrebuje več motorjev, ne le enega.

Za Slovenijo pa so bruseljski jesenski obeti za rast precej boljši kot lani ob tem času, ko ji je komisija za letos napovedala enoodstotni padec BDP, kar je bilo bolje le od Cipra, za prihodnje leto pa sploh najšibkejšo rast v celotni uniji. Boljši so tudi od spomladanskih, občutno boljši od povprečja v območju evra in EU ter bolj optimistični od načrtov slovenske vlade.

Slovenija bo po napovedi komisije letos beležila 2,4-odstotno, v prihodnjem letu 1,7-odstotno, v letu 2016 pa 2,5-odstotno rast. A javnofinančni primanjkljaj Slovenije bo še nekoliko previsok. Letos bo ob upoštevanju bančnih dokapitalizacij 4,4-odstoten, naslednje leto 2,9-odstoten, leta 2016 pa 2,7-odstoten, so napovedali v Bruslju.

Precej slabša od predvidenih ciljev je napoved komisije za strukturni primanjkljaj - primanjkljaj, ki ne upošteva učinkov gospodarskega cikla, torej konjunkturalne in recesije. Ta v skladu s fiskalnim paktom na letni ravni ne sme preseči 0,5 odstotka BDP. Slovenska vlada se je lani v programu stabilnosti zavezala, da bo Slovenija javne finance strukturno izravnala do leta 2017.

Komisija Sloveniji za letos napoveduje 2,5-odstotni strukturni primanjkljaj, v prihodnjem letu 2,2-odstotnega, v letu 2016 pa 2,8-odstotnega. Letos se bo tako fiskalni položaj v strukturnem smislu poslabšal za 0,7 odstotne točke, v letu 2015 se bo izboljšal za 0,3 odstotne točke, a nato v letu 2016 znova poslabšal za 0,6 odstotne točke. V skladu s cilji, opredeljenimi na evropski ravni v sklopu postopka zaradi presežnega primanjkljaja, bi morala Slovenija letos in v prihodnjem letu strukturni primanjkljaj znižati za 0,5 odstotne točke.

Za Urad RS za makroekonomske analize in razvoj je bruseljska jesenska gospodarska napoved pričakovana. Manjše odstopanje glede na druge, prej objavljene napovedi pa po njihovih navedbah izhaja predvsem iz napovedi izvoza. Slovenski delodajalci pa ocenjujejo, da je bruseljska napoved zelo optimistična in opozarjajo na zamik posledic ohlajanja rasti na ključnih trgih. V GZS zaradi odsotnosti evropskih sredstev za investicije za leto 2016 dopuščajo celo možnost krčenja BDP. Sindikalne strani pa napoved komisije ni presenetila.

Jesenska gospodarska napoved bo pomembna podlaga za ocene proračunskih načrtov članic. Komisija mora mnenja o proračunskih načrtih članic pripraviti do konca novembra. (STA)

KOPER - Predor Markovec

Ob ugodnem razpletu skozi predor spomladi 2015

Predor Markovec, na posnetku v začetni fazi, je v bistvu že končan

ARHIV

KOPER - Čeprav so dela v predoru Markovec tako rekoč zaključena, pa se zapleta pri postopku izbora izvajalca hitre ceste. To bo pomenilo tudi dodatne stroške, vključno z varovanjem objekta, je včeraj pojasnil prvi mož Darsa Matjaž Knez. Če bo pritožba na državni revizijski komisiji rešena ugodno, bi lahko z deli zaključili do spomladi.

Kot je ob robu včerajšnjega oglada predora pojasnil predsednik uprave Družbe za avtoceste v RS (Dars) Knez, je sam predor praktično zaključen, in to s prihrankom med 15 in 20 milijoni evrov glede na pogodbeno vrednost, ki je bila slabih 65 milijonov evrov. Ker pa isto ne velja za cestno povezavo do predora, bodo nastali dodatni stroški, tako glede varovanja samega objekta kot denimo glede podaljšanja bančnih garancij.

Sam razpis za izbiro izvajalca del je bil sicer zelo enostaven, je ocenil Knez, vendar prihaja »do nenehnega pritoževanja neizbranih ponudnikov«. Knez je ob tem izrazil mnenje, da bi bilo za Dars neprimerno lažje in ugodnejše zadevo zaključiti, če se ne bi že pred leti odločili dela na samem predoru in dela na povezanih cestnih odsekih voditi kot ločena projekta. Knez je poudaril tudi, da je Dars vedno zah-

teval odgovornost od tistih, ki so podjetju povzročali škodo. Tako je za dela, ki jih je v samem predoru izvedel Alpine Bau, vložen zahtevek v višini šestih milijonov evrov.

V zvezi s pritožbo na izbor izvajalca del na hitri cesti bodo na upravi Darsa danes odločali o tem, da pritožniku zavrnejo zahtevek, je pojasnil član uprave Franc Skok. Če bo pritožnik vseeno šel na državno revizijsko komisijo, pa ima ta zatem mesec dni časa za odločanje. Če bo odločitev revizijske komisije takšna, da bo omogočala nadaljevanje postopkov, bodo neke do konca leta lahko dokončno izbrali izvajalca del, je dodal Skok. Glede na to, da določenih del, recimo pri asfaltiranju, januarja in februarja zaradi nizkih temperatur verjetno ne bo mogoče opraviti, bi dokončanje del lahko sledilo do konca aprila.

Tako Skok kot Knez sta sicer opozorila na zakonodajo na področju javnih naročil, zaradi katere ima Dars ob vsakokratnih pritožbah zvezane roke. Knez je še povedal, da bodo čakali na odločitev državne revizijske komisije, v primeru, da bo ta zanje negativna, pa imajo tudi nekakšen »b scenarij«, o podrobnostih katerega pa ni mogel govoriti. (STA)

LJUBLJANA - Najhujše sta preprečila zdravstvena tehnika

Med pregledom 55-letnik z nožem napadel zdravnico

LJUBLJANA - V Ljubljani je v ponedeljek 55-letni moški na zdravniški posvet prinesel nož in z njim napadel zdravnico. Ta se je poskušala ubraniti, moški pa jo je z nožem poškodoval po roki. Zdravnico sta rešila zdravstvena tehnika, ki sta moškega obvladala.

Ljubljanski policisti so obvestilo o poskusu uboja v eni od zdravstvenih ustanov na območju Ljubljane prejeli v ponedeljek okoli 11. ure. Kot so pojasnili na policiji, so moškega hospitalizirali. Preiskava še vedno poteka. Policisti bodo po vseh zbranih obvestilih o ugotovitvah obvestili pristojno državno tožilstvo.

Zaradi fizičnega napada na zdravnico so zaskrbljeni na Zdravniški zbornici Slovenije. Kot je za STA povedal predsednik zbornice Andrej Možina, je napad na nek način odraz zaostrenih družbenih razmer, tako na socialnem kot političnem področju in seveda vse večjih težav v slovenskem zdravstvu. Na zbornici dogodka ne želijo sploševati, saj se je ta, kot je poudaril Možina, zgodil v psihiatrični bolnici. »Gre za področje medicine, kjer je ta vrsta tveganja konfliktov in fizičnega nasilja nad zdravniki najbolj prisotna,« je opozoril predsednik zbornice in dodal, da na splošno nasilje v družbi narašča.

Pred leti so na zbornici med zdravniki opravili anketo, ki je pokazala, da je 22 odstotkov zdravnikov v svojem življenju že doživelo fizične napade, je povedal Možina in dodal, da dve tretjini slovenskih zdravnikov ocenjujeta, da je napadov vseh vrst nasilja vse več. »Ker je to nekaj let stara anketa, je stanje zdaj lahko le še slabše,« meni Možina.

Na zbornici ocenjujejo tudi, da bi bilo na tveganih področjih, kjer so psihiatrični bolniki, smiselno poostriži varnost. »Od kamer, do detektorjev kovin in varnostnikov,« je naštel Možina, a izpostavil, da glede na splošno klimo rešitev niti ni v varnostnikih, ampak v preventivi. »To pomeni ustvarjanje nekega optimalnega delovnega okolja, kjer bodo imeli zdravniki dovolj časa na razpolago z bolnikom in bo dostopnost do zdravstvenih storitev večja.« Prav kratak čas, ki je namenjen bolniku za razgovor z zdravnikom, je po mnenju Možine eden večjih problemov sprožitve konfliktov.

Vse to po mnenju zbornice kaže, da je treba organizacijo zdravstva čim prej spremeniti. »Ves čas opozarjamo, da je nekaj treba storiti na strateški ravni, sicer se bodo tovrstne zgodbe nasilja nad zdravstvenimi delavci nadaljevale,« je še povedal Možina.

POLITIKA - Reforma lokalnih uprav

Dežela pripravlja dopolnilo za občine iz zaščitnega zakona

Predsednika SKGZ in SSO s predsednico in podpredsednikom paritetnega odbora

TRST - Deželna vlada bo v prihodnjih dneh izdelala dopolnilo k reformi lokalnih uprav, ki zadeva slovensko manjšino. Vsebinska predloga, ki ga bo predložil odbornik Paolo Panontin, še ni znana, da to naredi pa sta ga pozvala slovenska deželna svetnika Igor Gabrovec in Stefano Ukmar. Slovenska skupnost je Panontinu in levosredinski koaliciji predlagala, naj dopolnilo zaobjema vseh 32 občin iz zaščitnega zakona.

SSk je s tem v zvezi tudi predlagala, naj Dežela osvoji državna določila (t.i. zakon Delrio), ki daje občinam izbiro bodisi, da se združijo v t.i. unije, ali da še naprej ohranijo svoje pristojnosti, določene storitve pa pogodbeno združujejo. Leva sredina je ta predlog zavrnila, posledično pa SSK ni dala soglasja na Panontinov predlog, ki danes kot danes sploh ne omenja Slovencev ter tudi ne nemške in furlanske jezikovne skupnosti.

Od leve Rudi Pavšič, Ksenija Dobrila, Giuseppe Marinig in Drago Štoka

FOTODAMJ@N

Sloenci danes v deželnem svetu

Včeraj so se v pristojni komisiji deželnega sveta pričele avdicije v zvezi z načrtovanim preustrojem lokalnih uprav. Pred komisijo bodo danes svoja stališča pojasnili Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij, paritetni odbor za slovensko manjšino, društvo Edinost in posvetovalna komisija FJK za Slovence. Predsednica paritetnega odbora Ksenija Dobrila je na včerajšnjem sestanku s predsednikoma krovnim organizacij Dragom Štoko in Rudijem Pavšičem napovedala, da bo danes v deželnem svetu zagovarjala osebna stališča. Paritetni odbor namreč o tem še ni razpravljal, stališče o reformi bo zavzel na seji, ki bo v drugi polovici tega meseca.

Včerajšnji sestanek na sedežu Dežele je bil spoznavne narave in tudi priložnost za izmenjavo mnenj in gledanj o aktualnih vprašanjih naše manjšine. Predsednico paritetnega odbora je spremljal podpredsednik Giuseppe Marinig.

Reforma bi prizadela zlasti majhne občine

Odbornik Panontin je doslej predložil dva osnutka zakonskega predloga. Prvi je bil zelo restriktiven in je dejansko vsiljeval združevanje občin, drugi pa je vsebinsko nekoliko bolj elastičen, za predvsem manjše občine še kar nesprejemljiv. Občine z manj kot pet tisoč prebivalci (tri tisoč za občine na območju nekdanjih gorskih skupnosti) bi bile dejansko prisiljene k snovanju t.i. občinskih unijs sosednjimi upravami. Občine z več kot pet tisoč prebivalci bi se odločale samostojno, kdor bi se odpovedal zvezam pa bi se moral odpovedati tudi delu deželnih prispevkov. Nekateri to tolmačijo kot izsiljevanje Dežele na račun manjših in srednjih občin.

Predlog reforme je doslej doživel zelo različne odzive. Najbolj odločno mu nasprotujejo pokrajine, ki ocenjujejo, da bi takšen preustroj še dodatno okrepil vlogo Dežele v odnosu do drugih uprav. Občine imajo o tem različna stališča. Skrbijo jih kopičenje pristojnosti in neke vrste birokratska zmeda. Dejansko več pristojnosti in dolžnosti za manj denarja.

LJUBLJANA - Reforma lokalnih uprav v FJK

Kdo zastopa manjšino?

Bojan Brezigar in Peter Močnik bosta sodelovala pri pravnem mnenju slovenske vlade

LJUBLJANA - Komisija Državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu bo danes pozno popoldne na izredni seji obravnavala osnutek reforme lokalnih uprav v Furlaniji-Juljski krajini. Sklic komisije, ki ji predseduje Ivan Hršak iz stranke DeSUS, je predlagal in dosegel vodja poslanske skupine stranke Nova Slovenija Matej Tonin. Slednji se pri utemeljitvi zasedanja parlamentarne komisije sklicuje na stališča stranke Slovenske skupnosti ter njenega sestanka z deželnim odbornikom za krajevne uprave Paolom Panontinom.

Poleg članov komisije ter predstavnikov generalnega konzulata v Trstu so bili na današnjo sejo vabljeni zunanji minister Karl Erjavec in njegov kolega za odnose s Slovenci v zamejstvu Gorazd Žmavc,

deželni tajnik SSK Damijan Terpin, predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka, podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec ter župani Alenka Florenin (Sovodnje), Fabio Vizintin (Doberdob) in Franca Padovan (Števerjan). Naknadno so na sejo povabili še devinsko-nabrežinskega župana Vlada Kukanjo. Na seznamu povabljenec do sinoči ni bilo deželnega svetnika Stefana Ukmarja in niti drugih županov slovenske narodnosti.

Zunanje ministrstvo in ministrstvo za Slovence v zamejstvu bosta v prihodnjih dneh pripravila pravno stališče o omenjeni reformi v luči njenih učinkov na zaščito slovenske manjšine. Iz zamejstva bosta pri oblikovanju te ekspertize sodelovala Bojan Brezigar in Peter Močnik.

Predsednik komisije DZ Ivan Hršak

SLOVENIJA - Prenehanje poslanskega mandata

Ustavni sodniki o Janševi pritožbi prihodnji teden

LJUBLJANA - Upravni senat ustavnega sodišča je včeraj obravnaval pritožbo predsednika Slovenske demokratske stranke Janeza Janše zaradi prenehanja poslanskega mandata ter sklenil, da bo zadevo predložil v odločanje vsem ustavnim sodnikom. Pritožba bo predvidoma uvrščena na dnevni red seje ustavnega sodišča prihodnji teden, sodišče pa jo bo obravnavalo absolutno prednostno.

Tričlanski upravni senat je Janševo pritožbo začel obravnavati včeraj, pri odločanju pa je imel več možnosti. Lahko bi pritožbo zavrnil ali pa jo sprejel v obravnavo. Lahko pa senat odloči samo o začasnem zadržanju in o prednostni obravnavi ali pa odločanje o vseh teh vprašanjih prenese na plenum, torej na vse sodnike. Kot je pojasnil generalni sekretar sodišča Sebastian Nerač, je senat odločil, da bo zadeva absolutno prednostna, o vsem ostalem pa bo odločal plenum, torej tudi o morebitnem sprejemu, zavrženju ali zadržanju.

Potem ko je Janši 15. oktobra na podlagi zakona o poslancih zaradi pravnomočne obsodbe v zadevi Patria prenehal poslanski mandat, je Janša preko odvetniške pisarne Matoz na ustavno sodišče vložil pritožbo. V njej predlaga tudi začasno odredbo, torej da se mu do odločitve dovoli opravljanje mandata, ter sodišče prosi, naj zadevo obravnava absolutno prednostno.

JUŽNA TIROLSKA - Sadjarstvo

Vzgojili novo sorto domačega kostanja

BOCEN - Kostanjevi gaji v naših krajih, pa tudi drugod, propadajo že vrsto let. Na slab pridelek so letos posebno negativno vplivale vremenske razmere, ki so še pospešile razvoj glivičnih bolezni in širjenje zajedavca (šiškarice).

Kako zaustaviti propadanje kostanjevih nasadov? Na Južnem Tirolskem si že nekaj let prizadevajo za zlahtnenje sorte domačega kostanja »gelbe« in rezultati so zelo spodbudni. V okolici Burgstalla je Johann Laimer po večletnih prizadevanjih uspel vzgojiti novo sorto, od katere si mnogo obetajo, poroča dnevnik Dolomiten. Drevo, vzgojeno leta 2008, že nekaj let dobro rodi in je, kot se zdi, dokaj odporno. Tako je bilo tudi letos, saj je, kljub neugodnim vremenskim razmeram, dobro obrodilo, plodovi so zelo okusni in po velikosti celo nekoliko večji od znanih domačih sort.

Kljub spodbudnim rezultatom pa postopek registriranja in zaščite na novo vzgojene sorte še ni zaključen. Potrebno bo še nekaj let prizadevanj in zelo podrobne spremljanje rasti. Treba je namreč ugotoviti, če so mutacije kot posledica zlahtnenja trajne. Na Južnem Tirolskem je okrog 400 ha kostanjevih gajev in okrog 50 tisoč kostanjev. Ob dobrih letinah so uspeli pridelati okrog 400 ton plodov, letos pa samo tretjino te količine. S pridelovanjem kostanja kot dodatno dejavnostjo se ukvarja okrog 3 tisoč gospodinjstev. Kmetje se pritožujejo tudi zaradi škode, ki jo v kostanjevih gajih povzročajo »ljubitelski« nabiranci. (VK)

INDEKS USPEŠNOSTI

Norveška prva, Slovenija 24., Italija šele 39.

LONDON - Norveška je glede na indeks uspešnosti že šesto leto zapored najuspešnejša država na svetu. Med 30 najuspešnejšimi prevladujejo evropske države, Slovenija pa se je med 142 državami uvrstila na 24. mesto, kaže indeks, ki ga izračunava londonski inštitut Legatum.

Norveška je najuspešnejša država na svetu po indeksu, ki zajema različna področja - gospodarstvo, podjetništvo in priložnosti, upravljanje, izobraževanje, zdravje, varnost, osebna svoboda in socialni kapital. Na drugo mesto najuspešnejših držav sveta se je uvrstila Švica, na tretje pa se je z lanskega petega povzpela Nova Zelandija. Skoraj dve tretjini najuspešnejših 30 držav je evropskih držav, od tega jih je 16 članic Evropske unije. Najboljša članica Evropske unije je Danska na 5. mestu.

Slovenija že tretje leto zapored vztraja na 24. mestu, medtem ko je bila leta 2011 na 22. mestu, leta 2010 pa na 21. Najbolje se je odrezala v kategorijah izobraževanje in varnost, v katerih zaseda 12. mesto, najslabše pa pri gospodarstvu, kjer je 63. Pri osebni svobodi je na 24. mestu, v kategorijah podjetništvo in priložnosti ter zdravje 25., pri socialnem kapitalu na 30. in pri upravljanju na 34. mestu. Med članicami EU je slovenija na 12. mestu.

Razen Avstrije, ki je na 15. mestu, so za Slovenijo vse ostale sosede. Italija je 37. (20. v EU), Madžarska 39. (21. v EU, Hrvaška pa 50. (26. v EU)

Najslabše uvrščena evropska država je Rusija, ki je padla za sedem mest na 68. mesto. Za padec je kriv slab rezultat na področjih upravljanje (113.) in osebna svoboda (124.).

Na dnu lestvice je Srednjoafriška republika, med desetimi najmanj uspešnimi je devet držav Podсахarske Afrike. V kategoriji zdravje se je najslabše odrezala Sierra Leone, ki jo je močno prizadela epidemija ebrole. »Zdravstveni sistemi v večini držav v regiji so nerazviti in slabo pripravljeni na soočenje z resnimi grožnjami javnemu zdravju, kot je nedavni izbruh ebrole v zahodni Afriki,« opozarja inštitut.

AKTUALNO - Pogovor s poveljnikom tržaške mestne policije Sergiom Abbatejem

Žrtve smrtnih nesreč v Trstu so samo motociklisti in pešci

Lani »črno leto«, sicer je število mrtvih v zadnjih letih stalno upadalo

Število smrtnih žrtev v prometnih nesrečah je v Trstu v zadnjih letih stalno upadalo. Izjema je bilo leto 2013, ko so zabeležili kar dvanajst smrtnih žrtev (v 11 nesrečah), se pravi tri krat več v primerjavi z letom prej. Poveljnik tržaške mestne policije Sergio Abbate je zaradi tega decembra lani na tiskovni konferenci tudi povabil vse, naj bodo na cesti previdnejši in upoštevajo pravila. Zaenkrat kaže, da je to pomagalo, saj so bili v prvi polovici letos po uradnih podatkih »samo« tri smrtni žrtve prometnih nesreč, ki so se jim v zadnjih mesecih žal pridružile še nekatere druge.

Dejstvo je, da je bil Trst leta 2013 tretje mesto v Italiji glede na število smrtnih žrtev vsakih 100 prometnih nesreč. Na osnovi poročila, ki sta ga objavila včeraj klub ACI in statistični zavod Istat, je število mrtvih v Italiji leta 2013 upadlo za 9,8 odstotka. Največ mrtvih je bilo vsekakor v Neaplju, kjer je bilo v povprečju največje število smrtnih žrtev vsakih 100 prometnih nesreč (1,69), sledita pa Catania (1,57) in Trst (1,43).

Leto 2013 je bilo za Trst zelo negativno, nam je povedal včeraj poveljnik Abbate, ki smo ga vprašali za oceno. Smrt na cesti je vselej tragična in absurdna, je povedal in ponovno pozval vse, naj bodo pozornejši in budni. To velja za avtomobiliste, motocikliste in pešce, to pa mora veljati tudi za javne institucije. Mestna policija prireja sicer v sodelovanju s tržaško občinsko upravo že mnogo let vrsto informativnih oziroma vzgojnih pobud, še predvsem na šolah. To nam je včeraj potrdila tudi tržaška podžupanja in pristojna občinska odbornica Fabiana Martini, ki je poudarila pomen preventive.

Število mrtvih v prometnih nesrečah je od leta 2001 stalno upadalo, je dodal Abbate: zanimivo pa je, da je bila zadnja smrtna žrtev v avtomobilu

SERGIO ABBATE

oz. štirikolesnem vozilu leta 2009. Od leta 2010 so bili namreč smrtne žrtve prometnih nesreč izključno motociklisti ali pešci, teh pa je bilo do junija letos 35. Če za motocikliste velja, da so bili v glavnem mladi, so bili med pešci izključno priletne osebe, in sicer od 76. do 89. leta starosti. Leta 2010 je tako izgubilo življenje na tržaških cestah deset motociklistov oz. pešcev, leto kasneje šest, leta 2012 so umrle štiri osebe, leta 2013 je bilo, kot rečeno, dvanajst mrtvih, v prvi polovici leta pa tri.

A.G.

Nesreča v predoru Sandrinelli

FOTODAMJ@N

ČRNA KRONIKA - Neverjetna goljufija na račun priletnega Tržačana

Ogoljufala sta ga za 6300€

Vsoto sta starcu izsilila z izgovorom, da jima je razbil ogledalce - Poziv policije: ne nasedajte!

Preko 6.000 evrov! Toliko je priletnega voznika stalo vzvratno ogledalo, ki naj bi ga nehote razbil neznemu lastniku drugega avtomobila.

Neverjetna zgodba se je zgodila v Trstu, v prejšnjih mesecih pa so bili podobnim goljufijam priča tudi v Gorici in drugih krajih. Nič hudega sluteči Tržačan je vozil svoj avtomobil, ko se je ob njem ustavilo vozilo, v katerem sta sedela moški in ženska. Dejala sta, da je poškodoval njun avto (baje eno od stranskih ogledal), in čeprav se ni zavedel, da bi jima res povzročil škodo, jima je izročil 400 evrov

v gotovini. Nepriprava pa s tem nista bila zadovoljna, zato sta ga prepričala, da jima v bližnji trgovini kupi kar tri iPhone (mobilne telefone znamke Apple). Starec je meni nič tebi plačal račun: 2.200 evrov (tokrat s kreditno kartico). In ker je bila očitno njuna nepoštenost brezmejna, sta od ubogega starca iztržila še ček, vreden 3.700 evrov.

Včeraj je nesrečnež prijavil zadevo policiji, ki še enkrat opozarja prebivalce, naj ne nasedajo lažnim zahtevam po povračilu stroškov, ampak naj raje takoj zavrtijo številko 113.

PROSEK - Včeraj predstavitev na odborništvo tržaške občine, ki ga vodi Edi Kraus

Martinovanje: pet dni, 19 prireditev

Novico desetletja na včerajšnji predstavitvi prireditev ob letošnjem martinovanju na Proseku je posredoval predsednik Kmečke zveze Franc Fabec. V petek, pred uradnim začetkom z zdravico s čašami letos pridelanega prosekarja, bodo v društveni gostilni na Proseku predstavniki tržaške trgovske zbornice in domačega Gospodarskega društva podpisali dogovor o ureditvi Doma prosekarja v obnovljenem traktu društvene gostilne. Poseg sodi v okvir znanega protokola, ki je omogočil ustanovitev zaščitne znamke Prosecco Doc; Dežela Furlanija-Juljska krajina je namenila prispevek 200 tisoč evrov, za dokončno ureditev pa bo potrebno še nekaj sredstev. Podpis konvencije bo predstavljal vsekakor prvi korak na poti do uresničitve Doma prosekarja.

Letošnje martinovanje na Proseku je predstavil tržaški občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus. Uokviril ga je med prireditve, ki bodo pripomogle za širitev turistične ponudbe iz mesta v okolico, in to v času,

Z leve Roberto Cattaruzza, Edi Kraus, Franc Fabec

FOTODAMJ@N

ko je - po poletnih prireditvah in jenski Barcolani - podobnih priložnosti bolj malo.

V petih dneh, od petka, 7. novembra, do martinovega, 11. novem-

bra, se bo na Proseku zvrstilo kar 19 prireditev, povezanih z vinom in domačimi vinskimi in kulinaricnimi tradicijami, ki jih je predstavil predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Ro-

berto Cattaruzza. V petek bodo po zdravici z novim prosekarjem predstavili Priročnik kraške suhozemne gradnje. V soboto bo turnir v briškoli za Memorial Walterja Ferluge; obenem bo razstava in pokušnja fanclov z dušo, nato koncert učencev Glasbene matic; zvečer disko glasba.

V nedeljo bodo priredili 6. Martinov pohod za spoznavanje okolice. Osrednja prireditev bo popoldanska Martinova furenga s prevozom novega vina s konjsko vprego in godbeno spremljavo ter krstom novega prosekarja. O njem je govoril Andrej Bole, vinogradnik od Piščancev, ki je - po prejšnjih poskusih Edija Kanteta - »obudil« prosekar iz pozabe in s svojo vztrajnostjo pripomogel, da so se lotili pridelovanja tega vina tudi nekateri proseški in kontovelski vinogradniki.

V ponedeljek bo pokušnja domačega olja; zvečer gledališka predstava.

Na martinovo, v torek, 11. novembra, bodo po vaških ulicah zaživele stojnice. Prijavilo se je kar 70 kramar-

jev; ob teh bodo svoje pridelke - pod skupnim imenom Okusi sv. Martina, vedno pod taktirko Kmečke zveze - ponujali tudi domači proizvajalci. Na rajonskem sedežu bo razstava in pokušnja domačih vin, na podvečer pa tudi skupinski plesi afro-kubanskih ritmov; na Balancu bo sejem antikvarijata in rabljenih predmetov. V vaški cerkvi bo popoldne ob 16. uri slovesna sveta maša.

Na sporedu bodo še didaktične delavnice za osnovno in srednjo šolo na temo umetniki narave in kraške suhozidne gradnje.

Vse dni, od petka do torka bodo odprte osmice in okrepčevalnice domačih športnih in kulturnih društev. Z Martinom bodo skratka zadihala domala vsa društva in organizacije s Proseka in Kontovela, šola, taborniki, gostilne, bari, ob občini in rajonskem svetu pa je niz prireditev gmotno omogočil Odbor za ločen upravljanje jurskega premoženja.

M.K.

Pozor na plimo in nalive!

Civilna zaščita za Furlanijo Juljsko krajino je včeraj popoldne izdala obvestilo, na podlagi katerega bi lahko v večernih in nočnih urah naše kraje zajelo močno deževje. Najakutnejša faza padavin naj bi nas dosegla danes. Vremenoslovci napovedujejo močne nalive v hribovitem območju, medtem ko naj bi ob obali pihal jugovzhodnik (ali široko). Zaradi tega je ob obali možno tudi močno valovanje, morje pa bi lahko zaradi plimovanja tudi zalilo nižje lege. Trgovinsko združenje Confcommercio zato poziva trgovce, naj kolikor mogoče zaščitijo skladiščne in prodajalne prostore.

Občina Trst pa obvešča, da bo ob slabem vremenu ponovno uporabila hashtag #AllertaMeteoTS, s pomočjo katerega bodo lahko občani tudi preko Twitterja seznanjeni z najbolj svežimi vremenoslovskimi informacijami.

Zaprto nabrežje

Tržaško nabrežje bo danes med 11.30 in 12.30 zaprto za promet zaradi vojaške ceremonije ob izročitvi bojne zastave ladji Fasan. Vozila ne bodo smela voziti po odcepu med Trgom Tommaseo in Ulico Mercato Vecchio, izjema bodo avtobusi podjetja Trieste Trasporti.

Aretirali posiljevalca

Na Fernetičih so aretirali 34-letnega moškega, ki ga je prizivno sodišče iz Aquile pravnomočno obsodilo zaradi spolnega nasilja in povzročitve poškodb. Potoval je na romunskem avtobusu, ki je bil namenjen v Slovenijo.

Naravoslovno predavanje

V krožku zavarovalnice Generali na Trgu Duca degli Abruzzi 1 bosta danes ob 17.30 Diego Masiello in Fulvio Tomsich Caruso predstavila naravoslovni didaktični center v Bazovici in mestni botanični vrt. Predavanje sodi v niz o kulturi zelenja, ki ga prirejajo Italia Nostra, Legambiente in združenje Tra fiori e piante.

STROKA - O kriški tragediji smo se pogovarjali z dr. Vlasto Polojaz

Tragični dogodek mora skupnosti vliti novih moči

Zapletanje zgodbe o domnevnem spolnem nasilju in samomoru kriškega župnika Maksa Suarda dobiva razsežnosti, ki zahtevajo poglobljeno analizo, predvsem z zornega kota stroke. V preteklih dneh se je na eni strani oblikovala skupina, ki zavrača dejanja župnika Maksa in ki v obtožbah vidi celo napad na manjšinsko skupnost (kriško in slovensko nasploh). Na drugi strani pa je skupina ljudi, ki demonizira župnika. Nekje vmes pa se nahaja žrtev, ki je edina, ki pozna resnico in ki nemo spremlja celotno dogajanje.

O tem, zakaj nekateri nočejo videti resnice, smo se pogovarjali s pedopsihiatrinjo Vlasto Polojaz, ki pravi, da se zanikanje resnice običajno pojavlja v travmatičnih okoliščinah. »Resnice nekateri ne morejo videti, ker je prehuda, da bi se z njo sploh lahko soočili«, je dejala sogovornica in dodala, da si je neprijetno resnico pač težko priznati. Po oceni dr. Polojazove naj bi bil župnik Suard enostavna, hkrati pa tudi kompleksna osebnost. Če smo prav razumeli doktorico, gre pri zanikanju obtožb skoraj za simptome tesnobe: huiša ko je resnica, bolj jo boš poskušal zanikati.

Župnikovi zvesti Križani pa imajo prav, ko trdijo, da preiskava ni bila narejena pravilno. »V takih primerih je nujno potrebno zavarovati žrtev. O prijavah spolnega nasilja javnosti načeloma naj ne bi senzacionalistično informirali iz različnih razlogov. Gre tudi za varstvo osebnih podatkov in varovanje dostojanstva človekove osebe - tako žrtve kot storilca«, je poudarila sogovornica, ki je ocenila, da je treba take prijave opraviti na diskreten način, kar seveda sploh ne pomeni, da se zadeva prikriva.

Izogniti se je treba tudi medijski gonji, do katere je dejansko v preteklih dneh prišlo. Gonji do žrtve, 30-letne ženske, ki je bila v času spolne zlorabe 13-letno dekle. Vlasta Polojaz pravi, da žrtev s pisanjem o njeni zgodbi znova podoživlja pretekle tragične dogodke, pohvalila pa je žrtvin pogum in odločnost, da se izpove po tolikih letih. »V njej sta prevladala ljubezen do

Pedopsihiatrinja Vlasta Polojaz ARHIV

sočloveka in strah, da bi se zlorabe ponovile, da še kakšna druga deklica ne bi postala žrtev. Krivde za tragično smrt duhovnika ne sme samodejno vzeti nase«, je opozorila sogovornica in poudarila, da morajo biti mediji pre-

vidni, da se v zgodbi žrtev ne spreminja v storilca kaznivega dejanja. »Treba je poudariti, da je preiskava potekala površno, saj ne bi smelo priti do tragičnega samomora, ki je žal prekinil preiskavo. Ta bi lahko marsikaj pojasnila, domnevemu storilcu pa dala čas, da se zave, kaj je pravzaprav storil. Z odvzemom življenja pa je ponovno obremenil že tako prizadeto gospo«, meni sogovornica.

Prepričana je, da bi tragedijo tudi slovenska skupnost morala vzeti kot priložnost za dolgoročni premislek o tem, kaj pomeni živeti v skupnosti, kakšne predsodke lahko imamo ... Kot eno od možnih rešitev je pedopsihiatrinja nakazala možnost strokovnega srečanja. »Sploh ni res, da se vsi dobro poznamo samo zato, ker skupaj pojemo ali igramo nogomet ... Slovensko skupnost združujeta jezik in etnična pripadnost, drugače pa je vsako drugačen in pravo nam daje možnost, da se čustveno in umsko stalno razvijamo. Tudi iz tega tragičnega dogodka.«

Če se je že vse to moralo zgoditi, je prav, da ta dogodek, kot pravi dr. Polojazova, konstruktivno izkoristimo. Izpoved žrtve in njen pogum je treba po oceni sogovornice spoštovati. Žrtev je treba tudi podpirati v vsem, kar bi ji pomagalo preseči posledice celotne tragedije in v prihodnosti neobremenjeno zaživeti.

Če potegnemo črto pod povedano, lahko trdimo, da ločitev na mi in oni, ki se je oblikovala v zadnjih dneh, ni dobra in niti pravična. Skupnosti se ni treba braniti pred očitki o pedofiliji. Pa tudi zvestim prijateljem duhovnika Suarda, ki je sicer v župniji dobro delal in so ga ljudje zelo spoštovali, se ni treba bati, da bi ga s priznanjem zlorabe očrnili. Pedofilija je pač tema, na katero se mediji hitro odzovemo in osnova za naše pisanje je po navadi realna. Kadar javnosti pravočasno posredujemo ustrezne in izčrpne informacije, se tudi val pisanja kmalu poleže. Upamo, da se bo ta zgodba kmalu končala in da bi na dolgi rok prinesla tudi nekaj pozitivnega. (sč)

KONEC TEDNA

Poezija na Rilkejevi poti

Mirovna poetična srečanja se že deveto leto zapored vračajo na Rilkejevo pot. Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci pripravlja pester in raznolik program, ki bo v soboto in nedeljo. Spodbudo želijo počastiti pobudnike pesniških srečanj Pina de Marcha in preminula Edvina Ugolinija in Edoarda Kanziana.

Dogajalo se bo v Trstu in v Devinu, je na včerajšnji novinarski konferenci povedal predsednik odbora Luciano Ferluga, ki je spomnil, da se bodo v primeru lepega vremena v soboto ob 10. uri zbrali na Borznem trgu. V primeru slabega vremena pa na sedežu odbora v Ul. Valdirivo št. 30. Predstavili se bodo gojenci umetniške šole brez meja iz Bologne, ki bodo interpretirali tekst z naslovom Quale Vittoria?, ki obravnava italijansko emigracijo med prvo svetovno vojno.

Popoldne ob 18. uri se bodo mirovniški pesniki srečali v gostilni Antico Spazzacamino. V nedeljo ob 9. uri pa se bodo zainteresirani dobili na sedežu nekdanjega Aiata v Selslanu, kjer se bo začela 9. izdaja mirovniških pesniških srečanj na Rilkejevi poti. (sč)

PRISTANIŠČE - V soboto

Prvi kamen za logistično ploščad

Predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi bo v soboto ob 11. uri postavila prvi kamen za gradnjo logistične ploščadi. Takrat se bodo namreč uradno začela dela, ki bodo po besedah predsednice trajala približno 850 dni, na območju med lesnim pristaniščem in nekdanjo tovarno Italsider pa bo nastala 121.700 kvadratnih metrov velika ploščad. Platformo bo gradila skupina podjetij, ki jo sestavljajo družbe Icop, Cosmo Ambiente, Interporto Bologna in tržaška družba Parisi. Projekt predvideva naložbo v višini 132 milijonov evrov (od teh 102 milijona javnega denarja). Družbi Icop in Cosmo bosta zadolženi za gradnjo, za bodoče upravljanje platforme pa družbi Parisi in Interporto. Spomnimo naj, da so pogodbo podpisali pred nedavnim, in sicer tri dni po razsodbi deželne uprave sodišča, ko je DUS zavrnil priziv druge naveze podjetij, ki so jo sestavljale družbe Mantovani, Venice green terminal in tržaški Samer.

TRGOVINSKA ZBORNICA - Paoletti predlagal Gurrierija

Končno znani vsi kandidati za naslednika Monassijeve

Antonio Gurrieri je tretji kandidat za mesto novega predsednika tržaške Pristaniške oblasti. Gurrierija je predlagalo včeraj popoldne vodstvo tržaške Trgovinske zbornice, čeprav z dvotedensko zamudo. Predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti torej ni kandidiral, kot so nekateri namigovali (to bi bila v bistvu samokandidatura), a odločil se je za osebo, ki je zelo blizu dosedanji predsednici Pristaniške oblasti Marini Monassi. Gurrieri je namreč član vodstva Pristaniške oblasti, v prejšnjem mandatu Monas-

sijeve pa je bil generalni tajnik.

Gurrierijevo ime se je tako pridružilo dvojici, ki so jo predlagale lokalne uprave, o treh kandidatih pa bo odločal pristojni minister Maurizio Lupi. Kandidat pokrajinske uprave je sedanji predsednik italijanske zveze za logistiko in transport Confetra Nereo Paolo Marcucci, ki je bil v preteklosti tudi predsednik Pristaniške oblasti v tem mestu ter podpredsednik združenja pristanišč Assoporti. Tržaški in miljski župan Roberto Cosolini ter Nerio Nesladek sta predlagala zdajšnjega vodjo marketinga pri družbi Interporto Quadrante v Veroni Zena D'Agostina, ki je bil v preteklosti generalni direktor družbe Interporto iz Bologne in generalni tajnik Pristaniške oblasti v Neaplju.

Gurrierijevo kandidaturo je včeraj kritiziral senator Demokratske stranke Francesco Russo, češ da predstavlja njegova kandidatura le zaščito »lastnih interesov«.

SESLJANSKI ZALIV - Odbornik Cunja o jadrlnih in navtičnih športnih dejavnostih

Tri društva v Castelreggio

Na devinsko-nabrežinski občini se nadaljuje postopek za dodelitev sedeža trem jadrlnim in navtičnim društvom na območju kopališča Castelreggio v Sesljskem zalivu. Postopek je zelo zapleten, je včeraj pojasnil občinski odbornik za javna dela, premoženje, šport in politiko morja Andrej Cunja. Tri društva, Jadrlni klub Črpa, ter navtična kluba Diporto nautico Sistana in Sistiana 89 bodo nameščena na nekaj manj kot 2 tisoč kvadratnih metrov obsežnem območju znotraj kopališča Castelreggio, in sicer tam kjer se sedaj nahaja asfaltirano parkirišče, takoj za obokanim vhodom v kopališče. Društva so se okvirno dogovorila za razdelitev območja, uresničitev dogovora pa bo odvisna od tega, ali obstoječe omejitve dovolijo sedanjo izbiro. Prav v tem tiči zapletenost celotnega upravnega postopka.

Odbornik Cunja je poudaril, da je vprašanje dodelitve novih sedežev športnim in navtičnim društvom izvzeto iz postopka za oddajo v zakup del za ob-

Andrej Cunja

novo območja kopališča Castelreggio. Občina mora v tej zvezi šele pripraviti ustrezní razpis. Tudi to vprašanje je upravno zelo zapleteno, zato se bo občina po vsej verjetnosti oprla na zunanjega sodelavca. Po odbornikovih predvidevanjih naj bi bil razpis pripravljen v nekaj mesecih.

Od poteka tega postopka bo pristojna občinska služba odločila, kaj

storiti s kopališčem Castelreggio v prihodnji sezoni. Možnosti sta dve. Podaljšati še za eno leto pogodbo z letošnjim upraviteljem kopališča, ali pa vse dokler ne bo kopališča prevzel v svoje roke nov upravitelj. Odbornik Cunja je v tej zvezi spomnil, da je letošnji razpis za upravljanje kopališča izrecno dopuščal možnost podaljšanja pogodbe. To pa zato, da bi bilo tudi prihodnje leto zagotovljeno upravljanje Castelreggia.

Odbornik Cunja je poudaril, da je prav to glavni namen levsredinske občinske uprave: zagotoviti nadaljnje delovanje kopališča Castelreggio s čim boljšo službo in kakovostno ponudbo. V letošnji poletni sezoni so občani in ljudje iz drugih krajev, ki so prihajali na kopanje v Sesljski zaliv, pozitivno ocenili delovanje kopališča Castelreggio in njegove usluge, zato bomo nadaljevali na tej poti, je še podčrtal devinsko-nabrežinski odbornik Andrej Cunja.

M.K.

Kabine v kopališču Castelreggio v Sesljskem zalivu

DSI - Majda Cibic predstavila Janeza Povšeta in njegovo zbirko Pesmi ob poti

Iskrena življenjska izpoved

»Nikoli se nisem imel za pesnika. To je izpoved življenja, ki hoče biti iskrena in neposredna.« Tako se je o svojem pesniškem prvencu Pesmi ob poti, ki je pred kratkim izšel pri Goriški Mohorjevi družbi, izrazil Janez Povše na rednem ponedeljkovem večeru Društva slovenskih izobražencev. Avtorja, rojenega v Ljubljani, poznamo predvsem po njegovi gledališki in dramski usmerjenosti, saj se je po dokončanem študiju na AGRFT-ju dvajset let posvečal tej umetnosti.

V zbirki je objavljen izbor pesmi, katerim je spremno besedo napisala Majda Cibic, ki je na večeru v Peterlinovi dvorani pesnika tudi predstavila. Njuno sodelovanje se je začelo, ko je dobila v vpogled zajeten kup pesmi ter jih začela prebirati. Nekatere so bile še precej zahtevne, tako se je začela srečevati z avtorjem, ki je doslej objavljaval predvsem dramska besedila in esejistične članke v Novem glasu. Kot je dejala Majda Cibic, imamo pred sabo pesniški prvenec, ki zaobjema celotno življenje avtorja, saj je

Lučka Susič,
Majda Cibic
in Janez Povše
na pedsinočnem
srečanju v DSI

FOTODAMJ@N

razdeljeno na šest časovnih razdobij: začel je pisati v šestdesetih letih, kar pomeni več kot polstoletno ustvarjanje. Pomudila se je tudi pri naslovnici, ki jo je obliko-

vala Mirjam Simčič in je po besedah Majde Cibic zelo posrečena. Predstavlja nam življenjsko pot vsakega izmed nas, ki je ob rojstvu široka zaradi nenehnih

možnosti, ki nam jih življenje nudi, postopoma pa se začneja ožiti, ko nas pripelje do začetka ali konca poti - smrti. Ob poti je tudi ograja, ki nas varuje v težkih trenutkih, da ne zaidemo.

Izbor pesmi je podala Lučka Susič, medtem ko je glasbeni uvod in posamezne intermezze med branjem zaigrala pianistka Alenka Cergol. Po besedah Majde Cibic, preveva celotno zbirko refleksija o eksistencialni tematiki. Še dvajsetleten Janez Povše pravi, da je življenje kakor reka in nas privede do bipolarnega razumevanja življenjskega cikla: »smrt je življenje, življenje je smrt«.

Janez Povše se je zahvalil Goriški Mohorjevi družbi, ki je lepo sprejela pesniško zbirko, njenemu predstavniku Marku Tavčarju ter Majdi Cibic za požrtvovalno delo pri usmerjanju in izboru pesmi. V mladosti je bil prepričan, da je to, kar se mu dogaja, nekaj tako posebnega, da morajo tudi drugi zvedeti zanj in je pesmi vedno opremljal z datumi. Prav zaradi tega jih je lahko zbral v časovnem zaporedju, kar mu je zanimivo, dodal pa je, da to ni zagotovilo za dobre in kvalitetne stvari: »Moje pesmi so izpovedne, so sredstvo izražanja mojih duševnih stanj«. Če gledamo ljudi iz ptičje perspektive, smo vsi enaki, mesta pa so kot veliko mravljišče. Ko pa pogledamo vsakega človeka posebej, vidimo, da je poseben. Če gremo še v njegovo notranjost, pa se prepričamo, da smo si v jedru zelo podobni: vsi si želimo sreče in lepih stvari, bojimo pa se obratnega. Prav tega se moramo spomniti, ko nam spodleti v odnosih. Pesnikova želja je, da bi pesmi segle v globino in se dotaknile bralcev. (met)

SKLADIŠČE IDEJ - Pokrajina Trst in Skupnost San Martino al Campo S skupnim sporazumom do delovne prakse za 35 oseb

Pokrajina Trst in Skupnost San Martino al Campo sta včeraj v Skladišču idej podpisali enoletni sporazum, v okviru katerega bosta podpisnici ponudili konkretno pomoč tistim, ki so pomoči potrebni. Inštitucija in neprofitna organizacija bosta omogočili delovno prakso 35 osebam, ki so se znašle v hudi socialni stiski.

Pokrajinska odbornica za delo Adele Pino je povedala, da bodo začasno službo poiskali 20 osebam, ki so v stiski, in 15 osebam s posebnimi potrebami. Vse te osebe so se sicer po pomoč obrnile na Skupnost San Martino al Campo, ki jim sledi že več mesecev. Odbornica Pino je pojasnila, da bodo do konca leta poskusili določiti podjetja, ki bodo sprejela te osebe. »Običajno so to mala ali srednja podjetja«, je izpostavila odbornica, ki je povedala tudi, da bo Pokrajina Trst za realizacijo projekta namenila 54 tisoč evrov, dotična skupnost pa bo naknadno namenila še 25 tisoč evrov.

Osnovni namen sporazuma je okrepitev medsebojnega sodelovanja in vzpostavitev mreže, ki bi omogočila

Adele Pino in Claudio Calandra na včerajšnji predstavitvi

FOTODAMJ@N

poklicno-izobraževalno vključevanje na delovni trg.

Predsednik skupnosti Claudio Calandra je včeraj spomnil, da je izguba službe eden od glavnih razlogov, da se ljudje zatekajo k njim. »V zadnjem času beležimo porast prosilcev pomoči,« je povedal Calandra in v isti sapi do-

dal, da so se z veseljem odzvali predlogu Pokrajine Trst.

35 oseb bodo za določen čas zaposlili v različnih zadrugah in malih podjetjih. Nadejajo se, da bo vsaj kdo od praktikantov na ta način dobil morda celo zaposlitev, je bilo slišati na včerajšnji predstavitvi sporazuma. (sč)

OBČINA TRST - Zanimiv projekt tržaške univerze

Pri Sv. Sergiju nastaja Park vrtov

12 študentov arhitekture je preučilo razvojne možnosti področja za stolpnici Ater v Ul. Grego - Vrtove naj bi povezali v park

Med vrtničarji je tudi gospod Michele - pri delu mu rad pomaga psiček Leo

FOTODAMJ@N

Park vrtov je ime projektu, ki si ga je zamislilo dvanajst študentov fakultete za arhitekturo tržaške univerze in so ga včeraj predstavili na tržaškem županstvu. Mladi bodoči arhitekti in arhitektke so se posvetili velikemu zelenemu področju, ki se razprostira v Naselju sv. Sergija, natančneje v Ulici Grego, za velikimi stanovanjskimi bloki podjetja Ater. Pod mentorstvom profesorice Paole Cigalotto in arhitektov Lorenza Pentassuglie ter Cecilie Morassi, so preučili razvojne možnosti tega območja. Sestali so se s krajevnim prebivalstvom, z vrtničarji, ki se posvečajo obdelavi tamkajšnjih terasastih površin, z občinskimi tehnikami in raznimi strokovnjaki.

Zaključke svojih raziskav bodo v prihodnjih tednih predstavili na javnem srečanju s prebivalci Sv. Sergija, že včeraj pa je o prvih izsledkih tekla beseda z odbornico za prostorsko načrtovanje Eleno Marchigiani in odbornikom za javna dela Andreo Daprettom. Načrt za Park vrtov predvideva vzpostavitev boljših povezav med parkom in rajonom, v prvi vrsti z že obstoječimi parkirišči, in odpravo zaprek, ki onemogočajo dostop ljudem s posebnimi potrebami. Nekatere terase naj bi namenili javni uporabi in jih povezali z že obstoječimi stezami zunaj obdelanega področja, gozdnato površino preuredili v didaktično in rekreacijsko območje, postavili pa naj bi tudi korita za nabiranje deževnice ali ustvarili manjše mlake, kar bi koristilo tako vrtničarjem kot krajevni favni.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 5. novembra 2014

ZAHAR

Sonce vzide ob 6.50 in zatone ob 16.47
- Dolžina dneva 9.57 - Luna vzide ob 16.04 in zatone ob 6.03.

Jutri, ČETRTEK, 6. novembra 2014

LENART

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19 stopinj C, zračni tlak 1019 mb ustaljen, vlaga 80-odstotna, veter 15 km na uro jugo, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 18 stopinj C.

Čestitke

Danes praznuje svoj osebni praznik NATAŠA MULAS iz Bazovice. Iskreno ji čestitajo in želijo obilo zadovoljstva ter lepih trenutkov dirigentke in pevc MePZ Lipa.

Vsi hišni ljubljenci se v Lakotišču veselijo in dr. LINDI srečno in uspešno delo želijo. Ob uspešnem zaključku magistrskega študija na Veterinarski fakulteti iskreno čestitamo vsi, pri Klapi Dobre Pustolovščine.

Danes na Krmenki SOPHIA praznuje 5. rojstni dan. Iz srca ji voščijo mama Daniela, očka Mauri, strica in nonoti.

Društvo Slovencev
milske občine Kiljan Ferluga
čestita in se veseli z

Maršo Sain,

ki je z najvišjo oceno magistrirala iz psihologije na Univerzi v Padovi.

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2014/15 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavka, črka a) D.Z. 10/88. Prošnje, opremljene z ustrežno dokumentacijo, je treba predložiti do 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102, tel. 040-2017375.

Loterija 4. novembra 2014

Bari	5	2	49	35	39
Cagliari	33	90	66	29	48
Firence	69	76	53	84	7
Genova	36	81	68	19	30
Milan	65	9	84	63	71
Neapelj	42	89	56	53	1
Palermo	78	65	82	32	44
Rim	62	10	66	90	70
Turin	81	46	39	47	20
Benetke	49	89	77	87	21
Nazionale	86	85	78	25	30

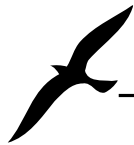
Super Enalotto Št. 132

13	18	23	29	58	88	jolly	44
Nagradni sklad							37.511.568,13 €
Brez dobitnika s 6 točkami							– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami							– €
14 dobitnikov s 5 točkami							13.544,54 €
784 dobitnikov s 4 točkami							244,54 €
26.287 dobitnikov s 3 točkami							14,50 €

Superstar

2

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
2 dobitnika s 4 točkami	24.454,00 €
159 dobitnikov s 3 točkami	1.450,00 €
2.144 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
13.333 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
28.217 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Lekarne

Do sobote, 8. novembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Ospedale 8 - 040 767391, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseška ulica 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di Piazza Mons. Santin 2, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ulica 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Capo di Piazza Mons. Santin 2 - 040 365840.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, v nedeljo, 9. novembra, organizira 3. brezplačni vodeni izlet jesenskega ciklusa doline Glinščice »Zgodbe o ledu«, ki traja prib. 3 ure in je namenjen odraslim in družinam (otroci od 6. leta dalje). Štart ob 10. uri iz Drage. Info in prijave (izleti v it. in slo.) na tel. 366-9571118 (pon.-pet. 14.00-17.00), info@riservavalrosandra-glinscica.it.

PLANINSKA KOČA TRSTELJ vabi na »3. Gecov pohod« v nedeljo, 9. novembra. Start bo ob 9.00 na zbirnem mestu ob igrišču v Gorjanskem. V vasi Lipa bo predvidoma ob 10.30 krajši postanek ob čajanki. V koči na Trstelju bo pohodnikom na voljo enolončnica s pijačo.

DRUŠTVO UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE Kras Gorjansko prireja v četrtek, 20. novembra, strokovno ekskurzijo na Štajersko, v Prekijo in Prekmurje z ogledom Žičke kartuzije, župnijske romarske cerkve sv. Marije na Ptujski gori, Otoka ljubezni pa plavajoči mlin na Muri in muzejske sobe in rokodelskega centra domače in umetnostne obrti v Veržeu. Prijave do 10. novembra na tel. št.: 041267-597 (Marjeta) in 031231-459 (Tina) ali tina_ban1@yahoo.com in marjeta.m2@gmail.com.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA vabi na izlet na Blatno jezero in okolico v soboto, 15. novembra. Info: (00386)31372632 (Metka).

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPKOJENCEV V TRSTU in KRUT vabita člane in prijatelje, da se v četrtek, 18. decembra, z avtobusom skupaj odpeljejo do Ljubljane na ogled praznično okrašene slovenske prestolnice in božičnih stojnic. Dodatne informacije in prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8, II. nadstropje. Tel. 040-360072.

Osmice

NA PROSEKU v Kutu smo odprli osmico. Toplo vabljeni.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkiški odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

Mali oglasi

40-LETNI FANT z večletnimi izkušnjami v industrijskem področju, išče kakršnokoli resno zaposlitev tudi v kmetijskem sektorju. Tel. št.: 040-200882, 328-1740877.

BLIZU TRGA OBERDAN dajem v najem študentom stanovanje sestavljeno iz: dnevne sobe, kuhinje, kopalnice in dveh spalnih sob. Tel. št.: 349-8430222.

GOSPA SREDNIH LET z izkušnjo išče delo pri negi starejših oseb tudi pri čiščenju in likanju. Tel. št.: 329-3227075.

GOSPA išče delo kot hišna pomočnica v dopoldanskih urah ali pri negi starejših oseb 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-40637800.

ODDAM STANOVANJE pri Magdalen, popolnoma prenovljeno in opremljeno, 60 kv.m., z dvoriščem 80 kv.m., s parkirnim prostorom na odprtem. Tel.: 338-1586832.

PRODAM domače klobase. Tel.: 339-5472406.

PRODAM trisedežni kavč, bele barve, cena 100,00 evrov. Podarim še dve prevleki. Tel.: 346-9439702 (Mavhinje).

V PREBENEGU podarimo dva psička majhne rasti. Tel. št.: 040-231855, 040-213821.

ZANESLJIVA GOSPA z izkušnjami išče delo pri negi starejših oseb 24 ur dnevno. Tel. št.: 040-228658.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.30 »The Judge«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.
CINEMA DEI FABBRI - 21.00 »L'eredità incerta«.

FELLINI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il sale della terra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.30, 21.15 »Il giovane favoloso«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.40, 18.30, 21.20 »Boyhood«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »La spia«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.00, 20.40 »Bes«; 19.15 »Drakula: Skrita zgodba«; 21.10 »Kdo mi ugrabi ženo«; 16.20, 20.45 »Labirint«; 18.50, 21.00 »Mali Budo«; 16.50, 18.40 »Na koncu mavrice«; 16.30 »Ni je več«; 21.15 »Ouija«; 20.00 »Preusmerjeni«; 16.00, 19.00 »Vloga za Emo«; 16.10, 18.10 »Čebelica Maja«; 17.00 »Čebelica Maja 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Dracula Untold«; 18.20, 20.15 »Scrivimi ancora«; Dvorana 2: 16.30, 21.30 »La principessa splendente«; 18.50, 22.15 »Una folle passione«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 21.00 »Guardiani della galassia«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Confusi e felici«; 16.40 »Un fantasma per amico«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 19.00 »On any sunday«; 16.30, 19.00, 21.30 »Confusi e felici«; 16.15, 18.10, 19.00, 20.05, 22.00 »Dracula Untold«; 19.00, 21.40 »La spia«; 16.40 »Un fantasma per amico«; 18.50, 21.20 »Scrivimi ancora«; 16.30, 21.30 »Una folle passione«; 16.00, 21.20 »La principessa splendente«; 16.20, 18.50 »Guardiani della galassia«; 21.20 »The Judge«; 16.40 »Soap opera«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.30, 22.15 »Dracula Untold«; Dvorana 2: 17.15 »Un fantasma per amico«; 19.30, 22.10 »The Judge«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.10 »Guardiani della galassia«; Dvorana 4: 17.10, 20.00, 22.00 »Confusi e felici«; Dvorana 5: 17.20, 20.20 »Il giovane favoloso«.

Obvestila

KMEČKA ZVEZA vabi člane in ostale prašičjerejce na posvet »Prehranska varnost v verigi predelave prašičjega mesa pri pripravi tipičnih proizvodov tržaškega Krasa«, ki ga prireja Oddelek za javno veterino - tržaškega zdravstvenega podjetja, danes, 5. novembra, ob 9.00 v KRĐ Dom Bišički 77.

OBČINA DOLINA - odbornišтво za izobraževanje in šolske storitve obvešča, da bosta v prostorih osnovne šole F. Venturini v Boljuncu, vsako sredo tečaja angleščine (2. stopnja, od 17.30 do 19.00) in slovenščine (1. stopnja, od 19.00 do 20.30), ki jih prireja združenje AUSER. Prvo srečanje bo danes, 5. novembra, predavateljica pa bo na razpolago od 16.30 za vpisovanja.

SK DEVIN prireja Smučarski sejem v prostorih Coop GranDuino v Devinu. Zbiranje rabljene opreme: danes, 5. novembra, od 14. do 20. ure; 6. novembra, od 10. do 20. ure. Sejem: 8., 9., 15. in 16. novembra, 10.00-19.30; 10., 11., 12., 13. in 14. novembra, 16.00-19.30. Prevoz opreme: 17. in 18. novembra, 10.00-19.30.

SLOVENSKE FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi člane in slovenske filateliste na mesečno srečanje, ki bo danes, 5. novembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20.

AŠD MLADINA organizira tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini s pričetkom v četrtek, 6. novembra. Tečaj se bo nadaljeval 13., 20. in 27. novembra. Za ostale info na tel. 347-0473606.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. Zbiranje opreme 6. novembra, 18.00-21.00. Urniki odprtih vrat sejma: 7. novembra, 18.00-21.00; 8. novembra, 16.00-21.00; 9. novembra, 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Dobili boste lahko informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2015. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org.

DRUŠTVO NOE organizira v sodelovanju s Conconsumatori in MCL, s pokroviteljstvom in sodelovanjem Občine Devin Nabrežina, konferenco »Za varstvo varčevalcev: nepremičninski in finančni skladi, pretirane bančne provizije«, v četrtek, 6. novembra, ob 20.00 v Grudnovi hiši v Nabrežini. Predavala bosta odvetnika Augusto Truzzi in Giovanni Franchi. Info: noeinfo-noe@yahoo.it ali tel. št. 349-8419497.

MEDNARODNA DELAVNICA MOSP vabi na prvo srečanje v sezoni z naslovom »Bi radi izvedeli, kako se potutijo drugi mladi manjšinci po Evropi? Bi se radi družili z njimi?« v četrtek, 6. novembra, ob 18.30 na Ul. Donizetti 3.

OBČINA ZGONIK razpisuje neformalni izbirni postopek za dodelitev koncesije za izvajanje zakladniške službe od 1. januarja 2015 do 31. decembra 2019. Zavodi in ustanove, ki se nameravajo prijaviti na razpis, morajo oddati prijavnico najkasneje 6. novembra na Občino Zgonik - Ekonomsko finančna služba, Zgonik 45, 34010 Zgonik (Trst). Obvestilo in osnutek konvencije sta dosegljiva na www.comune.sgonico.ts.it /Preglednost uprave/Razpisi in pogodbe.

SKD S. ŠKAMPERLE sporoča, da bo redni (volilni) občni zbor v četrtek, 6. novembra, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicu v društvenih prostorih na Stadionu 1. maj, Vrdeška cesta 7. Vljudno vabljeni!

AGRARNA SKUPNOST JUSOV-SRENJ vabi predseidnike upravnega in nadzornega odbora Jusov-Srenj v tržaški pokrajini na sejo glavnega odbora, ki se bo odvijala v petek, 7. novembra, ob 20.30 v sejni dvorani Mirka Šlacadana na sedežu na Padričah.

BAKLAPA 2014 v organizaciji združenja Via di Natale, SKD Vigred in Združenja staršev, bo v petek, 7. novembra, z zbirališčem ob 18.00 v Šempolaju. Zaključek v centru Škerk v Trnovci s kulturnim programom, nagrajevanjem Ex tempore in razstavo risb.

OB 97-LETNICI OKTOBSKE REVOLUCIJE KP-EL in SIK vabita na pobudi: v petek, 7. novembra, v Ljudskem domu Canciani, Ul. Masaccio 24, v Podlonjerju; ob 19.00 posega M. Bergagne in Brune Zorzini, sledi družabnost. V soboto, 8. novembra, v Ljudskem domu Togliatti, Ul. di Pecco 14, Naselje Sv. Sergija, ob 19. uri posega Petra Behrensa in Stojana Spetiča, sledi družabnost.

TAIJIQUAN IN QIGONG - Društvo Slovencev miljske občine K. Ferluga in krožek A.C.L.I. O. Petronio iz Milj vabita na predstavitev te vadbe, ki bo v petek, 7. novembra, ob 19.00 v dvorani A.C.L.I., Ul. Frausin 9 (Milje).

40-LETNIKI (1974) se srečamo v Repnu v soboto, 15. novembra, ob 20. uri ob večerji z glasbo. Pridruži se nam! Pokliči najkasneje do sobote, 8. novembra, na tel. št.: 040-327115.

VAŠKE ORGANIZACIJE, PRIREDITELJI PRAZNIKA SV. MARTINA na Proseku vabijo vaščanke in vaščane, da se v narodnih nošah množično udeležijo tradicionalne »furenge« in krsta novega vina, ki bo v nedeljo, 9. novembra. Zbirališče ob 14. uri na križišču pri Kavčevih orehih, ob 14.30 bo furenga odpeljala po vaških gostilnah in vinotočih.

OBČINA REPENTABOR razpisuje neformalni izbirni postopek za dodelitev koncesije za izvajanje zakladniške službe od 1. januarja 2015 do 31. decembra 2019. Zavodi in ustanove, ki se nameravajo prijaviti na razpis, morajo oddati prijavnico najkasneje 10. novembra na Občino Repentabor - Ekonomska finančna služba, Col 37, 34016 Repentabor. Obvestilo in osnutek konvencije sta dosegljiva na www.monrupino-repentabor.ts.it.

50-LETNIKI IZ BREGA se srečamo na večerji v soboto, 22. novembra, ob 19. uri na Jezeru. Potrdite svojo prisotnost do petka, 14. novembra, s klicem ali sporočilom na tel. 348-2545080 (Franko) ali 347-0510554 (Damiana).

DO SVOBODNEGA GIBA - revija otroških in mladinskih plesnih skupin ZSKD bo v soboto, 29. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Rok prijave zapade v petek, 14. novembra. Info: 040-635626 ali info@zskd.eu.

DRUŠTVO SLOVENSKEH ČEBELARJEV - Trst prireja začetniški čebelarški tečaj, ki se bo odvijal na društvenem sedežu na Padričah. Prišel se bo v torek, 18. novembra, ob 20.00 in se bo odvijal do poletja (zajeta celoletna čebelarstva sezona). Predviden je teoretični del ter praktični del v društvenem čebelnjaku in ogledi čebelnjakov nekaterih naših članov. Vpiše se lahko vsakdo, ki bi rad spoznal čebele ali se s čebelarstvom tudi resno ukvarjal. Vabljeni zainteresirani, da se čim prej vpišejo (do 15. novembra). Informacije na tel. št. 0039-3383881424. (Danijel).

DRUŠTVO ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA - Podružnica Kras prireja v sodelovanju s Kraškim drenom, Društvom diabetikov in Medobčinskim društvom invalidov ter Območnim združenjem RK Sežana počastitev sv. dneva srca, ki bo v torek, 18. novembra, v Kosovelovem domu v Sežani. Od 15. ure dalje bodo v predverju Kosovelovega doma potekale meritve krvnega tlaka, pulza, holesterola in sladkorja v krvi, s svetovanjem. Ob 18. uri proslava (140 sodelujočih vseh generacij). Slavnostna govorica bo dr. Ljubislava Škibin. Zaslужnim članom bodo podelili priznanja.

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da je na www.zpzp.si odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

Prireditve

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE ZA BIODINAMIČNO POLJEDELSTVO vabi na teoretsko praktičen tečaj za biodinamično poljedelstvo, ki se nadaljuje na sedežu, Ul. Masaccio 30 - 1. nadst., vsako prvo in tretjo sredo v mesecu, od 20.00 do 21.30.

NADVOJVODOV OBISK V TRSTU: Nadvojvoda in princ Georg Habsburški bo v petek, 7. novembra, obiskal Trst. Obisk bo sklenila sv. maša v stolnici sv. Justa, ki jo bo daroval tržaški nadškof ob 10. obletnici beatifikacije zadnjega evropskega cesarja Karla I. Sv. maša bo v italijanščini, slovenščini in nemščini; pel bo zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov iz Trsta. Vabljeni so vsi.

SDD JAKA ŠTOKA vabi ob martinovanju na ogled dokumentarnega filma in na predstavitev knjige Priročnik kraške suhozidne gradnje ob prisotnosti strokovnjaka Borisa Čoka, ki bo

v petek, 7. novembra, ob 20. uri v Kulturnem domu Prosek Kontovel.

SKD PRIMOREC vabi na ogled vesele igre Dobra letina v izvedbi Razvojnega društva Repentabor in KD Kraški dom v petek, 7. novembra, ob 19. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Sledil bo ogled slik društvenih izletov sezone 2013/14.

V KULTURNEM DOMU V KOMNU bo v petek, 7. novembra, s pričetkom ob 18. uri večer z naslovom Pogrešani padalec Marjan Fegec in spomin na Boba Plana ter Cirila Kobala. Prireditve bo povezoval Ivo Jevnikar.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - Trst vabi na 15. revijo zborov devinske dekanije, ki bo v soboto, 8. novembra, ob 20. uri v cerkvi sv. Pelagija v Šempolaju.

SKD TABOR-PROSVETNI DOM: nedelja, 9. novembra, ob 18. uri gostovanje gledališke skupine KD Brce s komedijo »Češpe na figi« (M. Tomšič), režija S. Verč.

SDD JAKA ŠTOKA vabi ob martinovanju na ogled komedije Zvijljenje lepo je, dokler... v izvedbi KD Domovina Osp. Predstava bo v ponedeljek, 10. novembra, ob 20. uri v Kulturnem domu Prosek Kontovel.

RAZSTAVA FRANKO VECCHIET »Poskusni odtisi in druge zabave« v MIB - School of Management, Palača Ferdinando - Oširek Caduti di Nassiriyah 1, na ogled do torka, 11. novembra. Vodení obiski z umetnikom vsak torek od 17. do 19. ure.

V UMETNIŠKEM IN KULTURNEM CENTRU SKERK, Trnovca 15, je na ogled do 26. novembra velika razstava o zgodovini in delih arh. Maksa Fabianija z 250 velikimi reprodukcijami slik in dokumentov. Na voljo brezplačni bogat katalog. Urnik: ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 17.30. Vodení ogledi ob sobotah ob 15.00 in ob nedeljah ob 11.30.

Prispevki

V spomin na drage pokojne in na prijateljico Vando Starc daruje Vida Štoka - Babič 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim na Kontovelu.

V spomin na pokojne družine Caharija in Golemac daruje družina Antona Golemaca 50,00 evrov za popravila nabrežinskih cerkvenih zvonov.

Ob 1. obletnici smrti ljubljeneža moža in očeta Rada Briščika darujejo žena Ada ter hčerki Erika in Flavia 100,00 evrov za MoPZ Vasilj Mirk Prosek - Kontovel. V spomin na mamo Marijo Furlan vd. Prašelj daruje Anita 50,00 evrov za ŽePZ Prosek - Kontovel.

5.11.2010	5.11.2014
Dorian	
Vedno z nami.	
Hčerka Sara in starši	
Ob igubi Aldota Sušteršiča izrekamo iskreno sožalje svojcem	
Jus Praprotn Trnovca	
Ob izgubi drage mame, none in tašče Lojzke sočustvujemo z družino Miliani	
družina Grgič	

TABLE IN NAPISI - Primera iz Križa in Devina

Ali res sploh potrebujemo takšno »javno dvojezičnost«?

Gradbena podjetja večkrat kažejo dobro voljo, ki pa ni dovolj - Kdo naj jim pomaga?

Levo »dvojezična« tabla v Križu in desno podobna tabla, ki se je te dni pojavila v Devinu

V zadnjem času se po vaseh pojavljajo table in napisi z zelo vprašljivo slovenščino. Nameščajo jih v glavnem gradbena podjetja, ki za družbo AcegasAps opravljajo raznorazna dela, od popravil na vodovodnem omrežju do nujnih javnih del in asfaltiranja cest. Dvojezične napise

večkrat predlagajo oziroma zahtevajo tudi sami domačini ter krajevne skupnosti ter društva.

Nekatera gradbena podjetja (včasih tudi AcegasAps) se požvižgajo na zakone in na pravice Slovencev, druga pa kažejo pozornost za dvojezične napise, na katerih pa se pogo-

stoma pojavljajo hude tiskarske in jezikovne napake. Takšne »dvojezičnosti« res ne potrebujemo.

Predstavniki nekaterih gradbenih podjetij, ki nimajo uslužbencev z znanjem slovenščine, so nas opozorili, da glede prevodov pogrešajo pomoč pristojnih služb in ustanov. V

AcegasAps menda nimajo prevajalcev (to je pogostoma razvidno iz njihovih napisov), posamezne občine pa jim s težavo priskočijo na pomoč, češ da so njihovi prevajalci prezaposleni in da itak prevajanje napisov na takšnih tablah ne sodi v pristojnost občinskih uprav.

Odpornišvo v Grčiji

V avditoriju muzeja Revoltella bo danes ob 17.30 na pobudo Tržaške univerze novo srečanje iz zgodovinskega niza o odporništvu in civilnih vojnah v Evropi. Prof. Christoph Schmink-Gustavus z univerze v Bremnu bo govoril o grškem odporništvu.

Film o Pasoliniju

Filmski krožek Tina Modotti vabi drevi ob 20.30 v Ljudski dom v Ul. Ponziana 14 (2. nadstropje) na predvajanje filma Pasolini, un delitto italiano. Režiser Marco Tullio Giordana je po scenariju, ki ga je napisal skupaj z Enzom Sicilianom, posnel film o zagonetnih okoliščinah smrti velikega pisatelja in režiserja v noči med 1. in 2. novembrom 1975.

Indijanski zorni kot

V knjigarni Lovat bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo tržaškega avtorja Giorgia Sterna Tribù indiane, capitale, proletari nella storia del Nord America. Na osnovi neposrednih srečanj s potomci ameriških domorodcev nam avtor predstavlja zgodovino ZDA iz drugega zornega od običajnega hollywoodskega.

O življenju v vesolju

Visoka šola Sissa vabi drevi ob 18.30 v gledališče Miela na predavanje z naslovom Una, nessuna o centomila. Govor bo o možnih oblikah življenja na drugih planetih vesolja. Predavali bodo astronom Massimo Capaccioli in Giovanni Vladilo ter biolog Ernesto di Mauro. Sledilo bo predvajanje filma District 9 (ob 20.30).

RESTITUZIONI IDENTITÀ APPARTENENZE CONSERVAZIONI IMPOVERIMENTI SOTTRAZIONI RESTITUZIONI IDENTITÀ SOTTRAZIONI APPARTENENZE IDENTITÀ IMPOVERIMENTI

LABORATORIO DELLA MEMORIA

Pomen spomina Izguba dobrin in spomin

Mednarodni posvet, 6. in 7. novembra 2014

Magazzino delle Idee, Trst, Korzo Cavour, vhod na morski strani

Zagotovljeno simultano prevajanje v angleški, italijanski ter slovenski jezik

PROST VSTOP DO ZAPOLNITVE RAZPOLOŽLJIVIH MEST

Informacije ter prijave
gabinetto@provincia.trieste.it
tel. +39 040 3798.591/337

Projekt je uresničila in podprla

Pokrajina Trst

sodelovali so
ANED, Nacionalno združenje nekdanjih deportirancev, Trst

VZPI-ANPI, Vsedržavno združenje partizanov Italije, Trst

ANPPA, Državno združenje političnih antifašističnih italijanskih preganjancev, Trst

AVL, Združenje prostovoljcev za svobodo, Trst

Občina Trst, Občinski zgodovinski in umetniški muzeji

Zveza Združenj istrskih, reških in dalmatinskih ezulov, Trst

IRCI, Deželni inštitut za istrsko kulturo, Trst

Irsml-FVG, Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v Furlanij-Juljski Krajini, Trst

SISSA, Mednarodna visoka šola za napredne študije, Trst

Unija Istranov, Trst

Univerza v Trstu

Četrtek 6. novembra

9 Pozdrav predstavnikov oblasti

9.15 Začetek del
MARIA TERESA BASSA POROPAT,
Predsednica Pokrajine Trst

PRVI DEL Vračila

9.30 Razlastitve ter vračilo židovske lastnine skladno z rasno zakonodajo v Republiki Italiji. Vidiki in problematika
MARIO TOSCANO,
Sapienza - Univerza v Rimu

10 Ilegalne migracije iz Posočja v Italijo: vprašanje materialne zapuščine
URŠKA STRLE,
Univerza v Ljubljani

10.30 Svobodna izbira v Kanalski dolini/Valcanale leta 1939
LARA MAGRI,
Etnografski muzej v Malborghetto, Videm

Moderatorica
ANNA MARIA VINCI,
Irsml - FJK, Trst

DRUGI DEL Identiteta

11 Reševanje lastnine in reševanje življenj: židovsko prebivalstvo v Rimu za časa okupacije

ANNA FOA,
Sapienza - Univerza v Rimu

11.30 Spomini na gospodarske izgube iz predindustrijskega obdobja
GIACOMO TODESCHINI,
Univerza v Trstu

12 Prikriti spomin. Izguba dobrin in identitete pri zapuščanju italijanskih kolonij
CHIARA VOLPATO,
Univerza v Milanu-Bicocca

Moderatorica
MARIA CRISTINA BENUSI,
Univerza v Trstu

TRETJI DEL Pripadnost

15.30 Zapuščina državljanov kraljevine Italije. Lastnina italijanskih priseljencev v habsburškem Trstu med in po prvi svetovni vojni
FRANCO CECOTTI,
Irsml - FJK, Trst

16 Spomini in identitete: pripovedi tekstilnih delavk
NINA VODOPIVEC,
Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana

16.30 Spomini: izraelsko-palestinski konflikt
SARI NUSSEIBEH,
Al-Quds Univerza v Jeruzalemu

Moderatorica
MARTA VERGINELLA,
Univerza v Ljubljani

**Petek 7. novembra
PRVI DEL Pogovori**

9.30 Pregnanci na dveh frontah
GIUSEPPE DE VERGOTTINI,
Univerza v Bologni

10 Premoženje, ki je bilo zaplenjeno židovskemu prebivalstvu v letih 1938-1945 ter komisija Anselmi v letih 1998-2001
MICHELE SARFATTI,
Fundacija CDEC, Milan

10.30 Izgubljene in ohranjene dobrine: hiše in pohištvo, ohranjene v spominu na množično izseljevanje iz Istre v Trst
STEFANO PONTIGGIA,
Univerza v Ferrari

Moderatorica
GLORIA NEMEC,
IRCI, Trst

DRUGI DEL Obubožanje

11 Artefakti in antropogeneza. Spomin predmetov iz antropološkega pogleda
GIOVANNI LEGHISIA,
Univerza v Torinu

11.30 Izmera revščine: tržaški prispevek, ki ga je pripravil Pierpaolo Luzzatto Fegiz
ACHILLE PUGGIONI,
Banca d'Italia, Trst

12 Funkcije predmetov v fizičnem življenju
SILVIA AMATI SAS,
Italijansko društvo psihoanalitikov

Moderator
ROBERTO SPAZZALI,
Irsml - FJK, Trst

TRETJI DEL Odtegotanje

15 Ukradena umetnost in spomin. Problemi restitucije kulturnih dobrin
KONSTANTIN AKINSHA,
Galerija Belvedere, Dunaj

15.30 Varuhi spomina: kako naši biološki možgani oblikujejo našo kulturno preteklost
KONSTANTIN ANOKHIN,
Inštitut Kurčatov, Moskva

Moderator
ALESSANDRO TREVES,
SISSA, Trst

RESTITUZIONI IDENTITÀ APPARTENENZE CONSERVAZIONI IMPOVERIMENTI SOTTRAZIONI RESTITUZIONI IDENTITÀ SOTTRAZIONI APPARTENENZE IDENTITÀ IMPOVERIMENTI

O NAŠEM TRENUTKU

Čas razkola na italijanski levici

ACE MERMOLJA

V zadnjih tednih in dneh smo bili priča vedno ostrejšim polemikam med sindikatoma CGIL in Fiom ter vlado Mattea Renzija. Podoben spor se odvija med Renzijem kot tajnikom DS in manjšinskimi strujami v stranki. Očitno je, da je tajnici CGIL Camusovi Renzi povsem antipatičen in to tudi osebno. V sami DS lahko slutimo politična in osebna trenja med Bersanijem, Fassino, Civatijem in tajnikom-premierjem Renzijem. Omenjam osebne nekompatibilnosti, ker nekatere izrečene besede presegajo politične očitke.

Ne bi povzegal kronike dogajanja, ker menim, da je bralcem mojih zapisov poznana. Dva dogodka in nekaj stavkov (sedanjost ne trpi analiz in razlag) vendarle označujejo jedro spora in morebitni (po mojem še ni na dnevnem redu) razkol v DS. Sindikati s CGIL na čelom so v Rimu izvedli uspešno manifestacijo v prid 18. člena delavskega statuta in proti ekonomski politiki Renzijeve vlade. Na srečanju z vlado je Susanna Camusso zahtevala več sredstev za odprte novih delovnih mest. Denar naj vlada najde z novimi davki na rente.

V Firencah je Renzi organiziral letno srečanje somišljenikov v Leopoldi in v zaključnem govoru izrekel ključni stavek: »Stalnega delovnega mesta ni več.« Potrebne so torej vladne politike, ki ne ščitijo delovnega mesta kot takega, ampak na nov način podpirajo delavca v obdobjih »prehodov« in obenem spodbujajo podjetnike, da investirajo in najemajo mlade. Razlika je v samem pojmovanju delodajalca. Za CGIL in levico je slednji stari »gospodar« v novi preobleki, za Renzija in njegove je lahko zaveznik v boju proti brezposelnosti. V Leopoldo je prišlo kar nekaj podjetnikov. Razlika je torej ideološko-politična, čeprav temelji na nekaterih otipljivih situacijah.

Nobenega dvoma ni, da italijanski sindikati in sama »leva« levica nimajo večje podpore priv mladih, med preknimi delavci, med brezposelnimi ter samostojnimi delavci, ki jih je vedno več. Jedro članov sindikatov je med upokojenci in med delavci, ki lahko računajo na dokaj stabilna delovna mesta. Sama Demokratska stranka ima veliko volivcev in toliko bolj članov med starejšimi ter med državnimi uslužbenci, ki so nekoč bili v domeni Krščanske demokracije.

Politično radikalna stališča in obenem najbolj mobilno volilno telo, ki sovпада z ljudmi, ki so najbolj izpostavljeni »tržišču«, je pobral Grillo (zato na volitvah ni zmagal Bersani in je »leva« levica skoraj izginila), na desnici pa združuje volivce prvaka Severne lige Salvini s svojo »lepenovsko« politiko. V tej »igri« se šibi Berlusconi, ki objektivno ni več protagonist, kot je bil celih prejšnjih 20 let.

Matteo Renzi s svojimi pristaši nikakor ne pluje z zaprtimi očmi in brez kompasa. Očitno ustvarja svojo liberalno-laburistično in socialdemokratsko politiko ter se uveljavlja v praznem prostoru sredine. Na njegovem obzorju lahko beremo imena, kot so Clinton, Blair, Schroeder. Skratka, Renzi je radikaliziral smer, ki jo je nekako pričel Veltroni (vsaj tako se mi dozdeva), ko je ustanavljal Demokratsko stranko (ne pozabimo, da je vanjo vstopila tudi Marjetica kot nekdanja leva struja KD).

Razumljivo je, da je prve opredeljujoče poteze povlekel Matteo Renzi. Uveljavil je npr. načelo, da se vlada o zakonih »pogaja« s predstavniki družbenih stvarnosti, ampak jih poslušati in nato odloča. Prav tako je Renzi zavestno brisal iz svoje gospodarske

politike 18. člen Delavskega statuta. To sta zaman poskušala storiti Berlusconi in deloma Monti.

18. člen ima majhno praktično vrednost, saj se tako delavcu kot delodajalcu ne izplača »skočiti« v mline italijanskega sodstva. Ima pa taisti člen veliko simbolno vrednost in to v smislu jamstva, da se dosledno spoštujejo pravice delavcev. Teh pravic Renzi ne zanika, vendar s stavkom »ni več stalnega delovnega mesta« jemlje kot dejstvo, da je mobilnost ljudi in delavcev nepremostljiva stvarnost sodobnosti. Za uveljavitev pravic so torej potrebni novi prijemi in ne stari statuti. V šifro »delavec« je potrebno vključiti množico posameznikov, ki nimajo jamstev. V resnici se je v preteklosti del »novih delavcev« opredeljeval za Berlusconi in omaloževal sindikate.

Polemika se odvija znotraj italijanskih državnih mej. V označevanju razlik je kar nekaj demagogije in sloganov, ki resnici na ljubo ne prenesejo soočanja s stvarnostjo. Ko stopimo iz domačega vrta in »notranje« borbe za prevlado, se srečamo z nekaterimi neizpodbitnimi dejstvi, ki pogojujejo domačo politiko.

Italija je članica Evropske unije in evrokluba, ki ima več skupnih pravil in je prav, da jih člani spoštujejo, drugače članstvo nima smisla. Obenem je res, da deluje ta Evropa v režimu polovične demokracije, kjer se bijeta dve vojni: prva je ekonomska med severom in jugom, revnimi in bogatimi; druga fronta poteka med evropsko birokracijo in od ljudstva izvoljenimi politiki. Vsekakor Evropa vpliva na izbire posameznih držav. Konkretno: Renzijeva vlada ni v stanju, da bi ostalim evropskim partnerjem pokazala popolnoma spremenjen načrt o stabilnosti, skratka, nov državni proračun za naslednje leto. Kar nekateri zahtevajo v Italiji, bi evropski birokrati in močnejši politiki (beri Nemčija) enostavno zavrnil. Suverenost držav nad računi je delna.

Naslednje dejstvo je, da so se na širši, globalni ravni razvili določeni procesi, ki jih nacionalne politike ne obvladujejo. Delokalizacija podjetij je dejstvo, ki ni rešljivo z »domačimi« ukrepi. Veliki kapitali se pomika po svetovnih tržiščih in zlahka ubeži domačim kontrolam. S tihim privoljenjem vseh obstajajo proste cone, kjer je meja med zakonitim in nezakonitim preprosto izbrisana. V praksi bi lahko velike premočnice (torej denarne) rente primerno obdavčila samo neka globalna fiskalna oblast. Mi nimamo niti evropske. Zato so najenostavneje obdavčljiva stanovanja, ki jih ne moreš premestiti v Rusijo ali v Hongkong. Tovrstna obdavčitev pa je v večini primerov krivična, kot so krivični udarci po prihrankih malih ljudi ali finančni pregoni mikro-utajevalcev.

Mobilnost in prekršnost dela so deloma sad ogromne ponudbe možganov in rok, ki prihaja s Kitajske, iz Indije in iz drugih držav. V Italiji to vedo vlada, sindikati in levica. Problem je, kako urediti stvari tako, da bodo zunanji vplivi najmanj škodili. Receptov nima nihče.

Realistično se z Marchionnejem lahko samo meniš, saj je italijanski Fiat le še na papirju spomina. Srž vprašanja je torej v tem, če ima smisel, da se italijanska levica razkolje na načelih in v lovu na glasove.

Morda bi bilo bolje, ko bi različna mnenja našla pragmatično ravnanje v realističnih predlogih in politikah, ki bodo koristne za vso Italijo in Italijane. Renziju pač ne moremo očitati, da je zaspan, čeprav zna biti objesten. Sindikati pa morajo priznati kak svoj greh, zaradi katerega so mnogim antipatični.

AMATERSKO GLEDALIŠČE - Od 14. do 21. novembra na Jesenicah

Na 27. Čufarjevih dnevih poleg komedij tudi drame

Že 27. Čufarjevi dnevi na Jesenicah bodo od 14. do 21. novembra postregli s šestimi tekmovalnimi predstavami in nizom spremljevalnih dogodkov. Na festival se je prijavilo 22 slovenskih ljubiteljskih gledališč, selektor pa jih je izbral šest. Kot je na včerajšnji novinarski konferenci povedala direktorica Gledališča Toneta Čufarja Jesenice Branka Smole, letošnji festival prinaša pester izbor žanrov.

Igralec Mestnega gledališča ljubljanskega Gaber K. Trseglav, ki je letošnji selektor, je namreč izbral dve komediji, dve drami in dve komični drami. »Pri pregledu predstav je bilo razvidno, da se uprizarjajo večinoma komedije, kar je škoda. K sreči so bile predstave z resnejšo tematiko kakovostne in sem jih z veseljem uvrstil v program,« je dejal Trseglav, ki je prepričan, da naloga gledališča vendar ne sme biti samo in izključno zabava. Z izбором je zato poskušal najti ravnotežje med lahkotnejšim in zahtevnejšim žanrom v gledališču.

Kot ugotavlja Smoletova, je na ljubiteljskem odru viden napredek, saj kakovost predstav raste. »Znanje se bogati, svoje napravi tradicija, pa tudi sam izbor žanrov. Tudi to, da pogledamo drug drugega, verjetno doda kakšen odtenek h kvaliteti za prihodnja leta. Zato da se mi zdi, da moramo vztrajati tudi s takimi načini prikazovanja in motivacije, kot so festivali,« je izpostavila.

Letošnji nastopajoči prihajajo z vseh koncev Slovenije, se pa na festival letos ni prijavilo nobeno izmed zamejskih

gledališč. Kljub temu bo tudi letošnji festival lep pregled tega, kaj dobrega se v slovenskih ljubiteljskih gledališčih pripravlja, je prepričan predsednik organizacijskega odbora Boris Bregant.

Festival bo odprla Gledališka skupina KD Brce iz Gaborovice pri Komnu s komedijo Marjana Tomšiča Češe na figi v režiji Sergeja Verča. Naslednji večer bodo sledile Jeklene magnolije Roberta Harlinga v režiji Nande Guček in izvedbi Mladinskega gledališča Svoboda Trbovlje. Loški oder pa se bo predstavil s komično dramo Simona Graya Igre je konec v režiji Jaše Jamnika.

Društvo Smoteater Majšperk bo nastopilo s komedijo Marca Camolettija Pridi gola na večerjo v režiji Blaža Šalamuna. Dramo Hodnik Matjaža Zupančiča bo uprizorila gledališka skupina Fabula est, KD Šmarje Sap, režijo je prevzela Betka Jamnik. Kot zadnja bo na vrsti drama Zadnja tekma, kot so si jo zamislili Gregor Čušin in igralci domače, jeseniške igralske skupine.

Bogat bo tudi spremljevalni program, v okviru katerega sta na ogled dve razstavi. Prva na umetniški način predstavlja vsebino letošnjih predstav, druga pa je razstava o zgodovini gledališke dejavnosti na Jesenicah, ki jo je pripravil Gornjesavski muzej. V režiji Vida Klemenca bo predstavljena tudi Železarska lirika, ki jo je izbral Jernej Kusterle. Festival pa bo ob stoletnici rojstva Frana Miličinskega Ježka zaključil večer Nane in Juša Miličinskega.

JEZIK NA RAZPOTJU

Besedišče naših medijev je sorazmerno skromno, posebno revna je naša raba glagolov, katerih bogate izbire se zaveda le malokdo. Pa tudi sicer se malokdaj odločimo za kaj novega, tudi za drug samostalnik. Ob pomembnih praznikih ali letnih dopustih precej pogosto pišemo o dolgih kolonah na glavnih cestah. Včasih pa kdo napiše svoje poročilo nekoliko drugače. Dolge kolone vozil začenja z dolgimi zastoji.

Kolone so lahko dolge tudi več kilometrov, zastoji pa lahko trajajo tudi po več ur. Pridevnik dolga (kolona) in dolgi (zastoj) sta utemeljena, saj sta dolg-a -o in dolžina uporabna za ocenjevanje prostora in tudi časa. Zastoj pomeni prekinitev ali ustavitev pretoka. Zaradi počasnega pretoka ali predolgega čakanja na mejnih prehodih, nastajajo na cestah dolge, tudi večkilometrsk kolone vozil. Če hočemo isto povedati o zastojih, moramo kilometre spremeniti v ure. Dolžino zastojev merimo s časovnimi enotami, razdaljo ali dolžino kolon pa z dolžinskimi. In prav tega naš poročevalec ni upošteval, in zato smo brali o 14-kilometerskem in celo 20-kilometerskem zastoju prometa. Pravilno pa je poročal o čakalnih dobah na mejnih prehodih, trajale so od 15 do 50 minut.

PISMA UREDNIŠTVU

»Gospodu verouku« v slovo

Prvič sem te srečala pri Sv. Ivanu, ko si leta 1995 daroval novo mašo in smo ti pevci s kora zapeli dobrodravlico. »Novi mašnik, bodi« pozdravljen. »Zdelo se mi je imenitno, da si se iz italijanskega okolja, v katerem si odraščal, približal jeziku in kulturi svoje babice (kot si mi zaupal v kasnejših letih) ter jima ostal zvest do konca.

Kmalu zatem si prišel poučevat verouk na »strokovno«, kot so takrat imenovali zavod J. Stefana. Spominjam se, da sva bili s kolegico in bivšo sošolko Tanjo Rebulo članici komisije, ki je imela nalogo, da preveri tvoje poznavanje slovenskega knjižnega jezika. Reči moram, da si se takrat dobro odrezal. In tako se je začelo.

Prva leta so bili najini odnosi zelo formalni: bil si vedno resen, izredno zadržan, na trenutke skoraj odlju-

den. Nekega dne sem se odločila, da imam tega »formalizma« dovolj, in te ob vstopu v zbornico glasno pozdravila: »Dober dan, gospod verouk!« Začuden si me pogledal, potem pa ti je obraz preletel tisti tvoj značilni nasmeš, oči so se ti hudomušno zaiskrile, ko si odgovoril: »Dober dan, gospa slovensčina! In led je bil prebit.

Od takrat se je začelo lepo prijateljstvo, ob njem pa še sodelovanje pri pripravi in izpeljavi najrazličnejših šolskih pobud, od projektov do tudi večdnevnih poučnih ekskurzij. Kolikokrat sva ob avtomatu za kavo modrovala o vsem mogočem: o šoli, politiki, družbi, veri, pa tudi o bolj osebnih rečeh. Najina stališča so se večkrat razhajala: zate je bilo vse ali belo ali črno, jaz pa sem v vsaki stvari videla tudi neskončno različnih gradacij sivega. In vendar sva se razumela.

Poučeval si oba morda otroka. Sin je z bivšimi sošolci se pred kratkim bil s tabo na večerji, na kateri ste skupaj obujali spomine na šolska leta. Hčer-

bi rekel, koliko bo stal ta projekt. Vrednost je za Slovenca količina denarja, ki bi ga dobil ob morebitni prodaji, za Italijana pa je vrednost količina denarja, ki ga bo v projekt vložil. Zaradi takih razlik, ki nastanejo v naši zavesti ob prehodu besede v sliko, se večkrat v naših medijih pojavijo za osrednjega Slovenca nenavadni naslovi, največkrat zapisani s pretirano velikimi črkami. Tako nam je visoke cene šolskih potrebščin ob začetku šolskega leta predstavil naslov: »Vrednost nakupa lahko znaša 600 evrov«. V slovensčini nakup nima vrednosti, zato tudi ni vreden ali nevreden, lahko pa je ugoden, neugoden, s popustom ali brez njega. Namesto o vrednosti nakupa bomo Slovenci pomislili na velike izdatke ali visoke stroške za nakup šolskih potrebščin in temu primerno oblikovali naslov članka.

Lelja Rehar Sancin

ka se je udeležila več taborov, poltnih in zimskih, ki si jih prirejal na avstrijskem Koroškem in v Bohinjski Bistrici. Z njih je prihajala zadovoljna in polna lepih spominov. Zato me toliko bolj boli sramotni medijski linč, ki so ga v zadnjih dneh proti tebi sprožili nekateri lokalni in tudi vsedržavni italijanski časopisi, da o komentarih in družbenih medijih sploh ne govorimo!

Maks, upam, da vsaj zdaj uživaš svoj mir. V vseh, ki smo te poznali, cenili in imeli radi, je tvoj odhod pustil strahotno praznino.

Zbogom, »gospod verouk«!

Mara Žerjal

KNJIŽEVNOST - Drago Jančar za roman *To noč sem jo videl*

V Franciji nagrajen za najboljšo tujo knjigo

Prestižno priznanje podeljuje združenje francoskih kritikov in založnikov

Drago Jančar za roman *To noč sem jo videl* prejme prix du Meilleur livre étranger, nagrado za najboljšo tujo knjigo, ki jo podeljuje združenje francoskih kritikov in založnikov. Jančarjev roman je v Franciji izšel pod naslovom *Cette nuit, ja l'ai vue* pri založbi Phebus. Nagrado mu bodo izročili 28. novembra v hotelu Sofitel Faubourg v Parizu. Roman *To noč sem jo videl* je bil deležen pozitivnega odziva pri kritikih in bralcih, nominiran pa je bil za kar tri nagrade - poleg prix du Meilleur livre étranger še za prix femina étranger (nagrada femina za tujo literaturo) in nagrado mesta Cognac.

Prevajalka romana v francoščino Andree Lück-Gaye je za časnik *Delo* povedala: »Nagrada kaže, da Francozi priznavajo Jančarja. Pri založbi Phebus so odkupili tudi štiri druge njegove naslove, že prevedene v francoščino (Zvenenje v glavi, Katarina, pav in jezuit, Severni sij in Joyceov učenec), zato se bo število njegovih bralcev v Franciji gotovo še povečalo. Ta nagrada je zelo pomembna, z njo so okronali tako nadarjene pisatelje, kot so Lawrence Durrell, Isaac Bashevis Singer, Gabriel Garcia Marquez, Vasilij Grossman, Salman Rushdie, Orhan Pamuk.«

Jančar pa je za *Delo* povedal: »Vsaj toliko kot priznanje me veseli, da bo v francoščini izšlo še nekaj mojih naslovov, v žepnih izdajah kmalu tudi nekaj knjig, ki so že izšle in so razprodane, najprej roman *Severni sij* in novela *Joyceov učenec*, ta že v tretji izdaji. To pomeni, da sem zdaj nekako doma tudi v literarnem okolju, ki sem ga zmeraj občudoval in me je po svoje pomagalo oblikovati v mladih letih.«

Nagrado prix du Meilleur livre étranger začeli podeljevati leta 1948 in je ena prvih francoskih nagrad za tujo literaturo. Žirijo sestavljajo ugledni uredniki in kritiki, kot sta Christine Joriss in Gerard de Cortanze. Nagrada bo prispevala k Jančarjevi prepoznavnosti v Franciji, kjer je bralcem v prevodu na voljo osem njegovih knjig, ter k prepoznavanju slovenske književnosti nasploh.

Roman *To noč sem jo videl* je izšel leta 2010 pri založbi Modrijan. Zanj je Jančar dobil tretjega kresnika, Delovo nagrado za najboljši roman leta. Literarna kritika je o njem zapisala, da je eno najboljših literarnih besedil o Slovincih, zapletenih v drugo svetovno vojno in med seboj. (STA)

Drago Jančar

ARHIV

KNJIŽEVNOST - Predstavitelj angleškega prevoda *Balerine*, Balerine

Sosič danes v Londonu

Tržaški pisatelj se bo pogovarjal s kritičarko dnevnika *Guardian* Joanno Walsh

V knjigarni European Bookshop v središču Londona bodo danes gostili Marka Sosiča. Tržaški pisatelj bo v knjigarni nedaleč od Piccadilly Circus predstavil angleški prevod kratkega romana *Balerina*, *Balerina*. Knjiga je letos izšla pri ameriški založbi Dalkey Archive, v zbirki, posvečeni slovenski literaturi. S Sosičem se bo pogovarjala Joanna Walsh, kritičarka londonskega dnevnika *Guardian*, sicer tudi pisateljica in ilustratorka. Ob Sosiču bosta današnje srečanje oblikovala še dva avtorja, ki prevode svojih del izdajata pri omenjeni založbi, in sicer Belgijec Jean-Philippe Toussaint ter Aka Morchiladze iz Gruzije.

Roman *Balerina*, *Balerina* je v slovenščini izšel leta 1997 pri založbi Mladika. Zanj je Sosič prejel nagrado vstajanje in se uvrstil v ožji krog finalistov za nagrado kresnik. Preveden je bil tudi v italijanščino, hrvaščino, srbsčino in francoščino.

Tržaški pisatelj Marko Sosič

FOTODAMJ@N

KONCERT - Obeta se vrhunski dogodek

Kanadski zvezdnik Michael Bublé jutri v Stožicah

Mednarodna zvezda prihaja v Ljubljano. Jutri bo v športnem centru Stožice odmeval čudovit glas Michaela Bubleja, dobitnika kar štirih kipcev Grammy, ki je v svoji uspešni karieri prodal več kot 50 milijonov albumov. V Ljubljano bo pred njim prispelo 18 tovrstnikov, na katerih sta nastorjena kar dva odra, saj bo v slovenski prestolnici pravi glasbeni spektakel, ne zgolj koncert. Mojster odrskega nastopa bo predstavil zadnji album *To Be Loved*. Kanadski zvezdnik je postal mednarodna pevka senzacija, ki ji uspe na mah razprodati stadionske koncerte in očarati občinstvo z neverjetno odsko karizmo. Nekateri ga primerjajo s Frankom Sinatro, vsekakor so njegovi nastopi vedno vrhunski, tako če nastopa na razprodanem nogometnem stadionu kot na improviziranem nastopu na postaji podzemne železnice v New Yorku. Niti 40-letni pevec iz mesteca Burnaby – ob kanadskem ima sicer tudi italijanski potni list – bo v Ljubljani predstavil pesmi iz

svojega zadnjega albuma *To Be Loved* (po radiu so dober odziv imele uspešnice *It's a Beautiful Day*, *You Make Me Feel So Young* ter *Something Stupid* - slednjo prepeva z igralsko zvezdo Reese Witherspoon, s kanadskim superzvezdnikom Bryanom Adamsom pa sta posnela pesem *After All*) in starejše uspešnice, ki so ga popeljele v svet glasbenih zvezdnikov.

Bublé je navdušen nad svojim zadnjim delom, ki ga promovira okoli po svetu: »Z albumom *To Be Loved* si vas želim odpeljati na čudovito glasbeno ljubzensko popotovanje, kjer boste prepoznali različne odtenke ljubezni. Ljubezen je podčrtana s swingom – enkrat živahnim, drugič bolj zasnanim, včasih celo žalostnim. Vse skupaj pa prihaja iz srca.«

Michael Bublé bo prihodnje leto dopolnil štirideset let, pri glasbenem ustvarjanju pa se je zgledoval po zgodovinskih ikonah soul in swing glasbe. Ella Fitzgerald, Stevie Wonder, Frank Sinatra in Tony Bennett so postali njegovi idoli že v otroških letih. Še kot 17-letnik je zmagal in nato doživel diskvalifikacijo zaradi mladostnosti na lokalnem tekmovanju glasbenih talentov, vendar je nase pritegnil pozornost z učinkovito swing klasiko. Bublé je kmalu potem podpisal pogodbo z založbo 143 Records Label in izdal studijski album *Michael Bublé*, ki je doživel uspeh v Kanadi in Veliki Britaniji.

Leta 2005 mu je uspel preboj iz anonimnosti z albumom *It's Time*, dve leti kasneje pa se je z albumom *Call Me Irresponsible* zavihtel na vrhove svetovnih lestvic. Leta 2009 izdala plošča *Crazy Love* se je po samih treh dnevih prodaje uvrstila na prvo mesto ameriške Billboardove lestvice najboljših albumov. Neverjeten uspeh je zabeležila tudi leta 2011 izdana praznična plošča 'Christmas'. Za zadnji album *To Be Loved* je že prejel največje glasbeno priznanje – grammy.

Vstopnice, cene so dokaj visoke za slovenske razmere, so na razpolago na običajnih prodajnih mestih po sledečih cenah: premium parter 190,00 €, parter 1 127,00 €, parter 2 98,00 €, zeleni ring 75,00 €, rdeči ring razprodan, lože in stranski tribuni C in A 75,00 €. Kdor bi zamudil ljubljanski koncert se lahko poda do Casalecchia di Reno pri Bologni, kjer bo Bublé nastopil v soboto, 8. novembra (cene v predprodaji od 79,35 € do 155,25 €). (I.F.)

NOVOST - Načrtuje tudi film o P. Leviju

Kusturica pripravlja opero *Most na Drini*

Filmski režiser Emir Kusturica bo prihodnje leto v beneški operni hiši La Fenice predstavil svoje operno delo *Most na Drini*. Napisal je libreto k operi, ki jo je uglasbil skladatelj in violinist Dejan Spavaldo iz Sarajeva. Datum premiere še ni znan.

Opera temelji na istoimenskem romanu Nobelovega nagradjenca za literaturo Iva Andrića. Napisal ga je med drugo svetovno vojno, izšel je leta 1945. V središču zgodbe sta mesto Višegrad v Bosni in Hercegovini in most čez mesto. *Most* je bil leta 2007 vpisan na seznam Unescove svetovne dediščine. Pripoved zajema štiri stoletja, od začetka gradnje mostu v 16. stoletju do prve svetovne vojne ter prikazuje življenje in odnose med prebivalci tega mesta. V tem obdobju sta za-

jeti tako turška kot avstro-ogrsko vladavina, s posebnim poudarkom na muslimanskem prebivalstvu in pravoslavnih kristjanih v BiH.

Opera je koprodukcija gledališča La Fenice in družbe Expo 2015, ki bo maja prihodnje leto organizirala svetovno razstavo Expo v Milanu.

Emir Kusturica je trenutno zelo dejaven. Načrtuje nov film, ki bo temeljil na delu pisatelja Prima Levija, enega od preživelih iz Auschwitza. Film bodo posneli v Belorusiji in Torinu. Poleg tega bo v tem mesecu končal snemanje svojega filma *Na mlečni cesti*, v katerem je skupaj z Monico Bellucci prevzel glavno vlogo. Film naj bi bil premierno prikazan na prihodnji izdaji filmskega festivala v Cannesu. (STA)

GLASBA - V petek v športni palači v Trstu

Claudio Baglioni se vrača

Po uspehu turneje *ConVoi Tour* želi avtor in pevec ponuditi nov niz vrhunskih koncertov

Potem ko je od februarja do maja privabil na razne koncerte nad 200.000 gledalcev v sklopu turneje *ConVoi Tour*, se je Claudio Baglioni odločil, da turnejo nadaljuje s serijo novih koncertov, ki so se izjemoma začeli v tujini z nastopom 18. oktobra v Bruslju. Starosta italijanske glasbe se bo v sklopu te druge faze nastopov v živo (ni naključje, da se turneja imenuje *ConVoi ReTour*) dotaknil tudi Trsta, kjer bo nastopil v petek, 7. novembra, v športni palači PalaTrieste. Turneja se bo nato zaključila 16. decembra v Milanu po kar 31 koncertih v približno dveh mesecih.

Baglioni je med svojimi nastopi pravi perfekcionista. Vsaka malenkost je natančno preštudirana, nič ni prepuščeno slučaju in prav tako nastopanje mu je omogočilo, da so po tolikih letih njegovi koncerti še vedno med najboljši ocenjenimi. Baglioni večkrat presega tri ure nastopanja, a se to v njegovem gla-

su sploh ne pozna. Za turnejo *ConVoi Retour* celo presega samega sebe, saj je v primerjavi s prvim delom turneje rahlo spremenil seznam uspešnic in dodal nove pesmi. Skupno naj bi Baglioni zapel kar 35 pesmi iz bogatega opusa za triurni glasbeni užitek. Gotovo boste lahko na koncertu prisluhnili zgodovinskim uspešnicam (*Questo piccolo grande amore*, *Strada facendo*, *Sabato pomeriggio*, *Avrai*, *Mille giorni di te e di me*, *Avrai in* še mnogo drugih), a dodatno pozornost bo Baglioni namenil zadnjemu albumu *Con Voi*.

Baglioni se na to turnejo podaja s kar trinajstimi člani spremljevalne skupine izvrstnih glasbenikov (mnogi med samim koncertom zamenjujejo številne glasbene instrumente), skupno pa ga spremlja kar 90 oseb, ki zagotavljajo brezhibno pripravo odra in vsega potrebnega za vrhunski koncert. Rimski pevec in tekstopisec je že 45 let med

najbolj uspešnimi italijanskimi pevci v domovini (njegov *La vita e' adesso* iz leta 1984 je z 2.400.000 izdavi še vedno najbolj prodan album v Italiji), a ravno njegova stalna želja po izpopolnjevanju in inovativnosti mu je omogočila, da se je otresel etikete navadnega romantičnega pevca in se podal tudi v nove glasbene lege. Tako lahko zdaj med njegovimi nastopi prisluhnemo tudi rock uspešnicam, čeprav Baglioni ostaja v prvi vrsti avtor melodično-romantičnih uspešnic kot je na primer že omenjena *Questo piccolo grande amore*, ki ga je leta 1972 ponesla med italijansko glasbeno smetano. Kjer Baglioni želi ostati, kar hoče dokazati tudi s tržaškim koncertom.

Vstopnice (vsa mesta so oštevilčena): parter 80,50 €, osrednji prvi ring 69,00 €, stranski prvi ring 57,50 €, osrednji drugi ring 40,25 €, stranski drugi ring 28,75 €. (I.F.)

BRUSELJ / RIM - Polemika zaradi izjav italijanskega premierja

Juncker zavrnil Renzija: »Nisem predsednik tolpe evrobirokratov«

BRUSELJ / RIM - Novi predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker je britanskega in italijanskega premiera Davida Camerona in Mattea Renzija včeraj ostro okrcal. Cameronu je očital, da zavaja sodržavljane glede proračunskih pogovorov z Brusljem, Renziju pa je sporočil, da je lahko srečen, da komisija ni že raztrgala njegovih proračunskih načrtov. »Ni mi všeč, kako so se določeni premieri obnašali po vrhu (...) Delal sem si zapiske in ko sem primerjal, kaj so govorili za zaprtimi vrati in kaj so govorili zunaj, se ni skladalo,« je na včerajšnjem zaslišanju v Evropskem parlamentu o zaključkih oktobrskega vrha EU dejal Juncker.

Britanski premier je bil poleti med voditelji EU daleč najglasnejši nasprotnik imenovanja Junckerja na čelo nove komisije. Nedavni vrh EU je zasenčila njegova jeza ob sporočilu Evropske komisije, da bo morala njegova država zaradi dobrih gospodarskih rezultatov po novih izračunih v proračun EU v začetku decembra plačati dodatne 2,1 milijarde evrov. Med državami, ki bodo prav tako morale doplačati v proračun EU, so med drugim Nizozemska, Finska ter celo Grčija in Irska, ki sta po izbruhu gospodarske in finančne krize prejeli tuji finančno pomoč.

Juncker, znan po ostrem jeziku, pa se je včeraj lotil tudi Renzija, ki je bil prav tako glasen na nedavnem vrhu EU. V luči takratne prošnje Evropske komisije za dodatna pojasnila glede italijanskih proračunskih načrtov za leto 2015 je Renzi namreč zagrozil, da bo javnosti razkril visoke stroške evropskih »palač«.

»Matteu Renziju sem povedal, da nisem vodja neke tolpe birokratov (...) Sem predsednik Evropske komisije, politične institucije, in želim, da premieri

te institucije spoštujejo,« je včeraj poslancem povedal Juncker.

Kot je še dodal, so lahko v Rimu le srečni, da jim komisija na koncu v svoji prvi oceni proračunskih načrtov držav z evrom ni izdala negativnega mnenja, glede na to da bo italijanski proračun še naprej presegal dovoljeno mejo treh odstotkov BDP. »Če bi (predsednik prejšnje Evropske komisije Jose Manuel) Barroso zgolj poslušal birokrate, bi bil italijanski proračun deležen zelo drugačne obravnave,« je sarkastično pripomnil novi šef komisije.

Na Junckerjeve izjave se je zvečer že odzval Renzi, ki je na Twitterju zapisal, da tudi on zahteva spoštovanje Bruslja do Italije. »Prosim za spoštovanje Italije, njene preteklosti, njene prihodnosti. Ali bolje, vztrajam pri takšnem spoštovanju, ki si ga država zasluži,« je zapisal.

O tem je italijanski premier spregovoril tudi v vnaprej posnetem televizijskem intervjuju. Kot je med drugim dejal, Evrope ne bo prosil, naj prisluhne Rimu, in pred njo ne namerava snemati klobuka.

Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker

ANSA

NEW YORK - Na včerajšnjih volitvah sredi predsedniškega mandata

Nizka volilna udeležba vzbuja optimizem pri republikancih, demokrati zaskrbljeni

Posnetek z enega izmed volišč v New Yorku

ANSA

NEW YORK - Včerajšnje volitve sredi predsedniškega mandata v ZDA je zaznamovala nizka volilna udeležba. To gre v prid republikancem, ki so tokrat optimistično volili za spremembe, predvsem za morebitni prevzem večine v zveznem senatu. Demokratske volivce pa po drugi strani predvsem motivira strah, da se bo to res zgodilo. Republikanci so na zadnjih volitvah sredi predsedniškega mandata, ko na glasovnicah ni le predsedniških kandidatov, leta 2010 prevzeli večino v predstavnem domu. Za njihove volivce je to pomenilo možnost zaustavitve po njihovem mnenju levičarske agende predsednika ZDA Baracka Obame, za demokratske volivce pa je nastopilo mučno obdobje kongresnih blokad normalnega delovanja države.

Republikancem ankete tokrat napovedujejo možnost prevzema večine še v

zveznem senatu, za kar morajo na volitvah demokratom odvzeti šest senatskih sedežev. Voli se 36 članov 100-članskega senata, ki morajo pred volivce le na vsakih šest let. »Strah me je, da bodo republikanci prevzeli nadzor nad senatom. Potem se dve leti ne bo nič zgodilo,« je povedal 96-letni George Landsman po oddaji glasu v Centralni sinagogi na Manhattanu, ki so jo preuredili za potrebe volitev.

»Kongres je navadna izguba časa. Le sedijo tam in nič ne delajo, razen, da se spopadajo med seboj,« je povedala umetnica Joe-Ellen Trilling. Na vprašanje, kaj pričakuje v primeru republikanskega prevzema oblasti v senatu, pa je odgovorila z nasmehom: »Nič se ne bo zgodilo. Vse bo ostalo enako.« Na logično vprašanje zakaj potem prihaja na volitve, pa je odgovorila, da je volilna pravica darilo in menila, da bi morali vsi vedno voliti.

Kljub temu da je Manhattan poln premožnih ljudi, pa je republikance tam težko najti. Pred sinagogo je bilo mogoče ujeti le demokratske volivce oziroma volivce manjših strank, ki jih mesto premore več kot 20. Zveznima senatorjema iz države New York tokrat ni bilo potrebno pred volivce in ljudje so se osredotočali na lokalna vprašanja, čeprav tudi s pogledom v Washington.

»Nisem volil za Cuoma, ker je skorpumpiran. Ustanovil je protikorupcijsko komisijo, ko pa je začela preiskovati ljudi okrog njega, jo je ukinil. Je v žepu bogatih, ki jim znižuje davke, za povišanje minimalne plače pa ni naredil dovolj,« je o demokratskem guvernerju Andrewu Cuomo, ki se bori za drugi mandat, povedal 63-letni Robert Schwartz.

Republikanske volivce po ZDA tokrat motivira vprašanje gospodarstva in menijo, da bo z več republikanci v Washingtonu okrevanje po zadnji krizi hitreje in z več novimi delovnimi mesti. Med vprašanji, ki so v mislih volivcev, ni ebole, kljub veliki medijski gonji okrog peščice primerov v ZDA. Zunanja politika jih sicer tudi malce zanima. »Zame je pomembno, da se vojna konča. Vse vojne,« je povedal mehanik Angel Tolentino, ki ga je sicer obenem strah terorizma in si želi poštene imigracijske reforme, ki ne bo nasilno ločevala družin.

Pred sinagogo ni bilo vrste za volitve, ki pogosto zaznamujejo ameriška volilna mesta. Bilo je več novinarjev kot volivcev, kar priča o majhni udeležbi. Volit so prišli večinoma tisti, ki pravice ne jemljejo zlahka. »Ravnokar sem se vrnila iz Manitobe, kjer sem obiskala polarne medvede,« je povedala nekdanja učiteljica, po novem potovalna agentka, po imenu Pat. Na vprašanje ali je zapustila medvede zaradi volitev, je odgovorila: »Absolutno! Ne smemo dovoliti, da republikanci osvojijo senat«.

IMENOVANJE Fabiola Gianotti direktorica Cerna v Ženevi

FABIOLA GIANOTTI

ANSA

RIM - Italijanska znanstvenica Fabiola Gianotti je bila včeraj imenovana za generalno direktorico svetovnega centra za fiziko Cern v Ženevi, ki je na čelu najodobnejših raziskav molekularne fizike. Dvainpetdesetletna Gianottijeva je doma v Rimu, študirala pa je v Milanu in je bila med protagonisti odkritja znanega Higgsovega bozona. Funkcijo bo formalno prevzela januarja 2016.

Imenovanje Gianottijeve na čelo prestižne znanstvene ustanove je imelo včeraj velik odmev v Italiji in svetu. Čestitali so ji predsednik vlade Matteo Renzi, predsednik republik Giorgio Napolitano in minister za zunanje zadeve Paolo Gentiloni, poleg njih pa številni predstavniki iz sveta znanosti.

BRUSELJ - Visoka zunanjepolitična predstavnik EU

Mogherini: »Moj cilj je čim prej oblikovati palestinsko državo«

BRUSELJ - Nova visoka zunanjepolitična predstavnik EU Federica Mogherini bo v petek začela tridnevni obisk v Izraelu in na palestinskih ozemljih, kar bo njena prva pot izven povezave, so v ponedeljek sporočili v Bruslju. V pogovoru za španski časnik El Pais je Mogherinijeva razkrila, da je njen cilj oblikovanje palestinske države. Kot so v ponedeljek povedali v njenem uradu, bo Mogherinijevo pot vodila v Tel Aviv, Jeruzalem, Gazo in Ramalo, z obiskom pa želi pokazati, da EU območju daje prednostni položaj. Visoka zunanjepolitična predstavnik želi tudi odigrati vlogo pri stabilizaciji, obnovi in oživitvi mirovnega procesa, je sporočilo urada Mogherinijeve povezala francoska tiskovna agencija AFP.

V pogovoru za včerajšnji El Pais je medtem Mogherinijeva razkrila, da si želi v času petletnega mandata videti jasen napredek na Bližnjem vzhodu.

»Moj cilj je doseči oblikovanje palestinske države,« je poudarila. Mogherinijeva je o Bližnjem vzhodu sicer spregovorila v prvem pogovoru za več evropskih časnikov in med drugim poudarila, da si želi Evropa večjega napredka pri rešitvi izraelsko-palestinskega spora.

Članice EU nudijo več milijard visoko podporo Palestincem, a bo evropska javnost vse manj podpirala tovrstno

Izraelski policisti pred šestmestnim zidom, ki ločuje palestinski Zahodni breg od Izraela

ANSA

pomoč, če se s njo ne bo doseglo nič. »To bi lahko pri evropskih davkoplačevalcih sprožilo določeno frustracijo, še posebej spriči gospodarske krize,« je Mogherinijeva povedala po poročanju britanskega časnika Guardian.

Kot je še razkrila, s strani Palestinec, Izraelcev in arabskih držav prihajajo signali, da se mora EU bolj angažirati v bližnjevzhodnem procesu, kar namerava sama izkazati z bližnjim obiskom v regiji. Ta po njenih besedah potrebuje navzočnost EU, da bo v tem trenutku

svoje zgodovine naredila korak naprej.

Nekdanja italijanska zunanja ministrica, ki je novi položaj skupaj s preostalo Evropsko komisijo prevzela v soboto, je še poudarila, da se je z bližnjevzhodnim konfliktom srečala že v mladosti. »Obstaja celotna generacija, ki je rasla skupaj s palestinskim vprašanjem. Jaz sem stara 41 let, s politiko se ukvarjam že od 16 leta, in to je bila glavna tema, ko sem bila v šoli,« je povedala Mogherinijeva, ki se je v svojem doktoratu ukvarjala s političnim islamom.

GORICA - Na pokrajini predstavili načrt, ki vključuje tudi zavod Cankar

Obsežna reorganizacija višješolskega sistema

Goriška pokrajinska odbornica za šolstvo Ilaria Cecot je včeraj uradno predstavila načrt reorganizacije goriškega višješolskega sistema, ki prinaša številne novosti, racionalnejšo razporeditev šol in učnih smeri ter določen denarni prihranek. Gre za drugi poskus reorganizacije, potem ko je pokrajina lanskega predlog zaradi nasprotovanja 40 profesorjev liceja Slataper zamrznila. »Lanski načrt je že užival široko podporo, pozdravili so ga tudi sindikati. Tokrat smo razširili razpravo na profesorje in jih vključili v

proces določanja smernic, zdaj pa smo morali sprejeti odločitve. Načrt, ki ga je odobril pokrajinski odbor, uži-va soglasno podporo večine v pokrajinskem svetu. Vem, da bodo odzivi različni, nekatere odločitve - kot je združitev dveh jezikovnih smeri na šolah z italijanskim učnim jezikom - pa so nepreklicne,« je povedala odbornica. Dodala je, da je uvajanje sprememb v vsakem primeru zapleteno in da bo v tem letu veliko dela. Sama je na razpolago za pogovore s profesorji, starši in dijaki.

Načrt, ki naj bi ga pokrajinski svet odobril do 17. novembra (nato bo pokrajinski odbor izdal ustrezen sklep), bodo udeležili v šolskem letu 2015/2016. V njem so našteje nove učne smeri, med drugim tehniška turistična smer (s poudarkom na učenju tujih jezikov) na zavodu za trgovske dejavnosti Ivan Cankar - o tem smo podrobneje poročali v včerajšnji številki. Sprememba na zavodu s slovenskim učnim jezikom je prišla na pobudo samega profsorskega zbora, tako da ta del reorganizacije ne bi smel biti predmet polemik. Najbolj vroča tema je združitev dveh jezikovnih smeri licejev D'Annunzio in Slataper. Lanski načrt je predvideval ukinitve jezikovne smeri na liceju Slataper, kar je izzvalo protest profesorjev te šole (z vmešavanjem politikov iz istih šolskih krogov), tokrat se je pokrajina odločila za obratno potezo: svojo jezikovno smer bo izgubil licej D'Annunzio, to pa že v prihodnjem šolskem letu. Dijake in profesorje bodo združili v šolskem posloplju v Ulici Diaz. Cecotova je spomnila, da Dežela FJK v svojih smernicah prepoveduje obstoj dveh enakih učnih smeri v istem mestu.

Pomembna novost je tudi ustanovitev evropskega klasičnega liceja v sklopu licejskega pola Dante Alighieri. Značilnost te nove smeri bo večja odprtost do sosednjih držav in tuj učni jezik, ki bo po vsej verjetnosti angleščina. »Težave so birokratske narave, saj nimamo pravilnika. Vsekakor bomo predlagali ministrstvu za šolstvo, naj ustanovi evropski licej,« je povedala Cecotova. V ponedeljek je obiskala slovenski Zavod za šolstvo, kjer so gostitelji izrazili upanje, da bo goriška pokrajina formalizirala čezmejno sodelovanje, ki na osnovi projektov že obstaja, da ne bo vse slonelo samo na dobri volji učnega osebja. V načrtu se

omenja tudi utrditev sodelovanja z avstrijskimi šolami.

Umetnostni licej Max Fabiani bo po novem vključeval tudi glasbeno smer, na italijanskem tehniškem polu pa bodo uvedli smer kemije in proučevanja materialov. V Laškem bo prišlo do združevanja na področju poklicnih zavodov, saj bodo tržiška smer za strojništvo in pomorstvo prešla pod okrilje štarancanskega zavoda Brignoli. Glede šolskih zgradb je največja novost opustitev šole na Trgu Divisione Julia, od koder se bodo dijaki znanstvenega liceja Duca degli Abruzzi preselili na sedež v Ulici Brass. Tam bo zaživel »prvi licejski pol«, ki šteje trenutno 674 vpisanih, medtem ko jih bo v »drugem licejskem polu« v Ulici Diaz okrog 600. Tehniški pol z zavodom Galilei - Fermi Pacassi bo sprejel še dve smeri zavoda D'Annunzio, trenutno obiskuje vse te smeri skoraj tisoč dijakov: na voljo bo tudi šola v Ulici Randaccio. Poklicni zavod Cossar Da Vinci (447 dijakov) ostaja sam. Po ocenah pokrajine naj bi z racionalizacijo prihranili okrog 50.000 evrov na leto: od 25 do 30.000 evrov za ogrevanje, 5000 evrov za redno vzdrževanje, tisoč evrov za vodo, 11.000 evrov za električno energijo in 2000 za telefon in splet.

Pokrajina pa bo goriškimi šolam namenila tudi oglaševalsko kampanjo, za katero bo odštela 10.000 evrov. »Vemo, da imajo humanistične smeri težave z osipom vpisanih, medtem ko so tehniški in poklicni zavodi trenutno uspešnejši. Šole v drugih občinah in pokrajinah znajo dobro prodajati in oglaševati svoje storitve,« je dejala odbornica. Prihodnji teden bo pokrajina objavila razpis, s katerim bo izbrala specializirano agencijo. Njena naloga bo ovrednotiti tukajšnje višje srednje šole v javnosti, da se bo povečalo število vpisanih. (af)

Kanali pod drobnogledom

Onesnažena voda v kopališču Marina Julia je že več let predmet analiz, zadnje od katerih so zadevale tržiške kanale De Dottori, Valentinis, Brancolo in San Giusto. Pri slednjem kanalu so ugotovili, da je močno onesnažen predvsem zaradi vode, ki priteka iz kanalizacije. Junija letos je podjetje Irisacqua na pobudo tržiške občinske uprave izvedlo specifično študijo, na osnovi katere bodo morali izdelati zemljevid odtočnih kanalov, pritokov reke Soče in drugih dejavnikov. Ko bo znana celovitejša slika, bo občina pripravila načrt za obnovo kanalizacije, s katerim bi lahko odločno pripomogla k izboljšanju kakovosti voda na obali.

Čezmejni projekt Safeport

Na sedežu pristaniškega podjetja v Trzinu bo v ponedeljek, 10. novembra, ob 15. uri seminar o čezmejnem projektu Safeport - WP6 in WP7, ki ga sofinancira Evropski sklad za razvoj podeželja. Predmet seminarja bo skupna metodologija zbiranja in analize podatkov za proučevanje delovnih nesreč v pristaniščih. Govor bo tudi o ravnanju z nevarnim blagom, o tozadevnih računalniških programih, o preprečevanju morebitnih nesreč ter o ukrepanju za odpravo njihovih posledic. Sodelujejo tržiška in beneška pristaniška oblast ter Luka Koper.

Jurij Paljk pod lipami

Kulturni center Lojze Bratuž in krožek Anton Gregorčič prirejata jutri ob 20. uri novo srečanje pod lipami, kjer bo gost novinar Jurij Paljk. Pred kratkim je pri Mladinski knjigi izšla njegova knjiga Kaj sploh počnem tukaj, v kateri je objavljen izbor zapisov, ki so v zadnjih petih letih pod istim naslovom, sicer znanim citatom iz Chatwina, izhajali v tedniku Novi glas. Ob avtorju bo spregovoril tudi urednik, sicer prevajalec, pisatelj in literarni kritik Aleš Berger. Srečanje bo v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž.

GORICA - V spomin na Živo

Ustvarjalnost pri mladih spodbujajo s tremi natečaji

Slovensko višješolsko središče

BUMBACA

Skupina profesorjev slovenskega višješolskega centra v Gorici želi spodbuditi ustvarjalnost pri mladih in v ta namen razpisuje literarni, likovni in fotografski natečaj Pot do človeka (Simon Kosovel), ki bo posvečen spominu na dijakinjo Živo Srebrnič. Sodelujejo lahko vsi dijaki, ki obiskujejo slovenski višješolski center. Prispevke morajo izročiti tajništvu tehniškega ali licejskega pola do 8. januarja 2015.

LITERARNI NATEČAJ - Dijaki pošljejo lahko še neobjavljeno prozo (do 3 strani) ali poezijo (do 3 pesmi) ali tudi dramska besedila (odlomki, prizori - do 3 strani) na temo Pot do človeka. Prispevki morajo biti napisani z računalnikom. V eni kuverti naj bodo avtorjevi podatki s šifro (avtorjeva šifra ali psevdonim, njegovo ime in priimek, šola, razred), v drugi pa naj bo zgoraj omenjena zaprta kuverta z avtorjevimi podatki ter priloženo besedilo, označeno samo s šifro. Komisija dobi v branje samo šifrirana besedila, avtorji se razkrijejo po določitvi zmagovalcev. Komisija bo izbrala tri nagrajence. Merila za ocenjevanje so vsebinska izvirnost, izvirna zgradba, jezik in slog z izvirno uporabo slogovnih sredstev, izrazna živost, slikovitost in jezikovna pravilnost. Sodelujoči se bodo lahko udeležili literarne delavnice, ki jo bo-

sta vodili profesorici Marija Kostnapfel in Damiana Devetak.

LIKOVNI NATEČAJ - Likovna dela so lahko v katerikoli likovni tehniki (risbe, stripi...) in na kateremkoli materialu. Vsak sodelujoči lahko pošlje eno likovno delo na razpisano temo, ki ga označi s šifro ali psevdonimom. V zaprti kuverti zraven priloži še šifro ali psevdonim, svoje ime in priimek, šolo, razred, kdaj je delo nastalo ter v največ treh stavkih bistvo likovnega dela.

FOTOGRAFSKI NATEČAJ - Vsak sodelujoči lahko pošlje eno fotografijo. Iz vsebine fotografije mora biti jasno razvidno, kaj predstavlja, in mora biti posneta na temo natečaja. Fotografija ne sme biti starejša od dveh let. Ob fotografiji mora biti naveden datum nastanka in avtorjeva šifra ali psevdonim. Fotografija je lahko posneta v barvni ali črno-beli tehniki in mora biti zapisana tudi v JPG formatu. V zaprti kuverti zraven fotografije zapišite šifro ali psevdonim ter svoje ime in priimek, šolo, razred, ter dodajte tudi opis fotografije v največ treh stavkih. Komisija bo izbrala tri nagrajence iz vsake kategorije. Odločitev komisije je dokončna in nepreklicna. Nagrajevanje najboljših prispevkov bo potekalo ob priliki Prešernove proslave, 9. februarja 2015.

REDIPULJA - Dan državne enotnosti in praznik vojaških sil

Prelita kri kot svarilo

Navzoča tudi predsednica poslanske zbornice Laura Boldrini in poveljnik generalštaba vojske Claudio Graziano

Približno tri tisoč ljudi je včeraj dopoldne prisostvovalo svečanosti pri kostnici v Redipulji ob dnevu državne enotnosti in državnem prazniku vojaških sil. Krajše slovesnosti v spomin na vse padle so se udeležili predsednica poslanske zbornice Laura Boldrini, poveljnik generalštaba italijanske vojske gen. Claudio Graziano, vladni podsekretar za gospodarstvo Giovanni Zanetti in predsednica Dežele Furlanije-Juljske krajine Debora Serracchiani.

Laura Boldrini je položila venec na grob Emanueleja Filiberta, poveljnika tretje armade. Ob robu svečanosti je dejala, da je praznik 4. novembra aktualen, saj se morajo mlajše generacije zavedati, koliko naporov je terjalo združevanje Italije in koliko krvi je bilo prelite v prvi svetovni vojni. »Mladi naj razumejo, da nam demokracija ni bila podarjena. Naša naloga je, da jo ohranimo in spoštujemo demokratske institucije, v prvi vrsti parlament,« je povedala ob robu slovesnosti, po koncu katere se je odpeljala spet na ron-

Laura Boldrini v Redipulji

BUMBACA

ško letališče, saj je morala takoj zatem v Rim. Podsekretar Zanetti je pohvalil italijansko vojsko in poudaril, da bomo dočela počastili spomin na naše prednike, ki so se borili v prvi svetovni vojni, samo »če bomo z enako žilavostjo in vztrajnostjo klju-

bovali sodobnim gospodarskim težavam«. Serracchianijeva je izpostavila, da koncept državne enotnosti ne sme biti samo predmet občasnih slovesnosti, saj je to velik potencial in energija, ki lahko prebudi Italijo in ji pomaga se izviti iz primeža krize.

RUBIJE - Iz temeljev mostu je pred kakim desetletjem pognal brest

Močnejši od kamna

Ljudska modrost, ki kamen postavlja za simbol trdnosti in odpornosti (Trden kot skala!), ne velja zmeraj. Nekatere rastlinske vrste so trdnjše in močnejše od skale. Nagojev in drenov les, elastičen in trd, so stoletja uporabljali kolarji in izdelovalci domačega orodja, značilnosti iz Amerike uvožene robinije (akacije) so kmalu spoznali zlasti vinogradniki in sodarji. Nekatere rastlinske vrste so glede življenjskih pogojev zelo prilagodljive. Iz temeljev železniškega mostu na Vipavi, pri Rubijah, je pred kakšnim desetletjem pognal brest in v nekaj letih razvil bogat koreninski sistem. Drevo, po deblu sodeč staro okrog 20-25 let, odlično uspeva in dobesedno rahlja strukturo iz naravnega kamna, kar je lepo opaziti z roba pokrajinske ceste.

»Junak«, ki odlično uspeva v temeljih osrednjega nosilca ni samotar, saj se tako na prisojni kakor osojni strani mosta razrašča tudi drugo grmičevje. Očitno ni denarja niti za najnujnejše vzdrževanje kamnitega objekta, že spoštljive starosti, ki je bil porušen med prvo svetovno vojno in obnovljen leta 1920.

Je pa na mostu še ena zanimivost, ki kar hitro izginja. Nad manjšim obokom pokrajinske ceste je še mogoče prebrati napis Sovodnje pri Gorici in pod njim, z majhnimi črkami in številkami, vtisnjen (najverjetneje) datum in podpis avtorja napisa. (vk)

Brest je pognal iz temeljev mostu (levo); kamniti objekt so obnovili leta 1920 (desno); napis Sovodnje pri Gorici (spodaj)

BUMBACA

RUPA - Po ponedeljkovi nesreči

Poškodovanci že zapustili bolnišnico

V verižno trčenje so bili vpleteni štirje avtomobili

BUMBACA

Zdravstveno stanje vseh osmih udeležencev ponedeljkove prometne nesreče na državni cesti št. 55 med križiščem s Štrdalto in nekdanjim mejnim prehodom pri Mirnu se izboljšuje; k sreči so utrpeli le lažje poškodbe, tako da naj bi že vsi zapustili goriško oz. tržiško bolnišnico, kamor so jih odpeljali po nesreči. Do verižnega trčenja je prišlo, ko je okrog 18.30 23-letni B.M. izgubil nadzor nad svojim avtomobilom Fiat punto. Mladenec je bil namenjen proti Gorici, vendar je naenkrat zapeljal na nasprotni vozni pas. Najprej je z vzvratnim ogledalcem oplazil avtomobil avtomobil tipa Hyundai ix20, v katerem je sedela 19-letna G.E., zatem je zadel v bok avtomobila Fiat punto, v katerem se je peljal 35-letni S.M.; nazadnje je mladenec čelno trčil v avtomobil tipa Peugeot 306, za volanom katerega je sedel 42-letni S.A. iz Tržiča, poleg njega pa so se peljali še njegova 45-letna žena, sin in hčerka, stara devet in enajst let, ter osemletna nečakinja. Vzroke nesreče preiskujejo prometni policisti iz Tržiča.

GORICA - Kampanja za cepljenje proti gripi

»Jaz se cepim«

Po mestu in drugod po pokrajini so že nalepili plakate tudi v slovenščini

Na Goriškem in sploh po vsej Furlaniji Julijski krajini se je v prejšnjih dneh začela vsakoletna kampanja za cepljenje proti sezonski gripi. Zdravstveno podjetje posebej poziva k cepljenju moške in ženske nad petinšestdesetim letom starosti, za katere je cepljenje brezplačno. Prav tako brezplačno je še za nekatere druge riznične skupine, kot so kronični bolniki in zaposleni v javnih službah primarnega interesa. Kdor se želi cepiti proti sezonski gripi, je naprošen, da se obrne na svojega družinskega zdravnika ali na pristojne službe goriškega zdravstvenega podjetja.

Goriško in tržaško zdravstveno podjetje sta plakate o cepljenju proti gripi natisnili tudi v slovenskem jeziku; v prejšnjih dneh so jih že zalepili po Gorici in drugih krajih goriške pokrajine.

Slovenski plakati za kampanjo cepljenja proti sezonski gripi

FOTO D.R.

NOVA GORICA - Na severnoprimejskih cestah

Zaradi alkohola umrlo 72 ljudi

Policisti bodo v sodelovanju z drugimi institucijami danes izvedli že tradicionalno preventivno akcijo Alkohol ubija - največkrat nedolžne

Novogoriški policisti bodo v sodelovanju z drugimi institucijami danes v središču Nove Gorice izvedli že tradicionalno preventivno akcijo Alkohol ubija - največkrat nedolžne. Na takšen način želijo v predprazničnem času ozaveščati voznike glede te problematike. Na območju novogoriške Policijske uprave je v zadnjih štirinajstih letih zaradi prometnih nesreč, katerih povzročitelji so bili pod vplivom alkohola, umrlo 72 ljudi.

V prvih letošnjih devetih mesecih se je na omenjenem območju zgodilo 652 prometnih nesreč, to je 19 manj kot v istem obdobju lani. Pod vplivom alko-

hola je bilo v navedenem obdobju letošnjega leta 68 povzročiteljev prometnih nesreč, eden izmed njih je povzročil prometno nesrečo s smrtnim izidom. »V prometnih nesrečah s smrtnim izidom je povprečna koncentracija znašala 1,76 grama alkohola na kilogram krvi, pri povzročiteljih prometnih nesreč s telesnimi poškodbami je koncentracija znašala 1,39, pri nesrečah z materialno škodo pa 1,55 grama alkohola na kilogram krvi,« so pojasnili na novogoriški policijski upravi, kjer so v zadnjih devetih mesecih odredili skoraj 9.800 preizkusov alkoholiziranosti med nadzorom cestnega prometa. V 18 primerih je bila stop-

nja alkoholiziranosti tako visoka, da so policisti voznika pridržali do stregitve.

Da bi s preventivno akcijo dosegli čim več voznikov, bodo policisti te dni na posledice vožnje pod vplivom alkohola opozarjali tudi s transparenti, ki bodo izobešeni na mestnih vpadnicah in na mestni hiši. Na prireditvi, ki se bo danes od 11.30 odvijala pred mestno hišo pa bo predvsem mlade nagovarjal znani raper Zlatan Čordić - Zlatko. Navzočim bo podal preventivne nasvete in svetoval kako se lahko zabavajo tudi brez alkohola, še posebej ob prihajajočih martinovanjih in »veselem decembru«.

Na prireditvi pri mestni hiši bodo

postavljene tudi informacijske točke, kjer bodo policisti javnost seznanjali s postopki policije v prometu, predstavili preizkus alkoholiziranosti, obiskovalcem bodo delili različne zloženke s preventivno vsebino, možen bo praktičen preizkus alkotesta, etilometra ... Predstavljena bo tudi mobilna policijska postaja. Poleg policistov se bodo predstavili še gasilci in reševalci, dijaki Srednje prometne šole Tehniškega šolskega centra Nova Gorica pa bodo predstavili očala, ki ponazarjajo simulacijo alkohola in tehnico, ki ponazarja težo udeležencev v vozilih zaradi hitrosti ob prometni nesreči. (km)

SOLKAN - Samo en potencialni najemnik se zanima za nekdanji mejni objekt

Za carinarnico ena ponudba

Za najem nekdanje carinarnice na mejnem prehodu Solkan se zanima samo en potencialni najemnik. Na nedavno zaključen javni razpis, s katerim je novogoriška mestna občina iskala najboljšega ponudnika za najem tega objekta, je namreč prišla samo ena ponudba, so včeraj za Primorski dnevnik pojasnili na občini.

»Komisija je ugotovila, da je ponudba z vidika ponujenega programa ustrezna, popolnost in izpolnjevanje pogojev bo preverjena v naslednjih dneh. V primeru izpolnjevanja vseh pogojev se bo s ponudnikom sklenila pogodba v roku 15 dni od izbire. Ponudnik ima še dodatnih 15 dni za podpis najemne pogodbe,« so še pojasnili na novogoriški mestni upravi.

Občina je nekdanjo carinarnico v Solkanu, tako kot še druga dva nekdanja objekta na meji (na Pristavi in na Erjavčevi ulici) od države brezplačno dobila lanskega decembra. Nepremičnina na Pristavi naj bi bila prenesena na Goriški muzej, a se obe strani o tem še vedno dogovarjata. Neuradno smo izvedeli, da se zanj zanimajo tudi drugi interesi. Na Erjavčevi ulici naj bi v domeni Kinoateljeja zaživel neke vrste kulturni kotiček.

Vsebine pa bo, kot kaže, prva dobila nekdanja carinarnica v Solkanu, ki bo kot dokaj prometna vstopna točka v občino oziroma državo služila ko turistično-informacijska točka. V tej smeri je bil naravnani tudi omenjeni razpis, s katerim je občina iskala najugodnejšega najemnika.

Večnamenski prostor v Solkanu naj bi obiskovalcem nudil pestro turistično-gostinsko ponudbo, obenem pa bi služil tudi kot turistična informacijska točka, saj bo tam urejen tudi poseben kotiček za promocijski material. Najemnik bo v uporabo pridobil skoraj 60 kvadratnih metrov poslovne stavbe, 70 »kvadratov« dvorišča in 100 »kvadratov« travnika. (km)

Solkanska carinarnica

FOTO K.M.

NOVA GORICA - Renški zbor Provox v Kulturnem domu

Večer vojaških napevov

Predvajali so tudi kratki film Krvave solze Soče, ki ga je posnel Ivo Saksida

Nastop moškega pevskega zbora Provox iz Renč je prejšnji teden v goriški Kulturni dom priklical kar lepo število poslušalcev. Šlo je za kulturni večer, ki so ga pevci pod vodstvom dirigenta Mateja Petejana posvetili pesmim iz prve svetovne vojne. V veliki večini primerov gre za napeve, ki so že ponarodeli in so jim sodobnejši zborovski prizvok s priredbami vtisnili znani slovenski skladatelji, med njimi tudi pred dnevi preminuli Pavle Merkù.

Program večera, ki sta ga priredila Kulturni dom in Zveza slovenskih kulturnih društev, je povezovala Magda Kerševan. Med drugim je povedala, da je v pevskem sestavu ves čas prisoten duh iskanja novih poti, ki se razpletajo v smeri družjenja med pevci, obenem pa se prepuščajo lepoti melodije, ki poplaca ves vložen trud. Zbor posega prvenstveno po slovenski pesmi in se pri tem vrača h koreninam naše kulture, srečuje pa se tudi s pesmijo drugih narodov in mojstrov ustvarjanja zborovskih skladb. Letos je petindvajsetčlanski zbor Provox na regijskem tekmovanju v Postojni prejel srebrno kolajno.

Goriški publikli, med katero smo opazili tudi veliko poslušalcev iz raznih krajev novogoriškega območja, so se pevci iz Renč predstavili s petnajstimi pesmimi, ki spominjajo na kruti čas prve svetovne vojne. Ljubiteljem petja so domače izzvenele skladbe Oj ta sovdaški boben, Oblaki so Rudeči, Pelin roža, Soči, Regiment po cesti gre (ob ritmični spremljavi bobna), pa Tam za turškim gričem, ki jo je priredil Pavle Merkù. Zapeli so tudi po eno italijansko in eno furlansko pesem, ki so ji dodali še slovenski prevod. Po dolgem aplavzu so pevci dodali še nepogrešljivo Oj Doberdob.

Med odmorom je bilo na sporedu predvajanje kratkega filma Krvave solze Soče, ki ga je pred leti posnel Ivan Saksida, snemalec in avtor številnih filmskih zapisov. Pri zasnovi filma je sodelovala Astrid Ličen, ki je prispevala besedila k filmu. Gre za filmsko zgodbo, ki je zasnovana kot pripoved reke Soče, neme spremljevalke časa in prostora, ki se s preroško napisanimi verzi Simona Gregorčiča dotakne zgodovinskih dogodkov vojne morije. Petnajstminutni film se na začetku, z mojstrskim pristopom, pomudi nad oblačnim nebom, ki zakriva krasote gorske lepote in napoveduje zlovesče dogajanje v kraljestvu tretjega jezdecapokalipse. Naposled se nebo razjasni in vsa dežela zažari v soncu prijaznejših dni ... Nekaj podrobnosti o filmu je na koncu povedal še sam Saksida, medtem ko se je ob zaključku večera za lepo prireditve vsem zahvalil Igor Komel, predsednik Kulturnega doma. (vip)

Zbor Provox v Kulturnem domu

RONKE - Žalostna zgodba izpred 99 let

Plošča za otroke, ki so umrli v taborišču Wagnerja

Nova plošča na ronškem pokopališču

FOTO C.V.

Med prvo svetovno vojno je smrt doletela več milijonov moških in žensk, med umrlimi civilisti so bili številni otroci. Tudi za naše kraje je bil značilen pojav begunstva, med drugim je iz vasi goriškega Krasa in z Laškega odšlo mnogo domačinov in marsikdo - tudi med najmlajšimi - se nikoli ni vrnil. Na občinskem pokopališču v Ronkah so odkrili ploščo v spomin na otroke, ki so umrli v begunskem taborišču Wagnerja pri Lipnici na avstrijskem Štajerskem.

22. maja 1915 so avstrijske oblasti ukazale prebivalcem Ronk, naj v 48 urah zapustijo svoje domove in premoženje. Eno od taborišč, v katera so jih poslali, je bilo v kraju Wagnerja. V tamkajšnjih barakah je bil prostor za skoraj 20.000 ljudi. Leta 1917, ko se je Avstrija obetala poraz, so se oblasti odločile, da begunce pošljejo spet domov, čeprav je taborišče delovalo še do no-

vembra 1918. Mnogo ljudi se je pred koncem vojne vrnilo v domače Ronke, ki so jih medtem bombardirali. V Wagnerju se je rodilo veliko otrok, 108 mladoletnih beguncev je tam umrlo. Njim je namenjena plošča na ronškem pokopališču, postavili so jo na pobudo občinske uprave in župnije.

V Wagnerju je samo leta 1915 umrlo 1378 ljudi, pretežno zaradi pljučnic in bolezni, kot so ošpice, jetika, škrlatinka in druge. Najšibkejši so bili ravno otroci. Ronški župnik Renzo Boscarol je pojasnil, da sta se župnija in občina hoteli spomniti tega mračnega trenutka v krajevni zgodovini, da bi se poklonili vsem otrokom, ki so tudi danes žrtve vojn. Rončani so pod vodstvom tedanjega župnika Giovannija Battiste Falarija vzpostavili prve stike z občino Wagnerja leta 1952, ko so se odpravili na tamkajšnje italijansko pokopališče.

NOVA GORICA

Italija je zgled

Finančna in gospodarska kriza je spodbudila nove podjetniške trende, ki bi lahko pripomogli k ustvarjanju delovnih mest in zagonu gospodarstva. Med nove gospodarske trende spada tudi socialno podjetništvo, ki v večini evropskih držav doživlja hiter zagon. »Socialno podjetništvo pa je pri nas še na začetku. Težava je v zakonodaji. Imamo samo krovno zakonodajo in strategijo, kar pa ni dovolj. Ni na primer olajšav, ta podjetja so izenačena s »klasičnimi podjetji«. Država torej še ni sprejela ustreznih podzakonskih aktov,« opozarja Črtomir Špacapan, direktor Regijske razvojne agencije (RRA) za severno Primorsko.

Te dni se zaključuje mednarodni projekt Ease&See, ki ga financira Evropska unija s programom Jugovzhodne Evrope. RRA je v njem poleg partnerjev iz Italije, Avstrije, Srbije, Madžarske in Bolgarije projektni partner. Namen omenjenega projekta je vzpostavitev inovativnega socialnega podjetništva z oblikovanjem sodelovalnih modelov med socialnimi podjetji, profitnimi organizacijami, lokalno in državno oblastjo ter investitorji, in sicer na področju celotne jugovzhodne Evrope.

»V okviru tega projekta so bile izvedene številne aktivnosti. Med drugim spoznavanje dobrih praks v tujini, pri nas pa smo ustanovili Informacijsko točko za svetovanje s področja socialnega podjetništva. Deluje v okviru podjetniškega centra na RRA. Tam že beležimo povečano število iskalcev informacij s področja socialnega podjetništva. Predvsem posamezniki se zanimajo, kakšne so prednosti ustanovitve socialnega podjetja, možnosti za podporo novoustanovljenim socialnim podjetjem ter možnosti sodelovanja z drugimi akterji,« našteva Špacapan. Vloga RRA v tem projektu je sicer bila predvsem pri analizi stanja v državi glede povezav med podjetji, socialnimi podjetji in lokalno oziroma državno oblastjo. V Sloveniji je sicer že nekaj socialnih podjetij, ki pa poslujejo v skladu z veljavno zakonodajo. »Kljub temu je v Sloveniji kar nekaj dobrih praks, največ izkušenj na tem področju imajo Italijani. Pri njih je po zgledu socialnega podjetništva ustanovljenih veliko kooperativ, nekaj smo jih tudi obiskali,« zaključuje Špacapan. (km)

ŠTARANCAN Otroška zgodba o malinah

Združenje Tenda per la pace e i diritti vabi otroke med 3. in 6. letom starosti, da se v ponedeljek, 17. novembra, udeležijo bralne predstave »Malina e Lampone, skupaj za mir« izpod peresa Geni Fabrizioja (začetek ob 16.30) v občinski knjižnici v Štarancu. Po buda sodi v sklop projektov Rojani za branje (Nati per leggere) in Form@InNova. Gre za zgodbo za otroke o zadrugi Insieme v bosanskem Bratuncu, ki je nastala po vojni v 90. letih in katere cilj je omogočiti nekdanjim beguncem, da se vrnejo domov, spodbujati spravo in gospodarski razvoj. V središču projekta so ravno maline, iz katerih izdelujejo domačini okusne marmelade in sokove. Otroci bodo prisluhnili pravljici o Malini in Lamponeju, ki prijateljsko sodelujeta. Sledila bo pokušnja marmelad iz Bratunca, tako da bo otrokom jasno, da je zgodba resnična.

GORICA - Vreme Lahko pade 100 litrov vode na kv. meter

Tako civilna zaščita Furlanije Julijske krajine kot slovenska agencija za okolje opozarjata, da se začenja večdnevno obdobje izrazito nestabilnega in pogosto deževnega vremena. Vremenoslovci pričakujejo večjo količino padavin in posledično naraščanje rek, ki bo lahko marsikje povzročalo težave. Za današnji dan pričakujejo močnejše padavine predvsem v Julijskih Alpah; v porečju reke Soče in njenih pritokov lahko pade tudi do okoli 100 litrov dežja na kvadratni meter.

Danes popoldne in v noči na jutrišnji dan naj bi se padavine okrepile in postopno zajele celo Slovenijo, medtem ko naj bi v obalnem pasu Furlanije Julijske krajine padla le manjša količina dežja in naj bi za težave poskrbel močan južni veter. Agencija ARSO opozarja, da bodo lahko močno narasli sprva hudourniki in manjši vodotoki, od jutri naprej tudi večje reke. Zaradi tega obstaja možnost poplavljanja vodotokov. Vremenoslovci priporočajo previdnost in redno spremljanje meteoroloških in hidroloških napovedi in opozoril.

Muzikal The Sisters

V soboto, 8. novembra, ob 20.30 bo v sklopu 24. mednarodnega gledališkega festivala Goriški grad v Kulturnem domu v Gorici zaživel muzikal The Sisters v produkciji gledališke skupine Stella iz Potenze Picene v Markah. Režiser je Maurizio Purifico, vstopnina (izven abonmaja) znaša 12 (redna cena) oziroma 10 evrov (znižana). Festival prireja združenje Terzo Teatro iz Gorice s pokroviteljstvom goriške občine, Fundacije goriške hranilnice in Trgovinske zbornice ter v sodelovanju s Kulturnim domom v Gorici.

Knjižni novosti

V knjigarni Ubik na Korzu Verdi v Gorici bo danes ob 17.30 predstavitev knjige Alessandro Nardon »Il Novellino, Gioacchino l'amanuense e altri racconti«. Z avtorico se bo pogovarjala Emanuela Uccello. Jutri ob 17.30 bo psihologinja Magda Maddalena Marconi predstavila svojo novo knjigo »Mi fido di tek«.

Svečanost na Paljevem

Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij TIGR, območna enota Nova Gorica, Območno združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica in krajevni organizaciji ZB Deskle in Čezsoča prireajo slovesnost ob 70-letnici smrti tigrova in partizana Ferda Kravanje - Petra Skalarja, ki bo v nedeljo, 9. novembra, ob 11. uri pri lovski koči v kraju Paljevo nad Plavami. O liku Ferda Kravanje bo govoril Gorazd Humar. V slavnostnem programu bodo sodelovali Andrej Maffi, župan občine Kanal ob Soči, moški pevski zbor Kazimir Nanut iz Kanala, pihalni orkester Salonit Anhovo, recitatorji iz osnovne šole Deskle in harmonikarji. V slučaju slabega vremena bo proslava v lovski koči na Paljevem. Dostop do Paljeva je iz križišča (zaviti desno) v središču kraja Plave.

Knjižni četrtek v Trzinu

V občinski knjižnici v Trzinu so Knjižni četrtki na sporedu ob 18. uri: jutri bo Sonia Della Libera predstavila svoj roman »Angeli senza pretese«.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80220.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevo-red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
OBCINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

Gledališče

GLEDALIŠKA REVIIJA »A TEATRO CON L'ARMONIA« ob 16. uri: v nedeljo, 9. novembra, v gledališču San Nicolò v Ul. I. Maggio 84 v Trzinu »Forsi che sì... Forsi che no« (Riccardo Fortuna po zamisli Christopherja Duranga), nastopa gledališka skupina Il Gabbiano iz Trsta. V nedeljo, 16. novembra, v župnijskem gledališču Pija X. v Ul. De Amicis 10 v Štarančanu »Jack Calcagno. Un Americano a Trieste« (Leonardo Zannier), nastopa gledališka skupina Compagnia de l'armonia; več na www.teatroarmonia.it.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI v sodelovanju s Kulturnim domom in s Kulturnim centrom Lojze Bratuž: 24. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »1914-1918. Trst, mesto v vojni«; 27. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »Prizma optimizma«; 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Košute »Zlati prah imaš v očeh«; 26. januarja 2015 ob 20.30 v Kulturnem domu »Kabaret zlatih let«; 6. marca ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Štirje pianisti za dva klavirja« (Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev, Giuseppe Guarrera); 27. marca ob 20.30 v gledališču Verdi »Nora Gregor - Skriti kontinent spomina«; 20. aprila ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Hlapci«; 25. maja ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž: »Obiski«; informacije in vpisovanje pri blagajni Kulturnega doma v Gorici v Ul. Brass 20 od ponedeljka do petka 10.00-13.00 in 15.00-18.00 (tel. 0481-33288).

V OBCINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: 13. novembra ob 21. uri gledališka predstava »Forbici & follia«, nastopajo Roberto Ciufoli, Nino Formicola, Milena Miconi, Max Pisu, Nini Salerno, Barbara Terrinoni; informacije in predprodaja vstopnic po tel. 0481-532317, več na www.artistiasociatigorizia.it.

Mali oglasi

IZPRAZNUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja itd., popravljam pohištvo, lesena polkna, okna in vrata; tel. 340-2719034.

PRODAJAM akacijeva drva; tel. 0481-390238 ob uri obedov.

V ŠTEVERJANU oddamo 80 kv.m veliko opremljeno stanovanje; informacije po tel. 329-7265005.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.25 - 19.40 - 22.00 »Guardiani della galassia«. Dvorana 2: 17.45 - 20.20 »Il giovane favoloso«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Confusi e felici«.

DANES V TRZINU
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.30 - 22.15 »Dracula Untold«. Dvorana 2: 17.15 »Un fantasma per amico«; 19.30 - 22.10 »The Judge«. Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Guardiani della galassia«. Dvorana 4: 17.10 - 20.00 - 22.00 »Confusi e felici«. Dvorana 5: 17.20 - 20.20 »Il giovane favoloso«.

Izleti

SPDG prireja 16. novembra martinov pohod na Vitovlje, z družabnostjo v popoldanskem času. Zmerne hoje (s spoznavanjem naravne in kulturne dediščine) bo dve uri in pol. Začetek pohoda pri prireditvenem prostoru na Vitovljah; informacije in prijave po tel. 0481-390826 (Fanika, v večernih urah), tel. 338-3550948 (Mitja) in na sedežu društva ob četrtkih med 19. in 20. uro, tel. 0481-532358.

SPDG prireja v nedeljo, 9. novembra, izlet na Pršivec (1761 m) nad Bohinjem. Od Stare Fužine čez Vogar približno 3.30 ure do vrha. Sestop mimo planin Viševnik, pri jezeru in Vogarja do izhodišča pribl. 3 ure. Izlet zahteva primerno telesno pripravljenost. Obvezna prijava v četrtek, 6. novembra, med 19. in 20. uro na društvenem sedežu v KB Centru v Gorici, tel. 0481-532358.

PLANINSKA KOČA TRSTELJ vabi na »3. Gecov pohod« v nedeljo, 9. novembra. Start bo ob 9. uri na zbirnem mestu ob igrišču v Gorjanskem. V vasi Lipa bo predvidoma ob 10.30 uri krajši postanek ob čajanki. V koči na Trstelu bo pohodnikom na voljo enolončnica s pijačo.

Razstave

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo do 10. novembra na ogled samostojna razstava slikarke Silve Stantič Prinčič.

NARAVOSLOVNI IN GEOLOŠKI MUZEJ bo združenje naravoslovcev Alviše Comel slovesno odprlo v soboto, 15. novembra, ob 15. uri v nekdanji osnovni šoli v Ul. Brigata Avellino v Gorici. Odprtje bodo pospremili z razstavo školk in hroščev z vsega sveta.

KRMINSKO DRUŠTVO AUSTRIA vabi v dvorano v Ul. Matteotti 14 v Krminu na ogled dokumentarne razstave o prvi svetovni vojni na srbskem bojišču v letih 1914-1915 ter o tragediji vojnih ujetnikov; do 16. novembra 9.00-13.00, 15.00-19.00, zaprta ob nedeljah popoldne.

V GALERIJI ARS nad Katoliško knjigarno na Travniku v Gorici je odprta likovna razstava koroškega umetnika Kristijana Sadnikarja; do 20. novembra od torka do sobote ob urnikih knjigarne.

Koncerti

HARMONIKARSKI GLASBENI VEČER v Bukovici bo v dvorani Zorana Mušiča kulturnega društva Bukovica v četrtek, 6. novembra, ob 20. uri. Nastopila bosta skupina mladih harmonikarjev, ki prihajajo iz Benečije, Gorice, Videmske pokrajine in Slovenije Accordion Group 4-8 8-16 in instrumentalni trio Etnoploč, ki ga sestavljajo Aleksander Ipavec (harmonika, bandoneon), Piero Purini (saksofon, duduk) in Matej Špacapan (trobenta, didgeridoo). Predstavili bodo tudi harmoniko Leonardo da Vinci, ki je edinstven instrument, tako po videzu kot zvoku. Rezervacija vstopnic po tel. 00386-31571365 ali na vstopnice@gdnova.si.

OBCINA RONKE v sodelovanju z občinsko knjižnico prireja v avditoriju v Ronkah niz koncertov z naslovom »Autunno da sfogliare e da ascoltare« ob četrtkih ob 20.30: 6. novembra Tommaso Bisiak - flauta, Sergio Giangaspero - kitara, Andrea zullian - kontrabas (izvajali bodo Machada, Zulliana, Villa-Lobosa, Piazzollo).

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 7. novembra, ob 20.45 nastopata violinista Hae-Sun Kang (Južna Koreja) in Fulvio Luciani (Italija); informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

V LOKALU IL CARSO IN CORSO na Korzu del Popolo 11 v Trzinu bo 7. novembra ob 21. uri iz niza »Jazz in Progress 2014-15« koncert kvarteta Zvuk Smonkiana; vstop prost, več na www.ilcarsoincorso.it.

Obvestila

SKRD JADRO organizira ob četrtkih delavnico za aranžiranje slik iz suhega cvetja z Vilmo Cotič na sedežu društva v Romjanu; informacije po tel. 0481-776123 (Štefanja).

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško obvešča udeležence martinovanja, ki bo v soboto, 8. novembra, pri Šterku pri Novi Gorici, da bo odpeljal avtobus ob 17. uri iz Jamelj, nato s postanki v Doberdobu, na Poljanah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču, v Podgori pri telovadnici, pri vagi v Pevmi in na trgu Medaglie d'oro na Goriškem. Pričetek srečanja ob 18. uri. Organizatorji priporočajo točnost, obenem sporočajo, da je še nekaj prostih mest.

LIONS KLUB DOBROVO vabi na tradicionalno dobrodelno martinovanje v soboto, 8. novembra, ob 18. uri v dvorani Vinske kleti Goriška Brda; rezervacije na naslov hedvika.jelincic@siol.net.

ALCI obvešča, da bo v soboto 8. novembra, od 15. do 18. ure na sporedu novembrska delavnica Družinskih postavitev. Prijave: marisa@zskd.eu, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00), ali SMS na tel. 327-0340677.

TRŽNI SEJEM PERUTNIŠTVA in pridelkov iz naših krajev bo potekal pri parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, v soboto, 8. novembra, med 8. in 13. uro; informacije po tel. 333-4318338.

ZAHVALNA NEDELJA V PODGORI bo 9. novembra pred cerkvijo Sv. Justa: ob 9.30 zbirališče traktorjev, ob 10. uri maša, blagoslov kruha, vina, ter kmečkih pridelkov in traktorjev, ob 11.15 odhod traktorjev po vasi, ob 12.30 kosilo v prostorih krajevne skupnosti Podgora. Sodelovali bodo društvo krajevna skupnost Podgora, PD Podgora, združenje krajevna skupnost Pevma-Štmaver-Oslavje, KD Sabotin, župnija Sv. Justa Mučenca, goriško pokrajinsko združenje Coldiretti, rekreacijsko društvo Calvario.

ZDRUŽENJE INTERCULTURA obvešča, da zapade 10. novembra rok za vložitev prošnje za štipendijo, ki bo omogočala enoletno bivanje in izobraževanje v tujini v šolskem letu 2015-2016 za mlade, ki so se rodili med 1. julijem 1997 in 31. avgustom 2000. Obrazec je na voljo na spletni strani <http://www.intercultura.it/Borse-di-studio-offerte-da-sponsor-/>. Informacije v tiskovnem uradu Intercultura (tel. 02-48513586, comunicazione@intercultura.it ali na spletnih straneh www.fondazioneintercultura.org, www.intercultura.it).

SINDIKAT UPOKOJENCEV za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireja v soboto, 20. decembra, vsakoletno druženje z včlanjevanjem, ki se bo začelo ob 11. uri v cerkvi Srca Jezusovega za mašo v spomin na rajne, sledilo bo srečanje v restavraciji Tre Soli Goriziani; vpisovanje do 13. decembra oz. do zasedbe mest na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 ali po tel. 0481-533321.

Prireditve

»**KNJIŽNI ČETRTEKI - I GIOVEDI' DEL LIBRO**« v občinski knjižnici v Trzinu ob 18. uri: 6. novembra bo Sonia Della Libera predstavila svoj roman »Angeli senza pretese«.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek Anton Gregorčič vabita v četrtek, 6. novembra, ob 20. uri na novo srečanje pod lipami, tokrat s časnikarjem Jurijem Paljkom ob izidu njegove knjige z naslovom »Kaj sploh počnem tukaj«. O izboru zapisov, ki so v zadnjih petih letih pod istim naslovom izhajali v tedniku Novi glas, bo ob avtorju spregovoril tudi urednik, sicer prevajalec, pisatelj in literarni kritik Aleš Berger.

V LOKANDI »CASA VERSA 1834« družine Zotter v Ul. Gorizia 25 v Versi pri Romansu bo v četrtek, 6. novembra, ob 20.30 predstavitev DVD-ja »Langobardi apud Aesontium«. Potekalo bo tudi nagrajevanje fotografskega ex-temporeja »Romans Langobardorum, scorcii dal passato«.

V NOVOGORIŠKI KNJIŽNICI FRANCESCA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo v sklopu niza »Literarni četrtki« 6. novembra ob 18. uri štednica Marjeta Žebovec predstavila štiri knjige z besedili slovenskih književnikov na temo prve svetovne vojne.

OBCINA RONKE v sodelovanju z občinsko knjižnico prireja v avditoriju v Ronkah niz srečanj z avtorji z naslovom »Autunno da sfogliare e da ascoltare« ob petkih ob 18.30: 7. novembra: Lucia Goracci, »Donna professione inviata«, dialog z novinarko Rai vodi Luca Perrino; 14. novembra Patrizia Sanguineti, »Il falco a due teste«, predstavlja Marina Dorsi; 21. novembra Fabio Favretto, »Il passo« predstavlja Rossana Vesnaver; 28. novembra Pino Roveredo, »Ballando con Cecilia«, predstavlja Rossana Vesnaver; 5. decembra Luigi Nacci, »Alzati e cam-

mina«, predstavlja Furio Pillan in Emilio Rigatti; 12. decembra Pierluigi Di Piazza, »Compagni di strada«, predstavlja Andrea Bellavite. Gianluca Barnabà bo razstavljal svoje fotografije z naslovom »Semplici vedute«.

SEŠIVALNICA SPOMINA: jesenski večeri dokumentarnega filma ob 19. uri v Pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju: 7. novembra »Moja meja« (scenarij in režija Nadje Velušček in Anje Medved); 21. novembra »Mama Evropa« (scenarij Petre Seliškar in Terre Ferro Seliškar, režija Petre Seliškar). Večere organizira Zavod Kinokašča v sodelovanju z občine Miren-Kostanjevica in Kinoateljejem in se bodo zaključili s prijateljskim druženjem.

V OBCINSKI KNJIŽNICI V RONKAH bodo pravljčne urice v slovensčini z naslovom »Kotiček čudežnih pravljič« potekale med 17. in 18. uro 12., 19. in 26. novembra, ter 10. decembra. Pravljičice bo prebiral Andreja Grom. Pravljične urice v italijanščini za otroke do 3. leta starosti bodo potekale 10., 17. in 24. novembra ter 1. decembra, za otroke med 4. in 7. letom starosti pa 11., 18. in 25. novembra ter 2. in 9. decembra. 27. novembra in 8. decembra bodo dijaki višje šole Pertini iz Trziča vodili bralne in kreativne laboratorije; informacije po tel. 0481-477205.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ IN KROŽEK ANTON GREGORČIČ vabita v četrtek, 13. novembra, ob 20. uri v KC Lojze Bratuž v Gorici na novo srečanje pod lipami z naslovom »Slovinci v Reziji?«, kjer bo govora o pravnem položaju in dejanskem življenju slovenske jezikovne manjšine. Na večeru, ki bo posvečen dolini Rezije, bodo spregovorili avtor znanstvene monografije Dejan Valentinčič ter družbeno kulturna delavca iz Rezije Sandro Quaglia in Pamela Pielich.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj vabi na predstavitev zgodovinskega koledarja o prvi svetovni vojni, ki bo v petek, 14. novembra, ob 20. uri v dvorani kulturnega centra v Jamljah. Nastopili bodo MPZ Fantje izpod Grmade, ženska vokalna skupina Elianico iz Foljana-Redipulje, skupina Sentieri di pace iz Foljana-Redipulje. Predstavitel bo vodil Mitja Juren.

Pogrebi

DANES V SOVODNJAH: 14.00, Vito Cijan (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.45) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V FOLJANU: 14.00, Giovanni Cebula (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.20) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRZINU: 10.50, Lucilla Tognan vd. Leschiutta iz bolnišnice v baziliko Sv. Ambroža, sledila bo upepelitev.

DANES V BEGLIANU PRI ŠKOCJANU: 10.30, Leonilda Fazio por. Bullian (iz bolnišnice v Trzinu) v cerkvi in na pokopališču.

V 85. letu starosti nas je zapustil naš dragi

Vito Cijan

Žalostno vest sporočajo

sin Marko in hči Viviana, zet Michele, Erika in Anwar, Karin in Andrea

Pogreb bo v sredo, 5. novembra, ob 14. uri v cerkvi v Sovodnjah.

Sovodnje ob Soči, 5. novembra 2014

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje **35**

Objavo v dnevniku je omogočil avtor
Miro Simčič
knjigo je izdala založba

būca
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47
Spletna knjigarna www.buca.si

Čas nadomestkov in vojnih davkov

Skrajna stiska pa je porajala nepričakovane inovacije na vseh področjih. Časopisi so objavili sliko slamnatega plašča, ki so ga vojaki uspešno uporabili na fronti. Plašč je sicer bil zelo okoren, bolj je bil podoben stoječemu šotoru kot oblačilu, in ni nič kaj eleganten, toda vojake v gorah je uspešno varoval pred mrazom. Ilustrirani glasnik je objavil fotografijo, ki je prikazovala, kako kmetje iz Idrije izdelujejo zaščitne škornje iz slame. Kaj podobnega si lahko omislijo tudi v zaledju v mrzlih stanovanjih, so predlagali časopisi, saj je premoga primanjkovalo, in to kljub temu, da so se zaloge ob premogovnikih povečevale. Tudi drv ni bilo mogoče kupiti, saj ni bilo dovolj sekačev in drugih delavcev. Kopriva je postala pomembna rastlina, so opozarjali časopisi, pa naj bo zelena ali suha. Dr. Oskar Richter je iznašel cenen način pridobivanja predilnih vlaken za tekstilno industrijo iz koprive.

Vojni čevlji so bili prav tako nov izum, ki ga je porodilo pomanjkanje: imeli so lesen podplat in so bili bistveno cenejši od usnjenih. Otroški vojni čevlji so stali blizu sedem kron, čevlji za odrasle so bili enkrat dražji. Na Dunaju so tri prodajalce čevljev obsodili na štiri leta težke ječe, saj so vojski podtaknili čevlje s kartonskimi podplati. Tovarna Peko iz Ljubljane (lastnik Peter Kozina) je prek časopisnih oglasov starim strankam ponujala zadnjo priložnost, da si zagotovijo usnjene čevlje, saj jih v prihodnje zaradi pomanjkanja surovin ne bo več.

Konec julija 1916 je Kovinska centrala z Dunaja napovedala zasig kovinskega orodja iz zasebnih gospodinjstev. Na Dunaju se je pobiranje orodja začelo sredi avgusta, drugod po monarhiji pa že julija. Centrala je zagotavljala visoke cene, takojšnje plačilo in lažjo nabavo nadomestnega orodja. Že na začetku leta pa so morali gostilničarji oddati vso medenino in bakreno posodo, v nasprotnem primeru so jim grozile hude kazni, tudi večmesečni zapor.

Pomanjkanje je pritiskalo na vseh koncih, toda sredi maja se je v dvojni monarhiji okrepil optimizem. Setev je to leto zelo dobro uspela, vlage v zemlji je bilo dovolj, država je poskrbela za obdelovanje novih prostranih polj na osvojenih ozemljih na Balkanu in v Rusiji. Dobički železnice so ravno tako lepo naraščali. Davki od žganja so se tudi zelo povečali, zmanjšali pa so se proračunski prihodki od piva, saj je bilo ječmen prepovedano uporabljati za proizvodnjo piva.

Tudi javnega življenja vojna ni prekinila, čeprav plesov v vojnem času ni bilo. Na Dunaju je bilo na primer odprtih kar dvanajst gledališč, ki so bila vedno nabito polna in so celo podaljševala sezono. Tudi kinematografi so začeli rasti kot gobe po dežju. Posli z vrednostnimi papirji so cveteli, ljudje so marljivo nalagali denar v hipoteke. Le gradbeništvo je v vojnem času krepko opešalo: ni bilo delovne sile in stavbnega materiala. Svojih pet minut pa so dočakale ženske. Povsod jih je bilo mogoče videti kot sprevednice in voznice tramvajev. Ponujalo se jim je res obilo dela v prometu, kmetijstvu in vojni industriji.

Septembra so časopisi napovedali peto vojno posojilo. V štirih predhodnih so nabrali kar trinajst in pol milijard kron, vsako leto pa je morala država za izplačilo obresti na ta posojila zagotoviti skoraj 800 milijonov kron. Že v prejšnjem letu so dvignili davke na žganje, darila, tobak in zavarovalnine, novih 50 milijonov kron pa naj bi pridobili z zvišanjem davka na pivo. Pribitki k davkom so se znova povečali, toda davčni sistem naj bi, kot so bralce tolažili časopisi, v prihodnje ostal nespremenjen.

Prvi letalski napadi

Vojna je sicer v glavnem potekala na frontah, toda tudi civilisti so vojne strahote kmalu občutili na lastni koži. Tako so v nedeljo, 20. februarja, italijanski bombniki napadli Ljubljano; na mesto in okolico so odvrgli štirideset bomb. Prebivalstvo se ni ustrašilo, radovednost je bila večja od previdnosti, tako da so Ljubljancani z ulic opazovali spektakel, kakšnega še niso videli. Bombe niso nikjer naredile večje škode, saj so bili piloti dokaj nenatančni. V bližini ljubljanske cukrarne pa je bomba sicer zgrešila poslopje in ranila nekega dečka, ki je pozneje menda umrl. Ista granata je baje ranila tudi dva konja.

Italijanska letala so večkrat bombardirala tudi Postojno, sedež Borojevičevega poveljstva. Da bi zaščitila prebivalstvo in vojake, je avstro-ogrsko vojska v mestu skopala dve veliki kaverni. Na Soviču so postavili protiletalski top, ki pa ga je razneslo, tako da je Postojna ostala brez protiletalske zaščite. Kako so potekali italijanski letalski napadi, je v svojih zapisih opisal Andrej Ažman. Na začetku italijanska letala niso metala bomb in ljudje so z zanimanjem opazovali ta čudež sodobne tehnike. V cerkvenem zvoniku je bila vojaška straža, ki je z zvonovi opozarjala prebivalstvo, naj se umakne na varno. 2. aprila 1916 je priletela skupina štirih italijanskih bombnikov, ki so odvrgli štirideset bomb. Večina jih je padla v mehko zemljo, ena pa je eksplodirala v bližini hotela Grand, kjer je imelo sedež Borojevičovo poveljstvo. Na hotelu so popokale vse šipe. Druga bomba je padla na vojaško barako blizu hotela Grand. Dva vojaka je bomba raztrgala, da sta bila na mestu mrtva, dva sta bila težko ranjena in sta pozneje umrla, štirje pa so bili lažje ranjeni. Italijani so očitno dobro vedeli, kje je Borojevičovo poveljstvo. Vse štiri vojake so naenkrat pokopali na postojnskem vojaškem pokopališču, pogreba se je udeležil tudi general Borojevič. Po tem napadu so v Postojno prispeli trije hitrostrelni topovi, ki so bili nameščeni v različnih delih mesta, tako da so sovražna letala lahko zajeli v križni ogenj. Postojna je dobila tudi sireno, in ko je prišlo do preplaha, je bila cesta proti Postojnski jami polna ljudi, ki so v njej iskali varno krajte.

Po končani šesti soški bitki je vojski dvojne monarhije uspelo zadržati položaje z začetka vojne samo na srednjem in zgornjem delu Posočja. Globalne razmere na evropskih bojiščih so bile po vstopu Romunije v vojno za centralne sile neugodne in to je želelo italijansko vojno poveljstvo dodobra izkristiti. Mesec dni po koncu šeste bitke na Soči, 14.

septembra, je italijanska armada s sedmo bitko na Soči nadaljevala tam, kjer je prenehala na koncu zadnje ofenzive. Ta bitka je trajala samo do 18. septembra. Do konca leta je italijanska vojska izvedla tri dokaj kratke bitke, saj je najdaljša trajala samo pet dni, drugi dve sta bili še krajši.

Glavni napad v sedmi bitki so izvedle enote 3. armade generala vojvode d'Aoste preko hriba Fajti na Krasu proti Trstelu. Dokončno so želeli zločiti v strmino potisnjeno obrambo nasprotnika na Krasu ter se polastiti desnega boka Grmade, hriba, s katerega je mogoče Trst videti kot na dlani. Po uspehu na tem odseku bi napadli višje na severu proti Vipavski dolini in tako nadoknadili tisto, kar so zamudili v sklepnem delu operacij pri osvajanju goriškega mostišča.

Borojevičeve čete pa so bile tokrat kljub vsemu v precej boljšem položaju kot pred enim mesecem. Generalu je uspelo okrepiti enote, tudi s topniškimi izstrelki ni bil več tako na tesnem kot v šesti bitki. Gost zaporni ogenj je presenetil napadalce, saj branilci tokrat niso varčevali s topniškimi izstrelki.

Na voljo so imeli novo neprijetno presenečenje za italijansko pehoto: razen ročnih granat so jih v bojih od blizu pričakali z metalci plamena in solzilca. Smrtonosne »inovacije« z zahodnega bojišča so se hitro prenašale tudi drugam. Močna obramba in kmalu zatem tudi ostri protinapadi branilcev so presenetili napadalce, ki so se po neuspešnih napadih povsod bolj ali manj vrnili na stare položaje. Tudi napade na goriškem odseku je obramba uspešno odbila.

Sedma bitka je tako trajala le štiri dni. Avstro-ogrsko stran se je uspešno ubranila, saj je bila italijanska premoč tokrat bistveno manjša kot v šesti bitki. Ustvarjeno je bilo razmerje sil, ki je bilo še vedno v škodo branilcev, toda avstro-ogrsko stran je to razliko v moči lahko zdržala. Začeli so se ponavljati prizori, italijanski strani dobro znani iz prvih petih bitk. Vrstili so se množični neuspešni napadi pehote, ki so bili krvavo plačani z množico mrtvih in ranjenih.

General Cadorna je krivdo za neuspeh tokrat prvič zvrnil na navadne vojake, na njihovo pomanjkanje borbenega duha, in to samo nekaj tednov po tem, ko je uradna italijanska propaganda po zavzetju Gorice na ves glas hvalila ravno borbeno moralno in junaškega duha svojih vojakov.

Upadanje bojne morale

Po sedmi bitki pa ni prišlo do pravega zatišja, saj so se vsak dan vrstili topniški in pehotni spopadi, z večjimi ali manjšimi praskami na celotnem bojišču. Zlasti je bilo dejavno italijansko topništvo, ki je nasprotniku povzročalo precejšnje izgube in mu onemogočalo nemotene premike moštva. Italijansko poveljstvo je imelo nov načrt: nadaljevati prodor proti Trstelu na Krasu ter od reke Vipave do Šempetra pri Gorici. Skratka, osma soška ofenziva je bila v vseh pogledih nadaljevanje prejšnje, tako

Ob naslovu: po spodletelu napadu na doberdobsko planoto Italijani pobirajo svoje padle vojake; zgoraj: zračni posnetek italijanskega letalstva banjše planote.

po ciljih in, kot se bo pokazalo na koncu, tudi po pičlih rezultatih za italijansko stran. Obramba je zgradila novo črto strelskih jarkov in utrdbo uro hoda od prve frontne črte od Devina, Grmade, Koštanjevice do Fajti hriba, da bi zmanjšala svoje izgube. Tako so povečali območje delovanja italijanskega topništva in poslabšali njegovo učinkovitost.

Osma bitka se je začela kmalu po koncu sedme, že 9. oktobra, in ravno tako je trajala le štiri dni. Italijani so v oster spopad pošiljali vedno nove čete. Grmado je bilo težko osvojiti z direktnim napadom, veliko lažje bi padla z osvojitvijo Komenske planote. Zato so tako vztrajno napadali pri Opatjem selu in že ogrozili novo obrambno črto avstro-ogrsko vojske. Ta je z velikimi težavami zbrala sile za protinapad in odbila sovražnika, ki je neposredno ogrožal Novo vas in Lokvice. Madžarski polk, ki je prispel v rezervnih položajev, je napadalca ustavil in ga vrnil na izhodiščni položaj.

Preboj italijanske vojske proti Trstu je bil tudi tokrat ustavljen, v tej ofenzivi pa so se Italijani premaknili kilometer in pol bliže Trstu. Borojevičeve sile so bile znova na koncu svojih moči, na njihovo srečo je bil sovražnik v podobnem položaju in je prenehal napadati.

Po treh tednih predaha so Italijani znova napadli. Deveta soška bitka se je začela 31. oktobra, dan pred dnevom mrtvih, na odseku od hriba Sv. Marka pri Gorici do morja. Njen osrednji cilj je bil še vedno odločni preboj italijanske vojske proti Trstu. Napadalec je imel dvakratno premoč v vojaštvu in trikratno v topovskih cevih. Vojska dvojne monarhije je imela tokrat sicer deset bataljonov več kot v predhodni bitki, toda sovražnik jih je potisnil na neustrezen kamnit kraški teren, na katerem se je bilo težko vkopavati.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **9.35** Linea Verde **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Show: Torto o ragione? **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Carosello Reloaded **21.15** Serija: Velvet **22.45** Serija: Miss Fisher – Delitti e misteri **23.40** Talk show: Porta a porta

RAI2

7.10 Nad.: Heartland **8.35** Nad.: Le sorelle McLeod **10.00** 13.30, 17.45 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30, 23.10 Dnevnik in vreme **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.00** Sportna rubrika **18.50** Serija: N.C.I.S. – Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Impazienti

21.10 Film: Soul Surfer (dram., '11) **23.25** Emozioni

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.00** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Cultura – Il tempo e la storia **15.10** Nad.: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Variete: Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

12.00 16.35 La vita segreta di una teenager americana **12.45** 17.20 Joan of Arcadia **13.30** Heroes **14.15** 20.20 Beauty and the Beast **15.00** 19.35 Streghe **15.45** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.50** Greek **17.15** Novice **18.05** Robin Hood **18.50** La spada della verità **21.10** Luther

23.10 Film: Top Gun (akc., i. T. Cruise)

RAIS

13.20 Europa Street Art **13.55** I grandi fenomeni della natura **14.50** Wild Italy **15.45** Film: Campane e martello (dram.) **17.15** Scaramouche Scaramouche **17.40** Novice **17.45** 23.15 David Letterman Show **18.35** Trans Europe Express **19.35** Gli impressionisti **20.35** Passepartout **21.15** Inventare il tempo **22.10** Ubiq – Fiducia **22.40** Cult Book **0.05** Ghiaccio bollente

RAI MOVIE

14.10 Film: Gli inesorabili (western) **16.15** Film: Amore e matrimonio (kom.) **17.45** Novice **17.50** Film: Il ritorno di Zanna Bian-

SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (21. oktobra 2014)

Vodoravno: romantika, Prater, Aleš Sever, samolet, Nick, Nanos, carina, Učo, Erin, namernost, J.N., troske, Be, A.E., ii, Studenica, admiral, Tar, Nat, D.F., ionij, Arkansas, Ian, Adam, vtis, vnebohod, INA, kačice, Karasi, Ati, A.N., Ret, Natta, NAR; na sliki: Učo Jurkič.

ca (pust.) **19.35** Film: The Clan (kom., It., '04, i. C. De Sica) **21.15** Film: Indovina chi (kom., '05, i. A. Kutcher)

23.05 Film: L'indiscreto fascino del peccato (kom.)

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: Un posto al sole **12.15** Nad.: Betty la Fea **13.00** 19.15 Nad.: Terra Nostra **13.55** Serija: Last Cop – L'ultimo sbirro **15.35** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.40** Rubrika **15.45** Nad.: Una buona stagione **17.35** 0.45 Novice **17.40** Nad.: Pasion prohibida **20.10** Nad.: Un medico in famiglia **21.10** Serija: L'ispettore Coliandro **23.00** Serija: Squadra Speciale Vienna **23.50** Autoritratti

RETE4

6.50 Nad.: Zorro **7.10** Serija: Hunter **8.05** Nad.: Cuore ribelle **9.30** Serija: Carabinieri **10.35** Sai cosa mangi? **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.40** Film: U-122 Assalto al Queen Mary **19.35** Nad.: Il segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.10** Serija: The Mentalist **23.05** Serija: Bones

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 20.00, 23.45 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.15** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il segreto **17.00** Show: Pomeriggi cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.20** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **20.40** Champions League: Bayern Monaco – Roma **22.45** Champions League Speciale

ITALIA1

7.05 Nan.: La vita secondo Jim **7.30** Nan.: Mike & Molly **8.25** Serija: Psych **10.25** Serija: The Closer **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Sport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: The Big Bang Theory **15.50** Nan.: How I Met Your Mother **16.45** Serija: Chuck **19.20** Serija: C.S.I. - New York **21.10** Show: Le Iene Show **0.00** Show: Invincibili

IRIS

11.15 Film: Armiamoci e partite! (kom.) **13.10** 19.10 Serija: Hazzard **15.20** Film: Tre croci per non morire (western) **17.10** Film: Culastriscie nobile veneziano (kom.) **21.00** Film: Ricordati di me (kom., It., '02) **23.10** Film: Somewhere (dram., '10, r. S. Coppola)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.50 Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Film: Murder 101 **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** Otto e mezzo **21.10** Nad.: Grey's Anatomy **0.10** La mala educaxxxion

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** 14.05 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di Benedetta **10.00** 19.00 Chef per un giorno **11.00** 20.05 Cuochi e fiamme **16.50** 21.10 SOS Tata **0.10** La mala educaxxxion

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rubrika: Le ricette di Giorgio **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Italia da scoprire **12.45** Italia economia e prometeo **13.00** Peccati in tavola **13.45** Kosarka **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.00** Happy hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Ara pacis

LAEFFE

13.45 19.45 Novice **14.05** 18.00 Serija: Jamie Oliver in America **15.00** Serija: L'archeologo vagabondo **16.05** Grand Designs **17.05** 20.15 Serija: Racconti dalle città di mare **18.55** Serija: Bourdain – Senza prenotazione **19.55** Dalla A a LaEffe **21.10** Marco Paolini racconta **21.20** Marco Paolini – Il Milione **22.55** Serija: Omicidi tra i fiordi

CIELO

12.15 Hell's Kitchen **13.00** 14.30, 15.30 MasterChef **13.30** 17.30 Buying & Selling **15.15** Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari **19.15** Serija: Affari al buio **20.15** Serija: Affari di famiglia **21.10** Film: Awake – Anestesia cosciente (dram., '07, i. J. Alba) **22.45** Stop & Gol

DMAX

12.35 Property Wars **13.25** Container Wars **14.15** 20.20 Banco dei pugni **15.10** Turtleman **16.00** River Monsters **16.50** Affari a quattro ruote **17.45** Top Gear **18.35** Affari in valigia **19.30** Storage Wars **21.10** Te l'avevo detto **22.00** Tricked – Ci sei cascato! **22.50** I re della spiaggia **23.45** Most Shocking

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.35** Posebna ponudba **11.00** Osmi dan **11.55** Dok. odd.: Vzpon Angele Merkel **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Tednik **14.25** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** Dok. serija: Village Folk **15.55** 18.40 Otroški program: OP! **16.00** Kviz: Male si-ve celice **17.25** 23.35 Turbulenca **17.55** 23.05 Točka preloma **18.30** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Medeni tedni (dram.) **22.00** Odmevi

SLOVENIJA2

6.00 8.55 Infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.45** Infodrom **10.15** Dobro jutro **12.50** 19.00, 0.00 Točka **14.15** Rad igram nogomet **15.00** O živalih in ljudeh **15.25** Na vrtu **15.50** Glasnik **16.20** Mostovi – Hidak **16.50** Evropski magazin **17.15** Slovenci po svetu **17.45** Nedeljsko popoldne z Ulo **19.50** Žrebanje lota **20.00** Športni izziv **20.30** Festival Seviqč Brežice **21.40** Resna glasba **21.50** Ballet 101 **22.00** Odd.: Bleščica **22.30** Film: Genova

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Meridiani **15.20** Alojz Rebula **15.55** Dok. odd.: K2 **16.25** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Lynx magazin **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.55 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Sport **19.30** Ciak Junior **20.00** Slovenski magazin **20.30** Folkest 2014 **21.15** Rex **22.15** Artevisione **22.45** Istra skozi čas **23.25** Potopisi

POP TV

6.10 Risanke in otroške serije **7.15** 13.50 Serija: Lepo je biti sosed **8.10** 14.50 Queen Latifah Show **9.00** 10.10, 11.30, 12.40 TV prodaja **9.15** 15.45 Nad.: Barva strasti **10.25** 16.40 Nad.: Sila **11.45** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **12.55** Serija: Zvezda dizajna **13.55** Film: Shrek 2 (anim.) **17.00** 18.55, 23.05 Novice in vreme **20.00** Serija: Gostilna išče šefa

21.20 Film: To sladko bitje (rom., '02, i. C. Diaz) **23.35** Serija: Mafijska zdravnica **0.30** Serija: Na robu znanosti

KANAL A

6.50 Risanke **8.25** 12.55 Serija: 20 načinov **9.15** 18.55 Serija: Alarm za Kobra 11 **10.10** 14.00 Nad.: Terra Nova **11.00** 12.40, 13.45

Rai Sreda, 5. novembra
Raimovie, ob 00.35

L'uomo

senza passato

Finska 2002

Režija: Aki Kaurismäki

Igrajo: Markku Peltola, Kati Outinen, Annikki Tähti in Juani Niemelä

Še en mali človek filmskega režiserja Akiya Kaurismäki. Tokrat si je finski avtor za junaka izbral nesrečnega moškega, ki so ga neznanci v megleni noči pretepli do nezvesti in ga pustili na cesti. Junak zgodbe je pri tem povsem izgubil spomin, se zatekel na obalo, kjer so mu krajanji pomagali preživeti.

Na obali si je v baraki uredil bivališče, prekopal manjše zemljišče ter vzpostavil najprej prijateljsko in nato še ljubezensko vez z Irmo, žensko, ki se mu je že od vsega začetka prijazno posvetila in ga ozdravela.

Tako znova zaživi. Morda celo bolj polno kot prej, kaj pa ko se mu bo spet vrnil spomin?

Kaurismäkiev celovečerec, ki je leta 2003 v Cannesu prejel veliko nagrado žirije in bil leto kasneje nominiran za tujejezičnega oskarja, je eden stebrov sodobnega finskega filma.

VREDNO OGLEDA

Tv prodaja **11.15** 16.35 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **11.45** 17.05 Serija: Naša mala klinika **14.50** Film: Sanje o ljubezni **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: Umri pokončno 2 (akc., '90, i. B. Willis) **22.15** Film: Za rešetkami

PLANET TV

11.00 13.20 Tv prodaja **11.15** Nan.: Mike in Molly **11.40** Modni oblikovalci Heidi Klum **12.30** Nad.: Sulejman Veličastni **13.45** Ellen **14.40** Nad.: Talenti v belem **15.35** 21.00 Kmetija – Nov začetek **16.45** Film: Mama pri šestnajstih (dram.) **18.25** 18.55 Danes **18.30** Zvezde Danes **20.00** Serija: Castle **22.00** Odd.: Bognedaj, da bi crknu televizor **23.00** Nan.: Prijatelji **23.35** Nan.: Pod lupo pravice

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena, Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena, Ana Praček Krasna – Slovenska v Ameriki; 11.00 Studio D; 12.15 To je narava; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Moj Sv. Ivan; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprtja knjiga: Marko Sosič: Iz zemlje in sanj – 9. nad., sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Pogovor o zavodu na Debelem rtiču; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprtje za srečanja; 21.00 S koncertnih prizorišč; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočna kronika.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Glasbena lestvica; 11.00, 18.00 Economia e dintorni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Commento in studio; 13.35 Glasba; 14.00, 23.00 Finestra sul Friuli Venezia Giulia; 14.35 Glasba; 15.00 McGuffin; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Glasba; 21.00 Sonoricamente Puglia; 22.00 Classicamente/Liricamente; 22.30 Sonoricamente classici; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

Ambasadorka ZOI 2018

SEUL - Južnokorejska umetnostna drsalka Kim Yu-Na, ki je sicer že končala izjemno uspešno kariero, je postala častna ambasadorica zimskih olimpijskih iger leta 2018 v Pjeongčangu. »Potrudila se bom, da bom dvignila zanimanje javnosti za zimske športe,« je dejala 24-letna Kim Yu-Na, ki se je tekmovalno upokojila po velikem razočaranju na letošnjih zimskih igrah v Sočiju, ko je bila srebrna. Z zlato olimpijsko kolajno se je okitila v Vancouvru, v zbirki pa ima tudi naslova svetovne prvakinja iz 2009 in 2013.

Union Olimpija OK

LJUBLJANA - Košarkarji Uniona Olimpije so v četrtem nastopu v evropskem pokalu zabeležili tretjo zmago (prvo doma), s katero so si na stečaj odprli vrata drugega dela tega tekmovanja. Do sredine decembra mora zadržati eno od prvih štirih mest. Košarkarji Uniona Olimpije so premagali ruski Zenit iz Sankt Peterburga z 89:84. Najboljša strelca pri Ljubljančanih sta bila Sasu Salin z 21 točkami in Mirza Begić, ki jih je dosegel 17.

SKUPINA A

Olympiacos 3:2, Malmö - Atletico Madrid 0:2						
Atl. Madrid	4	3	0	1	10:3	9
Juventus	4	2	0	2	5:4	6
Olympiacos	4	2	0	2	6:7	6
Malmö	4	1	0	3	2:9	3
PRIHODNJI KROG (26.11.): Atletico -						
Olympiacos, Malmö - Juventus						

SKUPINA B

4:0, Real Madrid - Liverpool 1:0						
Real Madrid	4	4	0	0	11:2	12
Basel	4	2	0	2	6:6	6
Liverpool	4	1	0	3	2:6	3
Ludogorets	4	1	0	3	3:8	3
PRIHODNJI KROG (26.11.): Ludogorets -						
Liverpool, Basel - Real Madrid						

SKUPINA C

1:2, Benfica - Monaco 1:0						
Leverkusen	4	3	0	1	7:3	9
Monaco	4	1	2	1	1:1	5
Zenit	4	1	1	2	3:4	4
Benfica	4	1	1	2	2:5	4
PRIHODNJI KROG (26.11.): Zenit - Benfica,						
Leverskusen - Monaco						

SKUPINA D

3:3, Borussia Dortmund - Galatasaray 4:1						
Borussia D.	4	4	0	0	13:1	12
Arsenal	4	2	1	1	9:7	7
Anderlecht	4	0	2	2	5:9	2
Galatasaray	4	0	1	3	3:13	1
PRIHODNJI KROG (26.11.): Anderlecht - Galatasaray, Arsenal - Dortmund						

NOGOMET - Po 4. krogu pomembna zmaga v boju za napredovanje v drugi del

Juventus opravi nalogo

Juventus - Olympiacos 3:2 (1:1)

Strelci: Pirlu v 21., Botia 24., N'Dinga 61., avtogol 64., Pogba 65.

Juventus: Buffon, Lichtsteiner, Bonucci, Chiellini, Asamoah (od 83. Pereyra), Pirlu, Marchisio (od 71. Padoin), Pogba, Vidal, Tevez, Morata (od 58. Llorente). Trener: Allegri.

Olympiacos: Roberto, Elabdallaoui, Botia, Abidal, Masuaku, Maniatis (od 83. Diamantakos), N'Dinga, Milivojević, Afellay, Dominguez (od 71. Fuster), Mitroglou. Trener: Gonzalez.

TURIN - Juventus si lahko oddahne. Vsaj do naslednjega kroga. Pred domačimi gledalci je po razburljivih tekmah premagal Olympiacos s 3:2 in se spet vmešal v boj za napredovanje v drugi del. Zmaga je bila za staro damo imperativ, razlika pa bi bila lahko še večja, če bi Juventus v podaljšku (v 94. minuti) uspešno izvedel 11-metrovko (zgrešil je Tevez). Ravno ubranjena enajstmetrovka pa zna biti odločilna v boju z Olympiacosom, ki bo v primeru končnega enakega števila točk v prednosti.

Ekipi sta se na turinskem stadionu do 65. minute stalno zasledovali: vsakič ko je ena ekipa zatresla mrežo, so bili nekaj minut za tem uspešni tekmeči. Izmenjevanje vlog se je začelo z golom Pirlu v 21. minuto po prostem strelu. Vodstvo je Juventus branil le tri minute, saj so Grki izenačili z golom Botie. Izenačenost je prekinila nato grška ekipa, ko je bil po strelu iz kota z glavo uspešen N'Dinga. Ko mu je voda že tekla v grlo, pa je Juventus reagiral: s kančkom sreče je izenačil na 2:2 (avtogol Roberta), minuto kasneje pa je bil uspešen še Pogba, ki je zapečatil končni izid. Od posameznikov je svoj pečat takrat pustil predvsem Llorente, ki ga je Allegri vključil v drugem delu po plašem nastopu Morate. Pred zadnjim sodnikovim žvižgu je bil Juventus nevaren še z Llorentejem, Periero in Tevezom, ki je na koncu streljal enajstmetrovko, a neuspešno.

Po 4. krogu pa sta se Real Madrid in Borussia s četrto zmago že uvrstila v osmino finala. Madridski Real je v tekmi kroga z 1:0 premagal Liverpool z golom Karima Benzemaja v 27. minuti. Borussia iz Dortmundunda, ki se sicer v Bunderligi bori za obstanek, pa sodi med 16 najboljših ekip v ligi prvakov. Tokrat je premagala Galatasaray s 4:1 in ima maksimalnih 12 točk v skupini D.

Važno zmago je Juventusu z lepim zadetkom zagotovil Paul Pogba

ANSA

DANES - Ob 20.45

Maribor ne dviguje bele zastave

Pred dvema tednoma je Chelsea doma premagal Maribor visoko s 6:0, a vijoličasti se pred današnjo tekmo ob 20.45 ne podajajo z belo zastavo kljub bledim predstavam v domačem prvenstvu.

»Priprave so potekale po ustaljenem ritmu, veseli nas, da je zdravstveno stanje iz dneva v dan boljše, da je večina razen Aleša Mejača v polnem trenažnem procesu. Na današnjem treningu sem videl močno in ambiciozno ekipo, ki želi predstaviti slovenski nogomet v ligi prvakov, kot ga je predstavljala do zdaj. Delovali bomo zelo močno, z željo po rezultatu,« je pred tekmo napovedal mariborski strateg Šimundža. »Ne verjamem, da bo Jose Mourinho odpočil glavne igralce, saj je dejal, da nas jemlje zelo resno. Pričakujemo najmočnejši Chelsea, ki je na voljo.«

Tekmo bodo v razprodanem Ljudskem vrtu, na dvoboju prihaja tudi nekaj več kot 600 podpornikov londonskega kluba, sodili italijanski sodniki Daniele Orsato, Renato Faverani in Andrea Stefani.

NOGOMET

Seznam v petek, za Kolumbijo že vstopnice

LJUBLJANA - Seznam igralcev slovenske nogometne izbrane vrste, ki se bo v soboto, 15. novembra, pomerila na kulturnem Wembleyju proti Angliji, bo selektor Srečko Katanec objavil šele v petek opoldne. Tri dni kasneje pa bo v Stožicah gostovala ena najboljših svetovnih reprezentanc, Kolumbija, ki je na minulem SP klonila v četrtfinalu proti Braziliji. Prodaja vstopnic se je začela včeraj ob 12. uri. Slovenija in Kolumbija se bosta v ljubljanskih Stožicah pomerili 18. novembra s pričetkom ob 18. uri. Cena vstopnice je enotna - 15 evrov -, nekoliko nižja cena vstopnice pa bo veljala za družinski sektor (12 evrov) ter za otroke do 14. leta (7).

DALEČ OD DOMA

Katarina Pučnik še brez krsta

Loris Manià se morda kesa, da je med poletjem zapustil Modeno, saj je ta v superligi po štirih krogih še edina nepremagana. Se pa Števerjanec lahko tolaži z zmago njegove Latine v Molfetti (3:2). Še bolje se je odrezal njegov soigralec Tine Uranut, ki je bil s 26 točkami (45-odstotni izkoristek v napadu) top scorer tekme. Pri poražencih je Aleš Šket dosegel 10 točk. Macerata je bila za Ravenno in Klemna Čebulja (6 točk) prehud zalogaj (0:3).

V A2-ligi je Matera Mateja Černica s 3:2 izgubila v Ortani in ostaja blizu dna lestvice.

Začela se je tudi najvišja ženska liga. V njej je Goričanka Tina Lipicer z 12 točkami prispevala k zmagi ekipe Busto Arsizio proti Scandicciu (3:2). Mlada Eva Mori za Bergamo (s 3:0 je premagal Urbino) ni dobila priložnosti za krstni nastop. 26-letna Koprčanka Marina Cvetanović pa je v dresu Averse v A2-ligi premagala Monzo in dosegla 15 točk.

Zmagovit je bil tudi krstni nastop ekipe Trentino rosa volley Katarine Pučnik. Na gostovanju pri oddaljeni Cosenzi je z 2:3 (25:21, 21:25, 25:19, 18:25, 13:15) premagal tamkajšnji Volley Sove-

rato. Najboljša igralka tekme je bila koordinatorica in kapetanka Trentina Giada Marchioron (24 točk), ki se ji ni poznalo, da je bila dalj časa poškodovana. Pučnikova, ki je njena menjava, zato ni dobila priložnosti, da bi opravila krstni nastop na tej ravni.

Veseli Cavaliero

V italijanski A-ligi se je ta konec tedna bržkone najbolj veselil Tržačan Daniele Cavaliero (na fotografiji ARHIV), ki igra pri Avellinu. Pred domačimi gledalci je s soigralci premagal prvaka Milano, ki je doživel tako prvi poraz po 22 zaporednih zmagah v rednem delu (19 lani, tri letos). Milano je po petih minutah zaostajal kar 18:1, po prvem polčasu 47:26, na koncu je bilo 73:69. Cavaliero je prispeval 10 točk v 20 minutah in 4 podaje, izgubil pa je 4 žoge. Po treh krogih vodi Sassari, prvič sam, z 8 točkami. Prvo zmago je dosegel Capo d'Orlando (pre-

magal Cremona 76:78). K zmago je prispeval Tržačan Andrea Pecile (14. minut, 0 točk, 3 skoki), edini Slovenec v A-ligi Sedin Karavdić pa ni igral. Reyer Venezia je premagala Varese 98:95: Michele Ruzzier je v 15 minutah prispeval 5 točk in 3 podaje. Tržačan Michele Spangaro pa je igral s Trentom 14 minut, a ni dosegel koša.

Andelković 6,5

Od slovenskih nogometašev je v 10. krogu A-lige zmago slavil samo Siniša Andelković. Slovenski nogometaš je s polno minutožgo sodeloval pri velikem presenečenju, zmagovaler pri Trentinu Milanu z 2:0. 28-Kranjčan si je v Gazzetti prisluzil oceno 6,5. Tako je italijanski športni časopis ocenil tudi nastop Valterja Birse: proti Sassuolu (končni rezultat 0:0) je soigralcem ponudil nekaj priložnosti za gol, ki pa jih niso izkoristili. Lazarević in Cesar nista igrala. Josip Iličić (Kurtić na klopi) je s Fiorentino izgubil 3:1 proti Sampdorij na gostovanju. Zaslužil si je dva aplavza, a nič več. Inter Samirja Handanovića ostaja pri štirih zmagah: slovenski vratar je spet preprečil najhujše, dvakrat pa so ga premagali napadalci Parme. Luka Kranjc je pri Ceseni vstopil v 19. minuti drugega dela in s težavo zastavljal najboljšega pri Veroni, Gomeza.

100

tekem je odigral Andrea Pirlu v ligi prvakov. Včeraj je okrogel jubilej praznoval z golom.

NOGOMETNI INTERVJU - Trener Milan Micussi

»V Križu se zabavam«

Milan Micussi je stalen gost na nogometnih tekmah Krasa v D- in Vesne v elitni ligi. Na tribuni v Repnu je nekdanji trener Vesne in Krasa bil tudi v nedeljo. »Repensko moštvo me je razočaralo. Igrali so pod vsako kritiko. Najbolj me je motil pristop igralcev, ki je bil vse prej kot pravi. Branilci so z golj brcali žogo dolgo in visoko čez polovico. Nesmiselno. Ni bilo nekega koncepta igre. Še zdaleč. In to je precej zaskrbljujoče. S Kneževičem v napadu ne sme igrati na tak način, saj Radenko potrebuje nizke podaje.«

Fontanafredda je bila tudi fizično boljša.

Bili so bolj čvrsti in hitrejši. Vse dvoboje so dobili gostje. Tudi ta podatek ni pozitiven za Kras. Če bi tako igrali proti Altovicentinu, bi Kras prejel še druge tri/štiri gole.

Ali ste morda opazili, na katerih igralnih mestih je Kras najbolj ranljiv?

Fontanafredda je Kras nadigrala na bokih. Gostje so na zunanjih položajih ustvarili vsaj pet stoođstotnih priložnosti za gol. Dvakrat so tudi zadeli v polno. V prvem polčasu je na boku igral celo Komel, ki naj bi bil nekoliko bolj izkušen nogometaš. Vsi štirje branilci so slabo branili. Ta ABC branjenja trenerji učijo naraščajnike (U16). Podobne težave ima tudi Triestina.

Ali so trenerja Predraga Arčabo prehitro »vrgli v ogenj« in mu zaupali člansko ekipo v zahtevni D-ligi?

Arčaba je v D-ligi igral 20 let, kar še ne zagotavlja uspehov tudi na klopi. Bolj podpiram postopno vključevanje mladih trenerjev, ki naj bi se prej preizkusili kot pomočniki trenerjev ali pa bi vodili kako ekipo v mladinskih prvenstvih oziroma nižjih amaterskih prvenstvih. Sam sem imel veliko srečo, da sem se izpopolnjeval z vrhunskim strokovnjakom Lučom Pertičem, ki me je ogromno naučil.

Ali imate vtis, da se nekateri nogometaši iz Slovenije še niso uspeli vključiti v ekipo?

Nekateri slovenski igralci, ki so igrali tudi v 1. slovenski ligi, podcenjujejo D-ligo, v kateri ritem ni tako slab. Nasprotno: veliko se teče, igra je intenzivna in igralci so odlično fizično pripravljene. Medtem ko so bili nekateri igralci iz Slovenije v zadnji sezoni tudi ustavljeni oziroma niso igrali. To ne velja za Tončija Žlogarja, ki ima veliko izkušenj. Ne smemo pa pozabiti, da ima Tonči že 38 let, čeprav se na igrišču še ne pozna.

Ali Kras potrebuje okrepitev?

Potrebuje kako okrepitev, ampak o tem mora odločiti uprava. Se ne bom spuščal v podrobnosti.

Na tribuni so se domači navijači hudovali, »češ da v prejšnjih dveh sezonah v D-ligi se nismo nič naučili.«

Ponavljajo se vodstvene napake. Prepričan pa sem, da se je nekateri kluba maksimalno potrudili pri sestavi ekipe.

D-liga je izjemno težko prvenstvo.

D-liga je vsako leto zgodba zase. Vseeno je treba obvezno vključiti druge mlade nogometaše. Letos je nekaj novih ekip. Letošnja novost je tudi prestrukturiranje prvenstev. C2-lige ni več. Posledično je letos okrog 500 igralcev okrepljeno moštva v D-ligi. Dobri igralci, ki jih ni veliko, pa so eni in isti. Lastijo pa si jih izkušene ekipe. Morda je letošnje četrtoligaško prvenstvo vseeno bolj kakovostno od prejšnjih, čeprav so lahko pri Krasu srečni, ker so v skupino C vključili ekipe iz tridentinskega območja, ki so ponavadi po kakovosti slabše.

Katera ekipa vas je doslej najbolj prepričala?

V prvi vrsti Altovicentino, ki cilja na napredovanje v višjo ligo. Imajo širok izbor igralcev, ki so igrali tudi v C1 in C2-

Milan Micussi

ligi. Pa tudi Sacilese ima solidno moštvo. Padove letos še nisem videl. Vsi pa vemo, da so prav oni glavni favoriti za napredovanje.

Kaj pa Triestina?

Po tekmi proti Krasu sem v nasprotju s prijateljem Milošem Tulom izjavil, da ima Triestina še veliko rezerve. Mislim, da se bo Triestina pobrala in izboljšala uvrstitev na lestvici.

Kako pa bi ocenili kriško Vesno?

Nogometaši Vesne so doslej prikazali najboljšo igro v naši deželi. Igrajo zelo učinkovito. Klusko vodstvo je uspelo sestaviti homogeno moštvo. Spominja na tisto zmagovito ekipo, ki sem jo v Križu vodil pred desetimi sezonami. Imel sem na razpolago igralce, kot so bili Marchesan, Pinatti, Depangher, Dibenedetto. Tudi takrat smo zabavali občinstvo. Že dve leti ponavljam, da je Vesna odlična ekipa. Všeč mi je, kako trener Zanuttig pripravlja vsako posamezno tekmo. Še nekaj bi dodal.

Prosim.

Opazil sem, da se je v moštvo ustvarila prava klapa. Slačilnica ni razde-

Nogometaš Vesne Matteo Muiesan, ki je v letošnji sezoni dosegel že 10 golov

FOTODAMJ@N

Ijena na klane, naši-vaši, Slovenci-Italijani, boljši-slabši. Po vsaki tekmi se vsi skupaj zberejo in nekaj popijejo.

Ali je morda kak posameznik, ki ga posebej cenite?

Vratar Edvin Carli je postal pravi lider ekipe. Veliko je napredoval. Matteo Muiesan je pred nasprotnikovimi vrati vedno nevaren. Saša Božičič je igralec, ki ne potrebuje dodatnih predstavitev, saj je igral tudi v Mariboru. Pa tudi drugi niso od manj. Cenim delo trenerja Zanuttiga, ki je uspel združiti toliko različno kakovostnih igralcev v solidno celoto. Igrajo hitro, agresivno, veliko je hitrih prehodov. Skratka lep in moderen nogomet.

V elitni ligi sta poleg Vesna favorita še tržaški Ufm in Cjarlins Muzane.

Cjarlins najbrž ne bo zdržal tega ritma. Tržaški Ufm pa ima odlične igralce. Igra pa ni tako učinkovita in briljantna. Imajo pa Godeasa, ki lahko odloči tekmo v vsakem trenutku. Ekipa trenerja Zorattija ne igrajo dobro. Vseeno pa dosegajo dobre rezultate. Mislim, da bo medsebojni dvoboj (Vesna-Ufm, 22. novembra v Križu) kar zanimiv.

Milan Micussi je v letošnji sezoni prost. Ko potrebujejo pomoč ali nasvet, ga pokličejo nekateri agenti. Nazadnje je svetoval Nicoli Salernu, ki sodeluje z angleškim drugoligašem Leedsom United kontroverznega predsednika Massima Cellina.

Jan Grgič

NAMIZNI TENIS - Državni turnirji

Katja Milič med 16

Na turnirju nižje kategorije v Trevisu zmaga Damjane Sedmak

Minuli konec tedna se je več krasovk in krasovcev podalo po Italijo na državne turnirje. Najdlje je odpotovala A-ligašica Katja Milič, ki jo je v Terniju čakal zahteven turnir t.i. črne barve, rezerviran za igralke, ki zasedajo 9. do 50. mesto na državnih jakostnih lestvicah. Na sobotnem delu tekmovanja je Miličeva dobro začela in si po trdem ter napetem boju privoščila tudi varno Cristino Semenza (3:2 v nizih), ki je kasneje celo zmagala turnir. Iz skupine se je tako prebila kot prvouvrščena. Žal je takoj v prvem krogu nekoliko nepričakovano klonila pred Eliso Turganti (2:3), ki je Katjo spravila v škripce zaradi neugodne igre s posebnimi gumami. Uvrstila se je med prvo šestnajsterico in se, po odstopu nekaterih igralcev, kvalificirala na nedeljski del turnirja, na katerem so nastopale še višje kotirane igralke. V težki skupini šestih igralcev je Miličeva pokazala konstantno igro in premagala tudi Ano Bržan (3:0). Katjino četrto mesto pa ni bilo dovolj, saj so le prve tri lahko nadaljevale s tekmovanjem. Kljub vsemu je bila krasovka zadovoljna s prikazano igro, bodisi iz taktičnega kot iz tehničnega vidika.

V bližnjem Trevisu pa je bil na vrsti turnir modre barve. Najprej so nastopali moški in v skupini top 453-2000

Damjana Sedmak

FOTODAMJ@N

tudi krasovca Alessandro Flego ter Alessio Stibiel. Slednji se ni prebil iz skupine, Flego pa je se je v hudi in številčni konkurenci prebil do najboljših šestnajsterice, kar je dober rezultat. Ženskega dela turnirja (v skupini top 199-400) pa se je udeležila Katarina Milič (ni se prebila iz zahtevne skupine), Monica Mosetti (po kvalifikacijski skupini je za las izgubila v prvem krogu) ter Damjana Sedmak. Slednja pa je tudi pripravila presenečenje, saj nihče ni bil boljši od nje. Igrala je dobro, zagrizeno in vse do finala kar pometala z nasprotnicami. V samem finalu ji je hitra in borbeno Evelyn Vivarelli delala preglavice, a izkušnost je pomagala Damjani, ki je nazadnje s 3:2 strla odpor mlade nasprotnice. (R)

DANES - Ob 18. uri V Sovodnjah nagrada šport in šola

Danes bodo v dvorani Združene banke Dobordob Sovodnje v Sovodnjah ob Soči ob 18. uri podelili nagrado šport in šola, ki jo ZSSDI podeljuje dijakinjam in dijakom slovenskih višjih srednjih šol s Tržaškega in Goriškega, ki dosegajo odlične uspehe v šoli in obenem tudi vidne rezultate na športnem področju. Na seznamu nagrajencev je 10 dijakin in 11 dijakov.

Bor danes, Breg jutri

Šesti krog deželne C-lige je na sporedu že sredi tedna: Bor Radenska bo danes igral v Vidmu (ob 21. uri) proti mladi ekipi UBC, ki je doslej zmagala samo v prvem krogu proti Cervignanu. Breg bo igral jutri v Dolini proti S. Danieleju ob 21. uri.

Šah: 18. v Italiji

Minuli konec tedna so v Grossetu odigrali finale šahovskega mladinskega ekipnega prvenstva. Za našo deželo sta nastopila Palmascacchi, ki je z doprinosom Novogoričana Zamar Kodelje osvojila odlično peto mesto, in SST 1904, za katero je nastopila četverica, ki je svojo uspešno šahovsko pot začela v nekdanjem krožku slovenskih šol pri ZSSDI. Filippo Camana (2/6), Matej Gruden (2/6), Lejla Juretič (3/6) in Elia Riccobon (5/6) so osvojili končno 18. mesto izmed 35 nastopajočih s tremi zmagami in tremi porazi. Največ zaslug za solidno uvrstitev ima Elia Riccobon, ki je brez poraza (štiri zmage in dva remija) bil najboljši igralec turnirja na četrta šahovnici. Z dobrim izidom si bo Elia, ki je v zadnjem letu zelo napredoval, verjetno priboril 3. državno kategorijo. (Marko Oblak)

Optimisti v Tržiču

Jadralci TPK Sirena in JK Čupa v razredu optimist so se pretekli konec tedna pomerili na conski regati v Tržiču. V dveh dneh je organizatorjem uspelo opraviti le en plov v soboto z lahkim maestralom. Med 39 mladinci je slavila Valeria Collo del (SNPJ), na 3. mesto se je uvrstil Tinej Sterni (Sirena), na 5. mesto pa Giorgia Sinigoi (Čupa). Med 73 kadeti se je najboljšje uvrstil Marko Sancin (Sirena) na 11. mestu, na 14. mestu pa je pristal Jan Pernarčič (Čupa). Zmagal je Niccolo Sangermano (SVBG). Na regati, v organizaciji jadranskega kluba Oscar Cosulich, je nastopilo skupno 10 predstavnikov JK Čupa in 7 članov TPK Sirena. (Andreja Farneti)

FRANCO SKABAR Na tekmah z mikrofonom in daljincem v roki

Ob barvah in simbolih, uspešnih športnikih, predsednikih in trenerjih, se skoraj v vsakem društvu najde nekdo, ki v tišini oblikuje društveno delovanje. To so športni delavci, ki jih kamera ne ujame v objektiv in težko boste o njih brali v tisku.

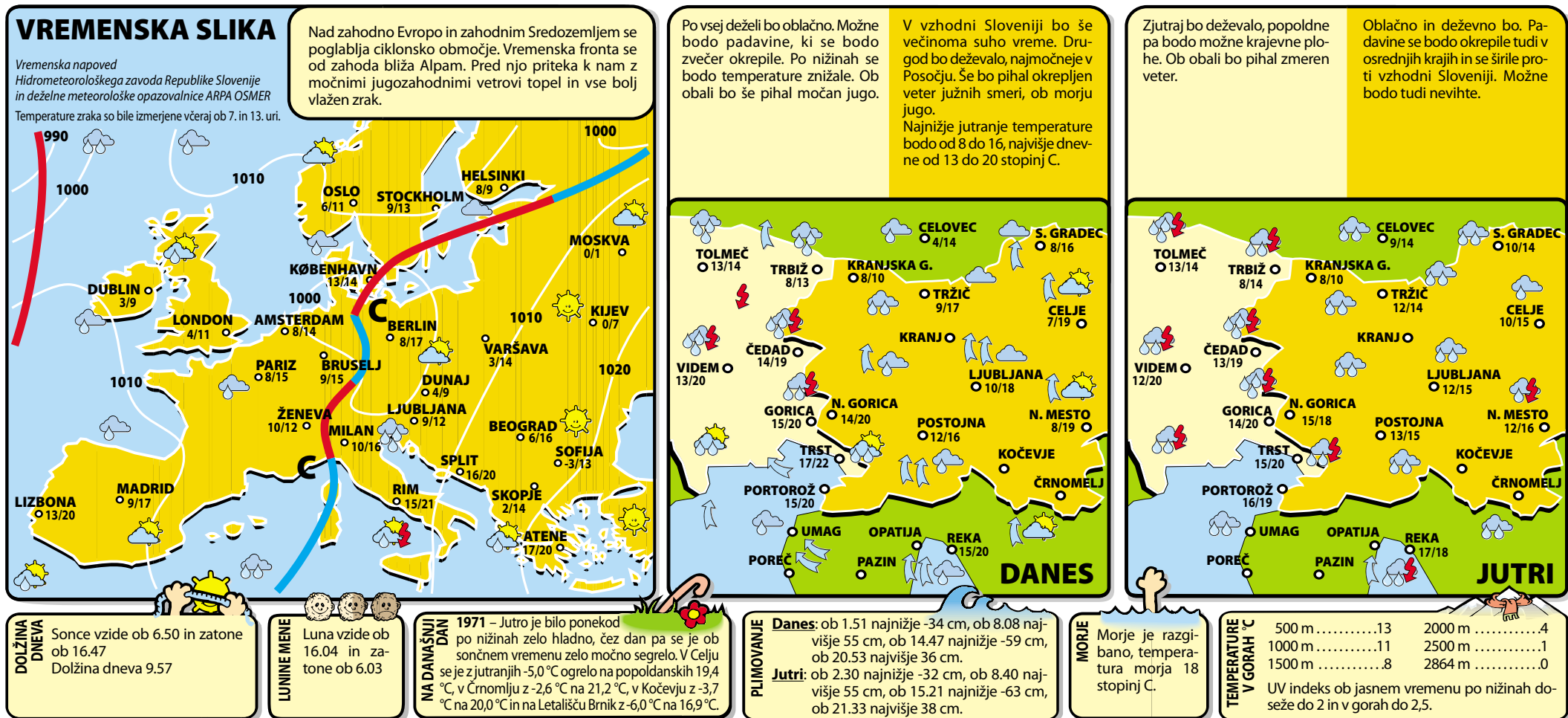
Take najdemo tudi v ob repenskem nogometnem igrišču. Trenutno najbolj reprezentativno športno društvo se je v dobrem desetletju prebilo v najvišjo nogometno amatersko ligo. V vseh teh letih pa je NK Kras spremljal tudi Franco Skabar.

Odbornik repenskega D-ligaša je na domačih tekmah vedno prisoten. Skrbi za vzdrževanje zelenice in ob zadetkih preko mikrofona najavi ime strelca. Skabar pa nosi tudi večjo odgovornost, ki je postala izredno razpoznavna v Repnu, saj ravno on pritisne na gumb daljinca in preko ozvočenja sproži note Avsenikove Golice. V letošnji sezoni se žal ta ritual ne pojavlja zelo pogosto. Kot številni Krasovi navijači pa je še prepričan, da je obstanek v D-ligi možen: »Trda bo. Imamo dober igralni kader, ki je primeren za to ligo, zato še nisem prevelik pesimist,« pravi Skabar, ki zelo ceni tudi mlajše člane ekipe, kot sta Petracci in Maio. Kot dober poznavalec amaterskega nogometa je v letih spoznal veliko nogometašev. Dobro besedo ima še za bivšega vratarja Contenta, pred vsem bi še rad videl v belo-rdečem dresu Alena Carlja. Kneževiču, pa kljub kritikam, pripisuje veliko zaslug, tako kot trenerju Musolinu, s katerim je ekipa prvič prestopila prag D-lige.

Skabar pa je NK Kras zvest od otroških let. Nogometne čevlje je na klin obesil že pri 15. letu, ko se je zgodaj zaposlil, nato je v sezoni 1986/1987 opravljal vlogo spremljevalca. V odborniškem vrsteh je bil pred sedmimi leti povabljen tudi za predsednik Centrone, s katerim goji še vedno odlične odnose.

»Prva leta smo imeli odborniki celo našo petkovo tradicijo. Po službi smo se odpravili na kapljico in prigrizek v Zagradec, nato smo nogometašem pripravili večerjo in z njimi radi kvartali do poznega,« nam je razkril Skabar, ki zelo ceni dobro in zdravo vzdušje med igralci in odborniki.

Klubu bo vedno ostal zvest, nikakor pa ne razmišlja o vidnejših odborniških mestih, saj tudi iz zakulisnega položaja je pri NK Kras doživel številna zadoščenja. (mar)

Japonski viski prvič na prestolu najboljših

LONDON - V Bibliji viskijev, ki jo izdaja britanski pisec Jim Murray, se je na prvo mesto prvič zavihtel japonski viski. Med prvimi petimi tokrat ni nobenega škotskega predstavnika. Yamazaki Single Malt Sherry Cask 2013 je Murray opisal z besedami: »poln, suh, zaokrožen kot krogla za biljard«. Podelil mu je 97,5 od 100 možnih točk, kar je izenačen rekordni izid. Japonskemu viskiju sledijo trije ameriški bourboni - William Larue Weller, Sazerac Rye 18 Year Old in Four Roses. Na Japonskem se je komercialna proizvodnja viskija začela v 20. letih prejšnjega stoletja, ko se je Masataka Takecuru skupaj z ženo Škotinjo vrnil s študija v Glasgowu in pomagal osnovati destilarno Yamazaki.

Za Vatikan je samomor Brittany Maynard »zlobna stvar«

VATIKAN - Visoki predstavnik Vatikana je samomor na smrt bolne Američanke označil za zlobno stvar. 29-letna Brittany Maynard, ki je imela raka na možganih, zdravniki pa so ji januarja napovedali še pol leta življenja, je v soboto naredila samomor s pomočjo predpisanih zdravil. Maynardova, ki jo je čakala zelo boleča smrt, je svojo namero objavila v videoposnetku na svetovnem spletu. Njena odločitev je v ZDA sprožila burno debato o pravici neozdravljivo bolnih do dostojanstvene smrti. Po diagnozi se je z družino iz Kalifornije preselila v Oregon, ki je ena od petih ameriških zveznih držav, kjer je dovoljena medicinska pomoč pri umiranju.

I FEEL SLOVENIA

SPOZNAJ, OKUŠAJ, DOŽIVI BRDA

MARTINOVANJE V BRDIH

od 6. do 9. novembra 2014

* Šmartno, dvorana na Humu, številne turistične kmetije, domačije in hoteli

mlado vino, Martinove dobrote, jesenska tržnica, ustvarjalne in kulinarične delavnice, zabava z živo glasbo

Več na www.brda.si

TIC BRDA | Grajska cesta 10, SI - 5212 Dobrovo | tel: +386 (0)5 395 95 95 | e-mail: tic@brda.si